

BIOLOGIYA.

BUXORO 2022

BIOLOGIYA.

1. Bir yillik, murakkab uchbargchali (*a*) va ko'p yillik, murakkab uch bargchali (*b*) o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – loviya; b – beda
- B) a – g'o'za; b – qulupnay
- C) a – shirinmiya; b – yong'oq
- D) a – yeryong'oq; b – mosh

2. Bir yillik, murakkab uchbargchali (*a*) va ko'p yillik, murakkab uch bargchali (*b*) o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – mosh; b – qulupnay
- B) a – shirinmiya; b – yong'oq
- C) a – g'o'za; b – qulupnay
- D) a – yeryong'oq; b – mosh

3. Bir yillik, murakkab uchbargchali (*a*) va ko'p yillik, murakkab uch bargchali (*b*) o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – loviya; b – sebarga
- B) a – yeryong'oq; b – mosh
- C) a – g'o'za; b – qulupnay
- D) a – shirinmiya; b – yong'oq

4. Murakkab uch bargchali, gullari qiyshiq (*a*) va murakkab uch bargchali, gullari to'g'ri (*b*) bo'lgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – beda; b – qulupnay
- B) a – sebarga; b – beda
- C) a – na'matak; b – nastarin
- D) a – g'oza; b – loviya

5. Murakkab uch bargchali, gullari qiyshiq (*a*) va murakkab uch bargchali, gullari to'g'ri (*b*) bo'lgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – loviya; b – qulupnay
- B) a – sebarga; b – beda
- C) a – na'matak; b – nastarin
- D) a – g'oza; b – loviya

6. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Tangachalilar va amfibiyalar
- B) G'umay va suluv ninachi
- C) Rezavor ismaloq va dorivor gulxayri
- D) Jo'xori va na'matak

7. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Kanop va ituzum
- B) Reptiliyalar va podoliya
- C) Qora ituzum va jaydari g'o'za
- D) G'o'za va ituzum

8. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Kanop va olga sorbaryasi
- B) Ilonlar va maymunjon
- C) Amfibiyalar va tangachaqanotlilar
- D) Bo'ritaroq va gulxayri

9. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Turkiston ismalog'i va cherkez
- B) Tuyaqushsimonlar va bo'risimonlar
- C) Suvsarsimonlarva laylaksimonlar
- D) Maymunjon va mingidevona

10. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Kanop va mingidevona
- B) Pardaqaqanotilar va mushuksimonlar
- C) Mushuksimonlar va kitsimonlar
- D) Tobulg'i va bangidevona

11. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) G'ozsimonlar va suvsarsimonlar
- B) Bo'risimonlar va tuyaqushsimonlar
- C) Tobulg'i va kanop
- D) Saksovul va kamxastak

12. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Oshqovoq va zangori sachratqi
- B) Bug'doydoshlar va lolasimonlar
- C) Kurakoyoqlilar va nursimonlar
- D) Bo'yimodaron va qovoq

13. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *turkum* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Juft tuyoqlilar va kurakoyoqlilar
- B) Nursimonlar va yirtqichlar
- C) Yapaloqqushlar va bo'risimonlar
- D) Tangachaqanotlilar va kam tuklilar

14. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *sinf* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Zuluklar va so'rg'ichlilar
- B) Ko'p tuklilar va toq tuyoqlilar
- C) Koral poliplar va falangalar
- D) CHayonlar va kanalar

15. Quyidagi berilganlardan qaysi birlari *sinf* sistematik birligiga mansub ekanligini toping.

- A) Tasmasinomlar va to'garak chuvalchanglar
- B) So'rg'ichlilar va kam tuklilar
- C) Ssifoid meduzalar va termitlar
- D) Pardaqaqanotilar va kiprikli chuvalchanglar

16. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.
Kordait velvichiya singari ... .

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
- 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
- 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
- 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.

A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

17. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.
Kedrt sagovnik singari ... .

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;

- 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

18. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Gingo biloba pixta singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

19. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Bennetit qarag'ay singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

20. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Oloy xiyozi yantoq singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

21. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Yulduz navi gultish navi singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

22. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Andiz yalpiz singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

23. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Zuxrasoch funariya singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

24. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Suv qirqqulog'i dala qirqbo'g'imi singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

25. Nuqtalar o'rnini to'g'ri javob bilan to'ldiring.*Qirqulloqlar yo'sinlar singari ... .*

- 1) arxegoniya va urugkurtakka ega emas;
 2) arxegoniya ega, urug'kurtakka ega emas;
 3) urug'kurtakka ega, arxegoniya ega emas;
 4) arxegoniya va urug'kurtakka ega.
 A) 3   B) 1   C) 4   D) 2

26. Quyidagi berilgan urug'kurtakli o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) juzg'un, shirach, shirinmiya, suv nilufari
 B) sholi, saksovul, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, porfira

27. Quyidagi berilgan urug'kurtakli o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) shuvoq, qo'ziquloo, qo'g'a, suv yong'og'i
 B) saksovul, sholi, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, ulva

28. Quyidagi berilgan urug'kurtakli o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) agava, andiz, qamish, suv nilufari
 B) sholi, saksovul, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, nemalion

29. Quyidagi berilgan urug'kurtakli o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) agava, andiz, ro'vak, suv nilufari
 B) sholi, saksovul, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, nemalion

30. Quyidagi berilgan yuksak o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) agava, andiz, jiyda, suv nilufari
 B) sholi, saksovul, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, nemalion

31. Quyidagi berilgan yuksak o'simliklarni suvgaga bo'lgan talabi ortib borish tartibida joylashtirilgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) agava, andiz, tol, suv nilufari
 B) sholi, saksovul, oqquray, qo'g'a
 C) kaktus, kakra, sutmama, suv qirqqulog'i
 D) yantoq, lolaqizg'aldoq, shakarqamish, nemalion

32. Keltirilganlardan ulva uchun to'g'ri bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;

- 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 2,4,5   D) 1,3,6

33. Keltirilganlardan *nemalion* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,3,6   C) 2,4,5   D) 1,4,6

34. Keltirilganlardan *kladofora* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 2,4,5   D) 1,3,6

35. Keltirilganlardan *fillafora* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,3,6   C) 2,4,5   D) 1,4,6

36. Keltirilganlardan *porfira* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,3,6   C) 2,4,5   D) 1,4,6

37. Keltirilganlardan *spirogira* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 2,4,5   D) 1,3,6

38. Keltirilganlardan *kladofora* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;

- 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 2,4,5   D) 1,3,6

39. Keltirilganlardan *xlorella* uchun to'g'ri bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) briologiya fanining tekshirish obyekti;
 2) algalogiya fanining tekshirish obyekti;
 3) qizil rangli, tuban ko'p hujayrali o'simlik;
 4) yashil rangli, tuban bir hujayrali o'simlik;
 5) xloroplastlarida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi;
 6) xromotoforasida fotosintez jarayoni sodir bo'ladi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 2,4,5   D) 1,3,6

40. Bir hujayrali, yashil (a) va ko'p hujayrali, yashil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlorella; b – kladofora
 B) a – xara; b – xlamidomonada
 C) a – fillafora; b – laminariya
 D) a – xlorella; b – porfira

41. Bir hujayrali, yashil (a) va ko'p hujayrali, yashil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlamidomonado; b – spirogira
 B) a – xara; b – xlamidomonada
 C) a – fillafora; b – laminariya
 D) a – xlorella; b – porfira

42. Ko'p hujayrali, yashil (a) va ko'p hujayrali, qizil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlamidomonada; b – spirogira
 B) a – xara; b – nemalion
 C) a – fillafora; b – laminariya
 D) a – xlorella; b – porfira

43. Ko'p hujayrali, yashil (a) va ko'p hujayrali, qizil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlamidomonada; b – spirogira
 B) a – xara; b – kladofora
 C) a – fillafora; b – laminariya
 D) a – spirogira; b – porfira

44. Ko'p hujayrali, yashil (a) va ko'p hujayrali, qizil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlamidomonada; b – spirogira
 B) a – xara; b – kladofora
 C) a – fillafora; b – laminariya
 D) a – ulotriks; b – fillafora

45. Ko'p hujayrali, qo'ng'ir (a) va ko'p hujayrali, qizil (b) suvo'tlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) a – xlamidomonada; b – spirogira
 B) a – laminariya; b – kladofora
 C) a – laminariya; b – fillafora
 D) a – spirogira; b – porfira

46. Ulotriksning jinssiz (a) va jinsiy (b) ko'payish jarayoni bilan bog'liq bo'lgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating. 1) ikki xivchinli izogametalar hosil bo'ladi; 2) ikki xivchinli zoosporlar hosil bo'ladi; 3) to'rt xivchinli izogametalar hosil bo'ladi; 4) to'rt xivchinli zoosporlar hosil bo'ladi. A) a – 4; b – 1 B) a – 2; b – 3 C) a – 1; b – 4 D) a – 3; b – 2	A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5
47. Ulotriksning jinsiy (a) va jinssiz (b) ko'payish jarayoni bilan bog'liq bo'lgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating. 1) ikki xivchinli izogametalar hosil bo'ladi; 2) ikki xivchinli zoosporlar hosil bo'ladi; 3) to'rt xivchinli izogametalar hosil bo'ladi; 4) to'rt xivchinli zoosporlar hosil bo'ladi. A) a – 4; b – 1 B) a – 2; b – 3 C) a – 1; b – 4 D) a – 3; b – 2	52. Keltirilganlardan faqat qarag'aytoifa bo'limiga mansub o'simliklar uchun xos xususiyatlarni tanglang. 1) meva hosil bo'lisdida tuguncha devorining ishtirok etishi; 2) arxegoniya va changdonga ega ekanligi; 3) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi; 4) endospermaning gaploid ekanligi; 5) murtak xaltasining mavjudligi; 6) urug'kurtak va arxegoniyning mavjudligi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5
48. Mangloniyatoifa va qarag'aytoifa bo'limlariga mansub o'simliklar uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating. 1) urug'kurtakka ega ekanligi; 2) arxegoniya ega ekanligi; 3) yuksak o'simliklar hisoblanadi; 4) urug'ning meva ichida yetilishi; 5) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi; 6) shamol yordamida changlanish. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5	53. Keltirilganlardan faqat mangloniyatoifa bo'limiga mansub o'simliklar uchun xos xususiyatlarni tanglang. 1) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi; 2) arxegoniya ichida tuxum hujayraning yetilishi; 3) meva hosil bo'lisdida tuguncha devorining ishtirok etishi; 4) endospermaning gaploid ekanligi; 5) murtak xaltasi ichida tuxum va markaziy hujayraning yetilishi; 6) urug'kurtak va arxegoniyning mavjudligi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5
49. Mangloniyatoifa va qarag'aytoifa bo'limlariga mansub o'simliklar uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating. 1) urug'langan tuxum hujayradan murtak rivojlanishi; 2) arxegoniya ega ekanligi; 3) fitonsid ajratadigan vakillarining mavjudligi; 4) urug'ning meva ichida yetilishi; 5) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjudligi; 6) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5	54. Keltirilganlardan faqat qarag'aytoifa bo'limiga mansub o'simliklar uchun xos xususiyatlarni tanglang. 1) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi; 2) gametofitida tugunchaning bo'lmasligi; 3) meva hosil bo'lisdida tuguncha devorining ishtirok etishi; 4) endospermaning gaploid ekanligi; 5) murtak xaltasi ichida tuxum va markaziy hujayraning yetilishi; 6) urug'kurtak va arxegoniyning mavjudligi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5
50. Mangloniyatoifa va qarag'aytoifa bo'limlariga mansub o'simliklar uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating. 1) hasharotlar yordamida changlanish; 2) changdonga ega bo'lishi; 3) fitonsid ajratadigan vakillarining mavjudligi; 4) urug'ning meva ichida yetilishi; 5) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjudligi; 6) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi. A) 1,4,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,3,5	55. Berilganlardan qayrag'och va qarag'ay uchun umumiy bo'lgan fikrlarni ko'rsating. 1) mevasi shamol orqali tarqaladi; 2) arxegoniya ega; 3) urug'kurtakli o'simliklar hisoblanadi; 4) mevasining hosil bo'lisdida tuguncha devori qatnashadi; 5) shamol yordamida chetdan changlanadi; 6) murtak xaltasi ichida tuxum hujayra yetiladi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5
51. Keltirilganlardan faqat mangloniyatoifa bo'limiga mansub o'simliklar uchun xos xususiyatlarni tanglang. 1) meva hosil bo'lisdida tuguncha devorining ishtirok etishi; 2) arxegoniya ichida tuxum hujayraning yetilishi; 3) qo'sh urug'lanish jarayonining sodir bo'lishi; 4) chetdan changlanish; 5) murtak xaltasining mavjudligi; 6) urug'kurtak va arxegoniyning mavjudligi.	56. Berilganlardan qoraqt va qarag'ay uchun umumiy bo'limgan fikrlarni ko'rsating. 1) mevasi shamol orqali tarqaladi; 2) arxegoniya ega; 3) urug'kurtakli o'simliklar hisoblanadi; 4) mevasining hosil bo'lisdida tuguncha devori qatnashadi; 5) shamol yordamida chetdan changlanadi; 6) murtak xaltasi ichida tuxum hujayra yetiladi. A) 1,3,5 B) 2,4,6 C) 1,3,6 D) 2,4,5

- 57.** Berilganlardan archa va terak uchun umumiy bo'lgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) arxegoniy va urug'kurtakka ega;
  - 2) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjudligi;
  - 3) mevasining hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
  - 4) fitonsid ishlab chiqaradi;
  - 5) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
  - 6) urug'langan tuxum hujayrasidan murtak hosil bo'ladi.
- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

- 58.** Berilganlardan bodomcha va gingo biloba uchun umumiy bo'limgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) arxegoniy va urug'kurtakka ega;
  - 2) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjudligi;
  - 3) mevasining hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
  - 4) fitonsid ishlab chiqaradi;
  - 5) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
  - 6) urug'langan tuxum hujayrasidan murtak hosil bo'ladi.
- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

59. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qarag'aytoifa o'simliklar ... .

- 1) urug'kurtak va changdonga ega;
  - 2) bir uyli o'simliklar;
  - 3) arxegoniysi, anteridiysiz;
  - 4) mevasining hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

60. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qarag'aytoifa o'simliklar ... .

- 1) changdonli, anteridiysiz;
  - 2) mevasining hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
  - 3) urug'kurtak va arxegoniya ega;
  - 4) ikki uyli o'simliklar.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

61. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqquloqtoifa o'simliklar ... .

- 1) bir yillik hisoblanadi;
  - 2) arxegoniy va anteridiya ega;
  - 3) ko'p yillik hisoblanadi;
  - 4) hayot sikkida sporafit bo'g'ini ustunlik qiladi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

62. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqquloqtoifa o'simliklar ... .

- 1) ko'p hujayrali va ko'p xivchinli anteridiya ega;
  - 2) ildizpoyaga ega;
  - 3) gametofit bo'g'inida gametalarni hosil qiladi;
  - 4) har xil sporalar hosil qiladi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

63. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqquloqtoifa o'simliklar ... .

- 1) bir xil sporalar hosil qiladi;
- 2) sporadan gametofit bo'gin boshlanadi;

- 3) spora beruvchi boshqlarga ega;
4) gullamaydigan yuksak o'simliklar hisoblanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

64. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqquloqtoifa o'simliklar ... .

- 1) soruslarga ega;
  - 2) hax xil sporalar hosil qiladi;
  - 3) zigota hosil qilishi bilan jinsiy bo'g'in yakunlanadi;
  - 4) ildizpoyaga ega.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

65. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqquloqtoifa o'simliklar ... .

- 1) urug'kurtak ega emas;
  - 2) hax xil sporalar hosil qiladi;
  - 3) zigota hosil bo'lishi bilan jinsiy bo'g'in boshlanadi;
  - 4) arxegoniy va anteridiya ega;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

66. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqbo'g'imtoifa o'simliklar ... .

- 1) hayotida sporafit bo'g'in ustunlik qiladi;
  - 2) bahorgi poya hosil qiladi;
  - 3) sporalarini bahorda sochadi;
  - 4) spora beruvchi boshoqqa ega;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

67. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqbo'g'imtoifa o'simliklar ... .

- 1) spora beruvchi boshqlari shoxlangan poyalar uchida joylashadi;
  - 2) zigotadan sporafit bo'g'in boshlanadi;
  - 3) ko'p hujayrali arxegoniy va ko'p hujayrali anteridiya ega;
  - 4) soruslarga ega bo'ladi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

68. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha qirqbo'g'imtoifa o'simliklar ... .

- 1) sporafit bo'g'ini poya – bargga ega bo'ladi;
  - 2) spora beruvchi boshqlari shoxlanmagan poyalar uchida joylashadi;
  - 3) spora beruvchi boshqlarga ega;
  - 4) soruslarga ega bo'ladi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

69. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha yo'sintoifa o'simliklar ... .

- 1) rizoidga ega bo'ladi;
  - 2) poya – bargli hisoblanadi;
  - 3) ko'p hujayrali arxegoniya ega;
  - 4) tallomga ega bo'ladi;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

70. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha yo'sintoifa o'simliklar ... .

- 1) hayot sikkida sporafit bo'gin ustunlik qiladi;
- 2) ko'p hujayrali anteridiya ega;
- 3) bir hujayrali arxegoniya ega;

- 4) hayot siklida gametofit bo'gin ustunlik qiladi;
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

71. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha yo'sintoifa o'simliklar ... .

- 1) hayot siklida gametofit bo'gin ustunlik qiladi;
 2) hayot siklida sporafit bo'gin ustunlik qiladi;
 3) ildizpoyali o'simliklar hisoblanadi;
 4) o'tkazuvchi sistema mavjud bo'lmaydi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

72. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni tanlang.

Barcha yo'sintoifa o'simliklar ... .

- 1) hayot siklida sporadan gametofit bo'g'in boshlanadi;
 2) hayot siklida sporafit bo'gin ustunlik qiladi;
 3) rizoidli o'simliklar hisoblanadi;
 4) tuban o'simliklarning eng yuksagi hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

73. Quyidagi berilgan xususiyatlardan *gingo biloba (a)* va *funariya (b)* o'simliklari uchun tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) arxegoniya va changdonga ega;
 2) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemasi mavjud emas;
 3) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjud;
 4) ko'p hujayrali arxegoniya va anteridiyga ega.
 A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 2,4; b – 1,3

74. Quyidagi berilgan xususiyatlardan *funariya (a)* va *kordait (b)* o'simliklari uchun tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) arxegoniya va changdonga ega;
 2) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemasi mavjud emas;
 3) uzun o'lik o'tkazuvchi sistemaning mavjud;
 4) ko'p hujayrali arxegoniya va anteridiyga ega.
 A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 2,4; b – 1,3

75. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Qoraqat qarag'aydan farq qilib, ...

- 1) urug'kurtakka ega;
 2) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
 3) tuxum hujayrasi urug'kurtak ichida yetiladi;
 4) tuxum hujayrasi murtak xaltasida yetiladi;
 5) meva hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
 6) endospermaning gaploid ekanligi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

76. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Yong'oq archadan farq qilib, ...

- 1) changdonga ega;
 2) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
 3) tuxum hujayrasi urug'kurtak ichida yetiladi;
 4) tuxum hujayrasi murtak xaltasida yetiladi;
 5) endospermaning gaploid ekanligi;
 6) meva hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

77. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Archa terakdan farq qilib, ...

- 1) shamol yordamida changlanadi;
 2) endospermaning gaploid ekanligi;
 3) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
 4) arxegoniya ega;
 5) meva hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
 6) gametofitida tugunchansi bo'lmaydi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

78. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Qora qarag'ay qoraqatdan farq qilib, ...

- 1) shamol yordamida changlanadi;
 2) endospermaning gaploid ekanligi;
 3) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladi;
 4) arxegoniya ega;
 5) meva hosil bo'lismida tuguncha devori qatnashadi;
 6) gametofitida tugunchansi bo'lmaydi.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

79. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Barcha ochiq urug'li o'simliklar ... .

- 1) urug'kurtak va arxegoniya ega bo'ladi;
 2) murtak xaltasi va changdonga ega bo'ladi;
 3) qo'sh urug'lanish jarayoni sodir bo'ladi;
 4) meva hosil bo'lismida tuguncha devori ishtirok etmaydi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

80. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Barcha yopiq urug'li o'simliklar ... .

- 1) urug'kurtak va arxegoniya ega bo'ladi;
 2) murtak xaltasi va changdonga ega bo'ladi;
 3) qo'sh urug'lanish jarayoni sodir bo'ladi;
 4) meva hosil bo'lismida tuguncha devori ishtirok etmaydi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

81. Makkajo'xorining urug'chi gullari (**a**) va sebarganing gullari (**b**) uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) kalta va yog'on gulpojada bandsiz joylashgan;
 2) uzun va yog'on gulpojada bandsiz joylashgan;
 3) oddiy to'pgulni hosil qiladi;
 4) murakkab to'pgulni hosil qiladi;
 A) a – 2,3; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,3
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 1,4; b – 2,3

82. Sebarganing gullari (**a**) va makkajo'xorining urug'chi gullari (**b**) uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) kalta va yog'on gulpojada bandsiz joylashgan;
 2) uzun va yog'on gulpojada bandsiz joylashgan;
 3) oddiy to'pgulni hosil qiladi;
 4) murakkab to'pgulni hosil qiladi;
 A) a – 2,3; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,3
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 1,4; b – 2,3

83. Gullari *uzun* va *yog'on* gulpojada (**a**) hamda *kalta* va *yog'on* gulpojada (**b**) bandsiz joylashgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – makkajo'xorining urug'chili gullari;

- b – sebarga
 B) a – beda; b – zubturum
 C) a – makkajo’xorining changchili gullari;
     b – sebarga
 D) a – beda; b – zubturum

84. Uzun gulpojada gullari *bandsiz* (a) va *bandli* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – oqqayin; b – qashqarbeda
 B) a – karam; b – piyoz
 C) a – sebarga; b – olcha
 D) a – achambiti; b – zubturum

85. Uzun gulpojada gullari *bandsiz* (a) va *bandli* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – yong’oq; b – rediska
 B) a – achambiti; b – zubturum
 C) a – sebarga; b – olcha
 D) a – karam; b – piyoz

86. Uzun gulpojada gullari *bandsiz* (a) va *bandli* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – tol; b – qurttana
 B) a – sebarga; b – olcha
 C) a – karam; b – piyoz
 D) a – achambiti; b – zubturum

87. Uzun gulpojada gullari *bandsiz* (a) va *bandli* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – zubturum; b – karam
 B) a – achambiti; b – zubturum
 C) a – karam; b – piyoz
 D) a – sebarga; b – olcha

88. Kalta gulpojada gullari *bandli* (a) va *bandsiz* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – gilos; b – sebarga
 B) a – karam; b – piyoz
 C) a – achambiti; b – zubturum
 D) a – yong’oq; b – rediska

89. Kalta gulpojada gullari *bandli* (a) va *bandsiz* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – achambiti; b – zubturum
 B) a – karam; b – piyoz
 C) a – olma; b – sebarga
 D) a – yong’oq; b – rediska

90. Kalta gulpojada gullari *bandli* (a) va *bandsiz* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – achambiti; b – zubturum
 B) a – karam; b – piyoz
 C) a – olcha; b – sebarga
 D) a – yong’oq; b – rediska

91. Kalta gulpojada gullari *bandli* (a) va *bandsiz* (b) joylashgan o’simliklarni aniqlang.
 A) a – achambiti; b – zubturum
 B) a – karam; b – piyoz

- C) a – nok; b – sebarga
 D) a – yong’oq; b – rediska

92. Uzun gulpojada *bandli gullari* (a) va uzun gulpojada *bandsiz gullari* (b) joylashgan o’simliklarni ko’rsating.
 A) a – olma; b – rediska
 B) a – qashqarbeda; b – zubturum
 C) a – tol; b – makkajo’xorining urug’chili gullari
 D) a – sebarga; b – qoqio’t

93. Uzun gulpojada *bandli gullari* (a) va uzun gulpojada *bandsiz gullari* (b) joylashgan o’simliklarni ko’rsating.
 A) a – tol; b – makkajo’xorining urug’chili gullari
 B) a – achambiti; b – oqqayin
 C) a – sebarga; b – qoqio’t
 D) a – olma; b – rediska

94. Uzun gulpojada *bandli gullari* (a) va uzun gulpojada *bandsiz gullari* (b) joylashgan o’simliklarni ko’rsating.
 A) a – olma; b – rediska
 B) a – rediska; b – yong’oq
 C) a – tol; b – makkajo’xorining urug’chili gullari
 D) a – sebarga; b – qoqio’t

95. Uzun gulpojada, *bandli gullari* (a) va uzun gulpojada *bandsiz gullari* (b) joylashgan o’simliklarni ko’rsating.
 A) a – tol; b – makkajo’xorining urug’chili gullari
 B) a – karam; b – tol
 C) a – olma; b – rediska
 D) a – sebarga; b – qoqio’t

96. Kalta gulpojada *bandli gullari* (a) va kalta gulpojada *bandsiz gullari* (b) joylashgan o’simliklarni ko’rsating.
 A) a – gilos; b – sebarga
 B) a – olma; b – yong’oq
 C) a – qashqarbeda; b – zubturum
 D) a – a – nok; b – kungaboqar

97. Keltirilganlardan *nok* (a) va *oqqayin* (b) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.

- 1) uzun gulpojada, *bandsiz gullar* joylashgan;
  - 2) kalta gulpojada, *bandli gullar* joylashgan;
  - 3) uzun gulpojada, *bandli gullar* joylashgan;
  - 4) kalta gulpojada, *bandsiz gullar* joylashgan;
A) a – 1; b – 2	B) a – 4; b – 3
C) a – 2; b – 1	D) a – 3; b – 4

98. Keltirilganlardan *olcha* (a) va *tol* (b) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.
- 1) uzun gulpojada, *bandsiz gullar* joylashgan;
  - 2) kalta gulpojada, *bandli gullar* joylashgan;
  - 3) uzun gulpojada, *bandli gullar* joylashgan;
  - 4) kalta gulpojada, *bandsiz gullar* joylashgan;
A) a – 1; b – 2	B) a – 4; b – 3
C) a – 2; b – 1	D) a – 3; b – 4

99. Keltirilganlardan *yong’oq* (a) va *olma* (b) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.

- 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 2   B) a – 4; b – 3
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 4

100. Keltirilganlardan *jag* ‘– *jag*’ (**a**) va *sebarga* (**b**) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.

- 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 2   B) a – 4; b – 3
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 4

101. Keltirilganlardan *qashqarbeda* (**a**) va *sebarga* (**b**) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.

- 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 2   B) a – 4; b – 3
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 4

102. Keltirilganlardan *sebarga* (**a**) va *rediska* (**b**) o’simliklarining to’pgullari uchun tegishli javoblarni ko’rsating.

- 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 2   B) a – 4; b – 3
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 4

103. Keltirilgan to’pgullar tavsifini moslab ko’rsating.

- a) so’ta; b) kallakcha;*
 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 4   B) a – 2; b – 3
 C) a – 4; b – 1   D) a – 3; b – 3

104. Keltirilgan to’pgullar tavsifini moslab ko’rsating.

- a) oddiy qalqonsimon; b) oddiy shingil;*
 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 4   B) a – 2; b – 3
 C) a – 4; b – 1   D) a – 3; b – 3

105. Keltirilgan to’pgullar tavsifini moslab ko’rsating.

- a) oddiy boshoq; b) oddiy shingil;*
 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;

- 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 3; b – 1   D) a – 4; b – 2

106. Keltirilgan to’pgullar tavsifini moslab ko’rsating.
a) kuchala; b) kallakcha;

- 1) uzun gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 2) kalta gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 3) uzun gulpojada, bandli gullar joylashgan;
 4) kalta gulpojada, bandsiz gullar joylashgan;
 A) a – 1; b – 4   B) a – 2; b – 3
 C) a – 4; b – 1   D) a – 3; b – 2

107. To’pguli *sharsimon* (**a**) va *likopchasimon* (**b**) shaklda bo’ladigan o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – sebarga; b – qoqio’t
 B) a – tol; b – rediska
 C) a – qurttana; b – gilos
 D) a – yong’oq; b – piyoz

108. To’pguli *sharsimon* (**a**) va *likopchasimon* (**b**) shaklda bo’ladigan o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – qurttana; b – gilos
 B) a – tol; b – rediska
 C) a – yong’oq; b – piyoz
 D) a – sebarga; b – kungaboqar

109. Shashir (**a**), arpa (**b**) va sholi (**c**) o’simliklari turini moslab ko’rsating.

- 1) murakkab boshoq; 2) murakkan soyabon;
 3) murakkab shingil.
 A) a – 2; b – 1; c – 3   B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 3; b – 1; c – 2   D) a – 3; b – 2; c – 1

110. Nastarin (**a**), javdar (**b**) va shivit (**c**) o’simliklari turini moslab ko’rsating.

- 1) murakkab boshoq; 2) murakkan soyabon;
 3) murakkab shingil.
 A) a – 2; b – 1; c – 3   B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 3; b – 1; c – 2   D) a – 3; b – 2; c – 1

111. Bug’doyiq (**a**), tok (**b**) va bodiyon (**c**) o’simliklari turini moslab ko’rsating.

- 1) murakkab boshoq; 2) murakkan soyabon;
 3) murakkab shingil.
 A) a – 1; b – 2; c – 3   B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 3; b – 1; c – 2   D) a – 1; b – 3; c – 2

112. Gulpojasining uchi etdor, likopchasimon kengaygan (**a**) va gulpojasining uchida bir xil uzunlikdangi bandli gullar joylashgan (**b**) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – kungaboqar; b – oqqayin
 B) a – qoqio’t; b – piyoz
 C) a – qashqarbeda; b – yong’oq
 D) a – sebarga; b – olcha

113. Gulpojasining uchi etdor, likopchasimon kengaygan (**a**) va gulpojasining uchida bir xil uzunlikdangi bandli gullar joylashgan (**b**) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – kungaboqar; b – oqqayin
 B) a – kungaboqar; b – piyoz
 C) a – qoqio’t; b – oqqayin
 D) a – qashqarbeda; b – yong’oq

114. Berilganlardan qaysilari *tol* o’simligi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

- 1) uzun gulpojada bandsiz gullari joylashgan;
 2) kalta gulpojada bandli gullari joylashgan;
 3) bir jinsli, ikki uyli o’simlik;
 4) bir jinsli, bir uyli o’simlik.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

115. Berilganlardan qaysilari *nastarin* o’simligi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

- 1) murakkab boshoq hosil qiladi;
 2) murakkab shingil hosil qiladi;
 3) to’g’ri gulli o’simlik;
 4) qiyshiq gulli o’simlik.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

116. Bir jinsli, ikki uyli (*a*) va bir jinsli, bir uyli (*b*) o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) a – tol; b – makkajo’xori
 B) a – qayin; b – olcha
 C) a – gazanda; b – olma
 D) a – na’matak; b – tut

117. Bir jinsli, ikki uyli (*a*) va bir jinsli, bir uyli (*b*) o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) a – terak; b – qarag’ay
 B) a – gazanda; b – olma
 C) a – na’matak; b – tut
 D) a – qayin; b – olcha

118. Bir jinsli, ikki uyli (*a*) va bir jinsli, bir uyli (*b*) o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) a – archa; b – makkajo’xori
 B) a – gazanda; b – olma
 C) a – na’matak; b – tut
 D) a – qayin; b – olcha

119. Gullari shamol yordamida changlanadigan, ksilema qavati qattiq (*a*) va yumshoq (*b*) bo’lgan o’simliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) a – zarang; b – eman
 B) a – jiyda; b – yong’oq
 C) a – tol; b – jiyda
 D) a – yong’oq; b – terak

120. Gullari shamol yordamida changlanadigan, ksilema qavati qattiq (*a*) va yumshoq (*b*) bo’lgan o’simliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) a – jiyda; b – yong’oq
 B) a – zarang; b – eman
 C) a – tol; b – jiyda
 D) a – yong’oq; b – tol

121. Mevasi suv orqali tarqaladigan oddiy boshoq (*a*) va oddiy shingil (*b*) to’pgulga ega o’simliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni ko’rsating.

- A) a – zubturum; b – qurttana
 B) a – zarang; b – machin
 C) a – g’umay; b – shumtol
 D) a – qurttana; b – zubturum

122. Mevasi suv orqali tarqaladigan oddiy shingil (**a**) va oddiy boshoq (**b**) to’pgulga ega osimliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni ko’rsating.

- A) a – zubturum; b – qurttana
 B) a – zarang; b – machin
 C) a – g’umay; b – shumtol
 D) a – qurttana; b – zubturum

123. O’simlikning to’pgul turi va mevasining tarqalish usuli to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) zubturum – oddiy boshoq – suv orqali
 B) kungaboqar – savatcha – avtoxor
 C) piyoz – oddiy shingi – shamol orqali
 D) yong’oq – kallakcha – avtoxor

124. O’simlikning to’pgul turi va mevasining tarqalish usuli to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qurttana – oddiy shingil – suv orqali
 B) kungaboqar – savatcha – avtoxor
 C) piyoz – oddiy shingi – shamol orqali
 D) yong’oq – kallakcha – avtoxor

125. O’simlikning to’pgul turi va changlanish usuli to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) tol – kuchala – shamol orqali
 B) olma – oddiy shingil – hasharotlar orqali
 C) nok – oddiy soyabon – hasharotlar orqali
 D) itqovun – oddiy soyabon – avtoxor

126. O’simlikning to’pgul turi va mevasining tarqalish usuli to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qoqio’t – savatcha – shamol orqali
 B) olma – oddiy shingil – hasharotlar orqali
 C) nok – oddiy soyabon – hasharotlar orqali
 D) itqovun – oddiy soyabon – avtaxor

127. Mevasi shamol orqali tarqaladigan *savatcha* (**a**) va *kuchala* (**b**) to’pgulga ega bo’lgan o’simliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) a – yong’oq; b – kungaboqar
 B) a – nok; b – qo’ga
 C) a – xina; b – sebarga
 D) a – qoqio’t; b – tol

128. Hasharotlar yordamida changlanadigan *savatcha* (*a*) va *kallakcha* (*b*) to’pgulga ega bo’lgan o’simliklar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- A) a – yong’oq; b – kungaboqar
 B) a – nok; b – qo’ga
 C) a – xina; b – sebarga
 D) a – kungaboqar; b – sebarga

129. Hasharotlar yordamida changlanadigan *qalqoncha*
 (a) va *kallakcha* (b) to'pgulga ega bo'lgan o'simliklar
 to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) a – yong'oq; b – kungaboqar
 B) a – nok; b – sebarga
 C) a – xina; b – sebarga
 D) a – kungaboqar; b – qo'ga

130. Keltirilgan fikrlardan qaysi biri *tol* va *terak*
 o'simliklari uchun umumiy ekanligini aniqlang.
 1) shamol yordamida changlanadigan, ikki uyli
 o'simliklar;
 2) shamol yordamida changlanadigan, bir uyli
 o'simliklar;
 3) ksilema qavati qattiq;
 4) ksilema qavati yumshoq.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

131. Gullari shamol yordamida changlanadigan va
 mevasi shamol orqali tarqaladigan o'simliklar keltirilgan
 javobni aniqlang.
 A) nok va sebarga
 B) machin va zarpechak
 C) tol va terak
 D) xina va zubturum

132. Gullari shamol yordamida changlanadigan va
 mevasi shamol orqali tarqaladigan o'simliklar keltirilgan
 javobni aniqlang.
 A) nok va sebarga
 B) machin va zarpechak
 C) zarang va qayrag'och
 D) xina va zubturum

133. Gullari shamol yordamida changlanadigan va
 mevasi shamol orqali tarqaladigan o'simliklar keltirilgan
 javobni aniqlang.
 A) nok va sebarga
 B) machin va zarpechak
 C) terak va shumtol
 D) xina va zubturum

134. Keltirilgan o'simliklarning mevasining qaysi usulda
 nimalar orqali tarqalishini moslab ko'rsating.
 a) *qo'g'a*; b) *rovoch*;
 1) suv orqali;   2) shamol orqali;
 3) popuklar yordamida; 4) qanotchalar yordamida.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 2,4
 C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 2,4; b – 2,3

135. Keltirilgan o'simliklarning mevasining qaysi usulda
 nimalar orqali tarqalishini moslab ko'rsating.
 a) *jud*; b) *qoqio't*;
 1) suv orqali;   2) shamol orqali;
 3) popuklar yordamida; 4) qanotchalar yordamida.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 2,4
 C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 2,4; b – 2,3

136. Keltirilgan o'simliklarning mevasining qaysi usulda
 nimalar orqali tarqalishini moslab ko'rsating.

a) *terak*; b) *baliqko'z*;
 1) suv orqali;   2) shamol orqali;
 3) popuklar yordamida; 4) qanotchalar yordamida.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 2,4
 C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 2,4; b – 2,3

137. Keltirilgan o'simliklarning mevasining qaysi usulda
 nimalar orqali tarqalishini moslab ko'rsating.
 a) *boyalish*; b) *tol*;
 1) suv orqali;   2) shamol orqali;
 3) popuklar yordamida; 4) qanotchalar yordamida.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 2,4
 C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 2,4; b – 2,3

138. Mevasi popuklar orqali tarqaladigan, *yirik kurtakli*
 (a) va *mayda kurtakli* (b) o'simliklar to'g'ri ko'rsatilgan
 javobni aniqlang.
 A) a – terak; b – tol
 B) a – qayrag'och; b – chinor
 C) a – soxta kastan; b – nastarin
 D) a – tol; b – terak

139. Mevasi popuklar orqali tarqaladigan, *mayda kurtakli*
 (a) va *yirik kurtakli* (b) o'simliklar to'g'ri ko'rsatilgan
 javobni aniqlang.
 A) a – terak; b – tol
 B) a – qayrag'och; b – chinor
 C) a – soxta kastan; b – nastarin
 D) a – tol; b – terak

140. Kurtagi yirik, ksilema qavati yumshoq (a) kurtagi
 mayda, ksilema qavati qattiq (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – tol; b – o'rik
 B) a – terak; b – tol
 C) a – qayrag'och; b – o'rik
 D) a – terak; b – o'rik

141. Kurtagi yirik, ksilema qavati yumshoq (a) kurtagi
 mayda, ksilema qavati qattiq (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – qayrag'och; b – o'rik
 B) a – terak; b – tol
 C) a – tol; b – o'rik
 D) a – terak; b – qayrag'och

142. Yumshoq ksilemali, mayda kurtakka ega (a) va yirik
 kurtakka ega (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – qayrag'och; b – o'rik
 B) a – terak; b – tol
 C) a – tol; b – terak
 D) a – terak; b – qayrag'och

143. Yirik kurtakli, barglari novdada qarama – qarshi (a)
 va ketma – ket (b) joylashgan o'simliklar berilgan
 javobni aniqlang.
 A) a – tol; b – oqquray
 B) a – chinor; b – nastarin
 C) a – nastarin; b – terak
 D) a – do'lana; b – olma

144. Yirik kurtakli, barglari novdada qarama – qarshi (a) va ketma – ket (b) joylashgan o’simliklar berilgan javobni aniqlang.

- A) a – terak; b – nastarin
- B) a – tol; b – oqquray
- C) a – nastarin; b – chinor
- D) a – do’lana; b – olma

145. Arxegoniya va urug’kurtakka ega bo’lgan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) kedr va kordait
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

146. Arxegoniya va urug’kurtakka ega bo’lgan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) pixta va bennetit
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

147. Arxegoniya va urug’kurtakka ega bo’lgan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) velvichiya va sagovnik
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

148. Arxegoniya va urug’kurtakka ega bo’lgan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) velvichiya va pixta
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

149. Arxegoniya va urug’kurtakka ega bo’lgan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) gingo biloba va qarag’ay
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

150. Arxgoniyaga ega, urug’kurtakka ega bo’lmagan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) gingo biloba va qarag’ay
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

151. Arxgoniyaga ega, urug’kurtakka ega bo’lmagan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) gingo biloba va qarag’ay
- B) karrak va Buxoro otostegiyasi
- C) suv qirqqulog’i va velvichiya
- D) zuxrasoch va dala qirqbo’g’imi

152. Urug’kurtakka ega, arxgoniyaga ega bo’lmagan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) gingo biloba va qarag’ay

- B) oksitrops va xarduma
- C) suv qirqqulog’i va velvichiya
- D) zuxrasoch va dala qirqbo’g’imi

153. Urug’kurtakka ega, arxgoniyaga ega bo’lmagan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) pixta va bennetit
- B) partenotsissus va baobab
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

154. Urug’kurtakka ega, arxgoniyaga ega bo’lmagan o’simliklar keltirilgan javobni aniqlang.

- A) pixta va bennetit
- B) topinambur va tuxumak
- C) suv qirqqulog’i va funariya
- D) zuxrasoch va qoraqarag’ay

155. Oddiy bargli, ko’p urug’li (a) va murakkab bargli, ko’p urug’li (b) o’simliklarni aniqlang.

- A) a – lola ; b – partenotsissus
- B) a – Saratov – 29 navi; b – partenotsissus
- C) a – olxo’ri; b – Porloq – 2 navi
- D) a – soxta kashtan; b – yeryong’oq

156. Oddiy bargli, ko’p urug’li (a) va murakkab bargli, ko’p urug’li (b) o’simliklarni aniqlang.

- A) a – Mang’it – 2 navi ; b – partenotsissus
- B) a – olxo’ri; b – Porloq – 2 navi
- C) a – Saratov – 29 navi; b – partenotsissus
- D) a – soxta kashtan; b – yeryong’oq

157. Oddiy bargli, bir urug’li (a) va murakkab bargli, ko’p urug’li (b) o’simliklarni aniqlang.

- A) a – Mang’it – 2 navi ; b – partenotsissus
- B) a – olxo’ri; b – Porloq – 2 navi
- C) a – Saratov – 29 navi; b – partenotsissus
- D) a – soxta kashtan; b – yeryong’oq

158. Oddiy bargli, yonbargchali (a) va murakkab bargli, yonbargchali (b) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – xolmon; b – yeryong’oq
- B) a – javdar; b – malina
- C) a – maymunjon; b – Nimrang navi
- D) a – tok; b – qulupnay

159. Oddiy bargli, yonbargchali (a) va murakkab bargli, yonbargchali (b) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – javdar; b – malina
- B) a – xolmon; b – yeryong’oq
- C) a – maymunjon; b – Obidov nai
- D) a – yantoq; b – shirimmiya

160. Oddiy bargli, yonbargchali (a) va murakkab bargli, yonbargchali (b) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – javdar; b – malina
- B) a – maymunjon; b – Samarqand navi
- C) a – xolmon; b – yeryong’oq
- D) a – Kishmishi navi; b – malina

161. Oddiy bargli, yonbargchasiz (a) va murakkab bargli, yonbargchali (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – xolmon; b – yeryong'oq
 B) a – javdar; b – yerbag'ir tugmachagul
 C) a – maymunjon; b – Nimrang navi
 D) a – tok; b – qulupnay

162. Oddiy bargli, yonbargchasiz (a) va murakkab bargli, yonbargchali (b) mangloniyasimonlarga mansub o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – baqlajon; b – partenotsissus
 B) a – javdar; b – malina
 C) a – maymunjon; b – Samarqand navi
 D) a – tok; b – qulupnay

163. Toq patsimon bargli, yonbargchasiz (a) va toq patsimon ,yonbargchali (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – yong'oq; b – yeryong'oq
 B) a – na'matak; b – javdar
 C) a – kartoshka; b – shirinmiya
 D) a – shirinmiya; b – na'matak

164. Toq patsimon bargli, yonbargchasiz (a) va toq patsimon , yonbargchali (b) o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – na'matak; b – javdar
 B) a – shirinmiya; b – na'matak
 C) a – Nimrang navi; b – ra'no
 D) a – yong'oq; b – yeryong'oq

165. Yirik kurtakli (a) va mayda kurtakli (b) qalamchasidan ko'payadigan o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – o'rik; b – atirgul
 B) a – terak; b – tol
 C) a – qayrag'och; b – jiyda
 D) a – tol; b – terak

166. Mayda kurtakli (a) va yirik kurtakli (b) qalamchasidan ko'payadigan o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – o'rik; b – atirgul
 B) a – terak; b – tol
 C) a – qayrag'och; b – jiyda
 D) a – tol; b – terak

167. Oddiy bargli (a) va murakkab bargli (b) ildiz bachkisi orqali ko'payadigan o'simliklarni ko'rsating.
 A) a – olvoli; b – terak
 B) a – yantoq; b – shirinmiya
 C) a – terak; b – g'umay
 D) a – qizilmiya; b – nama'tak

168. Gulkosachasi ikki qavatga ega bo'lgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Samarqand - 3 va Sulton navlari
 B) Hiloliy va Kishmishi navlari
 C) Aylant va gledichiya
 D) Handalak va tomoshaqovoq

169. Gulkosachasi ikki qavatga ega bo'lган o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Mang'it – 2 va Yulduz navlari

B) Chillaki va Charos navlari
 C) Aylant va gledichiya
 D) Bodring va tarvuz

170. Gulkosachasi ikki qavatga ega bo'lgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Porloq – 2 va Omad navlari
 B) Buvaki va Gultish navlari
 C) Isirg'ao't va soya
 D) Itqovun va handalak

171. Gulfojisi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Buxoro - 9 va Sulton navlari
 B) Samarqand va Nimrang navlari
 C) Astragal va oksitrops
 D) Bodring va qovoq

172. Gulfojisi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Namangan - 39 va Omad navlari
 B) Obidov va Nimrang navlari
 C) Astragal va oksitrops
 D) Itqovun va qozonyuvgich

173. Gulfojisi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Istiqlol - 14 va Yulduz navlari
 B) Baqlajon va bangidevona
 C) Aylant va gledichiya
 D) Karam va rediska

174. Gulkosachasi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Mang'it – 2 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Isirg'ao't va soya
 D) O'sma va lavlagi

175. Gulkosachasi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Porloq – 2 va Omad navlari
 B) Buvaki va Gultish navlari
 C) Aylant va gledichiya
 D) Qozonyuvgich va bodring

176. Gulkosachasi yarmigacha qo'shilgan o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Istiqlol - 14 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Astragal va oksitrops
 D) Qovun va qovoq

177. Bir jinsli, bir uyli o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
 A) Istiqlol – 14 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Astragal va oksitrops
 D) Itqovun va handalak

ZMU_MATONAT_ATM

- 178.** Bir jinsli, bir uyli o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
- A) Istiqlol - 14 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Astragal va oksitrops
 D) Qozonyuvgich va bodring

- 179.** Bir jinsli, bir uyli o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
- A) Mang'it - 2 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Isirg'ao't va soya
 D) Tarvuz va handalak

- 180.** Bir jinsli, bir uyli o'simliklar keltirilgan qatorni aniqlang.
- A) Istiqlol - 14 va Yulduz navlari
 B) Chillaki va Charos navlari
 C) Aylant va gledichiya
 D) Qovun va qovoq

- 181.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Janubiy Osiyo Tropik markazi	Sharqiy Osiyo markazi
1	Sabzavot ekinlari	b
2	a	Tariq

- A) a – sholi; b – soya
 B) a – soya; b – suli
 C) a – shakarqamish; b – zig'ir
 D) a – sabzi; b – karam

- 182.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Janubiy Osiyo Tropik markazi	Sharqiy Osiyo markazi
1	Sabzavot ekinlari	b
2	a	Tariq

- A) a – shakarqamish; b – soya
 B) a – soya; b – suli
 C) a – sholi; b – zig'ir
 D) a – sabzi; b – karam

- 183.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Janubiy – g'arbiy Osiyo markazi	O'rta yer dengizi
1	Bug'doy	b
2	a	Beda
3	Suli	Karam

- A) a – soya; b – qand lavlagi
 B) a – zig'ir; b – zaytun daraxti
 C) a – sabzi; b – kofe daraxti

- D) a – go'za; b – kakao daraxti

- 184.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Janubiy – g'arbiy Osiyo markazi	O'rta yer dengizi
1	Bug'doy	Zaytub daraxti
2	Zig'ir	b
3	a	Karam

- A) a – suli; b – qand lavlagi
 B) a – sorgo; b – beda
 C) a – sabzi; b – kofe daraxti
 D) a – go'za; b – kakao daraxti

- 185.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Abissiya markazi	Markaziy Amerika markazi
1	a	Qalampir
2	Sorgo	Loviya
3	Banan	b

- A) a – kofe daraxti; b – kakao daraxti
 B) a – kakao daraxti; b – kofe daraxti
 C) a – arpa; b – suli
 D) a – soya; b – zig'ir

- 186.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	Abissiya markazi	Markaziy Amerika markazi
1	Sorgo	Oshqovoq
2	a	b
3	Arpa	G'o'za

- A) a – kofe daraxti; b – kakao daraxti
 B) a – kakao daraxti; b – kofe daraxti
 C) a – arpa; b – suli
 D) a – soya; b – zig'ir

- 187.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

Markazlar	And markazi	Efiyopiya markazi
1	Tamaki	b
2	Kartoshka	Sorgo
3	a	Arpa

- A) a – ananas; b – banan
 B) a – suli; b – kofe daraxti
 C) a – loviya; b – ananas
 D) a – banan; b – kakao daraxti

- 188.** Quyidagi jadvaldagи no'malum o'simliklarni aniqlang.

ZMU_MATONAT_ATM

Markazlar	And markazi	Efiyopiya markazi
1	Ananas	Sorgo
2	Kartoshka	b
3	<i>a</i>	Arpa

- A) a – tamaki; b – banan
 B) a – suli; b – kofe daraxti
 C) a – loviya; b – ananas
 D) a – banan; b – kakao daraxti

189. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) gajaklari shakli o’zgargan bargdir;
 2) gajaklari shakli o’zgargan novdadir;
 3) vatani Markaziy Amerika;
 4) vatani Janubiy Amerika.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

190. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) gajaklari shakli o’zgargan bargdir;
 2) gajaklari shakli o’zgargan novdadir;
 3) vatani Markaziy Amerika;
 4) vatani Janubiy Amerika.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

191. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) gajaklari shakli o’zgargan novdadir;
 2) gajaklari shakli o’zgargan bargdir;
 3) poyasi silindrsimon, bo’gimli;
 4) poyasi silindrsimon, bo’g’imsiz.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

192. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) gajaklari shakli o’zgargan novdadir;
 2) gajaklari shakli o’zgargan bargdir;
 3) poyasi silindrsimon, bo’gimli;
 4) poyasi silindrsimon, bo’g’imsiz.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

193. Quyidagi keltirilganlardan arpa uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) vatani Abissiya markazi;
 2) vatani And markazi;
 3) poyasi silindrsimon, bo’gimli;
 4) poyasi silindrsimon, bo’g’imsiz.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

194. Quyidagi keltirilganlardan arpa uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) vatani Abissiya markazi;
 2) vatani And markazi;
 3) poyasi silindrsimon, bo’gimli;
 4) poyasi silindrsimon, bo’g’imsiz.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

195. Quyidagi keltirilganlardan arpa uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) vatani Abissiya markazi;
 2) vatani And markazi;
 3) mevasi quruq, bir urug’li;
 4) mevasi quruq, ko’p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

196. Quyidagi keltirilganlardan arpa uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) vatani Abissiya markazi;
 2) vatani And markazi;
 3) mevasi quruq, bir urug’li;
 4) mevasi quruq, ko’p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

197. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) mevasi ho’l, bir urug’li;
 2) mevasi ho’l, ko’p urugli;
 3) vatani Markaziy Amerika;
 4) vatani Janubiy Amerika.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

198. Quyidagi keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) mevasi ho’l, bir urug’li;
 2) mevasi ho’l, ko’p urugli;
 3) vatani Markaziy Amerika;
 4) vatani Janubiy Amerika.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

199. Quyidagi keltirilganlardan Mang’it – 2 navi uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug’chilarini changchilari qo’shilib o’rab turadi;
 2) urug’chilarini gultojlari qo’shilib o’rab turadi;
 3) mevasi quruq, bir urug’li;
 4) mevasi quruq, ko’p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

200. Quyidagi keltirilganlardan Mang’it – 2 navi uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug’chilarini changchilari qo’shilib o’rab turadi;
 2) urug’chilarini gultojlari qo’shilib o’rab turadi;
 3) mevasi quruq, bir urug’li;
 4) mevasi quruq, ko’p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

201. Quyidagi keltirilganlardan Qirmizi navi uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug’chilarini changchilari qo’shilib o’rab turadi;
 2) urug’chilarini gultojlari qo’shilib o’rab turadi;
 3) mevasi ho’l, bir urug’li;
 4) mevasi ho’l, ko’p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

202. Quyidagi keltirilganlardan Qirmizi navi uchun tegishli bo’lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug’chilarini changchilari qo’shilib o’rab turadi;
 2) urug’chilarini gultojlari qo’shilib o’rab turadi;
 3) mevasi ho’l, bir urug’li;
 4) mevasi ho’l, ko’p urugli.

ZMU_MATONAT_ATM

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

203. Quyidagi keltirilganlardan Hiloliy navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

204. Quyidagi keltirilganlardan Hiloliy navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

205. Quyidagi keltirilganlardan Porloq – 2 navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

206. Quyidagi keltirilganlardan Porloq – 2 navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

207. Quyidagi keltirilganlardan Toshkent – 2 navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

208. Quyidagi keltirilganlardan Toshkent – 2 navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) urug'chilarini changchilar qo'shilib o'rabburadi;
- 2) urug'chilarini gultojlari qo'shilib o'rabburadi;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

209. Quyidagi keltirilganlardan Zarafshon navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

210. Quyidagi keltirilganlardan Zarafshon navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

211. Quyidagi keltirilganlardan Farhod navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

212. Quyidagi keltirilganlardan Farhod navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi ho'l, bir urug'li;
- 4) mevasi ho'l, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

213. Quyidagi keltirilganlardan Omad navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

214. Quyidagi keltirilganlardan Omad navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

215. Quyidagi keltirilganlardan Samarqand – 3 navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

216. Quyidagi keltirilganlardan Samarqand – 3 navi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

217. Quyidagi keltirilganlardan Yulduz navi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

218. Quyidagi keltirilganlardan Yulduz navi uchun tegishli bo'lmanan fikrlarni aniqlang.

- 1) yonbargchali, changchilar cheksiz va erkin;
- 2) yonbargchali, changchilar cheksiz va qo'shilgan;
- 3) mevasi quruq, bir urug'li;
- 4) mevasi quruq, ko'p urugli.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

219. Nuqtalar o'rniqa mos keluvchi fikrlarni ko'rsating.

Soyaki navi nimrang navi kabi... .

- 1) ho'l mevaga ega;
- 2) quruq mevaga ega;
- 3) bir urug'li mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

220. Nuqtalar o'rniqa mos keluvchi fikrlarni ko'rsating.

Buvaki navi Obidov navi kabi... .

- 1) ho'l mevaga ega;
- 2) quruq mevaga ega;
- 3) bir urug'li mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

221. Nuqtalar o'rniqa mos keluvchi fikrlarni ko'rsating.

Charos navi Obidov navi kabi... .

- 1) ho'l mevaga ega;
- 2) quruq mevaga ega;
- 3) bir urug'li mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

222. Nuqtalar o'rniqa mos keluvchi fikrlarni ko'rsating.

Gultish navi Obidov navi kabi... .

- 1) ho'l mevaga ega;
- 2) quruq mevaga ega;
- 3) bir urug'li mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

223. Nuqtalar o'rniqa mos keluvchi fikrlarni ko'rsating.

Nimrang navi gultish navi kabi... .

- 1) ho'l mevaga ega;
- 2) quruq mevaga ega;
- 3) bir urug'li mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

224. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) An – 402; 2) Obidov navi;

3) Yulduz; 4) Nimrang.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

225. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) Samarqand – 3 ; 2) Obidov navi;

3) Nimrang; 4) Omad.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

226. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) Porloq – 1 ; 2) Obidov; 3) Umid navi; 4) Nimrang.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

227. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) Istiqlol – 14 ; 2) Obidov navi;

3) Nimrang; 4) Mang'it – 2.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

228. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) Istiqlol – 14 ; 2) Qozidastor;

3) Nimrang; 4) Mang'it – 2.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

229. Mevasi ko'p urug'li, quruq (a) va ko'p urug'li, ho'l (b) bo'lgan navlarni aniqlang.

1) Porloq – 1 ; 2) Obidov;

3) Umid navi; 4) Qozidastor.

A) a – 1,3; b – 2,4

B) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 2,3; b – 1,4

230. Keltirilganlar orasidan yonbargchali, oddiy bargga ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

1) Kishmishi; 2) Yulduz; 3) Obidov navi; 4) Nimrang;

5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Saratov – 29; 8) Omad.

A) 3   B) 5   C) 4   D) 6

231. Keltirilganlar orasidan yonbargchasiz, murakkab bargga ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

1) Kishmishi; 2) Yulduz; 3) Obidov navi; 4) Nimrang;

5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Saratov – 29; 8) Omad.

A) 3   B) 5   C) 4   D) 2

232. Keltirilganlar orasidan o'troq bargga ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

1) Kishmishi; 2) Yulduz; 3) Obidov navi; 4) Nimrang;

- 5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Saratov – 29; 8) Sulton.
 A) 3   B) 5   C) 4   D) 2

233. Keltirilganlar orasidan yonbargchsiz, murakkab bargga ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

- 1) Kishmishi; 2) Yulduz; 3) Obidov navi; 4) Nimrang;
 5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Saratov – 29; 8) Sulton.
 A) 2   B) 5   C) 3   D) 6

234. Keltirilganlar orasidan yonbargchali, oddiy bargga ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

- 1) Ulug'bek – 600 ; 2) Yulduz; 3) Obidov navi;
 4) Nimrang; 5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Saratov – 29;
 8) Gultish.

- A) 3   B) 5   C) 4   D) 6

235. Keltirilganlar orasidan yonbargchasiz, gajak to'pgulli ega bo'lgan navlar soni nechta ekanligini aniqlang.

- 1) Ulug'bek – 600 ; 2) Yulduz; 3) Obidov navi;
 4) Nimrang; 5) Zarafshon; 6) Sanzor; 7) Samarqand;
 8) Gultish.

- A) 3   B) 5   C) 4   D) 6

236. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan to'ldiring.

Gultish navi Zarafshon navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar beshta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

237. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan to'ldiring.

Zarafshon navi gultish navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar beshta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

238. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan to'ldiring.

Hiloliy navi Zarg'aldoq navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar beshta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

239. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan to'ldiring.

Zarg'aldoq navi hiloliy navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar beshta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

240. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan to'ldiring.

Kattaqorg'on navi qozi dastor navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar beshta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

241. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri bo'lмаган fikrlar bilan to'ldiring.

Qozi dastor navi kattaqorg'on navidan farq qilib....

- 1) changchilar cheksiz;
 2) changchilar bechta;
 3) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etmagan;
 4) gulkosachasi yaxshi taraqqiy etgan;
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

242. Gk va Gt erkin (a) va faqat Gt erkin (b) navlarni moslab ko'rsating.

1) Yulduz navi;	2) Farhod;
3) Omad navi;	4) Qozi dastor.
A) a – 1,3; b – 2,4	B) a – 2,4; b – 1,3
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

243. Gk va Gt erkin (a) va faqat Gt erkin (b) navlarni moslab ko'rsating.

1) Istiqlol – 14 ;	2) Zarafshon;
3) Buxoro – 12 ;	4) Zarg'aldoq.
A) a – 1,3; b – 2,4	B) a – 2,4; b – 1,3
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

244. Gk va Gt erkin (a) va faqat Gt erkin (b) navlarni moslab ko'rsating.

1) Porloq – 1 ;	2) Zarafshon;
3) Buxoro – 9;	4) Zarg'aldoq.
A) a – 1,3; b – 2,4	B) a – 2,4; b – 1,3
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

245. Gk va Gt erkin (a) va faqat Gt erkin (b) navlarni moslab ko'rsating.

1) Toshkent – 1 ;	2) Qozidastor;
3) Mang'it – 1 ;	4) Zarg'aldoq.
A) a – 1,3; b – 2,4	B) a – 2,4; b – 1,3
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

246. Gk va Gt erkin (a) va faqat Gt erkin (b) navlarni moslab ko'rsating.

1) Toshkent – 2 ;	2) Qozidastor;
3) Mang'it – 2 ;	4) Zarg'aldoq.
A) a – 1,3; b – 2,4	B) a – 2,4; b – 1,3
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

247. Ildizi metamorfozlashgan, vatani Janubiy g'arbiy Osiyo (a) va O'rta yer dengizi (b) hisoblangan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – karam; b – lavlagi
 B) a – sabzi; b – lavlagi
 C) a – bug'doy; b – karam

D) a – lavlagi; b – sabzi

248. Uch bargchali murakkab bargga ega bo’lgan vatani O’rta yer dengizi (a) va Markaziy Amrika (b) bo’lgan o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – loviya; b – mosh
- B) a – beda; b – loviya
- C) a – beda; b – no’xat
- D) a – mosh; b – beda

249. O’zbekistonda [*gen – nokaut*] usulini qo’llash orqali toza liniyalari yaratilayotgan hayotiy shakli buta bo’lgan o’simlikni ko’rsating.

- A) limon   B) chilonjiyda   C) anor   D) tok

250. O’zbekistonda [*gen – nokaut*] usulini qo’llash orqali toza liniyalari yaratilayotgan hayotiy shakli daraxt bo’lgan o’simlikni ko’rsating.

- A) limon   B) chilonjiyda   C) anor   D) bug’doy

251. O’zbekistonda [*gen – nokaut*] usulini qo’llash orqali toza liniyalari yaratilayotgan hayotiy shakli bir yillik bo’lgan o’simlikni ko’rsating.

- A) limon   B) chilonjiyda   C) anor   D) bug’doy

252. Lub tolalari yaxshi rivojlangan, kelib chiqish markazi Janubiy – g’arbiy Osiyo markazi hisoblanadigan o’simlikni ko’rsating.

- A) zig’ir   B) kanop   C) g’o’za   D) tut

253. To’pguli gajak bo’lgan bo’lgan, kelib chiqish And markazi hisoblanadigan o’simlikni ko’rsating.

- A) oshqovoq   B) burchoq   C) kartoshka   D) soya

254. Gajaklari novdaning o’zgarishidan hosil bo’lgan, kelib chiqish markazi Markaziy Amerika hisoblanadigan o’simlikni ko’rsating.

- A) oshqovoq   B) burchoq   C) kartoshka   D) soya

255. Ituzum turkumiga mansub bo’lgan, kelib chiqish markazi Janubiy Amerika hisoblanadigan o’simlikni ko’rsating.

- A) oshqovoq   B) burchoq   C) kartoshka   D) soya

256. Mevasi bir necha mevabargdan tashkil topgan, sun’iy tanlash mahsuli hisoblanadigan navlarni ko’rsating.

- A) Yulduz va Omad
- B) Sanzor va Sulton
- C) Hiloliy va Zarafshon
- D) Lola va boychechak

257. Mevasi bir necha mevabargdan tashkil topgan, sun’iy tanlash mahsuli hisoblanadigan navlarni ko’rsating.

- A) Namangan – 39 va Mang’it – 2
- B) Sanzor va Sulton
- C) Hiloliy va Zarafshon
- D) Lola va boychechak

258. Mevasi bir necha mevabargdan tashkil topgan, tabiiy tanlash mahsuli hisoblanadigan turkumlarni ko’rsating.

- A) Namangan – 39 va Mang’it – 2
- B) Sanzor va Sulton
- C) Hiloliy va Zarafshon
- D) Lola va boychechak

259. Mevasi bir necha mevabargdan tashkil topgan, sun’iy tanlash mahsuli hisoblanadigan navlarni ko’rsating.

- A) Istiqlol – 14 va Oqqorg’on – 2
- B) Sanzor va Sulton
- C) Hiloliy va Zarafshon
- D) Lola va boychechak

260. Tayanch ildizli , Neotropik biogeografik viloyatda tarqalgan (a) va tayanch ildizli , Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan (b) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – oqjo’xori; b – makkajo’xori
- B) a – makkajo’xori; b – banan
- C) a – banyan; b – makkajo’xori
- D) a – makkajo’xori; b – oqjo’xori

261. Tayanch ildizli, Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan (a) va tayanch ildizli , Neotropik biogeografik viloyatda tarqalgan (b) o’simliklarni ko’rsating.

- A) a – oqjo’xori; b – makkajo’xori
- B) a – makkajo’xori; b – banan
- C) a – banyan; b – makkajo’xori
- D) a – makkajo’xori; b – oqjo’xori

262. Kofe daraxti (a) , kakao daraxti (b) va zaytun daraxti (c) tarqalgan markazlarni aniqlang.

- A) a – Abissiya ; b – Janubiy Amerika;
c – O’rta yer dengizi
- B) a – Efiopiya; b – Markaziy Amerika;
c – O’rta yer dengizi
- C) a – Abissiya; b – Markaziy Amerika;
c – Janubiy Osiyo
- D) a – Efiopiya; b – Janubiy Amerika;
c – Janubiy- g’arbiy Osiyo

263. Suli (a), sholi (b) va soya (c) o’simliklari tarqalgan markazlarni aniqlang.

- A) a – Janubiy- g’arbiy Osiyo; b – Sharqiy Osiyo;
c – Janubiy Osiyo
- B) a – O’rta yer dengizi; b – Janubiy Osiyo;
c – Abissiya
- C) a – Janubiy- g’arbiy Osiyo; b – Janubiy Amerika;
c – Markaziy Amerika
- D) a – Janubiy- g’arbiy Osiyo; b – Janubiy Osiyo;
c – Sharqiy Osiyo

264. Gulidagi changchi va urug’chilar soni cheksiz bo’lgan (**a**) hamda urug’chi tumshuqchasi patsimon shoxlangan (**b**) geografik uzoq formalarni duragaylash orqali olingan o’simlik navlari keltirilgan javobni aniqlang.

- A) a – AN-402; b – Ulug’bek – 600
- B) a – Yulduz; b – Sangzor

- C) a – Toshkent-3; b – Saratov-29
 D) a – Samarqand-3; b – Saratov-29

265. Urug’chi tumshuqchasi patsimon shoxlangan (**a**) va changchi va urug’chilar soni cheksiz bo’lgan (**b**) geografik uzoq formalarni duragaylash orqali olingan o’simlik navlari keltirilgan javobni aniqlang.

- A) a – AN-402; b – Ulug’bek – 600
 B) a – Yulduz; b – Sangzor
 C) a – Saratov-29; b – Toshkent-3
 D) a – Samarqand-3; b – Saratov-29

266. Samarqand – 3 (a) , Porloq – 3 (b) va Toshkent – 3 (c) navlariiga xos bo’lgan to’g’ri fikrlarni aniqlang.

- A) a – viltga chidamli;
     b – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan;
     c – gen-nokaut usulida yaratilgan
 B) a – viltga chidamli; b – gen-nokaut usulida yaratilgan; c – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan
 C) a – sun’iy mutagenez usulida olingan;
     b – gen-nokaut usulida yaratilgan;
     c – viltga chidamli
 D) a – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan;
     b – gen-nokaut usulida yaratilgan; c – serhosil

267. AN – 402 (**a**) , Porloq – 2 (**b**) va Oqqo’rg’on – 2 (**c**) navlari uchun xos bo’lgan xususiyatni aniqlang.

- A) a – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan;
     b – gen-nokaut usulida yaratilgan;
     c – S.Raxmonqulov boshchiligidagi yaratildan
 B) a – viltga chidamli; b – serhosil;
     c – viltga chidamli
 C) a – serhosil; b – viltga chidamli;
     c – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan
 D) a – gen-nokaut usulida yaratilgan;
     b – gen-nokaut usulida yaratilgan;
     c – sun’iy mutagenez usulida yaratilgan

268. To’pguli gajak (**a**), oddiy qalqonsimon (**b**) va murakkab boshoq (**c**) bo’lgan navlarni ko’rsating.

- A) a – Samarqand-3; b – Farhod; c - Rizamat
 B) a – Obidov; b – Qozi dastor; c – Saratov-29
 C) a – Nimrang; b – Lola; c - Gultish
 D) a – Obidov; b – Sulton; c - Hiloliy

269. To’pguli gajak (**a**), oddiy qalqonsimon (**b**) va murakkab boshoq (**c**) bo’lgan navlarni ko’rsating.

- A) a – Samarqand-3; b – Farhod; c - Rizamat
 B) a – Samarqand; b – Qozi dastor; c – Saratov-29
 C) a – Nimrang; b – Lola; c - Gultish
 D) a – Obidov; b – Sulton; c - Hiloliy

270. To’pguli gajak (a), oddiy qalqonsimon (b) va murakkab boshoq (c) bo’lgan navlarni ko’rsating.

- A) a – Samarqand-3; b – Farhod; c - Rizamat
 B) a – Nimrang; b – Qozi dastor; c – Sanzor
 C) a – Nimrang; b – Lola; c - Gultish
 D) a – Obidov; b – Sulton; c - Hiloliy

271. To’pguli gajak (a), oddiy qalqonsimon (b) va murakkab boshoq (c) bo’lgan navlarni ko’rsating.

- A) a – Samarqand-3; b – Farhod; c - Rizamat
 B) a – Obidov; b – Qozi dastor; c – Ulug’bek - 600
 C) a – Nimrang; b – Lola; c - Gultish
 D) a – Obidov; b – Sulton; c - Hiloliy

272. Baobab (**a**) va bambuk (**b**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini aniqlang.

- A) a – Habashishton; b – Hindomalay
 B) a – Hindomalay; b – Habashishton
 C) a – Neotropik; b – Neoarktik
 D) a – Neoarktik; b – Neotropik

273. Qora daraxt (**a**) va qizil daraxt (**b**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini aniqlang.

- A) a – Habashishton; b – Hindomalay
 B) a – Hindomalay; b – Habashishton
 C) a – Neotropik; b – Neoarktik
 D) a – Neoarktik; b – Neotropik

274. Sun’iy mutagenez yo’li bilan olingan toza liniyalarni ko’rsating.

- A) Porloq – 1; Mang’it – 1
 B) Yulduz; Samarqand – 3
 C) AN-402; Istiqlol – 14
 D) Askaniya rambulesi; arxaromerinos

275. Sun’iy mutagenez yo’li bilan olingan toza liniyalarni ko’rsating.

- A) Porloq – 1; Mang’it – 1
 B) AN-402; Samarqand – 3
 C) AN-402; Istiqlol – 14
 D) Askaniya rambulesi; arxaromerinos

276. Sun’iy mutagenez yo’li bilan olingan toza liniyalarni ko’rsating.

- A) Porloq – 1; Mang’it – 1
 B) AN-402; Yulduz
 C) AN-402; Istiqlol – 14
 D) Askaniya rambulesi; arxaromerinos

277. Nuqtalar o’rnini to’g’ri bo’lgan fikrlar bilan to’ldiring.

Porloq – 1 navi Porloq – 2 navi singari.... .

- 1) duragaylash usulida olingan;
  - 2) gen – nokaut usulida olingan;
  - 3) ko’p urug’li quruq mevaga ega;
  - 4) ko’p urug’li ho’l mevaga ega.
- A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

278. Nuqtalar o’rnini to’g’ri bo’lgan fikrlar bilan to’ldiring.

Porloq – 3 navi Porloq – 4 navi singari.... .

- 1) duragaylash usulida olingan;
  - 2) gen – nokaut usulida olingan;
  - 3) ko’p urug’li quruq mevaga ega;
  - 4) ko’p urug’li ho’l mevaga ega.
- A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

279. Nuqtalar o'rnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan**to'ldiring.***AN - 402 navi Yulduz navi singari....*

- 1) su'niy mutagenez usulida olingan;
- 2) gen – nokaut usulida olingan;
- 3) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li, quruq mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

280. Nuqtalar o'rnini to'g'ri bo'lgan fikrlar bilan**to'ldiring.***Samarqand - 3 navi Yulduz navi singari....*

- 1) su'niy mutagenez usulida olingan;
- 2) gen – nokaut usulida olingan;
- 3) ko'p urug'li, quruq mevaga ega;
- 4) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

281. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*No'xatning gajaklari kaktusning tikanlari singari....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) do'lananing tikani bilan o'zaro analogik organ;
- 4) burchoqning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

282. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Lovianing gajaklari kaktusning tikanlari singari....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) do'lananing tikani bilan o'zaro analogik organ;
- 4) burchoqning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

283. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Qulupnayning gajaklari bodringning gajaklari kabi....*

- 1) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) o'zaro analogik organ;
- 4) o'zaro gomologik organ.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

284. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Qulupnayning gajaklari itqovunning gajaklari kabi....*

- 1) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) o'zaro analogik organ;
- 4) o'zaro gomologik organ.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

285. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Do'lananing tikanlari akatsiyaning tikanlaridan farq qilib....*

- 1) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) yantoqning tikanlari bilan o'zaro gomologik organ;
- 4) kaktus tikanlari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

286. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Do'lananing tikanlari zirkning tikanlaridan farq qilib....*

- 1) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) yantoqning tikanlai bilan o'zaro gomologik organ;
- 4) akatsiyaning tikanlari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

287. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Hiloliyning gajaklari qulupnayning gajaklari kabi....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) burchoqning gajaklari bilan o'zaro analogik organ;
- 4) handalakning gajaklari bilan o'zaro analogik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

288. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Hiloliyning gajaklari qulupnayning gajaklari kabi....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) burchoqning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ;
- 4) handalakning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

289. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Gultishning gajaklari qulupnayning gajaklari kabi....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) burchoqning gajaklari bilan o'zaro analogik organ;
- 4) tarvuzning gajaklari bilan o'zaro analogik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

290. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni aniqlang.*Chillakining gajaklari qulupnayning gajaklari kabi....*

- 1) bargning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 2) novdaning metamorfozlanishidan hosil bo'lgan;
- 3) burchoqning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ;
- 4) tarvuzning gajaklari bilan o'zaro gomologik organ.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

291. Buvaki va bodringning gajaklari (a) hamda shoyi akatsiya va yantoqning tikanlari (b) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

- 1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1

B) a – 2; b – 2

C) a – 1; b – 2

D) a – 1; b – 1

292. Kishmishi va tarvuzning gajaklari (a) hamda kaktus va do'lananing tikanlari (b) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

- 1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1

B) a – 2; b – 2

C) a – 1; b – 2

D) a – 1; b – 1

ZMU_MATONAT_ATM

293. Kattaqo'rg'on va handalakning gajaklari (**a**) hamda zirk va atirgulning tikanlari (**b**) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1	B) a – 2; b – 2
C) a – 1; b – 2	D) a – 1; b – 1

294. Oshqovoq va loviyaning gajaklari (**a**) hamda shoyi akatsiya va zirkning tikanlari (**b**) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1	B) a – 2; b – 2
C) a – 1; b – 2	D) a – 1; b – 1

295. Qozonyuvgich va burchoqning gajaklari (**a**) hamda kaktus va akatsiyaning tikanlari (**b**) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1	B) a – 2; b – 2
C) a – 1; b – 2	D) a – 1; b – 1

296. Itqovun va no'xatning gajaklari (**a**) hamda kaktus va zirkning tikanlari (**b**) o'zaro qanday organ ekanligini aniqlang.

1) analogik; 2) gomologik.

A) a – 2; b – 1	B) a – 2; b – 2
C) a – 1; b – 2	D) a – 1; b – 1

297. O'zaro analogik (**a**) va gomologik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) qozonyuvgich va loviyaning gajaklari;

2) zirk va akatsiyaning tikanlari;

3) atirgul va yantoqning tikanlari;

4) topinambur va kartoshkaning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

298. O'zaro analogik (**a**) va gomologik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) handalak va no'xatning gajaklari;

2) kaktus va akatsiyaning tikanlari;

3) malina va maymunjonning tikanlari;

4) topinambur va shoyigulning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

299. O'zaro analogik (**a**) va gomologik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) tarvuz va buchoqning gajaklari;

2) zirk va kaktusning tikanlari;

3) malina va do'lananing tikanlari;

4) topinambur va batatning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

300. O'zaro gomologik (**a**) va analogik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) bodring va buchoqning gajaklari;

2) zirk va kaktusning tikanlari;

3) atirgul va do'lananing tikanlari;

4) shoyigul va batatning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

301. O'zaro gomologik (**a**) va analogik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) itqovun va loviyaning gajaklari;

2) do'lana va yantoqning tikanlari;

3) atirgul va do'lananing tikanlari;

4) shoyigul va topinamburning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

302. O'zaro gomologik (**a**) va analogik (**b**) organlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) bodring va loviyaning gajaklari;

2) do'lana va yantoqning tikanlari;

3) malina va do'lananing tikanlari;

4) kartoshka va topinamburning tugunaklari.

A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4	D) a – 1,3; b – 2,4

303. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Topinambur	novda	tugunak
Handalak	a	gajak
Yantoq	novda	b

A) a – novda; b – tikan	B) a – barg; b – gajak

C) a – novda; b – gajak	D) a – barg; b – tikan

304. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Topinambur	novda	tugunak
Burchoq	a	gajak
Itqovun	novda	b

A) a – novda; b – tikan	B) a – barg; b – gajak

C) a – novda; b – gajak	D) a – barg; b – tikan

305. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Topinambur	novda	b
Atirgul	a	tikan
Bodring	novda	gajak

A) a – epidrmis; b – piyozbosh

B) a – barg; b – ildizpoya

C) a – epidrmis; b – tugunak

D) a – barg; b – ildizpoya

306. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan
----------	---------------------------	----------------------

ZMU_MATONAT_ATM

	qism	hosil bo'ladigan tuzilma
Kartoshka	novda	b
Malina	a	tikan
Bodring	novda	gajak

- A) a – epidrmis; b – piyozbosh
 B) a – barg; b – ildizpoya
 C) a – epidrmis; b – tugunak
 D) a – barg; b – ildizpoya

307. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Shoyigul	novda	tugunak
Malina	epidermis	b
Tarvuz	a	gajak

- A) a – novda; b – tikan   B) a – barg; b – gajak
 C) a – novda; b – gajak   D) a – barg; b – tikan

308. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Batat	a	tugunak
Malina	epidermis	tikan
Tarvuz	novda	b

- A) a – novda; b – tikan   B) a – barg; b – gajak
 C) a – novda; b – gajak   D) a – barg; b – tikan

309. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Shoyigul	a	tugunak
Malina	epidermis	b
Qovoq	novda	gajak

- A) a – novda; b – tikan   B) a – barg; b – gajak
 C) a – novda; b – gajak   D) a – barg; b – tikan

310. Quyidagi jadvaldan noma'lumlarni aniqlang.

O'simlik	Metamorfozlashadigan qism	Metamorfozlashishdan hosil bo'ladigan tuzilma
Topinambur	a	tugunak
Atirgul	epidermis	b
Qovoq	novda	gajak

- A) a – novda; b – tikan   B) a – barg; b – gajak
 C) a – novda; b – gajak   D) a – barg; b – tikan

311. Keltirilganlardan o'qotar bodring uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gajaklari novdaning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 2) gajaklari bargning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 4) ikki jinsli, to'g'ri gullarga ega.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

312. Keltirilganlardan o'qotar bodring uchun tegishli bo'lmagan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gajaklari novdaning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 2) gajaklari bargning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 4) ikki jinsli, to'g'ri gullarga ega.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

313. Keltirilganlardan qozonyuvgich uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gajaklari novdaning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 2) gajaklari bargning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 4) ikki jinsli, to'g'ri gullarga ega;

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

314. Keltirilganlardan qozonyuvgich uchun tegishli bo'lmagan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gajaklari novdaning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 2) gajaklari bargning o'zgarishidan hosil bo'lgan;
 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 4) ikki jinsli, to'g'ri gullarga ega;

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

315. Temirtikan va hamdalak uchun umumiyo bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 2) sanchiluvchi mevaga ega;
 3) produtsent organizmlar hisoblanadi;
 4) konsument organizmlar hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

316. Itqovun va qozonyuvgich uchun umumiyo bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 2) mevasi quruq, ko'p urug'li;
 3) produtsent organizmlar hisoblanadi;
 4) konsument organizmlar hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

317. Itqovun va qovun uchun umumiyo bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 2) mevasi quruq, ko'p urug'li;
 3) produtsent organizmlar hisoblanadi;
 4) konsument organizmlar hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

318. Qovun va qovoq uchun umumiyo bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
 2) ildiz bachkilari orqali vegetativ ko'payadi;
 3) produtsent organizmlar hisoblanadi;
 4) konsument organizmlar hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

319. Gulsafsa va yalpiz uchun umumiyo bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) sentriolaga ega emas;

- 2) sentromerlarga ega emas;
 3) novdalari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan;
 4) barglari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

- 320.** Qamish va ajriq uchun umumiy bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 1) sentriolaga ega emas;
 2) sentromerlarga ega emas;
 3) novdalari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan;
 4) barglari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

- 321.** G'umay va shirinmiya uchun umumiy bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 1) sentriolaga ega emas;
 2) sentromerlarga ega emas;
 3) novdalari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan;
 4) barglari metamorfozlashib ildizpoya hosil qilgan.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

- 322.** Zarg'aldoq (a) va qozi dastor (b) navlari uchun tegishli fikrlarni moslab ko'rsating.
 1) meva hosil bo'lishida faqat tugunchasi ishtirok etadi;
 2) meva hosil bo'lishida tuguncha va gulning boshqa qismlari ishtirok etadi;
 3) bir urug'li, ho'l mevaga ega;
 4) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

- 323.** Zarafshon (a) va qozi dastor (b) navlari uchun tegishli fikrlarni moslab ko'rsating.
 1) meva hosil bo'lishida faqat tugunchasi ishtirok etadi;
 2) meva hosil bo'lishida tuguncha va gulning boshqa qismlari ishtirok etadi;
 3) bir urug'li, ho'l mevaga ega;
 4) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

- 324.** Qozi dastor (a) va Farhod (b) navlari uchun tegishli fikrlarni moslab ko'rsating.
 1) meva hosil bo'lishida faqat tugunchasi ishtirok etadi;
 2) meva hosil bo'lishida tuguncha va gulning boshqa qismlari ishtirok etadi;
 3) bir urug'li, ho'l mevaga ega;
 4) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

- 325.** Qozi dastor (a) va Vatan (b) navlari uchun tegishli fikrlarni moslab ko'rsating.
 1) meva hosil bo'lishida faqat tugunchasi ishtirok etadi;
 2) meva hosil bo'lishida tuguncha va gulning boshqa qismlari ishtirok etadi;
 3) bir urug'li, ho'l mevaga ega;
 4) ko'p urug'li, ho'l mevaga ega.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

326. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Sorgoning mevasi sulining mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

327. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Sorgoning mevasi xardumaning mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

328. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Samarqand – 3 navining mevasi chuchmomaning mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

329. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Yulduz navining mevasi boychechakning mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

330. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Mang'it – 1 navining mevasi bangidevonaning mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

331. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Umid navining mevasi mingidevonaning mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

332. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Sulton navining mevasi achambitining mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
 2) ko'p urug'li meva;
 3) chatnamaydigan quruq meva;
 4) chatnaydigan quruq meva.

A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

333. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Porloq – 1 navining mevasi qurttananing mevasi kabi... .

- 1) bir urug'li meva;
- 2) ko'p urug'li meva;
- 3) chatnamaydigan quruq meva;
- 4) chatnaydigan quruq meva.

A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

334. Qayrag'och (a) va soxta kashtan (b) o'simliklari uchun xos bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) bir urug'li, quruq mevaga ega;
- 2) ko'p urug'li, quruq mevaga ega;
- 3) qanotchali meva hosil qiladi;
- 4) yong'oq meva hosil qiladi.

A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 1,4
C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 1,4; b – 2,3

335. Qayrag'och (a) va sorgo (b) o'simliklari uchun xos bo'lgan fikrlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) bir urug'li, quruq mevaga ega;
- 2) ko'p urug'li, quruq mevaga ega;
- 3) qanotchali meva hosil qiladi;
- 4) don meva hosil qiladi.

A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 1,4
C) a – 1,3; b – 2,4   D) a – 1,4; b – 2,3

336. Ko'p urug'li, chatnaydigan (a) va ko'p urug'li, chatnamaydigan (b) meva hosil qiladigan o'simliklarni ko'rsating.

1) Hiloliy navi;	2) Sulton navi;
3) Gultish navi;	4) Omad navi.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

337. Ko'p urug'li, chatnaydigan (a) va ko'p urug'li, chatnamaydigan (b) meva hosil qiladigan o'simliklarni ko'rsating.

1) Kattaqo'rg'on navi;	2) Umid navi;
3) Soyaki navi;	4) Yulduz navi.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

338. Ko'p urug'li, chatnaydigan (a) va ko'p urug'li, chatnamaydigan (b) meva hosil qiladigan o'simliklarni ko'rsating.

1) Kishmishi navi;	2) Mang'it – 1 navi;
3) Buvaki navi;	4) Porloq – 1 navi.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

339. Turp va qurttana (a) hamda soxta kashtan va sorgo (b) o'simliklari uchun to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni aniqlang.

- 1) ko'p urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 2) bir urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 3) chatnaydigan mevali o'simlik;
- 4) qo'sh urug'lanish jarayoni kuzatiladigan organizmlar.

A) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 2,3; b – 1,4

B) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 1,3; b – 2,4

340. Rediska va achambiti (a) hamda zarang va kungaboqar (b) o'simliklari uchun to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni aniqlang.

- 1) ko'p urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 2) bir urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 3) chatnaydigan mevali o'simlik;
- 4) mangloniya toifa bo'limaga mansub.

A) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 2,3; b – 1,4

B) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 1,3; b – 2,4

341. Karam va qurttana (a) hamda shumtol va makkajo'xori (b) o'simliklari uchun to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni aniqlang.

- 1) ko'p urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 2) bir urug'li, quruq meva hosil qiladi;
- 3) chatnaydigan mevali o'simlik;
- 4) qo'sh urug'lanish hodisasi kuzatiladi.

A) a – 2,4; b – 1,3

C) a – 2,3; b – 1,4

B) a – 1,4; b – 2,3

D) a – 1,3; b – 2,4

342. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hujayra interfazasinig G₁, davrida S davri singari....

- 1) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 2) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 3) DNK ning ma'noli qismlaridagi guanin dezoksiribonukleotidlardan sitozin ribonukleotidlар sintezlanadi;
- 4) DNK ning matritsali qismidagi adenin dezoksiribonukleotidlardan uratsil ribonukleotidlар sintezlanadi.

A) 1,4   B) 2,4

C) 1,3

D) 2,3

343. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hujayra interfazasinig S davrida G₂ davri singari....

- 1) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 2) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 3) DNK ning ma'noli qismlaridagi adenin dezoksiribonukleotidlardan uratsil ribonukleotidlар sintezlanadi;
- 4) DNK ning matritsali qismidagi adenin dezoksiribonukleotidlardan uratsil ribonukleotidlар sintezlanadi.

A) 1,4   B) 2,4

C) 1,3

D) 2,3

344. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hujayra interfazasinig G₁, davrida G₂ davri singari....

- 1) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 2) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
- 3) DNK ning ma'noli qismlaridagi guanin dezoksiribonukleotidlardan sitozin ribonukleotidlар sintezlanadi;
- 4) DNK ning matritsali qismidagi guanin dezoksiribonukleotidlardan sitozin ribonukleotidlар sintezlanadi.

A) 1,4   B) 2,4

C) 1,3

D) 2,3

345. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hujayra interfazasinig G₁ davrida S davri singari....

1) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 2) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 3) ATF sarflanadi;
 4) ATF hosil bo'ladi;
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

- 2) xromosomalar spirallashmagan bo'ladi;
 3) xromatidalar soni teng bo'ladi;
 4) xromatidalar soni teng bo'lmaydi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

346. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra interfazasinig G₁ davrida G₂ davri singari....

1) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 2) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 3) ATF sarflanadi;
 4) ATF hosil bo'ladi;
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

353. **Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**
Hujayra mitozining profaza bosqichida anafaza bosqichi singari....
- 1) xromosomalar spirallashgan bo'ladi;
 2) xromosomalar spirallashmagan bo'ladi;
 3) xromatidalar soni teng bo'ladi;
 4) xromatidalar soni teng bo'lmaydi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

347. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra interfazasinig S davrida G₂ davri singari....

1) reduplikatsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 2) transkripsiya jarayoni sodir bo'ladi;
 3) ATF sarflanadi;
 4) ATF hosil bo'ladi;
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

354. **Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**
Hujayra mitozining profaza bosqichida metafaza bosqichi singari....
- 1) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rindi;
 2) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rinnaydi;
 3) xromosomalar sitoplazmada joylashgan bo'ladi;
 4) xromosomalar yadroda joylashgan bo'ladi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

348. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra interfazasinig G₁ davrida S davri singari....

1) energiya almashinuvি jarayoni kuzatiladi;
 2) assimilyatsiya jarayoni kuzatiladi;
 3) DNK ning ma'noli qismlaridan **i** – RNK sintezlanadi;
 4) DNK ning matritsali qismidan **i** – RNK sintezlanadi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

355. **Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**
Hujayra mitozining metafaza bosqichida anafaza bosqichi singari....
- 1) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rindi;
 2) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rinnaydi;
 3) xromosomalar sitoplazmada joylashgan bo'ladi;
 4) xromosomalar yadroda joylashgan bo'ladi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

349. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra interfazasinig G₁ davrida G₂ davri singari....

1) energiya almashinuvি jarayoni kuzatiladi;
 2) assimilyatsiya jarayoni kuzatiladi;
 3) DNK ning ma'noli qismlaridan **i** – RNK sintezlanadi;
 4) DNK ning matritsali qismidan **i** – RNK sintezlanadi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

356. **Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**
Hujayra mitozining profaza bosqichida anafaza bosqichi singari....
- 1) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rindi;
 2) xromosomalar yorug'lik mikroskopida yaxshi ko'rinnaydi;
 3) xromosomalar sitoplazmada joylashgan bo'ladi;
 4) xromosomalar yadroda joylashgan bo'ladi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

350. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra interfazasinig S davrida G₂ davri singari....

1) energiya almashinuvি jarayoni kuzatiladi;
 2) assimilyatsiya jarayoni kuzatiladi;
 3) DNK ning ma'noli qismlaridan **i** – RNK sintezlanadi;
 4) DNK ning matritsali qismidan **i** – RNK sintezlanadi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

357. Daun sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli metafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.
 A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

351. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra mitozining profaza bosqichida metafaza bosqichi singari....

1) xromosomalar spirallashgan bo'ladi;
 2) xromosomalar spirallashmagan bo'ladi;
 3) xromatidalar soni teng bo'ladi;
 4) xromatidalar soni teng bo'lmaydi.
 A) 1,4   B) 2,4   C) 1,3   D) 2,3

358. Daun sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli metafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.
 A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

352. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayra mitozining metafaza bosqichida anafaza bosqichi singari....

1) xromosomalar spirallashgan bo'ladi;

359. Daun sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli anafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.
 A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

ZMU_MATONAT_ATM

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

360. Daun sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli anafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

361. Daun sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli profaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

362. Daun sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli profaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

363. Klaynfelder sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli profaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

364. Klaynfelder sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli metaphaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

365. Klaynfelder sindromi bilan kasallangan yigitning mitoz sikli anafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

366. Shershevskiy – Terner sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli profaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

367. Shershevskiy – Terner sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli anafaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

368. Shershevskiy – Terner sindromi bilan kasallangan qizning mitoz sikli metaphaza bosqichida autosoma xromatidalari soni nechta bo'lishini ko'rsating.

A) 44   B) 45   C) 90   D) 88

369. Keltirilganlardan oshqovoq uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) ayrim jinsli, poyada barglari navbat bilan joylashgan;
- 2) ikki jinsli, poyada barglari qarama – qarshi joylashgan;
- 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;
- 4) ikki uyli o'simlik.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

370. Keltirilganlardan bodring uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gullari ikki jinsli;   2) gullari ayrim jinsli;
- 3) poyasi birorta tayanchga o'ralmasa tik tura olmaydi;

4) ikki uyli o'simlik.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

371. Keltirilganlardan bodring uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gullari ikki jinsli;
- 2) gullari ayrim jinsli;
- 3) mevasi qovoq meva;
- 4) mevasi rezavor meva.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

372. Keltirilganlardan handalak uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gullari ikki jinsli;
- 2) gullari ayrim jinsli;
- 3) mevasi qovoq meva;
- 4) mevasi rezavor meva.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

373. Keltirilganlardan tarvuz uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) gullari ikki jinsli;
- 2) gullari ayrim jinsli;
- 3) mevasi qovoq meva;
- 4) mevasi rezavor meva.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

374. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Fillafora porfira singari... .*

- 1) bir hujayrali tuban o'simlik;
- 2) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
- 3) sentrioloaga ega emas;
- 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

375. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Fillafora nemalion singari... .*

- 1) bir hujayrali tuban o'simlik;
- 2) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
- 3) sentrioloaga ega emas;
- 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

376. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Porfira nemalion singari... .*

- 1) bir hujayrali tuban o'simlik;
- 2) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
- 3) sentrioloaga ega emas;
- 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

377. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Ulotriks fillafora singari... .*

- 1) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
- 2) bir hujayrali tuban o'simlik;
- 3) sentrioloaga ega emas;
- 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

378. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Spirogira nemalion singari... .*

- 1) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
- 2) bir hujayrali tuban o'simlik;
- 3) sentrioloaga ega emas;
- 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

379. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Xara kladafora singari...*

- 1) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
 2) bir hujayrali tuban o'simlik;
 3) sentrioloaga ega emas;
 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

380. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Xorella xlamidomonada singari...*

- 1) ko'p hujayrali tuban o'simlik;
 2) bir hujayrali tuban o'simlik;
 3) sentrioloaga ega emas;
 4) sentromeraga ega emas.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

381. J.Rey (a) , K.Linney (b) va J.B.Lamark (c) fikrlarini moslab ko'rsating.

- 1) tabiatda tur paydo bo'ladi, yo'qoladi va o'zgaradi, bir tur boshqa turning paydo bo'lishiga asos bo'ladi;
 2) tur atamasini sistematik birlik sifatida fanga birinchi bo'lib kiritgan;
 3) tabiatda turning real mavjudligini tan olgan, lekin ular o'zgarmas deb hisoblagan;
 4) turning realligini tan olmagan holda tabiatda faqat individlar mavjud deb hisoblagan.

A) a - 2; b - 3; c - 4
 B) a - 2; b - 1; c - 4
 C) a - 1; b - 3; c - 4
 D) a - 1; b - 3; c - 2**382. J.Rey (a) , J.B.Lamark (b) va K.Linney (c) fikrlarini moslab ko'rsating.**

- 1) tabiatda tur paydo bo'ladi, yo'qoladi va o'zgaradi, bir tur boshqa turning paydo bo'lishiga asos bo'ladi;
 2) tur atamasini sistematik birlik sifatida fanga birinchi bo'lib kiritgan;
 3) tabiatda turning real mavjudligini tan olgan, lekin ular o'zgarmas deb hisoblagan;
 4) turning realligini tan olmagan holda tabiatda faqat individlar mavjud deb hisoblagan.

A) a - 2; b - 3; c - 4
 B) a - 2; b - 4; c - 3
 C) a - 1; b - 3; c - 4
 D) a - 1; b - 3; c - 2**383. Ch.Darvin (a) , K.Linney (b) va J.B.Lamark (c) fikrlarini moslab ko'rsating.**

- 1) tabiatda tur paydo bo'ladi, yo'qoladi va o'zgaradi, bir tur boshqa turning paydo bo'lishiga asos bo'ladi;
 2) tur atamasini sistematik birlik sifatida fanga birinchi bo'lib kiritgan;
 3) tabiatda turning real mavjudligini tan olgan, lekin ular o'zgarmas deb hisoblagan;
 4) turning realligini tan olmagan holda tabiatda faqat individlar mavjud deb hisoblagan.

A) a - 2; b - 3; c - 4

B) a - 2; b - 1; c - 4

C) a - 1; b - 3; c - 4

D) a - 1; b - 3; c - 2

384. K.Linney (a) , J.Rey (b) va J.B.Lamark (c) fikrlarini moslab ko'rsating.

- 1) tabiatda tur paydo bo'ladi, yo'qoladi va o'zgaradi, bir tur boshqa turning paydo bo'lishiga asos bo'ladi;
 2) tur atamasini sistematik birlik sifatida fanga birinchi bo'lib kiritgan;
 3) tabiatda turning real mavjudligini tan olgan, lekin ular o'zgarmas deb hisoblagan;
 4) turning realligini tan olmagan holda tabiatda faqat individlar mavjud deb hisoblagan.

A) a - 2; b - 3; c - 4
 B) a - 2; b - 1; c - 4
 C) a - 3; b - 2; c - 4
 D) a - 3; b - 4; c - 2**385. Keltirilganlardan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.**

- 1) har qanday biologik tur politipik hisoblanadi;
 2) arealning turli qismlarida yashovchi individlar bir turga kirsa ham o'z xususiyatlari bilan bir-biridan farq qilmaydi;
 3) politipik turlar bir-biridan nisbatan alohidashgan, erkin chatishib nasl beradigan kenja turlar va populatsiyalardan tashkil topadi;
 4) tur arealining turli qismlarida yashash muhiti bir xil bo'ladi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

386. Keltirilganlardan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) har qanday biologik tur politipik hisoblanadi;
 2) arealning turli qismlarida yashovchi individlar bir turga kirsa ham o'z xususiyatlari bilan bir-biridan farq qilmaydi;
 3) politipik turlar bir-biridan nisbatan alohidashgan, erkin chatishib nasl beradigan kenja turlar va populatsiyalardan tashkil topadi;
 4) tur arealining turli qismlarida yashash muhiti bir xil bo'ladi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

387. Keltirilganlardan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) tor arealda yashovchi turlar kamroq politipikdir;
 2) arealning turli qismlarida yashovchi individlar bir turga kirsa ham o'z xususiyatlari bilan bir-biridan farq qilmaydi;
 3) politipik turlar bir-biridan nisbatan alohidashgan, erkin chatishib nasl beradigan kenja turlar va populatsiyalardan tashkil topadi;
 4) tur arealining turli qismlarida yashash muhiti bir xil bo'ladi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

388. Keltirilganlardan noto'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) keng arealda yashovchi turlar ko'proq politipikdir;
 2) arealning turli qismlarida yashovchi individlar bir turga kirsa ham o'z xususiyatlari bilan bir-biridan farq qilmaydi;

- 3) politipik turlar bir-biridan nisbatan alohidalashgan, erkin chatishib nasl beradigan kenja turlar va populatsiyalardan tashkil topadi;
 4) tur arealining turli qismlarida yashash muhiti bir xil bo‘ladi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

389. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) qulonning ko‘richak o’simtasi juda uzun bo’ladi;
 2) gorilla va shimpanze Afrika qit’asida tarqalgan;
 3) gnu antilopasining qonidagi gemoglobin kislorodni tashiydi;
 4) gekkon hasharot va o’rgimchaklar bilan oziqlanadi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) biokimyoiy.
- A) 1 – c; 2 – b; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

390. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) suqsun va krabning oshqozoni ikki bo’lmali bo’lishi bilan o’xshaydi;
 2) karkidon tropik Afrika va Janubiy Osiyoda tarqalgan.
 3) ko’k sug’ur o’pka orqali nafas olishi bilan ko’k kitga o’xshaydi;
 4) faeton chumoli mayda zararkunanda hasharotlar, o’simliklar doni va mevasi bilan oziqlanadi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
- A) 1 – c; 2 – b; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

391. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) nandu tuyaqushi Janubiy Amerikada tarqalgan;
 2) kvakshanening siyidigi tasmasimon buyraklarda sintezlanadi;
 3) zaharli ayiqtovon dala va yaylovlarda uchraydi;
 4) nutriya diafragmaga ega bo’lishi bilan norkaga o’xshaydi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
- A) 1 – c; 2 – b; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

392. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) alligatorlar Amerika qit’asida tarqalgan;
 2) zorka organizmidagi moddalar almashinuvii maxsulotlari malpigi naychalarida kristallanadi;
 3) achishtiradigan ayiqtovon botqoqliklarda uchraydi;
 4) kuropatka va gornostoy qishda oq rangga kiradi;
 a) ekologik;   b) geografik;

- c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – b; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

393. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) sudraluvchi ayiqtovon daryo qирг’оqlari va ariq chetlarida uchraydi;
 2) suluv ninachilarning lichinkalari chivinlar, kunliklar va boshqa hayvonlarning suvda yashaydigan lichinkalari bilan oziqlanadi;
 3) to‘ng‘iz Yevropa va Osiyo qit’asida tarqalgan.
 4) dengiz toshbaqasi va imperator pingvini suvda eshkaksimon oyoqlari yordamida suzadi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
- A) 1 – a; 2 – b; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – a; 2 – d; 3 – b; 4 – c
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

394. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) skatlarning tanasi yassi, rombsimon yoki disksimon shakllarda bo’ladi;
 2) halqali ninachi tog’li hududlarda tarqalgan;
 3) oq planariya va yomg’ir chuvalchangi tuxumlarini pilla ichiga qo’yadi;
 4) Tapirlarning bir necha turlari Janubiy Amerika va Janubi-Sharqiy Osiyodagi o’rmonlarda yashaydi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
- A) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – b
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

395. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) skatlarning tanasi yassi, rombsimon yoki disksimon shakllarda bo’ladi;
 2) halqali ninachi tog’li hududlarda tarqalgan;
 3) oq planariya va yomg’ir chuvalchangi tuxumlarini pilla ichiga qo’yadi;
 4) Iguanada urug’lanishning jarayonining ichki bo’lishi.
 a) ekologik;   b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
- A) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – d
 D) 1 – b; 2 – d; 3 – d; 4 – c

396. Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko’rsating.

- 1) tog’ vyuroklari galapagos orollarida uchraydi;
 2) yexidna va kvakshanning ko’payish jarayonida kloaka ishtirot etadi;

- 3) oqmaydigan suv havzalari yaqinida suluv ninachi uchraydi;
 4) martishka loviyasimon buyragi bo'lishi bilan yaguarga o'xshaydi.
 a) ekologik; b) geografik;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 B) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – a
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – b
 D) 1 – b; 2 – d; 3 – a; 4 – c

- 397.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) urg'ochi tilyapiyada bitta yirik tuxumdon, erkak tilyapiyada esa ikkita uzun urug'don mavjud;
 2) baqachanoq jabra orqali nafas olishi bilan gorbushaga o'xshaydi;
 3) turpning mikrosporasida 9 ta xromosoma mavjud;
 4) sigirquyruq hujayrasida selluloza, qilquyruq hujayrasida esa oqsil ko'p bo'ladi;
 a) genetik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – d; 3 – a; 4 – b
 B) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – d

- 398.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) kasatka diafragmaga ega bo'lishi bilan korsakka o'xshaydi;
 2) termitlar traxeya orqali nafas olishi bilan trixogrammaga o'xshaydi;
 3) karamning mikrosporasida 9 ta xromosoma mavjud;
 4) manna hujayrasida lixeninn, manta hujayrasida esa oqsil ko'p bo'ladi;
 a) genetik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – d; 3 – a; 4 – b
 B) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – d; 3 – b; 4 – a
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c

- 399.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) kvaksha baqasi rangi jihatidan o'simlik barglariga o'xshaydi;
 2) yo'rg'a tuvaloqning urg'ochisi yirtqich hayvonning e'tiborini o'ziga tortish va jo'jalaridan uni nariroqqa olib ketish uchun nayrang ishlataladi;
 3) langustning ozuqasi ichak va jigar naylarida hazm bo'ladi;
 4) mikrofanusning qonida kislород tashiydigan oqsil yo'qligi bilan yaydoqchiga o'xshaydi;
 a) etologik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – b
 B) 1 – b; 2 – c; 3 – a; 4 – d
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 D) 1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – a

- 400.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) odam DNK molekula tuzilishi makaka maymuni DNK tuzilishiga 66% o'xshaydi;
 2) jo'rchi umrbod juft hosil qiladi;
 3) jag' – jag' mart oyidan boshlab mayning oxirigacha gullaydi;
 4) triton va tilyapiya tasmasimon buyrakka ega ekanligi bilan bir – biriga o'xshaydi.
 a) etologik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – c; 2 – a; 3 – d; 4 – b
 B) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 D) 1 – b; 2 – a; 3 – c; 4 – d

- 401.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) odam DNK molekula tuzilishi ho'kiznikiga 28% o'xshaydi;
 2) qariqizning «qarmoqli» savatchasi mavjud;
 3) tilyapiya balig'ining erkaklari urg'ochilar tashlagan tuxumlarni og'iz bo'shlig'ida olib yuradi;
 4) ko'k kaptar uchganida yuragi 550 marta uradi va 400 marta nafas oladi;
 a) etologik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – b; 2 – a; 3 – d; 4 – c
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 D) 1 – b; 2 – c; 3 – a; 4 – d

- 402.** Quyidagi keltirilgan misollar turning qaysi mezoniga mos kelishini ko'rsating.
 1) ko'k kaptar tinch turganida 165 marta uradi va 26 marta nafas oladi;
 2) odam DNK molekula tuzilishi kalamushnikiga 17% o'xshaydi;
 3) ko'lbuqa qushi patlarining rangi bilan qamishlarni eslatadi;
 4) qurlar, karqurlar vaqtinchalik juft hosil qiladi.
 a) etologik; b) biokimyoviy;
 c) morfologik; d) fiziologik.
 A) 1 – b; 2 – c; 3 – d; 4 – a
 B) 1 – d; 2 – b; 3 – c; 4 – a
 C) 1 – c; 2 – a; 3 – b; 4 – d
 D) 1 – d; 2 – d; 3 – a; 4 – c

- 403.** Qora qarg'a va olaqarg'aning tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.
 A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

- 404.** Tojdor chittak va katta chittak tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

405. Moskovka chittagi va lozarevka chittagining tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

406. Qora kalamush va kulrang kalamushning tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

407. Karam kapalagi va qichitqio't kapalagining tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

408. Yettisoy va yapon kabi qirg'ovul kenja turlarining tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

409. Manjur va murg'ob kabi qirg'ovul kenja turlarining tashqi tuzilishi bilan farq qilishini qaysi tur mezoni (**a**) va biologik metod (**b**) bilan ifodalanishini ko'rsating.

- A) a – morfologik; b – kuzatish
 B) a – fiziologik; b – taqqoslash
 C) a – morfologik; b – taqqoslash
 D) a – fiziologik; b – kuzatish

410. O'simliklarning parazitlik qilishi (**a**), fotosintez qilishi (**b**) va fitogormonlar ishlab chiqarishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – ekologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 B) a – ekologik; b – etologik; c – fiziologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 D) a – ekologik; b – etologik; c – morfologik

411. O'simliklarning suv bug'latishi (**a**), parazitlik qilishi (**b**) va fitogormonlar ishlab chiqarishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – etologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – etologik; c – morfologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 D) a – fiziologik; b – ekologik; c – fiziologik

412. O'simliklarning suv bug'latishi (**a**), fitogormonlar ishlab chiqarishi (**b**) va parazitlik qilishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – etologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik; c – ekologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 D) a – fiziologik; b – etologik; c – fiziologik

413. O'simliklarning ildizpoya hosil qilishi (**a**), fitogormonlar ishlab chiqarishi (**b**) va parazitlik qilishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – etologik; b – fiziologik; c – fiziologik
 B) a – morfologik; b – fiziologik; c – etologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik; c – ekologik
 D) a – morfologik; b – etologik; c – fiziologik

414. O'simliklarning tugunak hosil qilishi (**a**), generativ ko'payishi (**b**) va parazitlik qilishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – fiziologik; b – fiziologik; c – etologik
 B) a – morfologik; b – fiziologik; c – etologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik; c – ekologik
 D) a – morfologik; b – etologik; c – fiziologik

415. O'simliklarning tugunak hosil qilishi (**a**), generativ ko'payishi (**b**) va suv muhitida yashashga moslanishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – morfologik; b – fiziologik; c – ekologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik; c – ekologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik; c – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik; c – fiziologik

416. Hayvonlarning parazitlik qilishi (**a**), g'umbak hosil qilishi (**b**) va suv muhitida yashashga moslanishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – ekologik; b – fiziologik; c – ekologik
 B) a – morfologik; b – fiziologik; c – etologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik; c – ekologik
 D) a – morfologik; b – etologik; c – fiziologik

417. Hayvonlarning lichinka hosil qilishi (**a**), tuproq muhitida yashashga moslanishi (**b**) va parazitlik qilishi (**c**) qaysi mezonlar orqali ifodalanadi?

- A) a – morfologik; b – fiziologik; c – ekologik
 B) a – fiziologik; b – ekologik; c – ekologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik; c – etologik
 D) a – fiziologik; b – ekologik; c – etologik

418. Hayvonlarda himoya rangi (**a**) va hayvonlarda pazazitlik qilishi (**b**) qaysi mezonni ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

419. Hayvonlarda maskirovka hodisasi (**a**) va hayvonlarning simbioz yashashi (**b**) qaysi mezonni ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

420. Hayvonlarda mimikriya hodisasi (**a**) va hayvonlarning simbioz yashashi (**b**) qaysi mezonini ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – etologik
 C) a – morfologik; b – fiziologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

421. Dengiz toshbaqasi va imperator pingvinida eshkaklarning mavjudligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

422. Kashalot va kasatkaning tanasi suyri shaklda bo'lishi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

423. Akula va kasatkaning tanasi suyri shaklda bo'lishi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

424. Kuropatka va gornostoyning qishda oq rangga kirishi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

425. Xaltali krot va oddiy krotning qiyofasining o'xhashligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

426. Ixtiozavr va delfining harakatlanish organlari o'xhashligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

427. Akula va delfining tashqi tuzilishi o'xhashligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

428. Gaaga va malla shomshapalak qanotlarining o'xhashligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

429. Miqqiy va taqaburun ko'rshapalak qanotlarining o'xhashligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

430. Timsoh va o'rdakburunning oyoq barmoqlari orasiga parda tortilganligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

431. Qushlar va qo'lqanotlilarida qanotlarning mavjudligi qaysi biologik qonuniyatni (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergensiya; b – morfologik
 B) a – divergensiya; b – ekologik
 C) a – konvergensiya; b – morfologik
 D) a – konvergensiya; b – ekologik

432. Ko'k sug'ur o'pka orqali nafas olishi bilan ko'k kitga o'xhashi (**a**) va bitiniya tasmasimon buyrakka ga bo'lishi bilan midiyaga o'xhashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
 B) a – morfologik; b – morfologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik
 D) a – morfologik; b – fiziologik

433. Gorbusha jabra orqali nafas olishi bilan langustga o'xhashi (**a**) va tritonning eshitish suyakchalariga ega bo'lishi bilan gekkonga o'xhashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
 B) a – morfologik; b – morfologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik
 D) a – morfologik; b – fiziologik

434. Gekkon o'pka orqali nafas olishi bilan ko'rgalakka o'xshashi (**a**) va salamandra eshitish suyakchalariga ega bo'lisi bilan agamaga o'xshashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
- B) a – morfologik; b – morfologik
- C) a – fiziologik; b – fiziologik
- D) a – morfologik; b – fiziologik

435. Ko'lbuqa qushi patlarining rangi bilan qamishlarni eslatishi (**a**) va kokilli chittak o'simlik urug'lari bilan oziqlanishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – geografik
- B) a – morfologik; b – ekologik
- C) a – fiziologik; b – morfologik
- D) a – morfologik; b – etologik

436. Zaharsiz Amerika suviloninig zaharli koral aspidisiga o'xshashi (**a**) va katta chittak bog'larda yirik hasharotlar bilan oziqlanishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
- B) a – morfologik; b – ekologik
- C) a – fiziologik; b – geografik
- D) a – morfologik; b – etologik

437. Belyanka kapalagining zaharli gelekonius kapalagiga o'xshashi (**a**) va moskovka chittagi hasharotlar tuxumlari va qurtlari bilan oziqlanishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
- B) a – morfologik; b – ekologik
- C) a – fiziologik; b – geografik
- D) a – morfologik; b – etologik

438. Oynasimon kapalakning oddiy ariga o'xshashi (**a**) va lazorevka chittagi daraxt, butalar po'stlog'i orasidagi mayda hasharotlar bilan oziqlanishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – morfologik
- B) a – morfologik; b – ekologik
- C) a – fiziologik; b – geografik
- D) a – morfologik; b – etologik

439. Odam va gorillaning gemoglobin oqsili alfa zanjiridagi aminokislolar sonining 1 taga farq qilishi (**a**) va kitsimonlarning to'liq suv muhitiga yashashga o'tishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – genetik; b – geografik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

440. Odam va makakaning S sitoxromi tarkibidagi aminokislolar sonining 1 taga farq qilishi (**a**) va kitsimonlarning to'liq suv muhitiga yashashga o'tishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik

- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – genetik; b – geografik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

441. Odamdagagi DNK molekulasining makaka DNK molekulasiga 66 % o'xshashligi (**a**) va amfibiyalarning suv va quruqlikda yashashga moslanishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – genetik; b – geografik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

442. Tajriba maydonida bir – birida o'lchami jihatidan farq qiluvchi baqalarning uchrashi (**a**) va kalamushlarning 36 – 40 autosomali turlarining uchrashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – morfologik; b – genetik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

443. Tajriba maydonida bir – birida o'lchami jihatidan farq qiluvchi quyonlarning uchrashi (**a**) va kalamushlarning 36 – 40 ta autosomali turlarining uchrashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – morfologik; b – genetik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

444. Tajriba maydonida bir – birida dog'laning o'lchami jihatidan farq qiluvchi dengiz cho'chqachalarining uchrashi (**a**) va kalamushlarning 36 – 40 ta autosomali turlarining uchrashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – morfologik; b – genetik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

445. Tajriba maydonida jaydari g'o'zaning uchrashi (**a**) va o'lchami jihatidan farq qiluvchi tulkilarning uchrashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – morfologik
- B) a – morfologik; b – ekologik
- C) a – ekologik; b – morfologik
- D) a – morfologik; b – etologik

446. Tuyaning o'rakchidagi yog' suv zaxirasi ekanligi (**a**) va jaydari g'o'zaning faqat tajriba maydonlarida uchrashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – genetik; b – morfologik
- B) a – biokimyoviy; b – ekologik
- C) a – morfologik; b – genetik
- D) a – biokimyoviy; b – etologik

447. Batsidiyaning toshlarga yopishib o'sishi (**a**) va ayrim baqachanoqlarning daraxt kurtaklariga o'xshashi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – morfologik

- B) a – etologik; b – ekologik
 C) a – ekologik; b – morfologik
 D) a – morfologik; b – etologik

448. Past bo'yli bug'doy navida yuqori sifatli kleykovinaning mavudligi (a) rayhonning to'rt qirrali poyaga ega bo'lishi (b) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – genetik; b – morfologik
 B) a – biokimyoviy; b – ekologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – biokimyoviy; b – morfologik

449. Hasharotlar qonida sovuqdan himoyalash uchun glitserin moddasining to'planishi (a) hilolning uch qirrali poyaga ega bo'lishi (b) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – genetik; b – morfologik
 B) a – biokimyoviy; b – ekologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – biokimyoviy; b – morfologik

450. Toshbaqaning himoyalovchi kosaga ega bo'lishi (a) burchoqning qanotchali poyaga ega bo'lishi (b) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – ekologik; b – morfologik
 B) a – etologik; b – ekologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – fiziologik

451. Kungaboqar pistasida yog'ning ko'p bo'lishi (a) va erkak qandalada 13 ta xromosoma bo'lishi (b) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – biokimyoviy; b – genetik
 B) a – genetik; b – biokimyoviy
 C) a – genetik; b – genetik
 D) a – biokimyoviy; b – biokimyoviy

452. Zira tarkibida efir moyining ko'p bo'lishi (a) va urg'ochi qandalada 14 ta xromosoma bo'lishi (b) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – biokimyoviy; b – genetik
 B) a – genetik; b – biokimyoviy
 C) a – genetik; b – genetik
 D) a – biokimyoviy; b – biokimyoviy

453. Termilarning yer osti suvlarigacha yo'l ochishi qaysi moslanish (**a**) va kartoshka tugunaklarida kraxmallning ko'p bo'lishi (**b**) qaysi tur mezonini ifodalaydi?

A) a – biokimyoviy; b – ekologik
 B) a – etologik; b – biokimyoviy
 C) a – ekologik; b – etologik
 D) a – etologik; b – biokimyoviy

454. Termilarning yer osti suvlarigacha yo'l ochishi qaysi moslanish (a) va sernam yerkarda sudraluvchi ayiqtovon uchrashi qaysi tur mezonini (b) ifodalaydi?

A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – fiziologik; b – etologik

- D) a – etologik; b – ekologik

455. Ba'zi qushlarning turli harakatlar orqali o'ziga juft tanlashi qaysi moslanish (a) va qaysi tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – etologik; b – fiziologik
 D) a – etologik; b – ekologik

456. Sahro kalamushida zahira yog' to'planishi qaysi moslanish (a) va bulbulning sayrashi qaysi mezon orqali (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – fiziologik; b – etologik
 D) a – etologik; b – ekologik

457. Tulenlar qonida kislorodni bog'lab olishida gemoglobindan tashqari mioglobin ko'proq ishtirok etishi qaysi moslanish (a) va qaysi tuzulish darajasi (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – hujayra
 B) a – etologik; b – molekula
 C) a – fiziologik; b – molekula
 D) a – etologik; b – hujayra

458. O'simliklar qish tinim davridan normal o'tishi uchun hujayrasida suv miqdori kamayishi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – fiziologik; b – fiziologik
 D) a – etologik; b – ekologik

459. Chug'urchuq hasharot va donlarni daraxt po'stlog'iga zaxiralashi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – etologik; b – fiziologik
 D) a – etologik; b – ekologik

460. Sahro hayvonlari tanasida ko'plab yog' moddalarining to'planishi qaysi moslanish (a) va chug'urchuqlar xavf tug'ilganda baland ovozda shovqin chiqarishi tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – ekologik
 B) a – etologik; b – etologik
 C) a – fiziologik; b – etologik
 D) a – etologik; b – ekologik

461. Ribosomalarda mioglobin oqsilining sintezlanishi (a) va gumoral sistema orqali boshqarilish (b) tiriklikning qaysi tuzulish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

462. Golji majmuasida shiraning ajralishi (a) va nerv sistemasi orqali boshqarilish (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

463. Mitoxondryalarda ATF ning sintezlanishi (a) va nerv – gumoral boshqarilish (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

464. Xloroplastlarda ATF ning sintezlanishi (a) hasharotlarning g'umbak hosil qilishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

465. Xemosintez (a) va sista hosil bo'lishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

466. Fotosintez (a) va spora hosil bo'lishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – molekula; b – hujayra
 B) a – hujayra; b – organizm
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

467. Qoramol tasmasimoninig finna hosil qilishi (a) va ribosomalarda antitelolarning sintezlanishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajalariga mos kelishini ko'rsating.

- A) a – hujayra; b – molekula
 B) a – organizm; b – hujayra
 C) a – organizm; b – organizm
 D) a – molekula; b – molekula

468. Keltirilgan orasidan molekula (a) va hujayra (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) fotosintez; 2) nukleoprotein;
 3) xemosintez; 4) tiroksin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

469. Keltirilgan orasidan molekula (a) va hujayra (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) assimilyatsiya; 2) ligaza;
 3) dissimilyatsiya; 4) proteaza.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

470. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) katabolizm; 2) lizotsim;
 3) anabolizm; 4) ptialin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

471. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) endositoz; 2) lipoprotein;
 3) ektositoz; 4) provitaminlar.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

472. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) fagotsitoz; 2) nukleaza;
 3) mitoz; 4) auksin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

473. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) meyoz; 2) revertaza;
 3) trombotsit; 4) gibberellin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

474. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) leykotsit; 2) gemoglobin;
 3) sitokinez; 4) miozin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

475. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) eritrotsit; 2) keratin;
 3) kariokinez; 4) kreatinin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

476. Keltirilgan orasidan *molekula* (a) va *hujayra* (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) transilyatsiya; 2) tubilin;
 3) transkripsiya; 4) rodopsin.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

477. Keltirilgan orasidan organizm (a) va hujayra (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) spora; 2) mitxondryaning ko'payishi;
 3) g'umbak; 4) vakuolaning hosil bo'lishi.
 A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

478. Keltirilgan orasidan organizm (a) va hujayra (b) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

- 1) pilla; 2) membrananaing tiklanishi;

- 3) finna ; 4) glikoliz.
 A) a – 2,4; b – 1,3 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3 D) a – 2,3; b – 1,4

479. Keltirilgan orasidan organizm (**a**) va hujayra (**b**) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

1) sista ;	2) fotoliz ;
3) lichinka ;	4) sentriolaning hosil bo'lishi.
A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,3; b – 2,4
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

480. Keltirilgan orasidan organizm (**a**) va hujayra (**b**) tuzilish darajasiga mos keluvchi javobni aniqlang.

1) g'umbak ;	2) plazmoliz ;
3) lichinka ;	4) ribosomaning hosil bo'lishi.
A) a – 2,4; b – 1,3	B) a – 1,3; b – 2,4
C) a – 1,4; b – 2,3	D) a – 2,3; b – 1,4

481. Ekologiya va uning bo'limlari uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- a) autekologiya; b) sinekologiya; c) evolutsion ekologiya.
 1) ekologik sistemalarning sayyoramizda hayot kelib chiqishi bilan birga o'zgarishlarini o'rganadi;
 2) har xil turga mansub organizmlar umumlashmasining o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi;
 3) insoniyat sivilizatsiyasi va texnologiyasining rivojlanishi natijasidagi ekologik o'zgarishlarni neolit davridan boshlab hozirgi davrgacha o'rganadi;
 4) ayrim bir turga mansub bo'lgan organizmlar yoki populyatsiyalarning o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi.
- A) a – 4; b – 2; c – 1
 B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 4; b – 2; c – 3
 D) a – 2; b – 3; c – 4

482. Ekologiya va uning bo'limlari uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- a) autekologiya; b) sinekologiya; c) tarixiy ekologiya.
 1) ekologik sistemalarning sayyoramizda hayot kelib chiqishi bilan birga o'zgarishlarini o'rganadi;
 2) har xil turga mansub organizmlar umumlashmasining o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi;
 3) insoniyat sivilizatsiyasi va texnologiyasining rivojlanishi natijasidagi ekologik o'zgarishlarni neolit davridan boshlab hozirgi davrgacha o'rganadi;
 4) ayrim bir turga mansub bo'lgan organizmlar yoki populyatsiyalarning o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi.
- A) a – 4; b – 2; c – 1
 B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 4; b – 2; c – 3
 D) a – 2; b – 3; c – 4

483. Ekologiya va uning bo'limlari uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- a) faktorial ekologiya; b) jamoalar ekologiya;
 c) evolutsion ekologiya.
 1) ekologik sistemalarning sayyoramizda hayot kelib chiqishi bilan birga o'zgarishlarini o'rganadi;

- 2) har xil turga mansub organizmlar umumlashmasining o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi;
 3) insoniyat sivilizatsiyasi va texnologiyasining rivojlanishi natijasidagi ekologik o'zgarishlarni neolit davridan boshlab hozirgi davrgacha o'rganadi;
 4) ayrim bir turga mansub bo'lgan organizmlar yoki populyatsiyalarning o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi.
- A) a – 4; b – 2; c – 1
 B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 4; b – 2; c – 3
 D) a – 2; b – 3; c – 4

484. Ekologiya va uning bo'limlari uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- a) faktorial ekologiya; b) jamoalar ekologiya;
 c) tarixiy ekologiya.
 1) ekologik sistemalarning sayyoramizda hayot kelib chiqishi bilan birga o'zgarishlarini o'rganadi;
 2) har xil turga mansub organizmlar umumlashmasining o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi;
 3) insoniyat sivilizatsiyasi va texnologiyasining rivojlanishi natijasidagi ekologik o'zgarishlarni neolit davridan boshlab hozirgi davrgacha o'rganadi;
 4) ayrim bir turga mansub bo'lgan organizmlar yoki populyatsiyalarning o'zaro va muhit bilan munosabatlarini o'rganadi.
- A) a – 4; b – 2; c – 1
 B) a – 2; b – 3; c – 1
 C) a – 4; b – 2; c – 3
 D) a – 2; b – 3; c – 4

485. Qирғ'овулнинг мурғ'об ва манжур кеня турларига ташқи муҳит омилларининг та'sirini (**a**) ва pnevmokokning R va S схемаларига муҳит омилларининг та'sirini (**b**) экологиyaning qaysi bo'limlari o'rganishini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

486. Qирғ'овулнинг хива ва yettisoy кеня турларига ташқи муҳит омилларининг та'sirini (**a**) ва qora qarg'a va olaqarg'a орасида ozuqa uchun raqobat (**b**) экологиyaning qaysi bo'limlari o'rganishini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

487. Zagorsk xo'rozlari orasida juft hosil qilish uchun kurashning bo'lishi (**a**) ва suluv ninachi va halqali ninachining turli arealda tarqalishi (**b**) экологиyaning qaysi bo'limlari o'rganishini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

488. Plimutrok xo'rozlari orasida juft hosil qilish uchun kurashning bo'lishini (**a**) va sudraluvchi ayiqtovon va zaharli ayiqtovonning turli arealda tarqalishi (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

489. Qora va kulrang kalamush orasida ozuqa uchun raqobatning bo'lishini (**a**) va bo'ri va tulkinining tovushqon ovlash uchun kurashishini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

490. Organizmlarning tur ichidagi kurashi (**a**) va turlararo kurashishini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

491. Bir xil turga mansub (**a**) va har xil turga mansub (**b**) organizmlar orasidagi kurash ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

492. O'rmonlarda yorug'lik uchun eman va yovvoyi olma orasidagi kurash (**a**) hamda katta chittak va lozarevkcha chittaklarining turli xil oziqa bilan oziqlanishini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

493. O'rmonlarda yorug'lik uchun zarang va chetan orasidagi kurash (**a**) hamda kokilchali chittak va moskovka chittaklarining turli xil oziqa bilan oziqlanishini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

494. Ko'lda yashaydiga xumbosh va ilonbosh orasidagi uvulduruq tashlash joyini tanlash orasidagi kurash (**a**) va Moskva va Pekin zotlarining o'zaro munosabatini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

495. Tog' vyuroklarining (**a**) va qirg'ovul kenja turlarining (**b**) o'zaro munosabati ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

496. Qattiq qanotli, ikki nuqtali tugmacha qo'ng'izlarga tashqi muhit omillarinig ta'sirini (**b**) va pingvinlar koloniyasidagi individlarning ozuqa uchun kurashini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

497. Qora qarg'a va olaqarg'aning o'zaro munosabati (**a**) hamda suluvininachchi hamda halqali ninachining bir xil arealda uchramasligini (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

498. Ayrim territoriyalarda yashaydigan mikroorganizmlar, o'simlik, hayvon turlarining xilmalligi, tarqalishi, ular orasidagi raqobatlar va boshqa ekologik muammolarni (**a**) va ayrim bir turga mansub bo'lgan organizmlar yoki populyatsiyalarning o'zaro va muhit bilan munosabatlari (**b**) ekologiyaning qaysi bo'limlari o'rganishini moslab ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

499. Matematik modellashtirish metodidan foydalanadigan (**a**) va ekologik muammolarni o'rganadigan (**b**) ekologiya bo'limlarini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – autekologiya; b – autekologiya
 D) a – sinekologiya; b – sinekologiya

500. Nazariy rekonstruksiyalash bilan xarakterlanadigan (**a**) va matematik modellashtirish metodidan foydalanadigan (**b**) ekologiya bo'limlarini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
 B) a – sinekologiya; b – autekologiya
 C) a – evolutsion ekologiya; b – tarixiy ekologiya

D) a – evolutsion ekologiya; b – autekologiya

501. Ekologiyaga insonning ta'sirini (a) va matematik modellashtirish metodidan foydalanadigan (b) ekologiya bo'limlarini ko'rsating.

- A) a – autekologiya; b – sinekologiya
- B) a – sinekologiya; b – autekologiya
- C) a – evolutsion ekologiya; b – tarixiy ekologiya
- D) a – evolutsion ekologiya; b – autekologiya

502. Ekosistemaning yashovchanligi va kelajagini oldindan aniqlashgaimkon beradigan (a) va populyatsiyaga barcha muhit omillarining ta'sirini (b) o'rganadigan metodlarni ko'rsating.

- 1) ekologik tajriba metodi;
  - 2) dala metodi;
  - 3) matematik modllashtirish metodi.
A) a – 3; b – 2	B) a – 1; b – 2
C) a – 3; b – 1	D) a – 1; b – 3

503. Ekosistemaning yashovchanligi va kelajagini oldindan aniqlashga imkon beradigan (a) va populyatsiyaga ayrim muhit omillarining ta'sirini (b) o'rganadigan metodlarni ko'rsating.

- 1) ekologik tajriba metodi;
  - 2) dala metodi;
  - 3) matematik modellashtirish metodi.
A) a – 3; b – 2	B) a – 1; b – 2
C) a – 3; b – 1	D) a – 1; b – 3

504. Keltirilganlardan biotik omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) chilonjiydaning yangi navlarini gen – nokaut usuli orqali yaratish;
  - 2) o'simliklarning hasharotlar yordamida changlanishi;
  - 3) ultrabinafsha nurlar ta'sirida terida vitamin D ning sintezlanishi;
  - 4) podalinyanining zararkunandalar bilan oziqlanishi.
A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3

505. Keltirilganlardan biotik omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) anorning yangi navlarini gen – nokaut usuli orqali yaratish;
  - 2) daraxtlarning ildizida mikorizaning hosil bo'lishi;
  - 3) ultrabinafsha nurlar ta'sirida terida melanin pigmentining sintezlanishi;
  - 4) trixogrammaning zararkunandalar bilan oziqlanishi.
A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3

506. Keltirilganlardan abiotik omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) gledichiya va sassiq daraxt kuzda barglarini to'kishi;
  - 2) g'o'zaning yangi navlarini sun'iy mutagenez usuli orqali yaratish;
  - 3) amyobanining sista hosil qilishi;
  - 4) pilla ichidagi g'umbakning issiq suv yoki bug' ta'sirida o'ldirilishi.
A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3

507. Keltirilganlardan antropogen omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) gledichiya va sassiq daraxt kuzda barglarini to'kishi;
- 2) g'o'zaning yangi navlarini sun'iy mutagenez usuli orqali yaratish;
- 3) amyobanining sista hosil qilishi;
- 4) pilla ichidagi g'umbakning issiq suv yoki bug' ta'sirida o'ldirilishi.

A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3
--------	--------	--------	--------

508. Keltirilganlardan abiotik omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) saksovulda barglarning qipiqlsimon shaklda bo'lishi;
- 2) g'ozani chilpish orqali mo'l hosil olish;
- 3) laylaklarning migratsiya qilishi;
- 4) makkajo'xorini sun'iy changlatish.

A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3
--------	--------	--------	--------

509. Keltirilganlardan antropogen omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) saksovulda barglarning qipiqlsimon shaklda bo'lishi;
- 2) g'ozani chilpish orqali mo'l hosil olish;
- 3) laylaklarning migratsiya qilishi;
- 4) makkajo'xorini sun'iy changlatish.

A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3
--------	--------	--------	--------

510. Keltirilganlardan abiotik omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) kovulda barglarning qirqilgan bo'lishi;
- 2) pomidorni chilpish orqali mo'l hosil olish;
- 3) qushlarning migratsiya qilishi;
- 4) o'simliklarni oayvandlash orqali ko'paytirish.

A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3
--------	--------	--------	--------

511. Keltirilganlardan antropogen omil ta'siriga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) kovulda barglarning qirqilgan bo'lishi;
- 2) pomidorni chilpish orqali mo'l hosil olish;
- 3) qushlarning migratsiya qilishi;
- 4) o'simliklarni oayvandlash orqali ko'paytirish.

A) 1,3	B) 2,4	C) 1,4	D) 2,3
--------	--------	--------	--------

512. Jiyda va zarangning barglarini barvaqt to'kishi (a) hamda nematodanining lavlagida parazitlik qilishi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – biotik; b – abiotik
- B) a – abiotik; b – biotik
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

513. Kaktusda barglarining tikanga aylanganligi (a) va rafleziyaning boshqa o'simliklar shirasi hisobidan oziqlanishi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – biotik; b – abiotik
- B) a – abiotik; b – biotik
- C) a – antropogen; b – abiotik

D) a – biotik; b – antropogen

514. Shaftolining yangi navlarini yaratish (a) va sigirquyruqda barglarning tuklar bilan qoplanishi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – biotik
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

515. O'simliklarda iskana payvandning qo'llanilishi (a) va zarpechakning parazitlik qilib yashashi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – biotik
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

516. Bulg'or qalampirini chilpish yo'li bilan mo'l hosil olish (a) va fikus barglarining mum qavat bilan qoplanishi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – biotik
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

517. Suv qaroqchisining hasharotlar bilan oziqlanishi (a) va tovuqlarning yangi zotlarini yaratish (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

518. Cho'l o'simliklari va ko'l o'simliklari orasidagi farq (a) va otlarning yangi zotlarini yaratish (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

519. Nepentusning hasharotlar bilan oziqlanishi (a) va o'simliklarni azotli o'gitlar bilan rivojlantirish (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

520. Zubturum mevasining suv orqali tarqalishi (a) va qushlarni halqalash (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

521. Zarang mevasining shamol orqali tarqalishi (a) va qo'riqxonalarni barpo etish (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

522. Hayvonlarning janubga tomon (a) va shimolga tomon (b) tarqalishi uchun cheklovchi omilni ko'rsating.

- A) a – issiqlikning yetishmasligi;
b – namlikning yetishmasligi
- B) a – namlikning yetishmasligi;
b – issiqlikning yetishmasligi
- C) a – oziganing yetishmasligi;
b – issiqlikning yetishmasligi
- D) a – oziganing yetishmasligi;
b – namlikning yetishmasligi

523. O'simliklarning shimolga tomon (a) va janubga tomon (b) tarqalishi uchun cheklovchi omilni ko'rsating.

- A) a – issiqlikning yetishmasligi;
b – namlikning yetishmasligi
- B) a – namlikning yetishmasligi;
b – issiqlikning yetishmasligi
- C) a – oziganing yetishmasligi;
b – issiqlikning yetishmasligi
- D) a – oziganing yetishmasligi;
b – namlikning yetishmasligi

524. Zilzilia tufayli hayvonlarning nobud bo'lishi (a) va viltga chidamli g'o'za navlarini yaratish (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

525. Tabiiy ovatlar tufayli tollarning vegetativ ko'payishi (a) va pestitsidlar qo'llanishi natijasida tuproqdagi organizmlarning nobud bo'lishi (b) qanday omilning ta'siri ekanligini aniqlang.

- A) a – antropogen; b – biotik
- B) a – abiotik; b – antropogen
- C) a – antropogen; b – abiotik
- D) a – biotik; b – antropogen

526. Nuqtalar o'rniغا mos javobni aniqlang.

Sorgo tariq singari ... .

- A) nam sharoitda o'suvchi o'simliklar
- B) qishloq xo'jaligi kserofitlari
- C) suvda o'suvchi o'simliklar
- D) tabiiy kserofitlar

527. Nuqtalar o'rniغا mos javobni aniqlang.

Yantoq juz'gun singari ... .

- A) nam sharoitda o'suvchi o'simliklar
- B) qishloq xo'jaligi kserofitlari
- C) suvda o'suvchi o'simliklar
- D) tabiiy kserofitlar

528. Qaysi guruh o'simliklarda sitoplazmasining tarkibi o'ziga xos, barglari qattiq va ingichka, ba'zan esa tikanlarga aylangan bo'ladi?

- A) gigrofitlar   B) kserofitlar
C) gidrofitlar   D) mezofitlar

529. Tirik organizmlardagi fiziologik jarayonlar faolligining yorug' kun uzunligiga bog'liqligi (a) va biologik jarayonlar jadalligining davriy takrorlanuvchi o'zgarishlari (b) qanday atalishini ko'rsating.

- A) a – fotoperiodizm; b – bioritm
B) a – bioritm; b – fotoperiodizm
C) a – evolutsiya; b – biologik ritm
D) a – fotoperiodizm; b – evolyutsiya

530. B jarayonlar jadalligining davriy takrorlanuvchi o'zgarishlari (a) va tirik organizmlardagi fiziologik jarayonlar faolligining yorug' kun uzunligiga bog'liqligi (b) qanday atalishini ko'rsating.

- A) a – fotoperiodizm; b – bioritm
B) a – bioritm; b – fotoperiodizm
C) a – evolutsiya; b – biologik ritm
D) a – fotoperiodizm; b – evolyutsiya

531. Ma'lum bir tozalangan DNK fragmentining 1/4 qismi 51 nm uzunlikka ega bo'lsa, undan sintezlangan oqsilning molekular massasini (a) va peptid bog'lar sonini (b) aniqlang. (Oqsil tarkibidagi bitta aminokislota qoldig'ining molekular massasi 120, *i*-RNKnинг barcha kodonlariga **t-RNKn**ing antikodonlari komplementar.)

- A) a – 24000; b – 199
B) a – 18000; b – 150
C) a – 24000; b – 200
D) a – 18000; b – 149

532. Ma'lum bir tozalangan DNK fragmentining 1/5 qismi 20,4 nm uzunlikka ega bo'lsa, undan sintezlangan oqsilning molekular massasini (a) va peptid bog'lar sonini (b) aniqlang. (Oqsil tarkibidagi bitta aminokislota qoldig'ining molekular massasi 120, *i*-RNKnинг barcha kodonlariga **t-RNKn**ing antikodonlari komplementar.)

- A) a – 12000; b – 99
B) a – 10800; b – 299
C) a – 12000; b – 100
D) a – 10800; b – 300

533. Ma'lum bir tozalangan DNK fragmentining 3/6 qismi 204 nm uzunlikka ega bo'lsa, undan sintezlangan oqsilning molekular massasini (a) va peptid bog'lar sonini (b) aniqlang. (Oqsil tarkibidagi bitta aminokislota qoldig'ining molekular massasi 120, *i*-RNKnинг barcha kodonlariga **t-RNKn**ing antikodonlari komplementar.)

- A) a – 24000; b – 199
B) a – 48000; b – 400
C) a – 24000; b – 200
D) a – 48000; b – 399

534. Ma'lum bir tozalangan DNK fragmentining 3/4 qismi 153 nm uzunlikka ega bo'lsa, undan sintezlangan

oqsilning molekular massasini (a) va peptid bog'lar sonini (b) aniqlang. (Oqsil tarkibidagi bitta aminokislota qoldig'ining molekular massasi 120, *i*-RNKnинг barcha kodonlariga **t-RNKn**ing antikodonlari komplementar.)

- A) a – 24000; b – 199
B) a – 48000; b – 400
C) a – 2400; b – 200
D) a – 48000; b – 399

535. Ma'lum bir tozalangan DNK fragmentining 4/5 qismi 73,44 nm uzunlikka ega bo'lsa, undan sintezlangan oqsilning molekular massasini (a) va peptid bog'lar sonini (b) aniqlang. (Oqsil tarkibidagi bitta aminokislota qoldig'ining molekular massasi 120, *i*-RNKnинг barcha kodonlariga **t-RNKn**ing antikodonlari komplementar.)

- A) a – 10800; b – 89
B) a – 2400; b – 180
C) a – 2400; b – 179
D) a – 10800; b – 90

536. Quyidagilardan *autekologiya* (a) va *sinekologiya* (b) o'rganadigan holatlar keltirilgan javoblarni ko'rsating.

- 1) lac (–) va lac (+) shtammlarining o'zaro munosabati;
2) qora va kulrang kalamushlarning o'zaro munosabati;
3) pnevmokokning S va R shtammlarining o'zaro munosabatlari;
4) olaqarg'a va go'ngqarg'aning o'zaro munosabati.

- A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 2,4; b – 1,3

537. Quyidagilardan *sinekologiya* (a) va *autekologiya* (b) o'rganadigan holatlar keltirilgan javoblarni ko'rsating.

- 1) pnevmokokning S va R shtammlarining o'zaro munosabatlari;
2) oq terak va ko'k terakning o'zaro munosabati;
3) streptomitsinga chidamsiz va chidamli pnevmokok shtammlarining o'zaro munosabati;
4) kokilchali chittak va lozarevka chittaklarining o'zaro munosabati.

- A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 1,4; b – 2,3
C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 2,4; b – 1,3

538. Agar 4 xil genning irsiylanishi (*autosoma orqali, to'liq dominantlik holatida*) kuzatiladigan organizm 16 xil gameta hosil qilishi ma'lum bo'lsa, ushbu gametalarning qancha qismi (%) bir xil *dominant allel* genga ega bo'lishini aniqlang.

- A) 37,5   B) 31,25   C) 50   D) 25

539. Agar 3 xil genning irsiylanishi (*autosoma orqali, to'liq dominantlik holatida*) kuzatiladigan organizm 8 xil gameta hosil qilishi ma'lum bo'lsa, ushbu gametalarning qancha qismi (%) bir xil *dominant allel* genga ega bo'lishini aniqlang.

- A) 37,5   B) 31,25   C) 50   D) 25

540. Agar 3 xil genning irsiylanishi (*autosoma orqali, to'liq dominantlik holatida*) kuzatiladigan organizm 8 xil gameta hosil qilishi ma'lum bo'lsa, ushbu gametalarning

qancha qismi (%) ikki xil *dominant allele* genga ega bo'lishini aniqlang.
 A) 37,5   B) 31,25   C) 50   D) 25

541. Agar 4 xil genning irsiylanishi (*autosoma orgali, to'liq dominantlik holatida*) kuzatiladigan organizm 16 xil gameta hosil qilishi ma'lum bo'lsa, ushbu gametalarning qancha qismi (%) ikki xil *dominant allele* genga ega bo'lishini aniqlang.

A) 37,5   B) 31,25   C) 50   D) 25

542. Agar 2 xil genning irsiylanishi (*autosoma orgali, to'liq dominantlik holatida*) kuzatiladigan organizm 4 xil gameta hosil qilishi ma'lum bo'lsa, ushbu gametalarning qancha qismi (%) bir xil *dominant allele* genga ega bo'lishini aniqlang.

A) 100   B) 75   C) 50   D) 25

543. Quyidagi berilgan olimlar va ular amalga oshirgan ishlarni moslab ko'rsating.

a) *Lui Paster*; b) *Joshua va Ester Lederberg*;
 1) bakteriyalarning xilma-xilligini, ularda irsiyat mavjudligini va xususiyatlarining irsiyatga to'la bog'liqligini bakteriyalarni klonlash usuli bilan ilk bor ko'rsatib berdi;
 2) faglarning zararlangan bakteriyalar ichida o'z-o'zidan ko'payib, ularni oldirishi mumkinligini isbotladilar;
 3) bakteriyalarda genlar mutatsiyasining o'z-o'zidan sodir bo'lishini bakteriya koloniylaridan nusxa (*replika*) ko'chirish usulini qo'llash vositasida isbot qilib berdilar;
 4) xromosomalarning bir joydan ikkinchi joyga ko'chib yuruvchi fragmentlarini kashf etdi.

A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4
 C) a - 3; b - 1   D) a - 4; b - 2

544. Quyidagi berilgan olimlar va ular amalga oshirgan ishlarni moslab ko'rsating.

a) *Tuort va D'Errel*; b) *B. Mak Klintok*;
 1) bakteriyalarning xilma-xilligini, ularda irsiyat mavjudligini va xususiyatlarining irsiyatga to'la bog'liqligini bakteriyalarni klonlash usuli bilan ilk bor ko'rsatib berdi;
 2) faglarning zararlangan bakteriyalar ichida o'z-o'zidan ko'payib, ularni oldirishi mumkinligini isbotladilar;
 3) bakteriyalarda genlar mutatsiyasining o'z-o'zidan sodir bo'lishini bakteriya koloniylaridan nusxa (*replika*) ko'chirish usulini qo'llash vositasida isbot qilib berdilar;
 4) xromosomalarning bir joydan ikkinchi joyga ko'chib yuruvchi fragmentlarini kashf etdi.

A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4
 C) a - 3; b - 1   D) a - 4; b - 2

545. Nuqtalar o'rniiga mos javoblarni tanlang.

Transmissibil plazmid avtanom plazmid kabi ...

1) transilyatsiya mahsuloti;
 2) reduplikatsiya mahsuloti;
 3) halqasimon DNA dan iborat;
 4) peptid bog'larga ega.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

546. Nuqtalar o'rniiga mos javoblarni tanlang.

Avtanom plazmid transmissibil plazmid kabi ...

1) transilyatsiya mahsuloti;
 2) reduplikatsiya mahsuloti;
 3) 3 – 10 ta gendan iborat;
 4) peptid bog'larga ega.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

547. Nuqtalar o'rniiga mos javoblarni tanlang.

Transmissibil plazmid ...

1) reduplikatsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) asosiy xromosomadan mustaqil ravishda o'z-o'zini replikatsiya qila olmaydi;
 4) asosiy xromosomadan mustaqil ravishda o'z-o'zini replikatsiya qila oladi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

548. Nuqtalar o'rniiga mos javoblarni tanlang.

Avtanom plazmid ...

1) reduplikatsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) asosiy xromosomadan mustaqil ravishda o'z-o'zini replikatsiya qila olmaydi;
 4) asosiy xromosomadan mustaqil ravishda o'z-o'zini replikatsiya qila oladi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

549. Quyida keltirilgan tarif qaysi ko'chib yuruvchi genetik elementlarning guruhiba mansub ekanligini ko'rsating.

Ular DNA ning bir joydan ajralib chiqib, ikkinchi joyiga borib o'rashadi va bunda DNA miqdor jihatdan o'zgarmaydi.

A) transpozonlar   B) retrotranspozonlar
 C) retropozonlar   D) plazmidlar

550. Quyida keltirilgan tarif qaysi ko'chib yuruvchi genetik elementlarning guruhiba mansub ekanligini ko'rsating.

Xilma-xil bo'lishiga qaramay barcha xil molekulalarining ikki chetida maxsus nukleotidlari izchilligi, markaziy qismida esa DNA molekulasini belgilangan joyda «yopishqoq» uchlar hosil qilib kesuvchi transpozaza fermentini sintez qiluvchi gen mavjud.

A) transpozonlar   B) retrotranspozonlar
 C) retropozonlar   D) plazmidlar

551. Quyida keltirilgan tarif qaysi ko'chib yuruvchi genetik elementlarning guruhiba mansub ekanligini ko'rsating.

DNA ning bir bo'lagi bo'lib, ular tuzilishi jihatidan RNK-tutuvchi viruslarni eslatadi. Bunday elementlar o'zlaridan teskari transkriptaza yordamida o'z nusxasini sintezlab, bu nusxani DNAning boshqa joyiga ko'chib o'tishi (*insersiyalanishi*)ni ta'minlaydi.

A) transpozonlar   B) retrotranspozonlar
 C) retropozonlar   D) plazmidlar

552. Quyida keltirilgan tarif qaysi ko'chib yuruvchi genetik elementlarning guruhiga mansub ekanligini ko'rsating.
DNK ning bir bo'lagi bo'lib, ular tuzilishi jihatidan viruslarga mutlaqo o'xshamaydi. Bunday elementlar o'zlaridan teskari transkriptaza ishtirokisiz o'z nusxasini sintezlab, bu nusxani DNKning boshqa joyiga ko'chib o'tishi (insersiyalanishi)ni ta'minlaydi.

- A) transpozonlar   B) retrotranspozonlar
 C) retropozonlar   D) plazmidlar

553. Teskari transkriptaza (a) va transpozaza (b) sintezlay oladigan ko'chib yuruvchi genetik tuzilmalarni ko'rsating.

- A) a – transpozonlar; b – retrotranspozonlar
 B) a – retrotranspozonlar; b – transpozonlar
 C) a – retropozonlar; b – transpozonlar
 D) a – transpozonlar; b – retropozonlar

554. Transpozaza (a) va teskari transkriptaza (b) sintezlay oladigan ko'chib yuruvchi genetik tuzilmalarni ko'rsating.

- A) a – transpozonlar; b – retrotranspozonlar
 B) a – retrotranspozonlar; b – transpozonlar
 C) a – retropozonlar; b – transpozonlar
 D) a – transpozonlar; b – retropozonlar

555. Quyidagi berilgan olimlar va ular amalga oshirgan ishlarni moslab ko'rsating.

a) *Lederberg va Tatum*; b) *F.Griffit*;

- 1) bakteriyalarning xilma-xilligini, ularda irlsiyat mavjudligini va xususiyatlarining irlsiyatga to'la bog'liqligini bakteriyalarni klonlash usuli bilan ilk bor ko'rsatib berdi;
- 2) bakteriyalarda jinsiy jarayonlar sodir bo'lishini aniqladilar;
- 3) bakteriyalarda genlar mutatsiyasining o'z-o'zidan sodir bo'lishini bakteriya koloniylaridan nusxa (*replika*) ko'chirish usulini qo'llash vositasida isbot qilib berdilar;
- 4) pnevmokokklardagi transformatsiya hodisasisini ixtiro qildi.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 3; b – 1   D) a – 4; b – 2

556. Quyidagi berilgan olimlar va ular amalga oshirgan ishlarni moslab ko'rsating.

a) *O. Eyveri, K. Makleod va M. Makkarti*;

b) *N. Jinder va F. Lederberg*;

- 1) pnevmokokk bakteriyalarning 2 xili streptomitsinga chidamli va chidamsiz shtammlari ustida tajriba olib bordi;
- 2) transformatsiya jarayonini kashf etganlar;
- 3) transduksiya jarayonini kashf etganlar;
- 4) pnevmokokklardagi transformatsiya hodisasisini ixtiro qildi.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 3; b – 1   D) a – 4; b – 2

557. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Pnevmonokning R shatammi ... .

- 1) patogen hisoblanadi;
 2) napatogen hisoblanadi;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

558. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Pnevmonokning S shatammi ... .

- 1) patogen hisoblanadi;
 2) napatogen hisoblanadi;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

559. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Pnevmonokning S shatammi R shtamidan farq qilib, ...

- 1) patogen hisoblanadi;
 2) napatogen hisoblanadi;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

560. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Pnevmonokning R shatammi S shtamidan farq qilib, ...

- 1) patogen hisoblanadi;
 2) napatogen hisoblanadi;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

561. S – shtamm pnevmokokk bakteriya hujayralarini parchalash yo'li bilan ajratilgan hujayrasiz ekstrakt olish tajribasini amalga oshirgan olim(lar)ni ko'rsating.

- A) *F.Griffit*
 B) *O. Eyveri, K. Makleod va M. Makkarti*
 C) *N. Jinder va F. Lederberg*
 D) *Lederberg va Tatum*

562. S – shtamm pnevmokokk bakteriya hujayralarini parchalash yo'li bilan ajratilgan hujayrasiz ekstraktini R – shtamm bilan aralashtirib, R – shtammni S – shtammga transformatsiya qilishini tajribada isbotlagan olim(lar)ni ko'rsating.

- A) *F.Griffit*
 B) *O. Eyveri, K. Makleod va M. Makkarti*
 C) *N. Jinder va F. Lederberg*
 D) *Lederberg va Tatum*

563. Pnevmonokning S – shtammida uning patogenlik xususiyatini tashib yuruvchi DNK ekanligini tajribada isbotlab bergen olim(lar)ni ko'rsating.

- A) *F.Griffit*
 B) *O. Eyveri, K. Makleod va M. Makkarti*
 C) *N. Jinder va F. Lederberg*
 D) *Lederberg va Tatum*

564. Pnevmonokk bakteriyalarning 2 xili: *streptomitsinga chidamli* va *chidamsiz shtammlari* ustida tajriba olib

borish yo'li bilan transformatsiya hodisasini isbotlagan olim(lar)ni ko'rsating.

A) F.Griffit
 B) O. Eyveri, K. Makleod va M. Makkarti
 C) N. Jinder va F. Lederberg
 D) Lederberg va Tatum

565. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Pnevmonokning R-shatammi S-shtamiga o'xshab....

- 1) mezasomaga ega;
  - 2) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
  - 3) nukleoidlari sitoplazmada joylashgan;
  - 4) napatogen hisoblanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

566. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Pnevmonokning S-shatammi R-shtamiga o'xshab...

- 1) mezasomaga ega;
  - 2) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
  - 3) nukleoidlari sitoplazmada joylashgan;
  - 4) napatogen hisoblanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

567. Nuqtalar o'rniqa mos keladigan javobni aniqlang.
Bakteriofag ... da litik siklga kiradi.

- 1) 17°C haroratda;
  - 2) 37°C haroratda;
  - 3) 15 – 60 minut ichida;
  - 4) 15 – 60 soat ichida.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

568. Nuqtalar o'rniqa mos kelmaydigan javobni aniqlang.

Bakteriofag ... da litik siklga kiradi.

- 1) 17°C haroratda;
  - 2) 37°C haroratda;
  - 3) 15 – 60 minut ichida;
  - 4) 15 – 60 soat ichida.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

569. Lizogeneniya (a) va litik reaksiya (b)

tushunchalarini ularga tegishli tavsiflar bilan moslab ko'rsating.

- 1) bakteriya hujayrasiga fagning irsiy materiali (*nuklein kislota*) kirganda faglarning hujayrada ko'payishi oqibatida bakterianing hujayra qobig'i yorilib o'lishi;
  - 2) bitta bakteriyalar hujayrasidan ikkinchisiga faglar orqali genlarning o'tish jarayoni;
  - 3) xromosomasida profag bo'lgan va erkin ko'paya oladigan bakteriyalarni hosil bo'lish jarayoni;
  - 4) fagning 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada nobud bo'lishi;
- A) a – 1;b – 3   B) a – 3;b – 1
 C) a – 2;b – 4   D) a – 4;b – 2

570. Litik reaksiya (a) va lizogeneniya (b)

tushunchalarini ularga tegishli tavsiflar bilan moslab ko'rsating.

- 1) bakteriya hujayrasiga fagning irsiy materiali (*nuklein kislota*) kirganda faglarning hujayrada ko'payishi oqibatida bakterianing hujayra qobig'i yorilib o'lishi;
- 2) bitta bakteriyalar hujayrasidan ikkinchisiga faglar

- orqali genlarning o'tish jarayoni;
- 3) xromosomasida profag bo'lgan va erkin ko'paya oladigan bakteriyalarni hosil bo'lish jarayoni;
  - 4) fagning 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada nobud bo'lishi;
- A) a – 1;b – 3   B) a – 3;b – 1
 C) a – 2;b – 4   D) a – 4;b – 2

571. Lizogen bakteriya (a) va fagning litik sikli (b)
tushunchalarini ularga tegishli tavsiflar bilan moslab ko'rsating.

- 1) 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada bakteriya hujayrasiga fagning irsiy materiali (*nuklein kislota*) kirganda faglarning hujayrada ko'payishi oqibatida bakterianing hujayra qobig'i yorilib o'lish jarayoni;
  - 2) bitta bakteriyalar hujayrasidan ikkinchisiga faglar orqali genlarning o'tish jarayoni;
  - 3) xromosomasida profag bo'lgan va erkin ko'paya oladigan bakteriyalar;
  - 4) fagning 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada nobud bo'lishi;
- A) a – 1;b – 3   B) a – 3;b – 1
 C) a – 2;b – 4   D) a – 4;b – 2

572. Fagning litik sikli (a) va lizogen bakteriya (b)
tushunchalarini ularga tegishli tavsiflar bilan moslab ko'rsating.

- 1) 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada bakteriya hujayrasiga fagning irsiy materiali (*nuklein kislota*) kirganda faglarning hujayrada ko'payishi oqibatida bakterianing hujayra qobig'i yorilib o'lish jarayoni;
  - 2) bitta bakteriyalar hujayrasidan ikkinchisiga faglar orqali genlarning o'tish jarayoni;
  - 3) xromosomasida profag bo'lgan va erkin ko'paya oladigan bakteriyalar;
  - 4) fagning 37°C haroratda, 15 – 60 daqiqada nobud bo'lishi;
- A) a – 1;b – 3   B) a – 3;b – 1
 C) a – 2;b – 4   D) a – 4;b – 2

573. Fagning bakteriya hujayrasiga kirishida u nobud bo'ladigan (a) va nobud bo'lmaydigan (b) holatning vujudga kelishi to'g'ri asoslangan javobni aniqlang.

- A) a – fag xromosomasi bakteriya xromasomasiga rekombinatsiyalanadi; b – fag bakterianing nukleotid trifosfatlardan foydalanib, DNK molekulasi replikatsiyalaydi. So'ngra fag xromosomasi o'zi uchun oqsil qobiq sintez qiladi;
- B) a – fag xromosomasi o'zi uchun oqsil qobiq sintez qiladi; b – fag xromosomasi bakteriya xromasomasiga rekombinatsiyalanadi;
- C) a – bakteriyalarda konyugatsiya jarayonining sodir bo'lishi; b – fagning litik siklga kirishishi;
- D) a – fag bakterianing nukleotid trifosfatlardan foydalanib, DNK molekulasi replikatsiyalaydi. So'ngra fag xromosomasi o'zi uchun oqsil qobiq sintez qiladi; b – bakteriyalarda konyugatsiya jarayonining sodir bo'lishi

574. Sil tayoqchasimon bakteriyasida *konyugatsiya* jarayoni sodir bo'lish ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) donor hujayra plazmidasi DNK sining bir zanjiri retsipyent hujayraga o'tishi;
  - 2) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan bo'glanish uchun sitoplazmatik ko'prikanli hosil bo'lishi;
  - 3) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan birikishi;
  - 4) har ikki hujayra plazmidasida DNK polimeraza fermenti ishtirokida komplementar DNK zanjirini sintezlanishi.
- A) 2 → 3 → 1 → 4   B) 3 → 2 → 1 → 4
C) 2 → 3 → 4 → 1   D) 3 → 2 → 4 → 1

575. Pnevmakokk bakteriyasida konyugatsiya jarayoni sodir bo'lish ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) donor hujayra plazmidasi DNK sining bir zanjiri retsipyent hujayraga o'tishi;
  - 2) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan bo'glanish uchun sitoplazmatik ko'prikanli hosil bo'lishi;
  - 3) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan birikishi;
  - 4) har ikki hujayra plazmidasida DNK polimeraza fermenti ishtirokida komplementar DNK zanjirini sintezlanishi.
- A) 2 → 3 → 1 → 4   B) 3 → 2 → 1 → 4
C) 2 → 3 → 4 → 1   D) 3 → 2 → 4 → 1

576. Psevdomonas bakteriyasida konyugatsiya jarayoni sodir bo'lish ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) donor hujayra plazmidasi DNK sining bir zanjiri retsipyent hujayraga o'tishi;
  - 2) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan bo'glanish uchun sitoplazmatik ko'prikanli hosil bo'lishi;
  - 3) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan birikishi;
  - 4) har ikki hujayra plazmidasida DNK polimeraza fermenti ishtirokida komplementar DNK zanjirini sintezlanishi.
- A) 2 → 3 → 1 → 4   B) 3 → 2 → 1 → 4
C) 2 → 3 → 4 → 1   D) 3 → 2 → 4 → 1

577. Rizosfera bakteriyasida konyugatsiya jarayoni sodir bo'lish ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) donor hujayra plazmidasi DNK sining bir zanjiri retsipyent hujayraga o'tishi;
  - 2) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan bo'glanish uchun sitoplazmatik ko'prikanli hosil bo'lishi;
  - 3) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan birikishi;
  - 4) har ikki hujayra plazmidasida DNK polimeraza fermenti ishtirokida komplementar DNK zanjirini sintezlanishi.
- A) 2 → 3 → 1 → 4   B) 3 → 2 → 1 → 4
C) 2 → 3 → 4 → 1   D) 3 → 2 → 4 → 1

578. E.coli bakteriyasida konyugatsiya jarayoni sodir bo'lish ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) donor hujayra plazmidasi DNK sining bir zanjiri retsipyent hujayraga o'tishi;
- 2) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan bo'glanish uchun sitoplazmatik ko'prikanli hosil bo'lishi;
- 3) donor hujayraning retsipyent hujayra bilan birikishi;
- 4) har ikki hujayra plazmidasida DNK polimeraza fermenti ishtirokida komplementar DNK zanjirini sintezlanishi.

- A) 2 → 3 → 1 → 4   B) 3 → 2 → 1 → 4
C) 2 → 3 → 4 → 1   D) 3 → 2 → 4 → 1

579. E.coli bakteriyasining irsiyatini o'zgarishiga olib keladigan jarayonlarni ko'rsating.

- 1) transduksiya; 2) xemosintez; 3) konyugatsiya;
4) fagotsitoz; 5) transformatsiya; 6) sitokinez.
- A) 1,3,6   B) 2,4,5   C) 1,3,5   D) 2,4,6

580. Pnevkokk bakteriyasining irsiyatini o'zgarishiga olib keladigan jarayonlarni ko'rsating.

- 1) transduksiya; 2) xemosintez; 3) konyugatsiya;
4) fagotsitoz; 5) transformatsiya; 6) sitokinez.
- A) 1,3,6   B) 2,4,5   C) 1,3,5   D) 2,4,6

581. Psevdomonas bakteriyasining irsiyatini o'zgarishiga olib kelmaydigan jarayonlarni ko'rsating.

- 1) transduksiya; 2) xemosintez; 3) konyugatsiya;
4) fagotsitoz; 5) transformatsiya; 6) sitokinez.
- A) 1,3,6   B) 2,4,5   C) 1,3,5   D) 2,4,6

582. Rizosfera bakteriyasining irsiyatini o'zgarishiga olib kelmaydigan jarayonlarni ko'rsating.

- 1) transduksiya; 2) xemosintez; 3) konyugatsiya;
4) fagotsitoz; 5) transformatsiya; 6) sitokinez.
- A) 1,3,6   B) 2,4,5   C) 1,3,5   D) 2,4,6

583. Keltirilganlardan DNK – polimeraza uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) RNK matritsa asosida komplementar DNK sintezlay oladigan maxsus ferment;
- 2) komplementar nukleotidlarni biriktirish yo'li bilan DNK zanjiri reduplikatsiyalaydigan maxsus ferment;
- 3) transilyatsiya mahsuloti;
- 4) transduksiya mahsuloti.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

584. Keltirilganlardan revertaza uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) RNK matritsa asosida komplementar DNK sintezlay oladigan maxsus ferment;
- 2) komplementar nukleotidlarni biriktirish yo'li bilan DNK zanjiri reduplikatsiyalaydigan maxsus ferment;
- 3) transilyatsiya mahsuloti;
- 4) transduksiya mahsuloti.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

585. Keltirilganlardan teskari transkriptaza uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) RNK matritsa asosida komplementar DNK sintezlay oladigan maxsus ferment;
- 2) komplementar nukleotidlarni biriktirish yo'li bilan

- DNK zanjiri reduplikatsiyalaydigan maxsus ferment;
 3) transilyatsiya mahsuloti;
 4) transduksiya mahsuloti.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 586.** Keltirilganlardan *DNK – ligaza* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.
 1) qo'shni nukleotidlari orasidagi fosfodiefir bog'larini tiklash orqali DNK bo'laklarini bog'lash vazifasini bajaruvchi ferment;
 2) komplementar nukleotidlarni biriktirish yo'li bilan DNK zanjiri reduplikatsiyalaydigan maxsus ferment;
 3) transilyatsiya mahsuloti;
 4) transduksiya mahsuloti.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 587.** Keltirilganlardan *DNK – ligaza* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.
 1) DNK ning har qanday bo'lagining «yopishqoq uchli» yoki «to'mtoq uchli» qismlari biriktiradigan ferment;
 2) komplementar nukleotidlarni biriktirish yo'li bilan DNK zanjiri reduplikatsiyalaydigan maxsus ferment;
 3) transduksiya mahsuloti;
 4) transilyatsiya mahsuloti.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 588.** Eco.RI (a) va pBr – 322 (b) uchun tegishli bo'lgan javoblarni ko'rsating.
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

- 589.** Hpa I (a) va RSS – 101 (b) uchun tegishli bo'lgan javoblarni ko'rsating.
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

- 590.** Hae III (a) va Ti – plazmidi (b) uchun tegishli bo'lgan javoblarni ko'rsating.
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

- 591. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Hpa I, revertaza kabi ... .
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 592. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Eco.RI, teskari transkriptaza kabi ... .
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 593. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Hae III, DNK – ligaza kabi ... .
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) monomeri nukleotidlardan iborat;
 4) monomeri aminokislotalardan iborat.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 594. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
m – RNK, DNK – polimerazadan farq qilib, ...
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) transkripsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlari mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlari mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 595. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
t – RNK, DNK – ligazadan farq qilib, ...
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) transkripsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlari mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlari mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 596. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
r – RNK, RNK – polimerazadan farq qilib, ...
 1) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) transkripsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlari mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlari mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 597. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Retropozonlar RSS – 101 ga o'xshab, ...
 1) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlari mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlari mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 598. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Transpozonlar pBR – 322 ga o'xshab, ...
 1) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 2) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlari mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlari mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 599. Nuqtalar o'rniiga mos keluvchi javobni tanlang.**
Retrotranspozonlar Ti – plazmidiga o'xshab, ...
 1) reduplikatsiya mahsuloti hisoblanadi;

- 2) transilyatsiya mahsuloti hisoblanadi;
 3) tarkibida dezoksiribonukleotidlar mavjud;
 4) tarkibida ribonukleotidlar mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

600. Tarkibida *dezoksiribonukleotid (a)* va *aminokislota (b)* saqlaydigan tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) pBR –322; 2) revertaza; 3) transpozonlar; 4) Hae III.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

601. Tarkibida *dezoksiribonukleotid (a)* va *aminokislota (b)* saqlamaydigan tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) RSS –101;   2) RNK – polimeraza ;
 3) retrotranspozonlar;   4) Hpa I.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

602. Tarkibida *dezoksiribonukleotid (a)* va *ribonukleotid (b)* saqlaydigan tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) Ti – plazmid;   2) i – RNK;
 3) transpozonlar;   4) ATF.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

603. Tarkibida *dezoksiribonukleotid (a)* va *ribonukleotid (b)* saqlaydigan tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) pBR –322; 2) ADF; 3) transpozonlar; 4) t – RNK.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

604. Keltirilganlardan pnevmokokkning *R – shtammi* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) nukleotidlarida dezoksiriboza mavjud;
 2) nukleotidlarida riboza mavjud;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

605. Keltirilganlardan pnevmokokkning *S – shtammi* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) nukleotidlarida dezoksiriboza mavjud;
 2) nukleotidlarida riboza mayjud;
 3) qo'shimcha kapsulali, sirti silliq;
 4) qo'shimcha kapsulasiz, sirti g'adir – budur.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

606. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 32 xil fenotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan genotipik sinflar sonini ko'rsating.
 A) 27   B) 243   C) 81   D) 729

607. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 16 xil fenotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan genotipik sinflar sonini ko'rsating.
 A) 27   B) 243   C) 81   D) 729

608. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 64 xil fenotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan genotipik sinflar sonini ko'rsating.
 A) 27   B) 243   C) 81   D) 729

609. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 128 xil fenotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan genotipik sinflar sonini ko'rsating.
 A) 2187   B) 243   C) 81   D) 729

610. AaBbCc va AaBbCc genotipli organizmlar chatishtirilganda (belgilarning barchasi to'liq irsiylanadi) hosil bo'ladigan *genotipik (a)* va *fenotipik (b)* sinflar sonini aniqlang.

- A) a – 8; b – 27   B) a – 9; b – 27
 C) a – 27; b – 8   D) a – 27; b – 9

611. AaBbCcEE va AaBbCcEE genotipli organizmlar chatishtirilganda (belgilarning barchasi to'liq irsiylanadi) hosil bo'ladigan *genotipik (a)* va *fenotipik (b)* sinflar sonini aniqlang.

- A) a – 8; b – 27   B) a – 9; b – 27
 C) a – 27; b – 8   D) a – 27; b – 9

612. AaBbCcDdEE va AaBbCcDdEE genotipli organizmlar chatishtirilganda (belgilarning barchasi to'liq irsiylanadi) hosil bo'ladigan *genotipik (a)* va *fenotipik (b)* sinflar sonini aniqlang.

- A) a – 16; b – 81   B) a – 32; b – 243
 C) a – 81; b – 16   D) a – 243; b – 32

613. AaBbCcDdEe va AaBbCcDdEe genotipli organizmlar chatishtirilganda (belgilarning barchasi to'liq irsiylanadi) hosil bo'ladigan *genotipik (a)* va *fenotipik (b)* sinflar sonini aniqlang.

- A) a – 16; b – 81   B) a – 32; b – 243
 C) a – 81; b – 16   D) a – 243; b – 32

614. AABbCcDdEe va AABbCcDdEe genotipli organizmlar chatishtirilganda (belgilarning barchasi to'liq irsiylanadi) hosil bo'ladigan *genotipik (a)* va *fenotipik (b)* sinflar sonini aniqlang.

- A) a – 16; b – 81   B) a – 32; b – 243
 C) a – 81; b – 16   D) a – 243; b – 32

615. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 6561 xil genotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan fenotipik sinflar sonini aniqlang.
 A) 128   B) 64   C) 256   D) 32

616. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 2187 xil genotipik sindif hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan fenotipik sinflar sonini aniqlang.
 A) 128   B) 64   C) 256   D) 32

617. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 729 xil genotipik sinf hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan fenotipik sinflar sonini aniqlang.
 A) 128   B) 64   C) 256   D) 32

618. Genotipi noma'lum bo'lgan ikki organizm chatishtirilganda 243 xil genotipik sinf hosil bo'ldi. Agar barcha belgilar to'liq dominant holatda irsiylangan bo'lsa, hosil bo'lgan fenotipik sinflar sonini aniqlang.
 A) 128   B) 64   C) 256   D) 32

619. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEE. Agar 1 – va 3 – alternativ genlar to'liq, 2 – alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 12; b = 27   B) a = 18; b = 27
 C) a = 8; b = 27   D) a = 18; b = 81

620. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEE. Agar 1 – va 3 – alternativ genlar noto'liq, 2 – alternativ gen esa to'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 12; b = 27   B) a = 18; b = 27
 C) a = 8; b = 27   D) a = 18; b = 81

621. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEe. Agar 1 – va 3 – alternativ genlar to'liq, 2 – va 4 – alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 24; b = 81   B) a = 36; b = 27
 C) a = 24; b = 27   D) a = 36; b = 81

622. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEe. Agar 1 – va 3 – alternativ genlar noto'liq, 2 – va 4 – alternativ gen esa to'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 24; b = 81   B) a = 36; b = 27
 C) a = 24; b = 27   D) a = 36; b = 81

623. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEe. Agar 1 –, 3 – va 4 – alternativ genlar to'liq, 2 – alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 24; b = 81   B) a = 36; b = 27
 C) a = 24; b = 27   D) a = 54; b = 81

624. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: AaBbCcEe. Agar 1 –, 3 – va 4 – alternativ genlar noto'liq, 2 – alternativ gen esa to'liq

dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.
 A) a = 32; b = 81   B) a = 36; b = 27
 C) a = 24; b = 27   D) a = 54; b = 81

625. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 –, 3 –, 4 – va 5 – alternativ genlar to'liq, 2 – alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 32; b = 81   B) a = 162; b = 243
 C) a = 48; b = 243   D) a = 54; b = 81

626. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 –, 3 –, 4 – va 5 – alternativ genlar noto'liq, 2 – alternativ gen esa to'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 32; b = 81   B) a = 162; b = 243
 C) a = 48; b = 243   D) a = 54; b = 81

627. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 –, 3 – va 5 – alternativ genlar to'liq, 2 – va 4 – alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 32; b = 243   B) a = 162; b = 243
 C) a = 48; b = 243   D) a = 72; b = 243

628. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 –, 3 – va 5 – alternativ genlar noto'liq, 2 – va 4 – alternativ gen esa to'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 32; b = 243   B) a = 162; b = 243
 C) a = 108; b = 243   D) a = 72; b = 243

629. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 – va 5 – alternativ genlar to'liq, qolgan alternativ gen esa noto'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 32; b = 243   B) a = 162; b = 243
 C) a = 48; b = 243   D) a = 108; b = 243

630. Ikki organizmning genotipi bir xil bo'lib, quyidagi ko'rinishga ega: WwPpRrSsDd. Agar 1 – va 5 – alternativ genlar chala, qolgan alternativ gen esa to'liq dominant irsiylanish xarakteriga ega bo'lsa, ushbu organizmlar o'zaro chatishtirilishidan hosil bo'lgan **fenotipik (a)** va **genotipik (b)** sinflar sonini aniqlang.

- A) a = 72; b = 243   B) a = 162; b = 243
 C) a = 48; b = 243   D) a = 108; b = 243

- 631.** To'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- 1) oqsillarning evolutsion tezligi nukleotidlar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 2) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 2 – *betta* zanjirida 146 ta aminakislota mavjud;
  - 3) genlarning evolutsiyasi aminokislotalar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 4) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 1 – *alfa* zanjirida 141 ta aminakislota mavjud;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4
- 632.** Noto'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- 1) oqsillarning evolutsion tezligi aminokislotalar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 2) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 2 – *betta* zanjirida 141 ta aminakislota mavjud;
  - 3) genlarning evolutsiyasi almashinuvi nukleotidlar bilan belgilanadi;
  - 4) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 1 – *alfa* zanjirida 146 ta aminakislota mavjud;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4
- 633.** To'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- 1) oqsillarning evolutsion tezligi nukleotidlar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 2) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 1 – *betta* zanjirida 146 ta aminakislota mavjud;
  - 3) genlarning evolutsiyasi aminokislotalar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 4) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 2 – *alfa* zanjirida 141 ta aminakislota mavjud;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4
- 634.** Noto'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- 1) oqsillarning evolutsion tezligi aminokislotalar almashinuvi bilan belgilanadi;
  - 2) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 1 – *betta* zanjirida 141 ta aminakislota mavjud;
  - 3) genlarning evolutsiyasi almashinuvi nukleotidlar bilan belgilanadi;
  - 4) odam eritrotsitlari tarkibidagi gemoglobin oqsilining 2 – *alfa* zanjirida 146 ta aminakislota mavjud;
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4
- 635.** Odam eritrotsitlari tarkibidagi gemolobin oqsilining 1 – *alfa* va 1 – *betta* zanjiridagi jami aminokislotalar (**a**) va shu aminokislotalarni ifodalashda ishtirok etgan **i – RNK** dagi nukleotidlar soni (**b**) yig'indisini aniqlang.
- A) a – 574; b – 1722   B) a – 287; b – 861
 C) a – 438; b – 1314   D) a – 574; b – 1314
- 636.** Odam eritrotsitlari tarkibidagi gemolobin oqsilining 2 – *alfa* va 2 – *betta* zanjiridagi jami aminokislotalar (**a**) va shu aminokislotalarni ifodalashda ishtirok etgan **i – RNK** dagi nukleotidlar soni (**b**) yig'indisini aniqlang.
- A) a – 574; b – 1722   B) a – 287; b – 861
 C) a – 438; b – 1314   D) a – 574; b – 1314
- 637.** Odam eritrotsitlari tarkibidagi gemolobin oqsilining *alfa* va *betta* zanjiridagi jami aminokislotalar (**a**) va shu
- aminokislotalarni ifodalashda ishtirok etgan **i – RNK** dagi nukleotidlar soni nukleotidlar (**b**) yig'indisini aniqlang.
- A) a – 574; b – 1722   B) a – 287; b – 861
 C) a – 438; b – 1314   D) a – 574; b – 1314
- 638.** V.Grant bo'yicha odam va akulaning (**a**) hamda odam va neyrosporaning (**b**) S sitoxorimidagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 12; b – 12   B) a – 24; b – 48
 C) a – 12; b – 24   D) a – 24; b – 12
- 639.** V.Grant bo'yicha odam va kaptarning (**a**) hamda odam va otning (**b**) S sitoxorimidagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 12; b – 12   B) a – 24; b – 48
 C) a – 12; b – 24   D) a – 24; b – 12
- 640.** V.Grant bo'yicha odam va kaptarning (**a**) hamda odam va ilonning (**b**) S sitoxorimidagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 12; b – 12   B) a – 24; b – 48
 C) a – 12; b – 14   D) a – 24; b – 12
- 641.** V.Grant bo'yicha odam va ilonning (**a**) hamda odam va otning (**b**) S sitoxorimidagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 12; b – 12   B) a – 24; b – 48
 C) a – 12; b – 24   D) a – 14; b – 12
- 642.** V.Grant bo'yicha odam va shimpanzening (**a**) hamda odam va gorillaning (**b**) gemoglonbini *alfa* zanjiridagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 0; b – 1   B) a – 0; b – 0
 C) a – 1; b – 0   D) a – 1; b – 1
- 643.** V.Grant bo'yicha odam va shimpanzening (**a**) hamda odam va gorillaning (**b**) gemoglonbini *betta* zanjiridagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 0; b – 1   B) a – 0; b – 0
 C) a – 1; b – 0   D) a – 1; b – 1
- 644.** V.Grant bo'yicha odam va otning (**a**) hamda odam va sichqonning (**b**) gemoglonbini *betta* zanjiridagi aminokislotalar soni nechtaga farq qilishini ko'rsating.
- A) a – 25; b – 18   B) a – 14; b – 25
 C) a – 25; b – 25   D) a – 18; b – 51
- 645.** Odam DNK sining tuzilishi makaka maymuni DNK tuzilishiga necha foiz o'xhashini (**a**) va ho'kiznikidan necha foizga farq qilishini (**b**) ko'rsating.
- A) a – 66; b – 72   B) a – 34; b – 28
 C) a – 66; b – 28   D) a – 34; b – 72
- 646.** Odam DNK sining tuzilishi kalamush DNK tuzilishiga necha foiz o'xhashini (**a**) va lasos balig'inikidan necha foizga farq qilishini (**b**) ko'rsating.

- A) a – 17; b – 92   B) a – 17; b – 8
 C) a – 83; b – 8   D) a – 83; b – 92

647. Keltirilgan misollar evolutsiyani isbotlashda qo'llaniladigan qaysi fan dalillari ekanligini aniqlang.
a) embriologiya; b) paleontologiya.

- 1) glekoniusning ontogenezi zicotadan boshlanadi;
 2) arxeopteriksning toshga aylangan suyak va patlari;
 3) psilofit va trilobitlarning qoldiqlari;
 4) iguananing embrionida jabra yoriqlarining bo'lishi.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

648. Keltirilgan misollar evolutsiyani isbotlashda qo'llaniladigan qaysi fan dalillari ekanligini aniqlang.
a) embriologiya; b) paleontologiya.

- 1) yirtqich tishli kaltakesakning qazilma qoldiqlari;
 2) kvakshada gastrulyatsianing o'sib kirish yo'li bilan sodir bo'lishi;
 3) plaunlarning ko'mirga aylangan tanasi;
 4) shimpanze ontogenetida maydalanish davrining bo'lishi.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

649. Keltirilgan misollar evolutsiyani isbotlashda qo'llaniladigan qaysi fan dalillari ekanligini aniqlang.

a) solishtirma anatomiya;

b) molekulyar biologiya.

- 1) gomologik organlar;
 2) odam DNK sining tuzilishi ichak tayoqchasi DNK si tuzilishiga 2% o'xshaydi;
 3) V.Grant bo'yicha odam va makaka maymunining S sitoxom oqsilidagi aminokislotalar soni bittaga farq qiladi;
 4) otlarda ikkinchi va to'rtinchi barmoqlarining rudimentlashganligi.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

650. Keltirilgan misollar evolutsiyani isbotlashda qo'llaniladigan qaysi fan dalillari ekanligini aniqlang.

a) solishtirma anatomiya;

b) molekulyar biologiya.

- 1) analogik organlar;
 2) odam DNK sining tuzilishi lasos balig'i DNK si tuzilishiga 8% o'xshaydi;
 3) V.Grant bo'yicha odam va otning S sitoxom oqsilidagi aminokislotalar soni 12 taga farq qiladi;
 4) kitning dumg'aza va orqa oyoq suyaklarining rudimentlashganligi.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

651. Keltirilgan misollar evolutsiyani isbotlashda qo'llaniladigan qaysi fan dalillari ekanligini aniqlang.

a) solishtirma anatomiya;

b) molekulyar biologiya.

- 1) g'umay ildizpoyasidagi qobiqlar rudimentlashgan barglardir;

- 2) odam DNK sining tuzilishi ho'kiz DNK si tuzilishiga 28% o'xshaydi;
 3) V.Grant bo'yicha odam va neyrosporaning S sitoxom oqsilidagi aminokislotalar soni 48 taga farq qiladi;
 4) malina va yantoqning tikanlari analogik organlardir.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

652. Konvergensiya hodisasi (**a**) va atavizm hodisasi (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – solishtirma anatomiya
 B) a – molekulyar biologiya; b – solishtirma anatomiya
 C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
 D) a – molekulyar biologiya; b – molekulyar biologiya

653. Gomologik organlar (**a**) va odam va hayvonlarda DNK tuzilishidagi o'xshashlik (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – solishtirma anatomiya
 B) a – molekulyar biologiya; b – solishtirma anatomiya
 C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
 D) a – molekulyar biologiya; b – molekulyar biologiya

654. Odam va hayvonlarda oqsillar tuzilishining o'xshashligi (**a**) va analogik organlar (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – solishtirma anatomiya
 B) a – molekulyar biologiya; b – solishtirma anatomiya
 C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
 D) a – molekulyar biologiya; b – molekulyar biologiya

655. Rudimentlashgan bargga (**a**) va metamorfozlashgan bargga (**b**) ega bo'lgan efemeroidlarni ko'rsating.

- 1) bug'doyiq; 2) matur; 3) oshanin; 4) marvaridgul.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

656. Rudimentlashgan bargga (**a**) va metamorfozlashgan bargga (**b**) ega bo'lgan efemeroidlarni ko'rsating.

- 1) marvaridgul; 2) oshanin; 3) oshpiyoz; 4) bug'doyiq.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

657. Rudimentlashgan bargga (**a**) va metamorfozlashgan bargga (**b**) ega bo'lgan efemeroidlarni ko'rsating.

- 1) g'umay; 2) matur; 3) paparotnik; 4) nor piyoz.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

658. Kaputsining embrionida jabralarning bo'lishi (**a**) va konvergensiya hodisasi (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – solishtirma anatomiya
 B) a – embriologiya; b – solishtirma anatomiya
 C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
 D) a – molekulyar biologiya; b – embriologiya

659. Gulsaarning ildizpoyasi va bodringning gajaklari gomologik organ ekanligi (**a**) va riniyaning qazilma

qoldiqlari (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – paleontologiya
- B) a – embriologiya; b – solishtirma anatomiya
- C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
- D) a – molekulyar biologiya; b – paleontologiya

660. Paparotniklarning ko'mirga aylangan qoldiqlari (**a**) va burchoqning gajaklari va qulupnayning jingalaklari analogik organ ekanligi (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – paleontologiya
- B) a – paleontologiya; b – solishtirma anatomiya
- C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
- D) a – molekulyar biologiya; b – embriologiya

661. Qobonning ontogenezida maydalinish davrining mavjudligi (**a**) va kalmar hamda kasatkaning ko'zлari analogik organ ekanligi (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – paleontologiya
- B) a – embriologiya; b – solishtirma anatomiya
- C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
- D) a – molekulyar biologiya; b – embriologiya

662. Irbisning ontogenezida gastrulyatsiya davrining mavjudligi (**a**) va karakatitsa hamda kaputsinning ko'zлari analogik organ ekanligi (**b**) evolutsiyaning isbotlovchi qaysi fan dalillariga misol bo'ladi?

- A) a – solishtirma anatomiya; b – paleontologiya
- B) a – embriologiya; b – solishtirma anatomiya
- C) a – solishtirma anatomiya; b – molekulyar biologiya
- D) a – molekulyar biologiya; b – embriologiya

663. Mushuksimonlar oilasining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

664. Bo'risimonlar oilasining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

665. Suvsarsimonlar oilasining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

666. Kemiruvchilar tarkumining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

667. Hasharotxo'rlar tarkumining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

668. Kanalar tarkumining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

669. Tangachalilar tarkumining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

670. Tangachaqanotlilar tarkumining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – aramorfoz; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

671. Qirg'ovullarning manjur va murg'ob turlarining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – allogenez; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

672. Qirg'ovullarning yapon va yettisoy turlarining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – allogenez; b – mikroevolutsiya
- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
- C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
- D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

673. Qirg'ovullarning xiva va kavkaz turlarining paydo bo'lishi evolutsiyaning qaysi yo'naliishiga (**a**) va turiga (**b**) misol bo'ladi?

- A) a – allogenez; b – mikroevolutsiya

- B) a – arogenez; b – makroevolutsiya
 C) a – allogenez; b – makroevolutsiya
 D) b – degeneratsiya; b – mikroevolutsiya

674. Dizruptiv tanlanish (**a**) va kenja turlarning paydo bo’lishi (**b**) qaysi evolyutsion yo’nalishiga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

675. Aramorfoz yo’nalishi (**a**) va populyatsiya genofondining o’zgarishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

676. Chayonlar turkumining paydo bo’lishi (**a**) va dizruptiv tanlanish (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

677. Allopatrik alohidalanish natijasida kenja turlarning paydo bo’lishi (**a**) va amfibiyalar sinfining kelib chiqishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

678. Halqali ninachining paydo bo’lishi (**a**) va g’o’za turkumining kelib chiqishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

679. Kunduzgi yirtqich qushlar turkumining kelib chiqishi (**a**) va suluv ninanchining paydo bo’lishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

680. Panjaqanotlilar turkumining kelib chiqishi (**a**) va populyatsiya genofondining o’zgarishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

681. Himoya rangi (**a**) va mimikriya (**b**) hodisalari qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

682. Aramorfoz (**a**) va maskirovka (**b**) hodisasi qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

683. Dizruptiv tanlanish (**a**) va ogohlantiruvchi rang (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

684. Allopatrik alohidalanish (**a**) va aramorfoz (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

685. Simpatrik alohidalanish (**a**) va chalg’ituvchi rang hodisalari (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

686. Ko’p tuklilardan kam tuklilarning kelib chiqishi (**a**) va qirg’ovul kenja turlarining kelib chiqishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

687. Hasharotlar sinfining qisqichbaqasimonlardan klip chiqishi (**a**) va konvergensiya hodisasi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating.

- A) a – mikroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 B) a – makroevolutsiya; b – makroevolutsiya
 C) a – makroevolutsiya; b – mikroevolutsiya
 D) a – mikroevolutsiya; b – mikroevolutsiya

688. Zarpechakda xlorofilning yo’qligi (**a**) va falangalar turkumining kelib chiqishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo’lishini ko’rsating

- A) a – arogenez; b – biologik progress
 B) a – degeneratsiya; b – biologik regress
 C) a – biologik progress; b – biologik regress

D) a – degeneratsiya; b – biologik progress

689. Cho'chqa tasmasimonida hazm qilish sistemasining bo'lmasligi (**a**) va kemiruvchilar turkumining kelib chiqishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – arogenez; b – biologik progress
- B) a – degeneratsiya; b – biologik regress
- C) a – biologik progress; b – biologik regress
- D) a – degeneratsiya; b – biologik progress

690. Rafleziyada ildizning yo'qligi (**a**) va issiqliklilikning vujudga kelishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – arogenez; b – biologik progress
- B) a – degeneratsiya; b – biologik regress
- C) a – biologik progress; b – biologik regress
- D) a – degeneratsiya; b – biologik progress

691. Hayvonlarda himoya rangi (**a**) va hasharotxo'rlar turkumiga mansub vixuxol avlodи populyatsiyasining qisqarishi hamda arealining torayishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – allogenez; b – biologik progress
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – biologik progress; b – biologik regress
- D) a – degeneratsiya; b – biologik progress

692. Hayvonlarda mimikriya hodisasi (**a**) va gingo biloba populyatsiyasining qisqarishi hamda arealining torayishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – allogenez; b – biologik progress
- B) a – arogenez; b – biologik regress
- C) a – biologik progress; b – biologik regress
- D) a – degeneratsiya; b – biologik progress

693. Assidiya lichinkasida voyaga yetish davrida regressiv metamorfozga uchrashi (**a**) va mushuksimonlar oilasi vakillarida tirnoqlari uchun maxsus xaltachaning paydo bo'lishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – biologik regress; b – biologik regress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

694. Kasatkada oyoqlarning bo'lmasligi (**a**) va lichinkaxordalilarda nerv nayining fagotsitlarni hosil qilishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – allogenez; b – biologik progress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

695. Tulenlarda qulq suprasining bo'lmasligi (**a**) va zarpechakda ildizning yo'qligi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya

- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – allogenez; b – biologik progress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

696. Ko'k sug'urda qoziq tishlarining bo'lmasligi (**a**) va zarang mevasining shamol yordamida tarqalishi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – allogenez; b – biologik progress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

697. Kutoraning suv va quruqlikda yashashi (**a**) cho'chqa solityorida hazm qilish sistemasining yo'qligi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – allogenez; b – biologik progress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

698. Krotning suv va quruqlikda yashashi (**a**) rafleziyada barglarning yo'qligi (**b**) qaysi biologik qonuniyatga misol bo'lishini ko'rsating

- A) a – biologik regress; b – idioadaptatsiya
- B) a – allogenez; b – biologik regress
- C) a – allogenez; b – biologik progress
- D) a – degeneratsiya; b – idioadaptatsiya

699. Gomologik organlar (**a**) va analogik organlar (**b**) evolutsion o'zgarishning qaysi tipiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – divergent; b – konvergent
- B) a – divergent; b – divergent
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – konvergent; b – divergent

700. Analogik organlar (**a**) va gomologik organlar (**b**) evolutsion o'zgarishning qaysi tipiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – divergent; b – konvergent
- B) a – divergent; b – divergent
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – konvergent; b – divergent

701. Galapogoss orollaridagi tog' vyuroklari (**a**) va qo'ng'ir va qora ayiqning o'xshashligi (**b**) evolutsion o'zgarishning qaysi tipiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – divergent; b – konvergent
- B) a – divergent; b – divergent
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – konvergent; b – divergent

702. Allopatrik alohidalanish natijasida kelib chiqqan qirg'ovulning kenja turlari (**a**) va oq ayiq va qora ayiqning o'xshashligi (**b**) evolutsion o'zgarishning qaysi tipiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – divergent; b – konvergent
- B) a – divergent; b – divergent
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – konvergent; b – divergent

703. Tog' vyuroklarining o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

704. Qo'ng'ir ayiq va qora ayiqning o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

705. Qo'ng'ir ayiq o'rmonda, qora ayiqning tog'larda uchrashi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

706. Muzliklarda oq ayiq va tog' o'rmonlarida qora ayiqning uchrashi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

707. No'xatning gajaklari va zirkning tikanlari o'zaro gomologik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

708. Burchoqning gajaklari va kaktusning tikanlari o'zaro gomologik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

709. No'xatning gajaklari va kaktusning tikanlari o'zaro gomologik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – morfologik

710. Do'lananing tikanlari va kaktusning tikanlari o'zaro analogik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik

B) a – konvergent; b – ekologik

C) a – divergent; b – ekologik

D) a – konvergent; b – morfologik

711. Dengiz mushugi va kasatkada kurakoyoqlarning bo'lishi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

712. Tulen va kashalotda kurakoyoqlarning bo'lishi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

713. Ko'k kit va delfinda kurakoyoqlarning bo'lishi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

714. Begmot va suv cho'chqasi tana tuzilishining o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

715. Paki va jajji kiyik tana tuzilishining o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

716. Antilopa va aguti tana tuzilishining o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

717. Pangolin va zirhlining tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

718. Suv ayg'iri va suv cho'chqasi tana tuzilishining o'xshashligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – parallel; b – ekologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – parallel; b – morfologik

719. Zog'chaning qanotlari va zorkaning qanotlari o'zaro analogik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

720. Ko'rgalakning qanotlari va kapalakning qanotlari o'zaro analogik organ ekanligi qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

721. Akula va ixtiozavrning tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

722. Oq biqin delfin va ixtiozavrning tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

723. Akula va delfinning tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

724. Xaltali krot va oddiy krotning tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipi (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – divergent; b – morfologik
- B) a – konvergent; b – morfologik
- C) a – divergent; b – ekologik
- D) a – konvergent; b – ekologik

725. Paki va jajji kiyikning (**a**) hamda akula va delfinning (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – divergent

- B) a – konvergent; b – parallel
- C) a – parallel; b – konvergent
- D) a – divergent; b – parallel

726. Suv ayg'iri va suv cho'chqasining (**a**) hamda ixtiozavr va delfinning (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – divergent
- B) a – konvergent; b – parallel
- C) a – parallel; b – konvergent
- D) a – divergent; b – parallel

727. Aguti va antilopaning (**a**) hamda pangolin va zirhlining (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – divergent
- B) a – parallel; b – parallel
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – divergent; b – parallel

728. Qora ayiq va oq ayiqning (**a**) hamda begemot va suv cho'chqasining (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – divergent
- B) a – parallel; b – parallel
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – divergent; b – parallel

729. Kavkaz va xiva qirg'ovul kenja turlarining (**a**) hamda oddiy krot va xaltali krotning (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – divergent
- B) a – parallel; b – parallel
- C) a – konvergent; b – divergent
- D) a – divergent; b – konvergent

730. Manjur va yettisoy qirg'ovul kenja turlarining (**a**) hamda oq ayiq va qora ayiqning (**b**) tana tuzilishidagi o'xshashlik qaysi evolutsion o'zgarish tipiga misol bo'ladi?

- A) a – parallel; b – konvergent
- B) a – divergent; b – parallel
- C) a – konvergent; b – konvergent
- D) a – divergent; b – divergent

731. A.I.Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasida I (**a**) va II (**b**) bosqichlarida hosil bo'ladigan sturukturalarni ko'rsating.

- 1) spirit, aldegid va aminokislotalar;
- 2) ammiak, suv bug'lari, metan, vodorod sulfid va uglerod oksidlari;
- 3) ptorobiontlar;
- 4) polinukleotidlar va polipeptidlar;
- 5) koatservat tomchilar.

A) a – 2; b – 1	B) a – 3; b – 5
C) a – 5; b – 3	D) a – 1; b – 2

732. A.I.Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasida III (a) va V (b) bosqichlarida hosil bo'ladigan sturukturalarni ko'rsating.

- 1) spirit, aldegid va aminokislotalar;
  - 2) ammiak, suv bug'lari, metan, vodorod sulfid va uglerod oksidlari;
  - 3) ptorobiontlar;
  - 4) polinukleotidlar va polipeptidlar;
  - 5) koatservat tomchilar.
- A) a – 2; b – 4   B) a – 4; b – 5
 C) a – 4; b – 3   D) a – 3; b – 5

733. A.I.Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasida II (a) va IV (b) bosqichlarida hosil bo'ladigan sturukturalarni ko'rsating.

- 1) spirit, aldegid va aminokislotalar;
  - 2) ammiak, suv bug'lari, metan, vodorod sulfid va uglerod oksidlari;
  - 3) ptorobiontlar;
  - 4) polinukleotidlar va polipeptidlar;
  - 5) koatservat tomchilar.
- A) a – 1; b – 5   B) a – 5; b – 2
 C) a – 5; b – 3   D) a – 4; b – 1

734. A.I.Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasida I (a) va III (b) bosqichlarida hosil bo'ladigan sturukturalarni ko'rsating.

- 1) spirit, aldegid va aminokislotalar;
  - 2) ammiak, suv bug'lari, metan, vodorod sulfid va uglerod oksidlari;
  - 3) ptorobiontlar;
  - 4) polinukleotidlar va polipeptidlar;
  - 5) koatservat tomchilar.
- A) a – 2; b – 5   B) a – 5; b – 1
 C) a – 5; b – 3   D) a – 2; b – 4

735. A.I.Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasida II (a) va V (b) bosqichlarida hosil bo'ladigan sturukturalarni ko'rsating.

- 1) spirit, aldegid va aminokislotalar;
  - 2) ammiak, suv bug'lari, metan, vodorod sulfid va uglerod oksidlari;
  - 3) ptorobiontlar;
  - 4) polinukleotidlar va polipeptidlar;
  - 5) koatservat tomchilar.
- A) a – 2; b – 5   B) a – 5; b – 1
 C) a – 4; b – 3   D) a – 1; b – 3

736. Quyidagi keltirilgan olimlarning kimyoviy evolyutsiya nazariyasi sohasidagi amalga oshirgan ishlarini moslab ko'rsating.

- a) D.Oro; b) S.Foks; c) S.Miller;
- 1) proteinoidlarni sintezlagan; 2) glutaminni sintezlagan;
  - 3) adeninni sintezlagan; 4) asparaginni sintezlagan.
- A) a – 3; b – 1; c – 2,4
 B) a – 2,4; b – 3; c – 1
 C) a – 2; b – 1; c – 3,4
 D) a – 3; b – 2; c – 1,4

737. Quyidagi keltirilgan olimlarning kimyoviy evolyutsiya nazariyasi sohasidagi amalga oshirgan ishlarini moslab ko'rsating.

- a) S.Foks; b) S.Miller; c) D.Oro;
- 1) proteinoidlarni sintezlagan; 2) glutaminni sintezlagan;
  - 3) adeninni sintezlagan; 4) asparaginni sintezlagan.
- A) a – 3; b – 1; c – 2,4
 B) a – 2,4; b – 3; c – 1
 C) a – 1; b – 2,4; c – 3
 D) a – 3; b – 2; c – 1,4

738. Quyidagi keltirilgan olimlarning kimyoviy evolyutsiya nazariyasi sohasidagi amalga oshirgan ishlarini moslab ko'rsating.

- a) S.Miller; b) S.Foks; c) D.Oro;
- 1) proteinoidlarni sintezlagan; 2) glutaminni sintezlagan;
  - 3) adeninni sintezlagan; 4) asparaginni sintezlagan.
- A) a – 3; b – 1; c – 2,4
 B) a – 2,4; b – 1; c – 3
 C) a – 1; b – 2,4; c – 3
 D) a – 3; b – 2; c – 1,4

739. Nuqtalar o'rniغا mos keladigan fikrlarni aniqlang.
Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasiga ko'ra koatservatlar ... .

- 1) oqsil molekulalaridan hosil bo'lgan kolloid birikmalardir;
  - 2) tirik hayot shakllari hisoblanadi;
  - 3) membrana bilan o'ralib probiontlarni hosil qilgan;
  - 4) probiontlardan hosil bo'lgan birlamchi hujayralardir.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

740. Nuqtalar o'rniغا mos kelmaydigan fikrlarni aniqlang.
Oparinning abiogen molekular evolyutsiya nazariyasiga ko'ra koatservatlar ... .

- 1) oqsil molekulalaridan hosil bo'lgan kolloid birikmalardir;
  - 2) tirik hayot shakllari hisoblanadi;
  - 3) membrana bilan o'ralib probiontlarni hosil qilgan;
  - 4) probiontlardan hosil bo'lgan birlamchi hujayralardir.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

741. Nuqtalar o'rniغا mos keladigan fikrlarni aniqlang.
Oparinning fikriga ko'ra probiontlar ... .

- 1) anaerob sharoitda yashagan;
  - 2) aerob sharoitda yashagan;
  - 3) koatservatlarda matritsali sintezning vujudga kelishi natijasida paydo bo'lgan;
  - 4) avtotrof tirik organizmlar bo'lgan.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

742. Nuqtalar o'rniغا mos kelmaydigan fikrlarni aniqlang.

Oparinning fikriga ko'ra protobiontlar ... .

- 1) anaerob sharoitda yashagan;
- 2) aerob sharoitda yashagan;
- 3) koatservatlarda matritsali sintezning vujudga kelishi natijasida paydo bo'lgan;
- 4) avtotrof tirik organizmlar bo'lgan.

A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

743. Hayotning o'z – o'zidan paydo bo'lmasligini isbotlagan (a) va panspermiya nazariyasi tarafdori bo'lgan (b) olimlarni ko'rsating.

A) a – F.Redi; b – S.Arrenius
 B) a – L.Paster; b – D.Oro
 C) a – S.Foks; b – L.Paster
 D) a – Ch.Darvin; b – F.Krik

744. Hayotning o'z – o'zidan paydo bo'lmasligini isbotlagan (a) va panspermiya nazariyasi tarafdori bo'lgan (b) olimlarni ko'rsating.

A) a – F.Redi; b – S.Miller
 B) a – Ch.Darvin; b – D.Oro
 C) a – S.Foks; b – L.Paster
 D) a – L.Paster; b – F.Krik

745. Palentologik salnomani chala deb aytgan (a) va adeninni labaratoriyyada sintez qilgan (b) olimlarni ko'rsating.

A) a – F.Redi; b – S.Miller
 B) a – Ch.Darvin; b – D.Oro
 C) a – S.Foks; b – L.Paster
 D) a – L.Paster; b – F.Krik

746. Protenoidlarni labaratoriyyada sintezlagan (a) va birlamchi yer modelini yaratgan (b) olimlarni ko'rsating.

A) a – F.Redi; b – S.Miller
 B) a – Ch.Darvin; b – D.Oro
 C) a – S.Foks; b – S.Miller
 D) a – L.Paster; b – F.Krik

747. Odam va gorilla uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) III qon guruhi; 2) dumning bo'lmasligi;
- 3) dumning mavjudligi;
- 4) qoziq tishlarning soni teng;
- 5) kariotipida 44 ta autosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

748. Odam va shimpanze uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) II qon guruhi; 2) dumning bo'lmasligi;
- 3) kurak tishlarning soni teng;
- 4) qoziq tishlarning soni teng;
- 5) kariotipida 46 ta autosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

749. Odam va orangutan uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) I qon guruhi; 2) qoziq tishlarning soni teng;
- 3) dumning mavjudligi; 4) dumning bo'lmasligi;

5) kariotipida 46 ta autosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

750. Odam va shimpanze uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) xromosomalarning ko'ndalang chiziqlari mavjud;
- 2) dumning bo'lmasligi; 3) dumning mavjudligi;
- 4) qoziq tishlarning soni teng;
- 5) kariotipida 46 ta autosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

751. Odam va shimpanze uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) xromosomalarning ko'ndalang chiziqlari mavjud;
- 2) dumning bo'lmasligi; 3) dumning mavjudligi;
- 4) mimika muskullari yaxshi rivojlangan;
- 5) kariotipida 46 ta autosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

752. Odam va orangutan uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) chanog'i tor; 2) qoziq tishlarning soni teng;
- 3) dumning bo'lmasligi; 4) dumning mavjudligi;
- 5) kariotipida 2 ta jinsiylar xromosomalar mavjud;

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

753. Odam va orangutan uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) chanog'i keng; 2) qoziq tishlarning soni teng;
- 3) dumning bo'lmasligi; 4) dumning mavjudligi;
- 5) tovonida gumbaz mavjud.

A) 1,2,4   B) 2,3,5   C) 1,4,5   D) 2,3,4

754. Odamdagagi rudimentlarni ko'rsating.

A) Darwin do'mboqchalari va chuvalchangsimon o'simta
 B) sherbasharalik va ko'p emchaklik
 C) dum va uchinchi qovoq
 D) quloq suprasi va sherbasharalik

755. Odamdagagi atavizmlarni ko'rsating.

A) Darwin do'mboqchalari va chvalchangsimon o'simta
 B) sherbasharalik va ko'p emchaklik
 C) dum va uchinchi qovoq
 D) quloq suprasi va appendiks

756. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.
 Bo'yi 155 –165 sm, miyasining hajmi 1400 sm³, jamoa bo'lib yashaganlar. Ular bolalarga, keksalarga va kasallarga g'amxo'rlik qilganlar, o'lganlarni ko'mganlar.

A) Sinantrop   B) Neandertal
 C) Pitekantrop   D) Avrtalopitek

757. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.
 500 – 300 ming yil avval yashagan. Miyasining hajmi 850 – 1220 sm³, bo'yi 150 – 160 sm bo'lgan.

Ular olov yoqishni va uni saqlashni bilganlar.

- A) Sinantrop   B) Neandertal
C) Pitekantrop   D) Avrtalopitek

758. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Bo'yi 170 sm, miyasining hajmi 800 – 1100 sm³ bo'lgan, toshdan, suyakdan qurollar yasagan, olovdan foydalanishni bilgan va jamoa bo'lib yashagan.

- A) Sinantrop   B) Neandertal
C) Pitekantrop   D) Avrtalopitek

759. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Ular o'rmon – dasht, ochiq yerlarda yashagan. Bo'yi 120 – 140 sm bo'lib, tanasining massasi 36 – 55 kg, kalla suyagining hajmi 500 – 600 sm³ bo'lgan.

- A) Sinantrop   B) Neandertal
C) Pitekantrop   D) Avrtalopitek

760. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Bosh miyasining hajmi 650 – 680 sm³ bo'lgan. Bo'yi 135 – 150 sm. Ular tayyor tosh, yog'och qurollar yordamida yirik hayvonlarni ovlaganlar, o'simliklarni yer ostidagi piyozlari, tuganaklari, ildizlarini kovlaganlar.

- A) homo sapiens   B) homo habilis
C) homo erectus   D) Avrtalopitek

761. Quyidagi tushunchalar va ularga mos keluvchi tavsiflarni aniqlang.

- a) arxantroplar; b) paleontroplar;
1) hozirgi zamon qiyofasidagi odamlar;
2) qadimgi odamlar; 3) eng qadimgi odamlar;
4) odamning boshlang'ich ajdodlari.
A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 4
C) a – 2; b – 3   D) a – 4; b – 1

762. Quyidagi tushunchalar va ularga mos keluvchi tavsiflarni aniqlang.

- a) arxantroplar; b) neoantroplar;
1) hozirgi zamon qiyofasidagi odamlar;
2) qadimgi odamlar; 3) eng qadimgi odamlar;
4) odamning boshlang'ich ajdodlari.
A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 4
C) a – 2; b – 3   D) a – 3; b – 1

763. Quyidagi tushunchalar va ularga mos keluvchi tavsiflarni aniqlang.

- a) paleontroplar; b) neoantroplar;
1) hozirgi zamon qiyofasidagi odamlar;
2) qadimgi odamlar;
3) eng qadimgi odamlar;
4) odamning boshlang'ich ajdodlari.
A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 4
C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 1

764. Miyasining hajmi 800 – 1100 sm³ (a) va miyasining hajmi 850 – 1220 sm³ (b) bo'lgan odam ajdodlarini ko'rsating.

- A) a – sinantrop; b – pitekantrop
B) a – avstralopitek; b – neandertal
C) a – neandertal; b – avstralopitek
D) a – pitekantrop; b – sinantrop

765. Miyasining hajmi 650 – 680 sm³ (a) va miyasining hajmi 500 – 600 sm³ (b) bo'lgan odam ajdodlarini ko'rsating.

- A) a – sinantrop; b – pitekantrop
B) a – homo habilis; b – avstralopitek
C) a – avstralopitek; b – homo habilis
D) a – pitekantrop; b – sinantrop

766. Miyasining hajmi 1400 sm³ (a) va miyasining hajmi 1600 sm³ (b) bo'lgan odam ajdodlarini ko'rsating.

- A) a – sinantrop; b – pitekantrop
B) a – kromanyon; b – neandertal
C) a – neandertal; b – kromanyon
D) a – pitekantrop; b – sinantrop

767. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Ular 50 – 60 ming yil avval paydo bo'lgan, bo'yi 180 sm, miyasining hajmi 1600 sm³, iyagi bo'rtib chiqqan va peshanasi keng bo'lgan.

- A) homo sapiens   B) homo habilis
C) homo erectus   D) Kromanyon

768. Peshanasi qiya (a) va peshanasi keng (b) bo'lgan odam ajdodlarini ko'rsating.

- A) a – sinantrop; b – pitekantrop
B) a – kromanyon; b – neandertal
C) a – neandertal; b – kromanyon
D) a – pitekantrop; b – sinantrop

769. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Murakkab qurollarni yasay olganlar, uy qurbanlar, uning devorlariga ov epizodlari, raqslar, hayvonlar va odamlarning tasvirini ishlaganlar. Yovvoyi hayvonlarni xonakilashtirganlar va dehqonchilik bilan shug'ullana boshlaganlar.

- A) homo sapiens   B) homo habilis
C) homo erectus   D) Kromanyon

770. Quyidagi ta'rif qaysi odam ajdodi uchun tegishli ekanligini aniqlang.

Ular tayyor tosh, yog'och qurollar yordamida yirik hayvonlarni ovlaganlar, o'simliklarni yer ostidagi piyozlari, tuganaklari, ildizlarini kovlaganlar. Olovdan foydalanishni bilgan hamda yirik toshlardan o'zları uchun kulba yasagan.

- A) homo sapiens   B) homo habilis
C) homo erectus   D) Kromanyon

771. *Neandertal* (a) va *sinantrop* (b) qaysi odam ajdodi

guruhiqa mansub ekanligini aniqlang.

- A) a – arxantrop; b – paleoantrop
- B) a – homo sapiens; b – homo erectus
- C) a – paleoantrop; b – arxantrop
- D) a – homo erectus; b – homo sapiens

772. *Pitekantrop* (a) va *neandertal* (b) qaysi odam ajdodi guruhiqa mansub ekanligini aniqlang.

- A) a – arxantrop; b – paleoantrop
- B) a – homo sapiens; b – homo erectus
- C) a – paleoantrop; b – arxantrop
- D) a – homo erectus; b – homo sapiens

773. Maymun odam uchun tegishli ta’rif qaysi javobda keltirilgan.

- A) Uning bo‘yi 170 sm, miyasining hajmi 800 – 1100 sm³ bo‘lgan. Toshdan, suyakdan qurollar yasagan, olovdan foydalanishi bilgan va jamaoa bo‘lib yashagan.
- B) Bosh miyasining hajmi 650 – 680 sm³ bo‘lgan. Bo‘yi 135 – 150 sm. Ular tayyor tosh, yog‘och qurollar yordamida yirik hayvonlarni ovlaganlar, o‘simliklarni yer ostidagi piyozlari, tuganaklari, ildizlarini kovlaganlar.
- C) Ular o‘rmon-dasht, ochiq yrarda yashagan. Bo‘yi 120 – 140 sm bo‘lib, tanasining massasi 36 – 55 kg, kalla suyagining hajmi 500 – 600 sm³ bo‘lgan.
- D) U 500–300 ming yil avval yashagan. Miyasining hajmi 850 – 1220 sm³, bo‘yi 150 – 160 sm bo‘lgan. Ular olov yoqishi va uni saqlashni bilganlar.

774. Janubiy maymun – avstralopiteklar uchun tegishli ta’rif qaysi javobda keltirilgan.

- A) Uning bo‘yi 170 sm, miyasining hajmi 800 – 1100 sm³ bo‘lgan. Toshdan, suyakdan qurollar yasagan, olovdan foydalanishi bilgan va jamaoa bo‘lib yashagan.
- B) Bosh miyasining hajmi 650 – 680 sm³ bo‘lgan. Bo‘yi 135 – 150 sm. Ular tayyor tosh, yog‘och qurollar yordamida yirik hayvonlarni ovlaganlar, o‘simliklarni yer ostidagi piyozlari, tuganaklari, ildizlarini kovlaganlar.
- C) Ular o‘rmon-dasht, ochiq yrarda yashagan. Bo‘yi 120 – 140 sm bo‘lib, tanasining massasi 36 – 55 kg, kalla suyagining hajmi 500 – 600 sm³ bo‘lgan.
- D) U 500–300 ming yil avval yashagan. Miyasining hajmi 850–1220 sm³, bo‘yi 150–160 sm bo‘lgan. Ular olov yoqishi va uni saqlashni bilganlar.

775. Dastlabki odam uchun tegishli ta’rif qaysi javobda keltirilgan.

- A) Uning bo‘yi 170 sm, miyasining hajmi 800–1100 sm³ bo‘lgan. Toshdan, suyakdan qurollar yasagan, olovdan foydalanishi bilgan va jamaoa bo‘lib yashagan.
- B) Bosh miyasining hajmi 650 – 680 sm³ bo‘lgan. Bo‘yi 135 – 150 sm. Ular tayyor tosh, yog‘och qurollar yordamida yirik hayvonlarni ovlaganlar, o‘simliklarni yer ostidagi piyozlari, tuganaklari, ildizlarini kovlaganlar.
- C) Ular o‘rmon-dasht, ochiq yrarda yashagan. Bo‘yi 120 – 140 sm bo‘lib, tanasining massasi 36 – 55 kg, kalla suyagining hajmi 500 – 600 sm³ bo‘lgan.
- D) U 500 – 300 ming yil avval yashagan. Miyasining

hajmi 850 – 1220 sm³, bo‘yi 150 – 160 sm bo‘lgan. Ular olov yoqishi va uni saqlashni bilganlar.

776. Keltirilgan ta’rif qaysi odam irqiga tegishli ekanligini aniqlang.

Terisi och rangda (*oq tanli*), sochlari tekis yoki to‘lqinsimon, rangi sarg‘ish yoki qo‘ng‘ir, ko‘zlar ko‘k yoki kulrang – yashil, lablari yupqa, burni ingichka, erkaklarida soqol – mo‘ylovleri yaxshi o‘sadi.

- A) yevropoid
- B) mongoloid
- C) negroid
- D) shimoliy – sharqiy irq

777. Keltirilgan ta’rif qaysi odam irqiga tegishli ekanligini aniqlang.

Terisi qora mag‘iz, sarg‘ish, ko‘zlar qo‘y ko‘z, sochlari tekis, qattiq va qora, yuqorigi qovog‘i osilgan.

- A) yevropoid
- B) mongoloid
- C) negroid
- D) shimoliy – sharqiy irq

778. Keltirilgan ta’rif qaysi odam irqiga tegishli ekanligini aniqlang.

Terisi qora, sochlari jingalak, qora, burni keng va yassi, qo‘y ko‘z. Ko‘pchilik vakillarida qalin lablari kalla skeletining jag‘ qismidan turtib chiqqan bo‘ladi.

- A) yevropoid
- B) mongoloid
- C) negroid
- D) shimoliy – sharqiy irq

779. Lablari bo‘rtib chiqqan, qo‘y ko‘z (a) va lablari yupqa, ko‘k ko‘z (b) insonlar qaysi irqqa mansub ekanligini aniqlang.

- A) a – negroid; b – mongoloid
- B) a – negroid; b – yevropoid
- C) a – mongoloid; b – negroid
- D a – yevropoid; b – negroid

780. Burni ingichka, ko‘k ko‘z (a) va burni keng, qo‘y ko‘z (b) insonlar *qaysi irqqa* mansub ekanligini aniqlang.

- A) a – negroid; b – mongoloid
- B) a – negroid; b – yevropoid
- C) a – mongoloid; b – negroid
- D a – yevropoid; b – negroid

781. Respublikamizda ilonboshning sun’iy yo‘l bilan urchitishdan oldin ko‘llar qaysi yirtqich (a) va ahmiyatga ega bo‘lmagan (b) baliqdan tozalanishini ko‘rsating.

- A) a – cho‘rtan; b – gambuziya
- B) a – gambuziya; b – cho‘rtan
- C) a – soxta kurakburun; b – gorbusha
- D) a – gorbusha; b – soxta kurakburun

782. Respublikamizda oq amurning sun’iy yo‘l bilan urchitishdan oldin ko‘llar qaysi ahmiyatga ega bo‘lmagan (a) va yirtqich (b) baliqdan tozalanishini ko‘rsating.

- A) a – cho‘rtan; b – gambuziya
- B) a – gambuziya; b – cho‘rtan
- C) a – soxta kurakburun; b – gorbusha
- D) a – gorbusha; b – soxta kurakburun

783. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> turlararo kurash	<i>b)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash
1	Bo'ri va tulkilarning o'lja uchun kurashi	
2	Toshbaqalarning suv tanqisligi davrida uyquga ketishi	
3	Jigar qurti lichinkasining chuchuk suv shillig'ida parazitlik qilishi	
4	Lolaqizg'aldoqda vegeatsiya davrining qisqa bo'lishi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

784. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> turlararo kurash	<i>b)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash
1	Zarpechakning madaniy o'simliklar tanasida yashashi	
2	Hasharotlarning diapauza holatga o'tishi	
3	Mayna va chittaklar orasida ozuqa uchun raqobat	
4	Yozgi issiqda shuvoq va boyalishning barglarini to'kib yuborishi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

785. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> turlararo kurash	<i>b)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash
1	Qoramollarda jigar qurtining parazitlik qilishi	
2	Qushlarning migratsiyasi	
3	Rafleziyaning boshqa o'simliklarnin po'stlog'i orasiga kirib olib, uning shirasi hisobiga yashashi	
4	Hayvonlarning tullashi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

786. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> turlararo kurash	<i>b)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash
1	Devpechakning boshqa o'simliklarda parazitlik qilishi	
2	Bo'rsiq va ayiqning qishki uyquga ketishi	
3	Chigirkalar va tuyoqli hayvonlar orasida o'simliklar uchun kurash	
4	Barg og'izcha hujayralarining kunduzi yopilib kechqurun ochilishi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

787. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> tur ichidagi kurash	<i>b)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash
1	Kurlarning juft hosil qilish jarayonida ularning xo'rozları orasidagi jang	
2	Kanalarning suv tanqisligida uyquga ketishi	
3	Kannibalizm	
4	Cho'l o'simliklari barglarning qisqarib ketishi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

788. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> tur ichidagi kurash	<i>b)</i> turlararo kurash
1	Baqachanoq lichinkalarining baliq terisida shish hosil qilishi	
2	Gorillalar o'rtasida gala boshchiligi uchun kurash	
3	Shumg'yaning boshqa o'simliklarda parazitlik qilishi	
4	Qo'ng'ir ayiqlarning yashash joyi uchun kurashi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

789. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> tur ichidagi kurash	<i>b)</i> turlararo kurash
1	Kulrang kalamush tomonidan qora kalamushlarning siqib chiqarilishi	
2	Yirtqichlik	
3	Bir kenja turning ikkinchi kenja tur tomonidan siqib chiqarilishi	
4	Kannibalizm	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,2; b – 3,4
 C) a – 3,4; b – 1,2
 D) a – 2,3; b – 1,4

790. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> anorganik tabiatning noqulay sharoitiga qarshi kurash	<i>b)</i> turlararo kurash
1	Gijjaning bolalarda parazitlik qilishi	
2	Topinamburning tugunak hosil qilishi	
3	Zamburug'larning hayvonlarda parazitlik qilishi	
4	Fikus barglarining mum bilan qoplanishi	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

791. Quyidagi keltirilgan misollar yashash uchun kurashning qaysi turini ifodalashini ko'rsating.

№	<i>Yashash uchun kurash turi:</i>	
	<i>a)</i> Har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash	<i>b)</i> Bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
1	Lavlagida nematodaning parazitlik qilishi	
2	Kannibalizm	
3	Zebralarning juft hosil qilish jarayonida erkaklari orasidagi jang	
4	Antilopalar va chigirkalar orasida ozuqa uchun kurash	

- A) a – 2,4; b – 1,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 1,4; b – 2,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

792. Kannibalizm (a), yirtqichlik (b) va parazitlik (c) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
 kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.
 A) a – 1; b – 2; c – 2
 B) a – 2; b – 1; c – 1
 C) a – 1; b – 1; c – 2
 D) a – 2; b – 1; c – 2

793. Kannibalizm (a), yirtqichlik (b) va migratsiya (c) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
 kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.
 A) a – 1; b – 2; c – 2
 B) a – 2; b – 1; c – 1
 C) a – 1; b – 1; c – 2
 D) a – 2; b – 1; c – 3

794. Kannibalizm (a), tullah (b) va migratsiya (c) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
 kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.
 A) a – 1; b – 2; c – 2
 B) a – 2; b – 3; c – 3
 C) a – 1; b – 1; c – 2
 D) a – 2; b – 1; c – 3

795. Yirtqich – o'lja munosabati (a), migratsiya (b) va efemeroidlarning mavjudligi (c) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
 kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 2; c – 2
 B) a – 2; b – 3; c – 3
 C) a – 1; b – 3; c – 3
 D) a – 2; b – 1; c – 1

796. Parazit – xo'jayin munosabati (a), yirtqich – o'lja munosabati (b) va efemeroidlarning mavjudligi (c) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash
 kurash;

3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 1; c – 2
- B) a – 2; b – 3; c – 3
- C) a – 2; b – 3; c – 2
- D) a – 1; b – 1; c – 3

797. Kitsimonlarda qalin yog' qavatinign rivojlanishi (**a**) va o'simliklarning parazit hayot kechirishi (**b**) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.
 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 3; b – 2
- C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 2

798. Qisqichbaqaning tullab o'sishi (**a**) va kannibalizm (**b**) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
- 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
- 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 3; b – 2
- C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 2

799. Baliqlar qonida sovuq haroratga qarshi glikoproteining mavjudligi (**a**) va hayvonlarning migratsiya qilish hodisasi (**b**) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
- 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
- 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 2   B) a – 3; b – 3
- C) a – 2; b – 1   D) a – 2; b – 2

800. Hasharotlar qonida sovuq haroratga qarshi glitserinning mavjudligi (**a**) va pingvinlarda teri osti yog' qavatinining yaxshi rivojlanganligi (**b**) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
- 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
- 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 2   B) a – 3; b – 3
- C) a – 2; b – 1   D) a – 2; b – 2

801. Cho'l agamasining yozda butalarga chiqib olishi (**a**) va kanalarning sigirlar organizmida yashashi (**b**) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.
 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi

kurash.

- A) a – 1; b – 2   B) a – 3; b – 1
- C) a – 2; b – 3   D) a – 2; b – 2

802. Zang zamburug'ining bug'doyda parazitlik qilishi (a) kasatkaning qalin yog' qavatinining shakllanishi (b) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
- 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
- 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 3; b – 2
- C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 2

803. Zang zamburug'ining zirk o'simligida yashashi (a) qushlarning migratsiya qilishi (b) yashash uchun kurashning qaysi biriga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) har xil turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash;
- 2) bir turga kiruvchi organizmlar orasidagi kurash kurash;
- 3) anorganik tabiatning noqulay sharoitlariga qarshi kurash.

- A) a – 1; b – 3   B) a – 3; b – 2
- C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 2

804. O'zgarmas muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgarmagan formalarining yashab qolishi (a) va o'zgargan muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgarmagan formalarining qirilib ketishi (b) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

805. O'zgargan muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgarmagan formalarining qirilib ketishi (a) va o'zgarmas muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgargan formalarining yashab qolishi (b) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

806. O'zgaruvchan muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgargan formalarining yashab qolishi (a) va o'zgarmas muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgargan formalarining qirilib ketishi (b) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

807. O'zgaruvchan muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgargan formalarining yashab qolishi (a) va o'zgarmas muhit sharoitida reaksiya normasi o'zgarmagan

formalarning yashab qolishi (b) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishini ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

808. Keltirilgan misollarni tabiiy tanlanish turi bilan moslab ko'rsating.

- a) harakatlantiruvchi tanlanish;
- b) stabillashtiruvchi tanlanish;
- 1) qizg'ish, qattiq qanoqli tugmacha qo'ng'izlarning yozda kam nasl berishi va qoramfir, qattiq qanotli tugmacha qo'ng'izlarning qishda ko'p nobud bo'lishi;
- 2) hozirgi kunda gingo bilobaning mavjudligi;
- 3) bo'r davrida qirquloqlarning kamayishi;
- 4) ordovik davrida ikki pallali molluskalarning kamayishi.

- A) a – 1,4; b – 2
- B) a – 2; b – 1,3
- C) a – 3,4; b – 2
- D) a – 2; b – 3,4

809. Keltirilgan misollarni tabiiy tanlanish turi bilan moslab ko'rsating.

- a) harakatlantiruvchi tanlanish;
- b) stabillashtiruvchi tanlanish;
- 1) qizg'ish, qattiq qanoqli tugmacha qo'ng'izlarning qishda kam nobud bo'lishi va qoramfir, qattiq qanotli tugmacha qo'ng'izlarning yozda ko'p nasl berishi;
- 2) hozirgi kunda gatteriyaning mavjudligi;
- 3) bo'r davrida yopiq urug'li o'simliklarning ko'payishi;
- 4) devon davrida panjaqanotli baliqlarning paydo bo'lishi;

- A) a – 1,4; b – 2
- B) a – 2; b – 1,3
- C) a – 3,4; b – 2
- D) a – 2; b – 3,4

810. G.Bempes tajribasida normal qanotli chumchuqlarning yashab qolishi (**a**) va Darvin kuzatuvlarida normal qanotli hasharotlarning nobud bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

811. G.Bempes tajribasida uzun qanotli chumchuqlarning nobud bo'lishi (**a**) va Darvin kuzatuvlarida kalta qanotli hasharotlarning yashab qolishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

812. G.Bempes tajribasida kalta qanotli chumchuqlarning nobud bo'lishi (**a**) va Darvin kuzatuvlarida rudiment qanotli hasharotlarning yashab qolishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi

- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

813. Hozirgi kunda sekvoyadendronning mavjudligi (**a**) va ayol organizmida tabiiy abortning kuzatilishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

814. Darwin kuzatuvlarida normal qanotli hasharotlarning nobud bo'lishi (**a**) va perm davrida sudralib yuruvchilarning paydo bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

815. Qizg'ish, qattiq qanoqli tugmacha qo'ng'izlarning qishda kam nobud bo'lishi va qoramfir, qattiq qanotli tugmacha qo'ng'izlarning yozda ko'p nasl berishi (**a**) hamda trias davrida kalamush kattaligicha keladigan sutemizuvchilarning paydo bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – disruptiv; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – disruptiv; b – harakatlantiruvchi

816. Urbanoekosistemada qayin odimchisida gen mutatsiyaning kuzatilishi (**a**) hamda hozirgi kunda yexidnaning mavjudligi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

817. Urbanoekosistemada qayin odimchisida gen mutatsiyaning kuzatilmasligi (**a**) hamda hozirgi kunda latimeriyaning mavjudligi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

818. Tabiiy sharoitda qayin odimchisida gen mutatsiyasining kuzatilmasligi (**a**) va xonakilashtirilgan tovus kaptarning tabiiy sharoitda nobud bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

819. Tabiiy sharoitda qayin odimchisida gen mutatsiyasining kuzatilishi (**a**) va xonakilashtirilgan tovus kaptarning tabiiy sharoitda nobud bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

820. Perm davrida sudralib yuruvchilar sinfining paydo bo'lishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – allogenez
- B) a – harakatlantiruvchi; b – arogenez
- C) a – stabillashtiruvchi; b – arogenez
- D) a – harakatlantiruvchi; b – allogenez

821. Yura davrida yopiq urug'li o'simliklarning paydo bo'lishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – allogenez
- B) a – harakatlantiruvchi; b – arogenez
- C) a – stabillashtiruvchi; b – arogenez
- D) a – harakatlantiruvchi; b – allogenez

822. Kembriy davrida qalqondor baliqlarning paydo bo'lishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – allogenez
- B) a – harakatlantiruvchi; b – arogenez
- C) a – stabillashtiruvchi; b – arogenez
- D) a – harakatlantiruvchi; b – allogenez

823. Perm davrida trilobitlarning qirilib ketishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – biologik regress
- B) a – harakatlantiruvchi; b – biologik regress
- C) a – stabillashtiruvchi; b – biologik progress
- D) a – harakatlantiruvchi; b – biologik progress

824. Bo'r davrida dinozavrлarning qirilib ketishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – biologik regress
- B) a – harakatlantiruvchi; b – biologik regress
- C) a – stabillashtiruvchi; b – biologik progress
- D) a – harakatlantiruvchi; b – biologik progress

825. Bo'r davrida ixtiozavrлarning qirilib ketishi qaysi tabiiy tanlanish (**a**) va evolutsion yo'nalishni (**b**) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – biologik regress
- B) a – harakatlantiruvchi; b – biologik regress
- C) a – stabillashtiruvchi; b – biologik progress
- D) a – harakatlantiruvchi; b – biologik progress

826. Bo'r davrida dinozavrлarning qirilib ketishi qaysi tabiiy tanlanish (a) va evolutsion yo'nalishni (b) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – biologik regress
- B) a – harakatlantiruvchi; b – biologik regress
- C) a – stabillashtiruvchi; b – biologik progress
- D) a – harakatlantiruvchi; b – biologik progress

827. Trias davrida uchar kaltakesaklarning paydo bo'lishi tabiiy tanlanish (**a**) va evolutsion yo'nalishni (**b**) ifodalandaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – biologik regress
- B) a – harakatlantiruvchi; b – biologik regress
- C) a – stabillashtiruvchi; b – biologik progress
- D) a – harakatlantiruvchi; b – biologik progress

828. Toshko'rmir davrida daraxtsimon o'simliklarning yoppasiga qirilib ketishi (**a**) va arxeopteriksning yura davrida paydo bo'lishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

829. Gatteriyaning hozirgi davrgacha yetib kelishi (**a**) va arxeopteriksning hozirgi davrgacha qirilib ketishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

830. Latimeriyaning hozirgi davrgacha yetib kelishi (**a**) va arxeopteriksning hozirgi davrgacha qirilib ketishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

831. Nuqtalar оrnini mos javoblar bilan to'ldiring.
Stabillashtiruvchi tanlanish ... .

- 1) o'zgarmas muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning yashab qolishi;
- 2) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning nobud bo'lishi;
- 3) o'zgarmas muhitda reaksiya normasi o'zgargan orgaznimlarning nobud bo'lishi;
- 4) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgargan organizmlarning yashab qolishi.

A) 1,3   B) 2,3   C) 2,4   D) 1,4

832. Nuqtalar оrnini mos javoblar bilan to'ldiring.
Harakatlantiruvchi tanlanish ... .

- 1) o'zgarmas muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning yashab qolishi;
- 2) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning nobud bo'lishi;
- 3) o'zgarmas muhitda reaksiya normasi o'zgargan orgaznimlarning nobud bo'lishi;
- 4) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgargan organizmlarning yashab qolishi.

A) 1,3   B) 2,3   C) 2,4   D) 1,4

833. Rafleziya singari parazait o'simliklarning kelib chiqishi tabiiy tanlanish (**a**) va evolutsion yo'nalishni (**b**) ifodalaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – allogenez
- B) a – harakatlantiruvchi; b – allogenez
- C) a – stabillashtiruvchi; b – katagenez
- D) a – harakatlantiruvchi; b – katagenez

834. Zarpechak singari parazait o'simliklarning kelib chiqishi qaysi tabiiy tanlanish (**a**) va evolutsion yo'nalishni (**b**) ifodalaydi?

- A) a – stabillashtiruvchi; b – allogenez
- B) a – harakatlantiruvchi; b – allogenez
- C) a – stabillashtiruvchi; b – katagenez
- D) a – harakatlantiruvchi; b – katagenez

835. Nuqtalar o'rnini mos javoblar bilan to'ldiring.

Stabillashtiruvchi tanlanish ... .

- 1) nisbatan o'zgarmagan muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning yashab qolishi;
- 2) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgarmagan organizmlarning nobud bo'lishi;
- 3) o'zgarmas muhitda reaksiya normasi o'zgargan orgaznimlarning nobud bo'lishi;
- 4) o'zgaruvchan muhitda reaksiya normasi o'zgargan organizmlarning yashab qolishi.

A) 1,3   B) 2,3   C) 2,4   D) 1,4

836. Riniyalarning hozirgi kunda uchramasligi (**a**) va latimeriyaning hozirgi kunda uchrashi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

837. Kuksionyaning hozirgi kunda uchramasligi (**a**) va gingo bilobaning hozirgi kunda uchrashi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

838. Psilofitning hozirgi kunda uchramasligi (**a**) va sekvoyadendronning hozirgi kunda uchrashi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

839. Trias davrida uchar kaltakesaklarning (**a**) va perm davrida yirtqich tishli kaltakesakning (**b**) paydo bo'lishi tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi

- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

840. Trias davrida bahaybat sudralib yuruvchilarining qirilib ketishi (**a**) va shu davrda dastlabki sutemizuvchilarining kelib chiqishi (**b**) tabiiy tanlanishning qaysi turiga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – harakatlantiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- B) a – stabillashtiruvchi; b – harakatlantiruvchi
- C) a – stabillashtiruvchi; b – stabillashtiruvchi
- D) a – harakatlantiruvchi; b – harakatlantiruvchi

841. Irbisning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi
- B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi
- C) qushlar sinfi, xordalilar kenja tipi
- D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi

842. Pakining sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi
- B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi
- C) qushlar sinfi, xordalilar kenja tipi
- D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi

843. Gnuning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi
- B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi
- C) qushlar sinfi, xordalilar kenja tipi
- D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi

844. Qo'tosning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi
- B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi
- C) qushlar sinfi, xordalilar kenja tipi
- D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi

845. Rambulening sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
toq tuyoqlilar turkumi
- B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi, dumlilar turkumi
- C) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
juft tuyoqlilar turkumi
- D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi,
tangachalilar turkumi

846. Musichaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
chumchuqsimonlar turkumi
- B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
- C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
- D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi

- 847.** Turmanning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 848.** Hakkaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 849.** Churraqning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 850.** Suqsunning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 851.** Gaaganing sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 852.** Qaldirg'ochning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 853.** Emuning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuyaqushsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 854.** Nanduning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuyaqushsimonlar turkumi

- B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 855.** Povituxaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi, toq tuyuoqlilar turkumi
 B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi, dumlilar turkumi
 C) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi, dumsizlar turkumi
 D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi, tangachalilar turkumi
- 856.** Kvakshaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) sutemizuvchilar sinfi, xordalilar tipi, toq tuyuoqlilar turkumi
 B) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi, dumlilar turkumi
 C) amfibiyalar sinfi, xordalilar tipi, dumsizlar turkumi
 D) reptiliyalar sinfi, xordalilar kenja tipi, tangachalilar turkumi
- 857.** Chittakning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tuvaloqlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 858.** Kurning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 859.** Karqurning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, chumchuqsimonlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kaptarsimonlar turkumi
- 860.** Jo'rchinining sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, yapaloqqushlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi, kunduzgi yirtqichlar turkumi
- 861.** Boyqushning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) qushlar sinfi, xordalilar tipi, yapaloqqushlar turkumi

- B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     kunduzgi yirtqichlar turkumi

862. Ukkining sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     yapaloqqushlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     kunduzgi yirtqichlar turkumi

863. Tasqaraning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     yapaloqqushlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     kunduzgi yirtqichlar turkumi

864. Kalxatning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     yapaloqqushlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     kunduzgi yirtqichlar turkumi

865. Boyo'g'lining sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     yapaloqqushlar turkumi
 B) qushlar sinfi, xordalilar tipi, tovuqsimonlar turkumi
 C) qushlar sinfi, xordalilar tipi, g'ozsimonlar turkumi
 D) qushlar sinfi, xordalilar tipi,
     kunduzgi yirtqichlar turkumi

866. Korsakning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     toq tuyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     juft tuyoqlilar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

867. Yaguarning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     toq tuyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,

- juft tuyoqlilar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

868. Oq peshana kaputsinning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kurakoyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     primatlar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

869. Oq biqinning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kurakoyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kitsimonlar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

870. Dengiz mushugining sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kurakoyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kitsimonlar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

871. Latchaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kurakoyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     suvsarsimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kitsimonlar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

872. Ilvirsning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kurakoyoqlilar turkumi
 B) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     mushuksimonlar oilasi
 C) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     kitsimonlar turkumi
 D) sutevizuvchilar sinfi, xordalilar tipi,
     bo'risimonlar oilasi

873. Qashqaldoqning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) sутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, сувсарсимонлар оиласи
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, китсимонлар туркуми
- D) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, борисимонлар оиласи

874. Qunduzsimon yerqazarning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, кемирувчилар туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, китсимонлар туркуми
- D) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, hasharotxo'rlar туркуми

875. Vixuxolning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, кемирувчилар туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, китсимонлар туркуми
- D) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, hasharotxo'rlar туркуми

876. Tipratikanning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, кемирувчилар туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, китсимонлар туркуми
- D) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, hasharotxo'rlar туркуми

877. Forelning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) балиqlar синфи, хордалилар тиби, karpsimonlar туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, китсимонлар туркуми
- D) балиqlar синфи, хордалилар тиби, lasossimonlar туркуми

878. Gorbushaning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, куракоюqlilar туркуми
- B) балиqlar синфи, хордалилар тиби,

karpsimonlar туркуми

- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, kitsimonlar туркуми
- D) балиqlar синфи, хордалилар тиби, lasossimonlar туркуми

879. Oq amurning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, kurakoyoqlilar туркуми
- B) балиqlar синфи, хордалилар тиби, karpsimonlar туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, kitsimonlar туркуми
- D) балиqlar синфи, хордалилар тиби, lasossimonlar туркуми

880. Xumboshning sistematik o'rni to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, kurakoyoqlilar туркуми
- B) балиqlar синфи, хордалилар тиби, karpsimonlar туркуми
- C) сутемизувчилар синфи, хордалилар тиби, kitsimonlar туркуми
- D) балиqlar синфи, хордалилар тиби, lasossimonlar туркуми

881. Pisum sativumdagи alternativ belgilarning irsiylanish xarakteri bilan moslab ko'rsating.

a) dominant; b) retsessiv.

- 1) donning sariq bo'lishi;
- 2) donning burishgan bo'lishi;
- 3) gulning qizil rangda bo'lishi;
- 4) gulning poyalar uchida joylashishi;
- 5) poyaning uzun bo'lishi;
- 6) bo'g'imli dukkan.

A) a – 2,4,6; b – 1,3,5   B) a – 1,3,5; b – 2,4,6
C) a – 2,4,5; b – 1,36   D) a – 1,3,6; b – 2,4,5

882. Pisum sativumdagи alternativ belgilarning irsiylanish xarakteri bilan moslab ko'rsating.

a) dominant; b) retsessiv.

- 1) donning yashil bo'lishi;
- 2) donning silliq bo'lishi;
- 3) gulning oq rangda bo'lishi;
- 4) gulning barglar qo'ltig'ida joylashishi;
- 5) poyaning kalta bo'lishi;
- 6) oddiy dukkan.

A) a – 2,4,6; b – 1,3,5   B) a – 1,3,5; b – 2,4,6
C) a – 2,4,5; b – 1,36   D) a – 1,3,6; b – 2,4,5

883. Pisum sativumdagи alternativ belgilarning irsiylanish xarakteri bilan moslab ko'rsating.

a) dominant; b) retsessiv.

- 1) yashil rangli dukkan;
- 2) gulning poyalar uchida joylashishi;
- 3) gulning barglar qo'ltig'ida joylashishi;
- 4) sariq rangli dukkan;
- 5) oddiy dukkan;

6) bo'g'imli dukkak.

A) a – 2,4,6; b – 1,3,5

C) a – 2,4,5; b – 1,36

B) a – 1,3,5; b – 2,4,6

D) a – 1,3,6; b – 2,4,5

884. Pisum sativumdagи oddiy dukkak (**a**), yashil rangli dukkak (**b**) va donning yashil bo'lishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 1

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 2

885. Pisum sativumdagи bo'g'imli dukkak (**a**), sariq rangli dukkak (**b**) va donning sariq bo'lishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 1

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 2

886. Pisum sativumdagи gulning qizil bo'lishi (**a**), donning burishgan bo'lishi (**b**) va gulning poyalar uchida joylashishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 2

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 2

887. Pisum sativumdagи gulning oq bo'lishi (**a**), donning silliq bo'lishi (**b**) va gulning barglar qo'ltig'ida joylashishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 2

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 1

888. Pisum sativumdagи dukkaklarning bo'g'imli bo'lishi (**a**), poyaning uzun bo'lishi (**b**) va gulning poyalar uchida joylashishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 2

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 2

889. Pisum sativumdagи dukkaklarning oddiy bo'lishi (**a**), poyaning kalta bo'lishi (**b**) va gulning barglar qo'ltig'ida joylashishi (**c**) qanday tipda irsiyanishini ko'rsating.

1) dominant; 2) retsessiv.

A) a – 1; b – 1; c – 2

B) a – 1; b – 2; c – 1

C) a – 2; b – 2; c – 1

D) a – 2; b – 1; c – 1

890. Keltirilgan fikrlardan *allel genlar* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

1) xromosomalarning har xil lokuslarida joylashgan;

2) xromosomalarning bir xil lokuslarida joylashgan;

3) bir xil oqsillar sintezini ta'minlovchi genlar;

4) har xil oqsillar sintezini ta'minlovchi genlar.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

891. Keltirilgan fikrlardan *noallel genlar* uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

1) xromosomalarning har xil lokuslarida joylashgan;

2) xromosomalarning bir xil lokuslarida joylashgan;

3) bir xil oqsillar sintezini ta'minlovchi genlar;

4) har xil oqsillar sintezini ta'minlovchi genlar.

A) 1,3

B) 2,4

C) 1,4

D) 2,3

892. Tovuqlarda patning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qora rangli patga ega tovuqlar oq rangli patga ega tovuqlar chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, havorangli patga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi qora rangli patga ega duragaylar havorangli patga ega duragaylar bilan chatishirilganda F_3 da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

A) 50 % qora patli va 50 % oq patli duragaylar olinadi

B) genotipik bo'yicha 1:2:1 nisbat kuzatiladi

C) 25 % qora patli, 50 % havorang patli, 25 % oq patli duragaylar olinadi

D) 50 % qora patli va 50% havorang patli duragaylar olinadi

893. Tovuqlarda patning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qora rangli patga ega tovuqlar oq rangli patga ega tovuqlar chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, havorangli patga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi oq rangli patga ega duragaylar havorangli patga ega duragaylar bilan chatishirilganda F_b da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

A) 50 % havorang patli va 50 % oq patli duragaylar olinadi

B) genotipik bo'yicha 1:2:1 nisbat kuzatiladi

C) 25 % qora patli, 50 % havorang patli, 25 % oq patli duragaylar olinadi

D) 50 % qora patli va 50% havorang patli duragaylar olinadi

894. Go'zada tolanning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qo'ng'ir rangli tolaga ega go'za oq rangli tolaga ega g'o'za bilan chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, novvot rangli tolaga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi

avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi qo'ng'ir tolalali g'o'zalar novvotrang tolali go'zalar bilan chatishirilganda F_3 da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

- A) genotipda 25 % AA, 50 % Aa va 25 % aa allelli organizmlar hosil bo'ladi
- B) fenotipda 50 % qo'ng'ir rangli va 50 % oq rangli tolaga ega organizmlar hosil bo'ladi
- C) genotipda 50 % Aa va 50% aa allelli organizmlar hosil bo'ladi
- D) fenotipda 50% qo'ng'ir rangli va 50 % novvotrangli tolaga ega organizmlar hosil bo'ladi

895. Go'zada tolaning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qo'ng'ir rangli tolaga ega go'za oq rangli tolaga ega g'o'za bilan chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, novvotrang tolaga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi novvotrang tolalali g'o'zalar oq tolali go'zalar bilan chatishirilganda F_3 da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

- A) genotipda 25 % AA, 50 % Aa va 25 % aa allelli organizmlar hosil bo'ladi
- B) fenotipda 50 % qo'ng'ir rangli va 50 % oq rangli tolaga ega organizmlar hosil bo'ladi
- C) genotipda 50 % Aa va 50% aa allelli organizmlar hosil bo'ladi
- D) fenotipda 50% qo'ng'ir rangli va 50 % novvotrangli tolaga ega organizmlar hosil bo'ladi

896. Namozshomgulda gultojibarlarning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qizil gultojibargli formalar oq gultojibargli formalar bilan chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, pushti rangli gultojibarglarga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi qizil gultojibargli formalar pushti gultojibargli formalar bilan chatishirilganda F_3 da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

- A) 50% qizil gultojibargli va 50% oq gultojibargli duragaylar olinadi
- B) genotipik bo'yicha 1:2:1 nisbat kuzatiladi
- C) 25% qizil gultojibargli, 50% pushti gultojibargli, 25% oq gultojibargli duragaylar olinadi
- D) 50 % qizil gultojibargli va 50% pushti gultojibargli duragaylar olinadi

897. Namozshomgulda gultojibarlarning rangini yuzaga chiqaruvchi genlar chala dominant holda irsiylanadi. Qizil gultojibargli formalar oq gultojibargli formalar bilan chatishirilganda F_1 avlodlarning barchasi ota – onadan genotip jihatdan farq qilib, pushti rangli gultojibarglarga ega bo'ldi. F_1 duragaylar o'zaro chatishirilganda F_2 dagi avlodlarning genotipik va fenotipik nisbatlari bir biridan farq qilmadi. F_2 dagi oq

gultojibargli formalar pushti gultojibargli formalar bilan chatishirilganda F_b da kuzatiladigan holatlar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilganligini aniqlang.

- A) 50% pushti gultojibargli va 50% oq gultojibargli duragaylar olinadi
- B) genotipik bo'yicha 1:2:1 nisbat kuzatiladi
- C) 25% qizil gultojibargli, 50% pushti gultojibargli, 25% oq gultojibargli duragaylar olinadi
- D) 50 % qizil gultojibargli va 50% pushti gultojibargli duragaylar olinadi

898. Nuqtalar o'rniغا mos javobni tanlang.

Bekkross chatishirish ... .

- 1) F_1 duragaylarni retsessiv gomozigotali organizmlar bilan chatishirish;
- 2) F_1 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirish;
- 3) F_1 duragaylarni dominant gomozigotali organizmlar bilan chatishirish;
- 4) F_2 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirish.

A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

899. Nuqtalar o'rniغا mos javobni tanlang.

Tahliliy chatishirish ... .

- 1) F_1 duragaylarni retsessiv gomozigotali organizmlar bilan chatishirish;
- 2) F_1 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirish;
- 3) F_1 duragaylarni dominant gomozigotali organizmlar bilan chatishirish;
- 4) F_2 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirish.

A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

900. Nuqtalar o'rniغا mos javobni tanlang.

F_b avlodlar ... .

- 1) F_1 duragaylarni retsessiv gomozigotali organizmlar bilan chatishirilishdan hosil bo'ladi;
- 2) F_1 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirilishdan hosil bo'ladi;
- 3) F_1 duragaylarni dominant gomozigotali organizmlar bilan chatishirilishdan hosil bo'ladi;
- 4) F_2 duragaylarning barchasini o'zaro chatishirilishdan hosil bo'ladi,

A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

901. Nuqtalar o'rniغا mos javobni tanlang.

Allel genlar ... .

- 1) tana hujayralarda bittadan bo'ladi;
- 2) somatik hujayralarda ikkitadan bo'ladi;
- 3) gomologik xromosomalarning bir xil lokuslaridan joylashgan;
- 4) gomologik xromosomalarning har xil lokuslarida joylashgan.

A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

902. Nuqtalar o'rniغا mos javobni tanlang.

Allel genlar ... .

- 1) generativ hujayralarda bittadan bo'ladi;
- 2) jinsiy hujayralarda ikkitadan bo'ladi;
- 3) gomologik xromosomalarning bir xil lokuslaridan joylashgan;

- 4) gomologik xromosomalarning har xil lokuslarida joylashgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

903. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali uchinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) O retsessiv allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

904. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali ikkinchi va uchinchi qon guruhi sog'lom yigit hamda qizning nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) B dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

905. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali ikkinchi va uchinchi qon guruhi sog'lom yigit hamda qizning nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) A dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

906. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali ikkinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) A dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

907. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali ikkinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) B dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

908. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali uchinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) A dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

909. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali uchinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) B dominanat allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

910. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali uchinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) O retsessiv allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

911. Odamlarda birinchi qon guruhi J^OJ^O , ikkinchi qon guruhi J^AJ^A yoki J^AJ^O , uchinchi qon guruhi J^BJ^B yoki J^BJ^O , to'rtinchi qon guruhi esa J^AJ^B holatidagi genotiplar bilan ifodalanadi. Geterozigotali ikkinchi qon guruhi qiz va to'rtinchi qon guruhi sog'lom yigit nikohidan nazariy jihatdan tug'ilgan farzandlarning qanchasida (%) O retsessiv allellar soni 1 ta (a) va 2 ta (b) bo'lishini aniqlang.

- A) a - 50%; b - 25%   B) a - 25%; b - 50%
 C) a - 50%; b - 0%   D) a - 0%; b - 50%

912. Odamalarda qon guruhlarining (a) va namozshomgulda gultojibarglarning rangining (b) yuzaga chiqishi qanday genetik qonuniyatga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a - chala dominantlik; b - ko'p allellilik
 B) a - ko'p allellilik; b - chala dominantlik
 C) a - kodominantlik; b - chala dominantlik
 D) a - dominantlik; b - ko'p allellilik

913. Odamalarda qon guruhlarining (a) va soch tolasining holati (b) yuzaga chiqishi qanday genetik qonuniyatga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a - chala dominantlik; b - ko'p allellilik
 B) a - ko'p allellilik; b - chala dominantlik
 C) a - kodominantlik; b - chala dominantlik
 D) a - dominantlik; b - ko'p allellilik

914. Odamalarda qon guruhlarining (a) va andaluz tovuqlarda pat rangining (b) yuzaga chiqishi qanday genetik qonuniyatga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – chala dominantlik; b – ko'p allellilik
- B) a – ko'p allellilik; b – chala dominantlik
- C) a – kodominantlik; b – chala dominantlik
- D) a – dominantlik; b – ko'p allellilik

915. Odamalarda qon guruhlarining (a) va g'o'zada tola rangining (b) yuzaga chiqishi qanday genetik qonuniyatga misol bo'lishi ko'rsating.

- A) a – chala dominantlik; b – ko'p allellilik
- B) a – ko'p allellilik; b – chala dominantlik
- C) a – kodominantlik; b – chala dominantlik
- D) a – dominantlik; b – ko'p allellilik

916. Keltirilganlardan *zea mays* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) vatani Markaziy Amerika;
  - 2) vatani Janubiy Amerika;
  - 3) xromosomalarning birikish guruhi 10 ga teng;
  - 4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.
- A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

917. Keltirilganlardan *zea mays* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) bir jinsli, bir yillik o'simlik;
  - 2) ikki jinsli, bir uyli o'simlik;
  - 3) xromosomalarning birikish guruhi 10 ga teng;
  - 4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.
- A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

918. Keltirilganlardan *zea mays* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) ikki jinsli, bir yillik o'simlik;
  - 2) bir jinsli, bir uyli o'simlik;
  - 3) urug'chi gullari ro'vakni hosil qiladi;
  - 4) xromosomalarning birikish guruhi 10 ga teng.
- A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

919. Keltirilganlardan *zea mays* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) ikki jinsli, bir yillik o'simlik;
  - 2) bir jinsli, bir uyli o'simlik;
  - 3) urug'chi gullari so'tani hosil qiladi;
  - 4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.
- A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

920. Keltirilganlardan *pisuv sativum* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) gajaklari bargning metamorfozidan hosil bo'lgan;
  - 2) gajaklari novdaning metamorfozidan hosil bo'lgan;
  - 3) xromosomalarning birikish guruhi 10 ga teng;
  - 4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.
- A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

921. Keltirilganlardan *brassia oleraceae* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) vatani O'rta yer dengizi;

2) vatani Janubiy Osiyo tropik markazi;

3) xromosomalarning birikish guruhi 9 ga teng;

4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

922. Keltirilganlardan *brassia oleraceae* uchun tegishli bo'lман fikrlarni ko'rsating.

- 1) vatani O'rta yer dengizi;

2) vatani Janubiy Osiyo tropik markazi;

3) xromosomalarning birikish guruhi 9 ga teng;

4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

923. Keltirilganlardan *brassia oleraceae* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) hayotiy shakli bir yillik o'simlik;

2) hayotiy shakli ikki yillik o'simlik;

3) xromosomalarning birikish guruhi 9 ga teng;

4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

924. Keltirilganlardan *raphanus sativus* uchun tegishli bo'lган fikrlarni ko'rsating.

- 1) hayotiy shakli bir yillik o'simlik;

2) hayotiy shakli ikki yillik o'simlik;

3) xromosomalarning birikish guruhi 9 ga teng;

4) xromosomalarning birikish guruhi 7 ga teng.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

925. Nuqtalar o'rniga mos keladigan javobni tanglang.

G.Mendelning gametalar sofligi gipotezasiga ko'ra F₂ bo'g'inda retsessiv belgili organizmning namoyon bo'lishi uchun ...

1) duragaylarda irsiy omil o'zgarmagan holda saqlangan bo'lishi kerak;

2) jinsiy hujayralar (gameta)lar allellar juftidan ikkilasiga ham ega bo'lishi kerak;

3) jinsiy hujayralar (gameta)lar allellar juftidan faqat bittasiga bo'lishi kerak;

4) ota – ona organizmlarda irsiy omil o'zgargan holda saqlangan bo'lishi kerak.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

926. Nuqtalar o'rniga mos kelmaydigan javobni tanglang.

G.Mendelning gametalar sofligi gipotezasiga ko'ra F₂ bo'g'inda retsessiv belgili organizmning namoyon bo'lishi uchun ...

1) duragaylarda irsiy omil o'zgarmagan holda saqlangan bo'lishi kerak;

2) jinsiy hujayralar (gameta)lar allellar juftidan ikkilasiga ham ega bo'lishi kerak;

3) jinsiy hujayralar (gameta)lar allellar juftidan faqat bittasiga bo'lishi kerak;

4) ota – ona organizmlarda irsiy omil o'zgargan holda saqlangan bo'lishi kerak.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

927. No'xatda donning sariq rangli va silliq bo'lishi,

yashil va burishgan bo'lishi ustidan to'liq dominantlik qiladi. Tajriba uchun geterozigota sariq silliq donli no'xat

bilan yashil burishgan donli no'xat o'simliklari chatishtirilganda, hosil bo'ladijan zigotalar (a) va fenotipik sinflar (b) sonini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta
- B) a – 8 ta; b – 4 ta
- C) a – 4 ta; b – 2 ta
- D) a – 16 ta; b – 4 ta

928. No'xatda donning sariq rangli va silliq bo'lishi, yashil va burishgan bo'lishi ustidan to'liq dominantlik qiladi. Tajriba uchun geterozigota sariq silliq donli no'xat bilan yashil burishgan donli no'xat o'simliklari chatishtirilganda, hosil bo'ladijan zigotalar (a) va genotipik sinflar (b) sonini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 xil
- B) a – 8 ta; b – 4 ta
- C) a – 4 ta; b – 2 ta
- D) a – 16 ta; b – 4 ta

929. No'xatda donning sariq rangli va silliq bo'lishi, yashil va burishgan bo'lishi ustidan to'liq dominantlik qiladi. Tajriba uchun geterozigota sariq silliq donli no'xat bilan gomozigota sariq, burishgan donli no'xat o'simliklari chatishtirilganda, hosil bo'ladijan zigotalar (a) va fenotipik sinflar (b) sonini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta
- B) a – 8 ta; b – 4 ta
- C) a – 4 ta; b – 2 ta
- D) a – 16 ta; b – 4 ta

930. No'xatda donning sariq rangli va silliq bo'lishi, yashil va burishgan bo'lishi ustidan to'liq dominantlik qiladi. Tajriba uchun geterozigota sariq silliq donli no'xat bilan gomozigota sariq, burishgan donli no'xat o'simliklari chatishtirilganda, hosil bo'ladijan zigotalar (a) va genotipik sinflar (b) sonini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta
- B) a – 8 ta; b – 4 ta
- C) a – 4 ta; b – 2 ta
- D) a – 16 ta; b – 4 ta

931. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 1 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va genotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 2; b – 3
- B) a – 2; b – 2
- C) a – 4; b – 9
- D) a – 4; b – 8

932. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 1 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va fenotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 2; b – 3
- B) a – 2; b – 2
- C) a – 4; b – 9
- D) a – 4; b – 8

933. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 2 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va genotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 2; b – 3
- C) a – 4; b – 9

- B) a – 2; b – 2
- D) a – 4; b – 8

934. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 2 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va fenotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 2; b – 3
- C) a – 4; b – 9
- B) a – 2; b – 2
- D) a – 4; b – 4

935. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 3 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va genotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 8; b – 3
- C) a – 4; b – 9
- B) a – 8; b – 27
- D) a – 4; b – 27

936. Ma'lum bir organizmga allel juftlar soni 3 ga teng bo'lsa, u hosil qilishi mumkin bo'lgan gameta xillari soni (a) va fenotipik sinflar soni (b) qanchaga teng bo'lishini hisoblang. (belgilar to'liq dominant holda irsiylanadi)

- A) a – 8; b – 8
- C) a – 4; b – 9
- B) a – 8; b – 27
- D) a – 4; b – 27

937. Genlarning komplementar ta'siri natijasida noallel genlarning har biri mustaqil ravishda yangi belgini yuzaga chiqarsa, F_2 da ajralish nisbati (a) va necha xil genotipik sind (b) hosil bo'lishini aniqlang.

- A) a – 9:3:3:1; b – 9
- C) a – 9:3:3:1; b – 8
- B) a – 9:7; b – 9
- D) a – 13:3; b – 9

938. Genlarning komplementar ta'siri natijasida dominant noallel genning har biri alohida – alohida mustaqil ravishda belgiga ta'sir ko'rsata olmasa, F_2 da ajralish nisbati (a) va necha xil genotipik sind (b) hosil bo'lishini aniqlang.

- A) a – 9:3:3:1; b – 9
- C) a – 9:3:3:1; b – 8
- B) a – 9:6:1; b – 9
- D) a – 9:7; b – 9

939. Avstraliya xoldor to'tilarida pat rangining (a) va xushbo'y no'xat o'simligida gul rangining (b) irsiyanishi noallel genlarning qanday ta'sir xiliga misol bo'lishini aniqlang.

- A) a – epistaz; b – polimer
- B) a – komplementar; b – epistaz
- C) a – polimer; b – polimer
- D) a – komplementar; b – komplmentar

940. Xushbo'y no'xat o'simligida gul rangining (a) va Avstraliya xoldor to'tilarida pat rangining (b) irsiyanishi noallel genlarning qanday ta'sir xiliga misol bo'lishini aniqlang.

- A) a – epistaz; b – polimer
- B) a – komplementar; b – epistaz
- C) a – polimer; b – polimer
- D) a – komplementar; b – komplmentar

941. Genlarning komplementar ta'siri natijasida noallel genlar mustaqil ravishda u yoki bu belgini yuzaga

chiqarsa, F_2 da ajralish nisbati (**a**) va necha xil genotipik sinfi (**b**) hosil bo'lishini aniqlang.

A) a – 13:3; b – 9	B) a – 9:6:1; b – 9
C) a – 9:3:3:1; b – 8	D) a – 9:7; b – 9

942. Noallel genlarning o'zaro ta'sir turiga mansub quyidagi holatlardan F_2 da 4 xil (*a*) va 5 xil (*b*) fenotipik nisbat olinishi mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) odamlarda teri rangining irsiylanishi;	
2) xoldor to'tilarda pat rangi irsiylanishi;	
3) tovuqlarda tojning shaklining irsiylanishi;	
4) xushbo'y no'xatda gul rangining irsiylanishi;	
5) bug'doy don rangining irsiylanishi;	
6) tovuqlarda pat rangining irsiylanishi.	
A) a – 2,3; b – 1,4	B) a – 1,4; b – 2,5
C) a – 2,3; b – 1,5	D) a – 2,6; b – 1,6

943. Noallel genlarning o'zaro ta'sir turiga mansub quyidagi holatlardan F_2 da 3 xil (*a*) va 2 xil (*b*) fenotipik nisbat olinishi mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) itlarda jun rangining irsiylanishi;	
2) tovuqlarda pat rangining irsiylanishi;	
3) tovuqlarda tojning shaklining irsiylanishi;	
4) qovoq mevasi shaklining irsiylanishi;	
5) piyoza piyozboshrangining irsiylanishi;	
6) tovuqlarda pat rangining irsiylanishi.	
A) a – 2,4; b – 1,6	B) a – 1,4; b – 2,5
C) a – 2,3; b – 1,6	D) a – 2,6; b – 1,5

944. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) namozshomgulda pushti gultojibarglar;	
2) yong'oqsimon tojli tovuq;	
3) qora terili inson;	
4) favorangli xoldor to'ti;	
5) jigar rangli junga ega bo'lga it;	
6) oq rangli mevaga ega bo'lgan qovoq.	
A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6

945. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmagan misollarni ko'rsating.

1) namozshomgulda pushti gultojibarglar;	
2) yong'oqsimon tojli tovuq;	
3) qora terili inson;	
4) favorangli xoldor to'ti;	
5) jigar rangli junga ega bo'lga it;	
6) oq rangli mevaga ega bo'lgan qovoq.	
A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6

946. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) gardishsimon shaklli mevaga ega bo'lgan qovoq;	
2) oq patli xoldor to'tilar;	
3) gulsimon tojli tovuqlar;	
4) albinos yigit;	
5) ikkinchi qon guruqli inson;	
6) qizil ko'zli erkak drozofila.	
A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6

947. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmagan misollarni ko'rsating.

1) gardishsimon shaklli mevaga ega bo'lgan qovoq;	
2) oq patli xoldor to'tilar;	
3) gulsimon tojli tovuqlar;	
4) albinos yigit;	
5) ikkinchi qon guruqli inson;	
6) qizil ko'zli erkak drozofila.	

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

948. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) to'lqinsimon sochli qiz;	
2) uchinchi qon guruqli qiz;	
3) yashil, burushgan donli no'xat;	
4) qizil ko'zli urg'ochi drozofila;	
5) yashil rangli mevaga ega qovoqlar;	
6) no'xatsimon shaklli tojga ega tovuq.	

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

949. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmagan misollarni ko'rsating.

1) to'lqinsimon sochli qiz;	
2) uchinchi qon guruqli qiz;	
3) yashil, burushgan donli no'xat;	
4) qizil ko'zli urg'ochi drozofila;	
5) yashil rangli mevaga ega qovoqlar;	
6) no'xatsimon shaklli tojga ega tovuq.	

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

950. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) qora ko'zli ayol;	2) ko'k ko'zli erkak;
3) polidaktiliyaga uchragan qiz;	
4) daltonizmga chalingan yigit;	
5) miopiyaga chalingan ayol;	
6) silliq sochli erkak;	

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

951. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmagan misollarni ko'rsating.

1) qora ko'zli ayol;	2) ko'k ko'zli erkak;
3) polidaktiliyaga uchragan qiz;	
4) daltonizmga chalingan yigit;	
5) miopiyaga chalingan ayol;	
6) silliq sochli erkak;	

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

952. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

1) sariq donli no'xat;	2) burushgan donli no'xat;
3) qizil gulli no'xat;	4) kalta poyali no'xat;
5) oddik dukkakli no'xat;	6) oq gulli no'xat.

A) 2,4,6	B) 1,3,5	C) 2,4,5	D) 1,3,6
----------	----------	----------	----------

953. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmagan misollarni ko'rsating.

1) sariq donli no'xat;	2) burushgan donli no'xat;
3) qizil gulli no'xat;	4) kalta poyali no'xat;
5) oddik dukkakli no'xat;	6) oq gulli no'xat.

A) 2,4,6   B) 1,3,5   C) 2,4,5   D) 1,3,6

953. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lgan misollarni ko'rsating.

- 1) no'xatda gullarning barg qo'lting'ida joylashganligi;
  - 2) kalta moyali no'xat; 3) yashil dukkakli no'xat;
  - 4) sariq dukkakli no'xat; 5) uzun moyali no'xat;
  - 6) no'xatda gullarning moyalar uchida joylashganligi;
- A) 2,4,6   B) 1,3,5   C) 2,4,5   D) 1,3,6

955. Keltirilganlardan fenotipiga qarab genotipini aniqlash mumkin bo'lmasan misollarni ko'rsating.

- 1) no'xatda gullarning barg qo'lting'ida joylashganligi;
  - 2) kalta moyali no'xat;
  - 3) yashil dukkakli no'xat;
  - 4) sariq dukkakli no'xat;
  - 5) uzun moyali no'xat;
  - 6) no'xatda gullarning moyalar uchida joylashganligi;
- A) 2,4,6   B) 1,3,5   C) 2,4,5   D) 1,3,6

956. Jag' – jag' mevasining shaklini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – kumulyativ polimeriya; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – kumulyativ polimeriya; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

957. Bug'doy doni rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – kumulyativ polimeriya; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – kumulyativ polimeriya; b – 5
 D) a – epistaz; b – 3

958. Odam terisi rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – kumulyativ polimeriya; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – kumulyativ polimeriya; b – 5
 D) a – epistaz; b – 3

959. Avstraliya xoldor to'tilarida pat rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 4
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – komplementarlik; b – 5
 D) a – epistaz; b – 3

960. Xushbo'y no'xatda gul rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 4

B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2

C) a – komplementarlik; b – 2

D) a – epistaz; b – 3

961. Qovoq mevasi shaklini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – komplementarlik; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

962. Tovuqlarda toj shaklini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – komplementarlik; b – 4
 D) a – epistaz; b – 3

963. Qovoq mevasi rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – epistaz; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

964. Tovuqlarda pat rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – epistaz; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

965. Itlarda jun rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – epistaz; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

966. Piyozda piyozbosh rangini belgilovchi genlarning irsiylanish turini (a) va F_2 dagi fenotipik sinflar sonini (b) aniqlang.

- A) a – komplementarlik; b – 3
 B) a – nokumulyativ polimeriya; b – 2
 C) a – epistaz; b – 2
 D) a – epistaz; b – 3

967. G.Mendel (a) va T.Morgan (b) olimlariga tegishli fikrlarni aniqlang.

- 1) xromosoma nazariyasini yaratdi;
  - 2) genlarning pleyotop ta'sirini aniqladi;
  - 3) organizmlarda xromosomalarning biriklish guruhi gaploid to'plamga tengligini aniqladi;
  - 4) gametalar sofligi gipotezasini yaratdi.
- A) a – 1,4; b – 2,3

- B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

968. T.Morgan (**a**) va G.Mendel (**b**) olimlariga tegishli fikrlarni aniqlang.

- 1) xromosoma nazariyasini yaratdi;
  - 2) genlarning pleyotop ta'sirini aniqladi;
  - 3) organizmlarda xromosomalarning biriklish guruhi gaploid to'plamga tengligini aniqladi;
  - 4) gametalar sofligi gipotezasini yaratdi.
- A) a – 1,4; b – 2,3
 B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3
 D) a – 2,3; b – 1,4

969. Irsiy birlik belgining rivojlanishini belgilashi shartli ekanligini ko'ratuvchi dalillarni aniqlang.

- 1) odamlarda o'roqsimon anemiya;
  - 2) no'xatda bo'gimli dukkaklarning uchrashi;
  - 3) jingalak patli tovuq zotlarining uchrashi;
  - 4) odamlarda terining qoramtir bo'lishi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

970. Gen belgining rivojlanishini belgilashi shartli ekanligini ko'ratuvchi dalillarni aniqlang.

- 1) odamlarda o'roqsimon anemiya;
  - 2) no'xatda bo'gimli dukkaklarning uchrashi;
  - 3) jingalak patli tovuq zotlarining uchrashi;
  - 4) odamlarda terining qoramtir bo'lishi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

971. Irsiy birlik belgining rivojlanishini belgilashi shartli ekanligini ko'ratuvchi dalillarni aniqlang.

- 1) odamlarda o'roqsimon anemiya;
  - 2) no'xatda bo'gimli dukkaklarning uchrashi;
  - 3) sichqonlarda AA genotipli sariq formalarning nobud bo'lishi;
  - 4) odamlarda terining qoramtir bo'lishi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

972. Irsiy birlik belgining rivojlanishini belgilashi shartli ekanligini ko'ratuvchi dalillarni aniqlang.

- 1) jingalak patli tovuq zotlarining uchrashi;
  - 2) no'xatda bo'gimli dukkaklarning uchrashi;
  - 3) sichqonlarda AA genotipli sariq formalarning nobud bo'lishi;
  - 4) odamlarda terining qoramtir bo'lishi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

973. Genotip tushunchasi uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) hujayradagi irsiy birliklar yig'indisi;
  - 2) organizmdagi belgi xossalalar yig'indisi;
  - 3) o'zaro ta'sirlashadigan irsiy birliklar sistemasi;
  - 4) o'zaro ta'sirlashmaydigan genlar sistemasи.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

974. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer

tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida dominant allellar soni ikkita ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

975. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida dominant allellar soni uchta ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

976. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida dominant allellar soni bitta ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

977. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida retsessiv allellar soni ikkita ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

978. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida retsessiv allellar soni uchta ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

979. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasining uchburchak va tuxumsimon shakllarda bo'lishi nokumulyativ polimer tipda irsiylanadi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lidi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta

ZMU_MATONAT_ATM

duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida retsessiv allellar soni bitta ekanligini aniqlang.

- A) 120   B) 300   C) 180   D) 80

980. Jag' – jag' o'simligida qo'zoqchasinging uchburchak va tuxumsimon shakkarda bo'lshi nokumulyativ polimer tipda irlsiylandi. Uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'lgan formalar tuxumsimon shaklli qo'zoqchaga ega formalar bilan chatishtirilganda F₁ avlodlarning barchasi uchburchak shaklli qo'zoqchaga ega bo'ldi. Ushbu F₁ duragaylar o'zaro chatishtirilganda F₂ da 320 ta duragaylar olingan bo'lsa, ulardan nechtasida retsessiv allellar mavjud emasligini aniqlang.

- A) 20   B) 30   C) 100   D) 10

981. Yangi Zelandiya, Yangi Gvineya, Polineziya, Tasmaniya orollari qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Avstraliya
C) Neoarktik	D) Paleoarktik

982. Janubiy va Markaziy Amerika hamda Meksikaning tropik qismi, Karib arxipelagi qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Avstraliya
C) Neoarktik	D) Paleoarktik

983. Seylon, Yava, Sumatra, Tayvan, Filippin orollari qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Habashiston
C) Neoarktik	D) Hindomalay

984. Afrikaning markaziy, janubiy qismini, Madagaskar qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Habashiston
C) Neoarktik	D) Hindomalay

985. Butun Yevropa, Osiyoning shimoliy, markaziy qismini, Afrikaning shimoliy qismiqaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Neoarktik
C) Paleoarktik	D) Hindomalay

986. Shimoliy Amerika, Grenlandiya, Bermud va Aleut orollari qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) Neotropik	B) Neoarktik
C) Paleoarktik	D) Hindomalay

987. Aleut orollari (a) va Filippin orollari (b) qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) a – Neoarktik; b – Hindomalay
B) a – Neotropik ; b – Habashiston
C) a – Neoarktik; b – Habashiston
D) a – Neotropik ; b – Hindomalay

988. Bermud orollari (a) va Sumatra orollari (b) qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) a – Neoarktik; b – Hindomalay
B) a – Neotropik ; b – Habashiston

- C) a – Neoarktik; b – Habashiston
D) a – Neotropik ; b – Hindomalay

989. Shimoliy Amerika (a) va Janubiy Amerika (b) qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) a – Neoarktik; b – Neotropik
B) a – Neotropik ; b – Habashiston
C) a – Neotropik; b – Neoarktik
D) a – Neotropik ; b – Hindomalay

990. Shimoliy Amerika (**a**) va Markaziy Amerika (**b**) qaysi biogeografik viloyatni hosil qiladi?

A) a – Neoarktik; b – Neotropik
B) a – Neotropik ; b – Habashiston
C) a – Neotropik; b – Neoarktik
D) a – Neotropik ; b – Hindomalay

991. Qora qayin (**a**), qora qarag'ay (**b**) va qora daraxt (**c**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko'rsating.

1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;

4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.

A) a – 2; b – 3; c – 5
B) a – 1; b – 6; c – 3
C) a – 2; b – 5; c – 4
D) a – 1; b – 6; c – 4

992. Qora qayin (**a**), qora qarag'ay (**b**) va qizil daraxt (**c**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko'rsating.

1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;

4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.

A) a – 2; b – 3; c – 5
B) a – 1; b – 6; c – 3
C) a – 2; b – 5; c – 4
D) a – 1; b – 6; c – 4

993. Kabarga (a), kapachi (b) va kolibri (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko'rsating.

1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;

4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.

A) a – 6; b – 1; c – 5
B) a – 1; b – 6; c – 3
C) a – 2; b – 5; c – 4
D) a – 6; b – 1; c – 2

994. Yelik (**a**), yenot (**b**) va yapaloq qush (**c**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko'rsating.

1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;

4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.

A) a – 6; b – 5; c – 2
B) a – 3; b – 6; c – 5
C) a – 3; b – 5; c – 4
D) a – 6; b – 2; c – 5

995. Yalqov (**a**),yenot (**b**) va yovvoyi qo'y (**c**) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko'rsating.

1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;

4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.

A) a – 5; b – 2; c – 6

- B) a – 3; b – 4; c – 1
 C) a – 2; b – 5; c – 6
 D) a – 1; b – 2; c – 4

- 996.** Lemur (a), los (b) va Lira qushi (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 5; b – 2; c – 4
 B) a – 4; b – 6; c – 1
 C) a – 4; b – 3; c – 1
 D) a – 1; b – 2; c – 4

- 997.** Tovus (a), tustovuq (b) va tupay (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 5; b – 2; c – 1
 B) a – 3; b – 6; c – 3
 C) a – 4; b – 5; c – 6
 D) a – 3; b – 6; c – 4

- 998.** Tasqara (a), tapir (b) va tog' echkisi (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 2; b – 3; c – 5
 B) a – 4; b – 5; c – 3
 C) a – 3; b – 2; c – 5
 D) a – 5; b – 3; c – 4

- 999.** Opussum (a), orangutan (b) va oq tovushqon (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 2; b – 3; c – 5
 B) a – 6; b – 5; c – 3
 C) a – 3; b – 2; c – 5
 D) a – 2; b – 3; c – 4

- 1000.** Bambuk (a), banan (b) va baobab (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 2; b – 3; c – 5
 B) a – 3; b – 4; c – 4
 C) a – 3; b – 3; c – 4
 D) a – 2; b – 3; c – 6

- 1001.** Vixuxol (a), xameleon (b) va pampas mushugi (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 6; b – 3; c – 2
 B) a – 3; b – 2; c – 5
 C) a – 3; b – 4; c – 5
 D) a – 6; b – 4; c – 2

- 1002.** Gajaj dumli ayiq (a), qo'ng'ir ayiq (b) va oq ayiq (c) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalgaligini ko'rsating.

- 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 2; b – 6; c – 5
 B) a – 3; b – 2; c – 5
 C) a – 3; b – 4; c – 5
 D) a – 5; b – 6; c – 2

- 1003.** Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan vatani Markaziy Amerika (a) va Janubiy Amerika (b) bo'lgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – kakao; b – kartoshka
 B) a – ananas; b – zea mays
 C) a – beda; b – zig'ir
 D) a – sabzi; b – ananas

- 1004.** Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan vatani Janubiy Amerika (a) va Markaziy Amerika (b) bo'lgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – tamaki; b – qalampir
 B) a – kartoshka; b – sorgo
 C) a – kakao; b – zig'ir
 D) a – qalampir; b – makkajo'xori

- 1005.** Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan vatani Janubiy Amerika (a) va Markaziy Amerika (b) bo'lgan o'simliklarni ko'rsating.

- A) a – ananas; b – loviya
 B) a – sabzi; b – sorgo
 C) a – kakao; b – zig'ir
 D) a – qalampir; b – makkajo'xori

1006. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Tog' echkisi . . .

- 1) toq tuyoqli hayvon;
 2) juft tuyoqli hayvon;
 3) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Neoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1007. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Jirafa . . .

- 1) toq tuyoqli hayvon;
 2) juft tuyoqli hayvon;
 3) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1008. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Zebra . . .

- 1) toq tuyoqli hayvon;
 2) juft tuyoqli hayvon;
 3) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1009. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Begemot ... .*

- 1) toq tuyoqli hayvon;
 2) juft tuyoqli hayvon;
 3) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1010. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Tapir....*

- 1) toq tuyoqli hayvon;
 2) juft tuyoqli hayvon;
 3) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1011. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Neoarktik	Australiya	Neotropik
(1) los	(3) kapachi	(5) ananas
(2) orangutan	(4) kolibri	(6) qalampir

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,4

1012. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Neoarktik	Australiya	Neotropik
(1) suvsar	(3) shimpanze	(5) ananas
(2) badbo'y kaltadum	(4) Lira qushi	(6) banan

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,6

1013. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Neoarktik	Australiya	Neotropik
(1) kolibri	(3) qizil daraxt	(5) kartoshka
(2) yenot	(4) qora qayin	(6) ananas

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,4

1014. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan.

Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Hindomalay	Neoarktik	Habashiston
(1) shakarqamish	(3) muskusli qo'y	(5) lemur
(2) shimpanze	(4) kolibri	(6) gorilla

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,4

1015. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Hindomalay	Neoarktik	Habashiston
(1) shakarqamish	(3) muskusli qo'y	(5) tapir
(2) antilopa	(4) daraxt jayrasи	(6) tupay

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,4

1016. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilmaganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Hindomalay	Neoarktik	Habashiston
(1) tupay	(3) sixshox kiyik	(5) zebra
(2) vixuxol	(4) nandu	(6) shimpanze

- A) 5,6   B) 2,4   C) 2,3   D) 3,4

1017. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilmaganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Neoarktik	Australiya	Neotropik
(1) agama	(3) palma	(5) oshqovoq
(2) kabarga	(4) jirafa	(6) zea mays

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,6

1018. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilmaganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
-------------------------	--	--

Neoarktik	Australiya	Neotropik
(1) emu	(3) evkalipt	(5) nandu
(2) skuns	(4) begemot	(6) tamaki

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,4

1019. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilmaganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Habashiston	Australiya	Neotropik
(1) tupay	(3) epifitlar	(5) pixta
(2) suv ayg'iri	(4) dingo iti	(6) jannah qushlari

- A) 5,6   B) 2,4   C) 1,3   D) 3,6

1020. Keltirilgan jadvalda o'simlik yoki hayvonlarning biogeografik viloyatlar bo'yicha tarqalishi ifodalangan. Ushbu jadvalda qaysi o'rinda xatoga yo'l qo'yilmaganligini aniqlang.

Biogeografik viloyatlar		
Habashiston	Australiya	Neotropik
(1) shimpanze	(3) epifitlar	(5) pixta
(2) kolibri	(4) dingo iti	(6) jannah qushlari

- A) 5,6   B) 1,4   C) 1,3   D) 3,6

1021. Oshqozoni to'rt bo'limali (a) va ikki bo'limali (b) paleoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tog' echkisi; b – tustovuq
 B) a – skuns; b – kolibri
 C) a – tapir; b – jannah qushi
 D) a – qanotsiz kivi; b – lemur

1022. Oshqozoni to'rt bo'limali (a) va ikki bo'limali (b) paleoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – yovvoysi qo'y; b – kar
 B) a – skuns; b – kolibri
 C) a – tapir; b – jannah qushi
 D) a – qanotsiz kivi; b – lemur

1023. Oshqozoni to'rt bo'limali (a) va ikki bo'limali (b) paleoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – sayg'oq; b – chittak
 B) a – skuns; b – kolibri
 C) a – tapir; b – jannah qushi
 D) a – qanotsiz kivi; b – lemur

1024. Chap aortaga (a) va ikki bo'limali oshqozonga (b) ega neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.
 A) a – skuns; b – kolibri
 B) a – gibbon; b – emu
 C) a – tupay; b – nandu
 D) a – yelik; b – tovus

1025. Chap aortaga (a) va ikki bo'limali oshqozonga (b) ega neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.
 A) a – dengiz cho'chqasi; b – tasqara
 B) a – gibbon; b – emu
 C) a – tupay; b – nandu
 D) a – yelik; b – tovus

1026. Chap aortaga (a) va ikki bo'limali oshqozonga (b) ega neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – pampas mushugi; b – yapaloqqush
 B) a – gibbon; b – emu
 C) a – tupay; b – nandu
 D) a – yelik; b – tovus

1027. Chap aortaga (a) va ikki bo'limali oshqozonga (b) ega neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – gajak dumli aiyiq; b – nandu
 B) a – gibbon; b – emu
 C) a – tupay; b – nandu
 D) a – yelik; b – tovus

1028. Gomoyoterm, oshqozoni bo'limlarga bo'linmagan (a) va poykiloterm, o'pkasi kataklarga bo'lingan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – zebra; b – agama
 B) a – antilopa; b – iguana
 C) a – los; b – xameleon
 D) a – alligator; b – lemur

1029. Gomoyoterm, kavsh qaytarmaydigan (a) va poykiloterm, o'pkasi kataklarga bo'lingan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – begemot; b – xameleon
 B) a – alligator; b – lemur
 C) a – antilopa; b – iguana
 D) a – zebra; b – kolibri

1030. Gomoyoterm, ko'richak o'simtasi uzun (a) va poykiloterm, o'pkasi kataklarga bo'lingan (b) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tapir; b – timsoh
 B) a – gorilla; b – alligator
 C) a – orangutan; b – muskusli qo'y
 D) a – martishka; b – iguana

1031. Bronxlari shoxlangan (**a**) va shoxlanmagan (**b**) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tapir; b – kolibri
 B) a – lemur; b – tupay
 C) a – kolibri; b – nandu
 D) a – opussum; b – iguana

1032. Bronxlari shoxlangan (a) va shoxlanmagan (b) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – opussum; b – iguana
 B) a – kolibri; b – nandu
 C) a – lemur; b – tupay
 D) a – orangutan; b – alligator

1033. Bronxlari shoxlangan (a) va shoxlanmagan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – iguana; b – daraxt jayralari
 B) a – alligator; b – pampas mushugi
 C) a – tapir; b – alligator
 D) a – arslon; b – xameleon

1034. Bronxlari shoxlangan (a) va shoxlanmagan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tapir; b – alligator
 B) a – alligator; b – pampas mushugi
 C) a – iguana; b – daraxt jayralari
 D) a – suv ayg'iri; b – agama

1035. Tashqi qulog'i nog'ora parda bilan boshlanadigan (a) va tugaydigan (b) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – iguana; b – daraxt jayralari
 B) a – alligator; b – pampas mushugi
 C) a – tapir; b – alligator
 D) a – alligator; b – gorilla

1036. Tashqi qulog'i nog'ora parda bilan boshlanadigan (a) va tugaydigan (b) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – lemur; b – agama
 B) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 C) a – emu ; b – nandu
 D) a – iguana; b – skuns

1037. Tashqi qulog'i nog'ora parda bilan boshlanadigan (a) va tugaydigan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – emu ; b – nandu
 B) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 C) a – lemur; b – agama
 D) a – agama; b – lemur

1038. Tashqi qulog'i nog'ora parda bilan boshlanadigan (a) va tugaydigan (b) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – lemur; b – agama
 B) a – tovus; b – tasqara
 C) a – giyena iti; b – dingo iti
 D) a – xameleon; b – giyena itlari

1039. Tashqi qulog'i nog'ora parda bilan boshlanadigan (a) va tugaydigan (b) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – giyena iti; b – dingo iti
 B) a – tovus; b – tasqara
 C) a – lemur; b – agama
 D) a – timsoh; b – tupay

1040. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tovus; b – tapir
 B) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 C) a – tasqara; b – pampas mushugi
 D) a – jannat qushi; b – kenguru

1041. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tovus; b – tapir
 B) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 C) a – tasqara; b – pampas mushugi
 D) a – kapachi; b – yexidna

1042. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 B) a – tovus; b – tapir
 C) a – tasqara; b – pampas mushugi
 D) a – Lira qushi; b – o'dakburun

1043. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tasqara; b – pampas mushugi
 B) a – tovus; b – tapir
 C) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 D) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot

1044. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tasqara; b – pampas mushugi
 B) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 C) a – tovus; b – tapir
 D) a – emu; b – xaltali ayiq

1045. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – tovus; b – tapir
 B) a – tasqara; b – pampas mushugi
 C) a – bankiv tovug'i; b – antilopa
 D) a – xashaki tovuq; b – dingo iti

1046. Miyachasi po'stlog'ida (a)va miya yarimsharlar po'stlog'ida (b) burmachalari bo'lgan Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) a – emu; b – xaltali ayiq
 B) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 C) a – Lira qushi; b – o’rdakburun
 D) a – tovus; b – tapir

1047. Miyachasi po‘stlog‘ida (a)va miya yarimsharlar po‘stlog‘ida (b) burmachalari bo‘lgan Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – emu; b – xaltali ayiq
 B) a – tasqara; b – pampas mushugi
 C) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 D) a – bankiv tovug’i; b – antilopa

1048. Miyachasi po‘stlog‘ida (a)va miya yarimsharlar po‘stlog‘ida (b) burmachalari bo‘lgan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – emu; b – xaltali ayiq
 B) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 C) a – Lira qushi; b – o’rdakburun
 D) a – tasqara; b – pampas mushugi

1049. Miyachasi po‘stlog‘ida (a)va miya yarimsharlar po‘stlog‘ida (b) burmachalari bo‘lgan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 B) a – Lira qushi; b – o’rdakburun
 C) a – jannat qushi; b – kenguru
 D) a – kolibri; b – dengiz cho‘chqasi

1050. Miyachasi po‘stlog‘ida (a)va miya yarimsharlar po‘stlog‘ida (b) burmachalari bo‘lgan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 B) a – Lira qushi; b – o’rdakburun
 C) a – jannat qushi; b – kenguru
 D) a – nandu; b – yalqov

1051. Miyachasi po‘stlog‘ida (a)va miya yarimsharlar po‘stlog‘ida (b) burmachalari bo‘lgan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – Lira qushi; b – o’rdakburun
 B) a – qanotsiz kivi; b – xaltali krot
 C) a – jannat qushi; b – kenguru
 D) a – yapaloqqush ; b – zirhli

1052. Gastrulyatsiyasi qat – qat tipda kechuvchi, gomoyoterm (a) va poykiloterm (b) Himdomalay biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – alligator; b – gibbon
 B) a – tovus; b – timsoh
 C) a – tasqara; b – skuns
 D) a – iguana; b – nandu

1053. Gastrulyatsiyasi qat – qat tipda kechuvchi, gomoyoterm (a) va poykiloterm (b) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – alligator; b – gibbon
 B) a – nandu; b – iguana
 C) a – iguana; b – shimpanze
 D) a – emu; b – xameleon

1054. Toj suyagi yo‘q, oyoqlarida ikkita barmog‘i mavjud bo‘lgan *Neotropik* (a) va *Avstraliya* (b) biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – tovus; b – tasqara
 B) a – nandu; b – emu
 C) a – qanotsiz kivi; b – kolibri
 D) a – emu ; b – nandu

1055. Toj suyagi yo‘q, oyoqlarida ikkita barmog‘i mavjud bo‘lgan *Avstraliya* (a) va *Neotropik* (b) biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – tovus; b – tasqara
 B) a – nandu; b – emu
 C) a – qanotsiz kivi; b – kolibri
 D) a – emu ; b – nandu

1056. Xaltali ayiq (a) va gajak dumli ayiq (b) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko‘rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 5; b – 6   B) a – 6; b – 5
 C) a – 1; b – 2   D) a – 2; b – 1

1057. Oq ayiq (a) va qo‘ng’ir ayiq (b) qaysi biogeografik viloyatlarda tarqalganligini ko‘rsating.
 1) Avstraliya; 2) Neotropik ; 3) Hindomalay;
 4) Habashiston; 5) Neoarktik; 6) Paleoarktik.
 A) a – 5; b – 6   B) a – 6; b – 5
 C) a – 1; b – 2   D) a – 2; b – 1

1058. O‘mrov suyagi rivojlanmagan Habashiston (a) va Avstraliya (b) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – emu; b – nandu
 B) a – giyena iti; b – dingo iti
 C) a – nandu; b – emu
 D) a – dingo iti; b – giyena iti

1059. O‘mrov suyagi rivojlanmagan Avstraliya (a) va Habashiston (b) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – emu; b – nandu
 B) a – giyena iti; b – dingo iti
 C) a – nandu; b – emu
 D) a – dingo iti; b – giyena iti

1060. Toj suyagi rivojlanmagan (a) va o‘mrov suyagi rivojlanmagan (b) Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni ko‘rsating.
 A) a – emu; b – dingo iti
 B) a – giyena iti; b – nandu
 C) a – dingo iti; b – nandu
 D) a – giyena iti; b – emu

1061. Nuqtalar o‘rnini to‘g’ri fikrlar bilan to‘ldiring.
Kolibri yapaloqqush singari ... .
 1) gastrulyatsiyasi qat – qat tipida kechadi;
 2) gastrulyatsiyasi o‘sib kirish tipida kechadi;
 3) Neoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan;

- 4) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1062. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Lira qushi kapachi singari ... .*

- 1) gastrulyatsiyasi qat – qat tipida kechadi;
 2) gastrulyatsiyasi o'sib kirish tipida kechadi;
 3) Avstraliya biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1063. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.*Yovvoyi bankiv tovug'i tovus singari ... .*

- 1) gastrulyatsiyasi qat – qat tipida kechadi;
 2) gastrulyatsiyasi o'sib kirish tipida kechadi;
 3) Hindomalaybiogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1064. Tashqi qulog'i nog'ora pardadan boshlanadigan Neotropik (a**) va Habashiston (**b**) biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.**

- A) a – alligator; b – xameleon
 B) a – kolibri; b – qanotsiz kivi
 C) a – xameleon; b – alligator
 D) a – kolibri; b – lira qushi

1065. Tashqi qulog'i nog'ora pardadan boshlanadigan Neotropik (a**) va Habashiston (**b**) biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.**

- A) a – iguana; b – agama
 B) a – kolibri; b – qanotsiz kivi
 C) a – xameleon; b – alligator
 D) a – kolibri; b – lira qushi

1066. Evolyutsion jarayonda dastlab ingichka ichagi bilan yog'on ichagi chegarasida ko'richak shakllangan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1067. Evolyutsion jarayonda dastlab ingichka ichagi bilan yog'on ichagi chegarasida ko'richak shakllangan Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1068. Pirpirovchi qovoqlarga ega bo'lган Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1069. Pirpirovchi qovoqlarga ega bo'lган Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1070. Qulog'i uch bo'limli, qovog'i uch xil bo'lган Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1071. Qulog'i uch bo'limli, qovog'i uch xil bo'lган Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1072. Ayri tili tuygu organi hisoblanadigan Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1073. Ayri tili tuygu organi hisoblanadigan Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan hayvonlarni moslab ko'rsating.

- 1) agama; 2) iguana; 3) alligator; 4) xameleon.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1074. Ter bezlari rivojlanmagan Avstraliya (a**) va Habashiston (**b**) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.**

- A) a – alligator; b – emu
 B) a – giyena iti; b – dingo iti
 C) a – nandu; b – iguana
 D) a – dingo iti; b – giyena iti

1075. Ter bezlari rivojlanmagan Habashiston (a**) va Avstraliya (**b**) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.**

- A) a – nandu; b – iguana
 B) a – giyena iti; b – dingo iti
 C) a – alligator; b – emu
 D) a – dingo iti; b – giyena iti

1076. Barmoqlari, junsiz kafti va tovoni asosiy tuyg'u a'zosi hisoblanadigan Habashiston (a**) va Hindomalay (**b**) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.**

- A) a – dingo iti; b – giyena iti
 B) a – gorilla; b – orangutan
 C) a – xameleon; b – alligator
 D) a – nandu; b – iguana

1077. Barmoqlari, junsiz kafti va tovoni asosiy tuyg'u a'zosi hisoblanadigan Habashiston (a**) va Hindomalay (**b**) biogeografik viloyatlarida tarqalgan hayvonlarni ko'rsating.**

- A) a – nandu; b – iguana

- B) a – shimpanze; b – gibbon
 C) a – xameleon; b – alligator
 D) a – kolibri; b – qanotsiz kivi

1078. Keltirilganlardan lemur haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) kaynazoy erasining neogen davrida paydo bo'lgan;
 2) kaynazoy erasining paleogen davrida paydo bo'lgan;
 3) Habashiston biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Hindomalay biogeografik viloyatida tarqalgan;

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1079. Keltirilganlardan iguana haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) paleozoy erasining perm davrida paydo bo'lgan;
 2) mezazoy erasining trias davrida paydo bo'lgan;
 3) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Neoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan;

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1080. Keltirilganlardan alligator haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) paleozoy erasining perm davrida paydo bo'lgan;
 2) mezazoy erasining trias davrida paydo bo'lgan;
 3) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan;
 4) Neoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan;

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

1081. Baliqlar tanasining suyri shaklda bo'lishi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1082. Hayvonlarda himoya rangi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1083. Hayvonlarda maskirovka xususiyati qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1084. Hayvonlarda maskirovka hodisasi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1085. Hayvonlarda mimikriya hodisasi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik

- B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1086. Hayvonlarda ogohlantiruvchi rang xususiyati qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1087. Hayvonlarda chalg'ituvchi rang xususiyatining bo'lishi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1088. Hayvonlarda tana haroratining turg'un bo'lishi qaysi moslanish (a) va tur mezonini (b) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – ekologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1089. Hayvonlarda qonidagi tuz va qand konsentratsiyasining doimiy bo'lishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – biokimyoviy
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – biokimyoviy

1090. Sovuqqa chidamli o'simliklar hujayralari shirasi tarkibida sovuq haroratda suv kamayishi hisobiga shaker miqdorining ortadi, bu esa o'simliklarni muzlashdan himoya qilishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – biokimyoviy
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – biokimyoviy; b – fiziologik

1091. Tuya o'rakchalarida yog'ning zaxiralanishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – biokimyoviy
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – biokimyoviy

1092. Uzoq vaqt suv ostida bo'ladigan tulenlar qonida kislородни ташish үчун *hemoglobin* va *myoglobin*ning ishtiroti etishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – biokimyoviy
 B) a – fiziologik; b – morfologik
 C) a – morfologik; b – morfologik
 D) a – fiziologik; b – biokimyoviy

1093. Delfinlarning ozuqa topishi uchun ultratovushdan foydalanishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1094. Ko'rshapalakalarning ozuqa topishi uchun ultratovushdan foydalanishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1095. Tilyapiya balig'ining urg'ochilari qo'ygan tuxumlarini og'zida olib yurishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1096. Kakku o'z tuxumlarinig boshqa qushlar iniga qo'yishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1097. Amerika som balig'i chavoqlarini qorin tomonida yopishtirib yurishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1098. Povituxa qurbaqasi otalangan tuxumlarini opichlab yurishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1099. Yo'rg'a tuvaloqning jo'jalarini himoyalash uchun nayrang ishlatishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – morfologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1100. Kapcha ilonning dushmanlardan himoyalish uchun bo'yin qismini kengaytirishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik

- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1101. Charx ilonning tangachalaridan charx tosh singari ovoz chiqarishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1102. Yirtqich qushlarning umrbod juft hosil qilishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1103. Kayraning yalang'och qoyalar ustiga tuxum qo'yib, uni bosib yotishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1104. Tasqaraning o'laksa izlab uzoq muddat qanot qoqmasdan uchishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1105. Chug'urchuqlar dushmanini sezganida ovozining boricha shovqin solib, boshqa qushlarni yordamga chaqirishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1106. Chittaklar yoz oxirida urug' va hasharotlarni daraxt po'stlog'i yoriqlariga va shoxlardagi lishayniklar orasiga yashirib qo'yishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1107. Boshoyoqlilarning xavf tug'ilganida suvgi siyoh chiqarib, dushmanidan qutulib qolishi qaysi moslanish (**a**) va tur mezonini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – etologik; b – fiziologik
- B) a – fiziologik; b – fiziologik
- C) a – etologik; b – etologik
- D) a – fiziologik; b – etologik

1108. Daryo qisqichbaqasi biror xavf sezib qolganda, dum suzgichlarini qorin tomonga tez-tez siltab, orqa tomoni bilan suzib ketishi qaysi moslanish
(a) va tur mezonini **(b)** ifodalaydi?

A) a – etologik; b – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – etologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1109. Bezovta bo‘lib qumdan chiqqan lansetnik yorug‘dan qochib, tezroq qumga ko‘milib olishi qaysi moslanish **(a)** va tur mezonini **(b)** ifodalaydi?

A) a – etologik; b – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – etologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1110. Tuyaqush tuxumlarni kunduzi urg‘ochisi, kechasi erkagi bosib yotishi qaysi moslanish **(a)** va tur mezonini **(b)** ifodalaydi?

A) a – etologik; b – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – etologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1111. Gepardlar o‘ljasini pana joyda poylab yotib tutib olishi qaysi moslanish **(a)** va tur mezonini **(b)** ifodalaydi?

A) a – etologik; b – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – etologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1112. Korsak o‘ljasini taqib qilib tutib olishi qaysi moslanish **(a)** va tur mezonini **(b)** ifodalaydi?

A) a – etologik; b – fiziologik
 B) a – fiziologik; b – fiziologik
 C) a – etologik; b – etologik
 D) a – fiziologik; b – etologik

1113. Dengiz paxmoq otchasining suv o’simliklariga o‘xhashi **(a)** va kuropatkaning qishda oq rangda bo‘lishi **(b)** qaysi moslanish turini ifodalaydi?

A) a – himoya rangi; b – maskirovka
 B) a – mimikriya; b – ogohlantiruvchi rang
 C) a – maskirovka; b – himoya rangi
 D) a – ogohlantiruvchi rang; b – mimikriya

1114. Ninabaliqning suvo’tlariga o‘xhashi **(a)** va gornostoyning qishda oq rangda bo‘lishi **(b)** qaysi moslanish turini ifodalaydi?

A) a – himoya rangi; b – maskirovka
 B) a – mimikriya; b – ogohlantiruvchi rang
 C) a – maskirovka; b – himoya rangi
 D) a – ogohlantiruvchi rang; b – mimikriya

1115. Chupchikning rangi hamda shaklining novdaga o‘xhashi **(a)** va kaltakesaklarning qum rangida bo‘lishi **(b)** qaysi moslanish turini ifodalaydi?

A) a – himoya rangi; b – maskirovka

- B) a – mimikriya; b – ogohlantiruvchi rang
 C) a – maskirovka; b – himoya rangi
 D) a – ogohlantiruvchi rang; b – mimikriya

1116. Keltirilgan fikrlarni moslanish turiga ko’ra juftlab ko’rsating.

a) maskirovka; b) himoya rangi; c) mimikriya.
 1) dengiz paxmoq otchasining suv o’simliklariga o‘xhashi;
 2) gornostoyning yozda qo‘ng’ir rangda bo‘lishi
 3) belyanka kapalagining glekonius kapalagiga o‘xhashi;
 4) kuropatkaning qishda oq rangda bo‘lishi;
 5) dengiz paxmoq otchasining suv o’simliklariga o‘xhashi;
 6) Amerika suviloninig korall aspidiga o‘xhashi.
 A) a – 1,5; b – 2,4; c – 3,6
 B) a – 1,4; b – 2,6; c – 3,5
 C) a – 1,4; b – 2,5; c – 3,6
 D) a – 1,5; b – 2,3; c – 4,6

1117. Keltirilgan fikrlarni moslanish turiga ko’ra juftlab ko’rsating.

a) maskirovka; b) himoya rangi; c) mimikriya.
 1) ko’lbuqaning o’simliklarga o‘xhashi;
 2) gornostoyning qishda oq rangda bo‘lishi
 3) suvarakning xonqiziga o‘xhashi;
 4) kuropatkaning yozda qo‘ng’ir rangda bo‘lishi;
 5) lattachi baliqning suv o’simliklariga o‘xhashi;
 6) oynasimon kapalakning oddiy ariga o‘xhashi;
 A) a – 1,5; b – 2,4; c – 3,6
 B) a – 1,4; b – 2,6; c – 3,5
 C) a – 1,4; b – 2,5; c – 3,6
 D) a – 1,5; b – 2,3; c – 4,6

1118. Keltirilgan fikrlarni moslanish turiga ko’ra juftlab ko’rsating.

a) maskirovka; b) himoya rangi; c) mimikriya.
 1) kvaksha baqasining barg rangida bo‘lishi;
 2) gornostoyning yozda qo‘ng’ir rangda bo‘lishi
 3) belyanka kapalagining glekonius kapalagiga o‘xhashi;
 4) kuropatkaning qishda oq rangda bo‘lishi;
 5) dengiz toychasining suv o’simliklariga o‘xhashi;
 6) kakkuning jiblajibonlar iniga tuxum qo‘yishi.
 A) a – 1,5; b – 2,4; c – 3,6
 B) a – 1,4; b – 2,6; c – 3,5
 C) a – 1,4; b – 2,5; c – 3,6
 D) a – 1,5; b – 2,3; c – 4,6

1119. Oynasimon kapalakning oddiy ariga o‘xhashi **(a)** va jirafalar terisida olachipor dog‘larning bo‘lishi **(b)** qaysi moslanish turini ifodalaydi?

A) a – himoya rangi; b – maskirovka
 B) a – mimikriya; b – ogohlantiruvchi rang
 C) a – maskirovka; b – himoya rangi
 D) a – mimikriya; b – chalg’ituvchi rang

1120. Kakkuning qorayaloqlar iniga tuxum qo'yishi (a) va zebraclar terisida olachipor yo'llarning bo'lishi (b) qaysi moslanish turini ifodalaydi?

A) a – himoya rangi; b – maskirovka
 B) a – mimikriya; b – ogohlantiruvchi rang
 C) a – maskirovka; b – himoya rangi
 D) a – mimikriya; b – chalg'ituvchi rang

1121. Ebalak (a), qo'ytikan (b) va temirtikan (c) o'simliklarining mevasi uchun xarakterli belgilarni ko'rsating.

1) qarmoqli; 2) sanchuvchi; 3) tikanli; 4) ilashuvchi.
 A) a – 3; b – 1; c – 1   B) a – 2; b – 3; c – 2
 C) a – 3; b – 2; c – 1   D) a – 2; b – 3; c – 4

1122. Ebalak (a), beda (b) va temirtikan (c) o'simliklarining mevasi uchun xarakterli belgilarni ko'rsating.

1) qarmoqli; 2) sanchuvchi; 3) tikanli; 4) ilashuvchi.
 A) a – 3; b – 2; c – 4   B) a – 2; b – 3; c – 2
 C) a – 3; b – 2; c – 1   D) a – 2; b – 4; c – 2

1123. Qariqiz (a), beda (b) va ebalak (c) o'simliklarining mevasi uchun xarakterli belgilarni ko'rsating.

1) qarmoqli; 2) sanchuvchi; 3) tikanli; 4) ilashuvchi.
 A) a – 3; b – 2; c – 4   B) a – 1; b – 4; c – 2
 C) a – 3; b – 2; c – 1   D) a – 2; b – 4; c – 2

1124. Temirtikan (a), beda (b) va sassiqdaraxt (c) o'simliklarining mevasi uchun xarakterli belgilarni ko'rsating.

1) qanotchali; 2) sanchuvchi; 3) tikanli; 4) ilashuvchi.
 A) a – 3; b – 2; c – 4   B) a – 2; b – 3; c – 2
 C) a – 3; b – 2; c – 1   D) a – 2; b – 4; c – 1

1125. Temirtikan (a), beda (b) va qayin (c) o'simliklarining mevasi uchun xarakterli belgilarni ko'rsating.

1) qanotchali; 2) sanchuvchi; 3) tikanli; 4) ilashuvchi.
 A) a – 3; b – 2; c – 4
 B) a – 2; b – 3; c – 2
 C) a – 3; b – 2; c – 1
 D) a – 2; b – 4; c – 1

1126. Transkripsiya (a), fotosintez (b) va siyidik ajralishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajasi ekanligini aniqlang.

A) a – molekula; b – hujayra; c – organizm
 B) a – hujayra; b – hujayra; c – organizm
 C) a – molekula; b – organizm; c – hujayra
 D) a – hujayra; b – hujayra; c – molekula

1127. Transilyatsiya (a), xemosintez (b) va qon aylanishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajasi ekanligini aniqlang.

A) a – molekula; b – hujayra; c – organizm
 B) a – hujayra; b – hujayra; c – organizm
 C) a – molekula; b – organizm; c – hujayra
 D) a – hujayra; b – hujayra; c – molekula

1128. Reduplikatsiya (a), sentriolaning hosil bo'lishi (b) va transpiratsiya (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajasi ekanligini aniqlang.

A) a – molekula; b – hujayra; c – organizm
 B) a – hujayra; b – hujayra; c – organizm
 C) a – molekula; b – organizm; c – hujayra
 D) a – hujayra; b – hujayra; c – molekula

1129. Oqil sintezi (a), xloroplastning bo'linishi (b) va tiroksinning sintezlanishi (b) tiriklikning qaysi tuzilish darajasi ekanligini aniqlang.

A) a – molekula; b – hujayra; c – organizm
 B) a – hujayra; b – hujayra; c – organizm
 C) a – molekula; b – organizm; c – hujayra
 D) a – hujayra; b – hujayra; c – molekula

1130. Tur paydo bo'lischening filetik (a), duragaylash (b) va divergensiya (c) yo'nalishlari uchun mos javobni ko'rsating.

1) avlodlarda belgilarning ajralishi kuzatiladi;
 2) bir tur o'rnini ikkinchi tur egallaydi;
 3) ikki turdan uchinchi tur paydo bo'ladi.

A) a – 2; b – 1; c – 3
 B) a – 1; b – 2; c – 3
 C) a – 2; b – 3; c – 1
 D) a – 1; b – 2; c – 3

1131. Tur paydo bo'lischening allopatrik (a) va simpatrik (b) yo'nalishlari uchun tegishli javoblarni ko'rsating.

1) reproduktiv to'siqlar tufayli sodir bo'ladi;
 2) geografik to'siqlar tufayli sodir bo'ladi;
 3) alohidalashgan populyatsiyalar ajdod tur bilan bir arealda tarqalgan bo'ladi;
 4) alohidalashgan populyatsiyalar ajdod tur bilan bir arealda tarqalmagan bo'ladi;

A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 1,4; b – 2,3

1132. Tur paydo bo'lischening simpatrik (a) va allopatrik (b) yo'nalishlari uchun tegishli javoblarni ko'rsating.

1) reproduktiv to'siqlar tufayli sodir bo'ladi;
 2) geografik to'siqlar tufayli sodir bo'ladi;
 3) alohidalashgan populyatsiyalar ajdod tur bilan bir arealda tarqalgan bo'ladi;
 4) alohidalashgan populyatsiyalar ajdod tur bilan bir arealda tarqalmagan bo'ladi;

A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 1,4; b – 2,3

1133. Keltirilgan misollarni turning paydo bo'lish yo'nalishiga ko'ra moslab ko'rsating.

a) simpatrik; b) allopatrik.

1) qirg'ovulning xiva va kavkaz kenja turlarining paydo bo'lishi;
 2) yer iguanasi va yashil iguananing Neotropik biogeografik viloyatda uchrashi;
 3) emuning Avstraliya, nanduning Neotropik biogeografik viloyatda uchrashi;
 4) umumiy areal doirasida 5 ta chittak turning paydo bo'lishi.

- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 1,3; b – 2,4

1134. Keltirilgan misollarni turning paydo bo'lish yo'nalishiga ko'ra moslab ko'rsating.

a) simpatrik; b) allopatrik.

- 1) qirg'ovulning murg'ob va manjur kenja turlarining paydo bo'lishi;
  - 2) yonsuzar qisqichbaqa turkumining bir ajdod turidan 250 ta yangi tur paydo bo'lishi;
  - 3) gibbonning Himdomalay, shimpanzening Habshiston biogeografik viloyatida uchrashi;
  - 4) olcha va tog'olchaning chatishirilishidan olxo'rining paydo bo'lishi.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 1,3; b – 2,4

1135. Keltirilgan misollarni turning paydo bo'lish yo'nalishiga ko'ra moslab ko'rsating.

a) simpatrik; b) allopatrik.

- 1) xrizantema avlodiga kiruvchi 18, 36, 90 xromosomali turlarning mavjudligi;
  - 2) Sirdaryo, Amudaryoda yashovchi soxta kurakburun baliq turning mavjudligi;
  - 3) 52 ta xromosoma to'plamga ega bo'lgan xirzutum, barbadenze g'o'za turlari kelib chiqishi;
  - 4) Galapagos orollaridagi tog' vyuroklari ham har bir orolda o'ziga xos ko'rinishga ega.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 1,3; b – 2,4

1136. Keltirilgan misollarni turning paydo bo'lish yo'nalishiga ko'ra moslab ko'rsating.

a) simpatrik; b) allopatrik.

- 1) muskusli qo'yning Neoarktik, yovvoyi qo'yning Paleoarktik biogeografik viloyatida uchrashi;
  - 2) murakkabguldoshlar oilasiga kiruvchi skerda avlodida 3, 4, 5, 6, 7 xromosomali turlarinig mavjudligi;
  - 3) Baykal ko'lida molluskalar, qisqichbaqasimonlar, baliqlar, chuvalchanglarning boshqa joylarda uchramaydigan juda ko'p turlari uchraydi;
  - 4) tamaki avlodiga 24, 48, 72 xromosomali turlarning mavjudligi.
- A) a – 2,4; b – 1,3   B) a – 2,3; b – 1,4
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 1,3; b – 2,4

1137. Tog' vyuroklarining bir nechta turlari mavjudligi

(a) va o'lxorining hosil bo'lishi **(b)** tur paydo

bo'lishining qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

- A) a – ekologik; b – geografik
 B) a – ekologik; b – ekologik
 C) a – geografik; b – ekologik
 D) a – geografik; b – geografik

1138. Yevropa zubiri hamda Amerika bizonining kelib chiqishi **(a)** va bir arealda yashaydigan chittaklarning 5 ta turi kelib chiqishi **(b)** tur paydo bo'lishining qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

- A) a – ekologik; b – geografik

- B) a – ekologik; b – geografik
 C) a – geografik; b – ekologik
 D) a – geografik; b – geografik

1139. Orangutanning Hindomalay, shimpanzening Habashiston biogeografik viloyatida uchrashi **(a)** va yonsuzar qisqichbaqa turkumining bir ajdod turidan 250 ta yangi tur paydo bo'lishi **(b)** tur paydo bo'lishining qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

- A) a – ekologik; b – geografik
 B) a – ekologik; b – ekologik
 C) a – geografik; b – ekologik
 D) a – geografik; b – geografik

1140. Dingo itining Avstraliya, giyena itining Habashiston biogeografik viloyatlarda uchrashi **(a)** va 52 ta xromosoma to'plamga ega bo'lgan xirzutum, barbadenze g'o'za turlari kelib chiqishi **(b)** tur paydo bo'lishining qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

- A) a – ekologik; b – geografik
 B) a – ekologik; b – ekologik
 C) a – geografik; b – ekologik
 D) a – geografik; b – geografik

1141. Sorgoning Efiyopiya, zea mayesning Markaziy Amerikada uchrashi **(a)** va xrizantema avlodiga kiruvchi 18, 36, 90 xromosomali turlarning mavjudligi **(b)** tur paydo bo'lishining qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

- A) a – ekologik; b – geografik
 B) a – ekologik; b – ekologik
 C) a – geografik; b – ekologik
 D) a – geografik; b – geografik

1142. Pingvinlar koloniyasiya o'lchami jihatidan har xil bo'lgan pingvinlarning uchrashi qaysi tur mezonini **(a)** va hayot tuzilish darajasini **(b)** ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – populyatsiya
 B) a – fiziologik; b – organizm
 C) a – morfologik; b – organizm
 D) a – fiziologik; b – populyatsiya

1143. Tovushqonlar koloniyasiya o'lchami jihatidan har xil bo'lgan pingvinlarning uchrashi qaysi tur mezonini **(a)** va hayot tuzilish darajasini **(b)** ifodalaydi?

- A) a – morfologik; b – populyatsiya
 B) a – fiziologik; b – organizm
 C) a – morfologik; b – organizm
 D) a – fiziologik; b – populyatsiya

1144. Pavian maymunlar podasining markazida, eng xavfsiz joyda bolali yoki homilador urg'ochilar, chetlarida boshchilari, yosh erkak va urg'ochilar bo'lishi qaysi tur mezonini **(a)** va hayot tuzilish darajasini **(b)** ifodalaydi?

- A) a – ekologik; b – populyatsiya
 B) a – fiziologik; b – organizm
 C) a – morfologik; b – organizm
 D) a – etologik; b – populyatsiya

1145. Zebralarning podasida har doim oldinda qari urg‘ochi, uning ortida avval eng yosh, keyin kattaroq yoshdagi, ulardan keyin katta yoshdagi zebraclar, eng oxirida esa poda boshchisi bo‘lgan erkak zebra harakatlanishi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – ekologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – etologik; b – populyatsiya

1146. Termiltarning koloniylarida individlar o‘rtasida vazifalar o‘zaro taqsimlanishi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – ekologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – etologik; b – populyatsiya

1147. Arilarning koloniylarida individlar o‘rtasida vazifalar o‘zaro taqsimlanishi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – ekologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – etologik; b – populyatsiya

1148. Chumolilarning koloniylarida individlar o‘rtasida vazifalar o‘zaro taqsimlanishi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – ekologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – etologik; b – populyatsiya

1149. Arilarning koloniylarida o‘lchami jihatidan har xil individlarning uchrashi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – morfologik; b – populyatsiya

1150. Chumolilarning koloniylarida o‘lchami jihatidan har xil individlarning uchrashi qaysi tur mezonini (**a**) va hayot tuzilish darajasini (**b**) ifodalaydi?

- A) a – fiziologik; b – populyatsiya
- B) a – fiziologik; b – organizm
- C) a – morfologik; b – organizm
- D) a – morfologik; b – populyatsiya

1151. Korsak bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – sug’ur; b – Simmental
- B) a – kashalot; b – dingo iti
- C) a – giyena iti; b – nutriya
- D) a – muflon; b – tovushqon

1152. Yenotsimon it bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – sug’ur; b – oq biqin
- B) a – kasatka; b – martishka
- C) a – giyena iti; b – norka
- D) a – muflon; b – tovushqon

1153. Kutora bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – sayg’oq; b – oq peshana kaputsin
- B) a – gorbusha; b – vixuxol
- C) a – gaaga; b – qunduzsimon yerqazar
- D) a – gerefond; b – krot

1154. Tipratikan bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – jirafa; b – oltin rangli krot
- B) a – gorbusha; b – vixuxol
- C) a – gaaga; b – qunduzsimon yerqazar
- D) a – gerefond; b – oq biqin

1155. Sakrovchi bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – suqsun; b – oltin rangli krot
- B) a – gavialla; b – vixuxol
- C) a – rambule; b – yerqazar
- D) a – qo’tos; b – kvaksha

1156. Qunduzsimon yerqazar bilan bir sinfga (**a**) va bir turkumga (**b**) kiruvchi organizmlarni ko‘rsating.

- A) a – rambule; b – krot
- B) a – alligator; b – vixuxol
- C) a – ilonbosh; b – yerqazar
- D) a – qo’tos; b – povituxa

1157. Kuropatka bilan bir sinfga (**a**) va kutora bilan bir turkumga (**b**) mansub bo‘lgan hayvonlarni ko‘rsating.

- A) a – tukan; b – tipratikan
- B) a – gaaga; b – norka
- C) a – korsak; b – zorka
- D) a – gavialla; b – krot

1158. Ko’lbuqa bilan bir sinfga (**a**) va krot bilan bir turkumga (**b**) mansub bo‘lgan hayvonlarni ko‘rsating.

- A) a – koala; b – yaguar
- B) a – churrak; b – yerqazar
- C) a – kenguru; b – gepard
- D) a – boltayutar; b – qunduz

1159. Ko’rgalak bilan bir sinfga (**a**) va vixuxol bilan bir turkumga (**b**) mansub bo‘lgan hayvonlarni ko‘rsating.

- A) a – hakka; b – sakrovchi
- B) a – skuns; b – kolibri
- C) a – yalqov; b – nandu
- D) a – ukki; b – chumolixo’r

1160. Agama bilan bir sinfga (**a**) va qulon bilan bir turkumga (**b**) mansub bo‘lgan hayvonlarni ko‘rsating.

- A) a – iguana; b – ot
- B) a – muskusli qo’y; b – rambule
- C) a – xamelion; b – echki
- D) a – salamandra; b – zebra

1161. Iguana bilan bir sinfga (a) va karkidon bilan bir turkumga (b) mansub bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.
 A) a – dodo; b – paki
 B) a – gnu; b – tukan
 C) a – qalqontumshuq; b – begemot
 D) a – xamelion; b – tapir

1162. Bir turkumga (**a**) va bir sinfga (**b**) kiruvchi organizmlarni aniqlang.
 A) a = vixuxol – krot ; b = ko'lbuqa – ko'rgalak
 B) a = gaaga – kolibri; b = qulon – tapir
 C) a = sigir – echki ; b = norka – zorka
 D) a = tipratikan – qunduz; b = rambule – qo'tos

1163. Bir turkumga (**a**) va bir sinfga (**b**) kiruvchi organizmlarni aniqlang.
 A) a = sakrovchi – krot ; b = hakka – burgut
 B) a = gorbusha – tukan; b = karkidon – qulon
 C) a = qo'y – echki ; b = norka – nutriya
 D) a = kutora – qunduz; b = rambule – qo'tos

1164. Bir turkum (**a**) va bir oilaga (**b**) mansub organizmlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) a = zorka – glekonius; b = yaguar – sirtlon
 B) a = qunduz – kutora ; b = salamandra – gekkon
 C) a = zorka – zog'ora; b = kuropatka – kolibri
 D) a = gornostoy – glekonius; b = forel – oq amur

1165. Bir turkum (**a**) va bir oilaga (**b**) mansub organizmlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) a = maxaon– glekonius; b = gepard – sher
 B) a = qunduz – kutora ; b = salamandra – gekkon
 C) a = zorka – zog'ora; b = kuropatka – kolibri
 D) a = gornostoy – glekonius; b = forel – oq amur

1166. Bir turkum (**a**) va bir oilaga (**b**) mansub organizmlar ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 A) a = arxar – zubr; b = olaqo'zan – latcha
 B) a = qunduz – kutora ; b = salamandra – gekkon
 C) a = zorka – zog'ora; b = kuropatka – kolibri
 D) a = gornostoy – glekonius; b = forel – oq amur

1167. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Qayin odimchisi glekonius kabi ... .
 A) maxsus sezgi organlariga ega emas
 B) traxeya va o'pka orqali nafas oladi
 C) lichinkasida soxta oyoqlar mayjud
 D) kloakaga ega

1168. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Qayin odimchisi glekonius kabi ... .
 A) maxsus sezgi organlariga ega emas
 B) traxeya va o'pka orqali nafas oladi
 C) ayirish organlarining bir uchi berk
 D) kloakaga ega

1169. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Skuns echki singari ... .
 A) diafragmaga ega emas

B) rambule bilan bir sinfga kiradi
 C) o'pkalari kataklarga bo'lingan
 D) apollon bilan bir turkumga kiradi

1170. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Badbo'y kaltadum ohu singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) issiqxonli hayvon
 C) o'pkalari kataklarga bo'lingan
 D) apollon bilan bir turkumga kiradi

1171. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Begemot fil singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) Habashishtonda biogeografik viloyatida tarqalgan
 C) o'pkalari kataklarga bo'lingan
 D) Himdomalayda biogeografik viloyatida tarqalgan

1172. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Sixshox kiyik ilvirs singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) Neoarktik biogeografik viloyatida tarqalgan
 C) havo xaltachalariga ega
 D) Neotropik biogeografik viloyatida tarqalgan

1173. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Ko'rgalak kuropatka singari ... .
 A) diafragmaga ega
 B) qulop suprasi rivojlangan
 C) havo xaltachalariga ega
 D) sovuqqonli organizm

1174. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Kutora tipratikan singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) quruqlikda yashaydi
 C) bir turkumga mansub
 D) suv va quruqlikda yashaydi

1175. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Yalqov chumolixo'r singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) produtsent organizm
 C) bir turkumga mansub
 D) Himdomalayda biogeografik viloyatida tarqalgan

1176. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Yalqov zirxlilar singari ... .
 A) diafragmaga ega emas
 B) produtsent organizm
 C) bir turkumga mansub
 D) Himdomalayda biogeografik viloyatida tarqalgan

1177. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.
Lattachi tilyapiya singari ... .
 A) diafragmaga ega
 B) produtsent organizm
 C) bir sinfga mansub
 D) katta qon aylanish doirasi yurakning chap qorinchasidan boshlanadi

1178. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Dengiz masqarabozি forel singari ... .*

- A) diafragmaga ega
 B) produtsent organizm
 C) bir sinfga mansub
 D) katta qon aylanish doirasi yurakning chap qorinchasidan boshlanadi

1179. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Lola xolmon singari ... .*

- A) barglari bandli
 B) konsument organizm
 C) bir sinfga mansub
 D) yong'oq mevaga ega

1180. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Karrak astragal singari ... .*

- A) barglari bandsiz
 B) konsument organizm
 C) bir sinfga mansub
 D) qovoq meva hosil qiladi

1181. Quyidagilardan nechta to'g'ri (a) va noto'g'ri (b) fikrlar hisoblanadi?

- a) yurak bo'l machalari va qorinchalari bir vaqtida qisqaradi;
 b) yurak bo'l machalari va qorinchalari navbat bilan qisqaradi;
 c) chap qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha sistola holatida bo'ladi;
 d) chap qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha diastola holatida bo'ladi;
 e) ikki tavaqali klapan chap bo'l macha diastolasi vaqtida ochiq bo'ladi;
 f) uch tavaqali klapan o'ng bo'l macha sistolasi vaqtida yopiq bo'ladi.
 A) a - 3; b - 3   B) a - 1; b - 5
 C) a - 4; b - 2   D) a - 2; b - 4

1182. Quyidagilardan nechta to'g'ri (a) va noto'g'ri (b) fikrlar hisoblanadi?

- a) yurak bo'l machalari va qorinchalari bir vaqtida qisqaradi;
 b) chap qorincha diastolasi vaqtida yarimoysimon klapan ochiq bo'ladi;
 c) o'ng qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha sistola holatida bo'ladi;
 d) chap qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha diastola holatida bo'ladi;
 e) ikki tavaqali klapan chap bo'l macha diastolasi vaqtida ochiq bo'ladi;
 f) uch tavaqali klapan o'ng bo'l macha sistolasi vaqtida yopiq bo'ladi.
 A) a - 3; b - 3   B) a - 1; b - 5
 C) a - 4; b - 2   D) a - 2; b - 4

1183. Quyidagilardan nechta noto'g'ri (a) va to'g'ri (b) fikrlar hisoblanadi?

- a) yurak bo'l machalari va qorinchalari bir vaqtida qisqarmaydi;
 b) chap qorincha diastolasi vaqtida yarimoysimon klapan yopiq bo'ladi;
 c) o'ng qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha sistola holatida bo'ladi;
 d) chap qorincha diastolasi vaqtida o'ng bo'l macha sistola holatida bo'ladi;
 e) ikki tavaqali klapan chap bo'l macha diastolasi vaqtida ochiq bo'ladi;
 f) uch tavaqali klapan o'ng bo'l macha sistolasi vaqtida yopiq bo'ladi.
 A) a - 3; b - 3   B) a - 1; b - 5
 C) a - 4; b - 2   D) a - 2; b - 4

1184. Agar katta yoshli sog'lom kishining minutlik yurak urishlar soni (*tinch holatda*) 75 taga teng bo'lsa, uning qorinchalari qisqarishi uchun sarflangan vaqtini (*sekund*) hisoblang.

- A) 30   B) 22,5   C) 15   D) 7,5

1185. Agar katta yoshli sog'lom kishining minutlik yurak urishlar soni (*tinch holatda*) 75 taga teng bo'lsa, uning bo'l machalari qisqarishi uchun sarflangan vaqtini (*sekund*) hisoblang.

- A) 30   B) 22,5   C) 15   D) 7,5

1186. Agar katta yoshli sog'lom kishining minutlik yurak urishlar soni (*tinch holatda*) 75 taga teng bo'lsa, uning yuragi dam olishi uchun sarflangan vaqtini (*sekund*) hisoblang.

- A) 30   B) 22,5   C) 15   D) 7,5

1187. Vazopressin gormoni haqida keltirilgan fikrlardan nechta to'g'ri emas?

- a) epifizning orqa bo'lagidan ajraladi;
 b) gipofizning oldingi bo'lagidan ajraladi;
 c) qon bosimini oshiradi;
 d) qon tomirlarni toraytiradi.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1188. Vazopressin gormoni haqida keltirilgan fikrlardan nechta to'g'ri?

- a) epifizning oldingi bo'lagidan ajraladi;
 b) gipofizning orqa bo'lagidan ajraladi;
 c) qon bosimini oshiradi;
 d) qon tomirlarni kengaytiradi.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1189. Kalsiy tuzlari haqida keltirilgan to'g'ri fikrlar soni quyidagilar orasida nechta ekanligni ko'rsating.

- a) oq qayin zamburig'i tarkibida ko'p bo'ladi;
 b) muskullar qisqarishini ta'minlaydi;
 c) qon ivishida ishtirok etadi;
 d) yurak ishini susaytiradi.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1190. Kalsiy tuzlari haqida keltirilgan noto'g'ri fikrlar soni quyidagilar orasida nechta ekanligni ko'rsating.

- a) oq qayin zamburig'i tarkibida ko'p bo'ladi;

- b) muskullar qisqarishini ta'minlaydi;
 c) qon ivishida ishtirok etadi;
 d) yurak ishini susaytiradi.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1191. Quyidagi nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblar soni nechta ekanligini aniqlang.

Qalqonoldi bezi funksiyasi kuchayganda .... .

- 1) nerv – muskul qo'zg'aluvchanligi ortadi;
 2) nerv – muskul qo'zg'aluvchanligi kamayadi;
 3) tana muskullari taranglashadi;
 4) tana muskullari tarangligi kamayadi;
 5) odamda holsizlik, tez charchash kuzatiladi;
 6) odamda uyqusizlik, ishtaha pasiyishi, serjahllik kuzatiladi.

- A) 3 ta   B) 2 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1192. Quyidagi nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblar soni nechta ekanligini aniqlang.

Qalqonoldi bezi funksiyasi kuchayganda .... .

- 1) paratgormon sekretsiyasi ortadi;
 2) paratgormon sekretsiyasi kamayadi;
 3) qonda kalsiy miqdori ortadi;
 4) qonda kalsiy miqdori kamayadi;
 5) suyaklar qattiqlashib – deformatsiyaga uchraydi;
 6) suyaklar yumshab – deformatsiyaga uchraydi;

- A) 3 ta   B) 2 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1193. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ptialin amilaza kabi .... .

- 1) gidrofob mikroorganik molekulalarni parchalaydi;
 2) gidrofil mikroorganik molekulalarni parchalaydi;
 3) peptid bog'larga ega;
 4) peptid bog'larni uzadi;
 5) dissimilyatsiyada ishtirok etadi;
 6) assimilyatsiyada ishtirok etadi.

- A) 1,4,5   B) 2,3,6   C) 1,3,5   D) 2,4,5

1194. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ptialin amilaza kabi .... .

- 1) transkripsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) peptid bog'larga ega;
 4) peptid bog'larni uzadi;
 5) dissimilyatsiyada ishtirok etadi;
 6) assimilyatsiyada ishtirok etadi.

- A) 1,4,5   B) 2,3,5   C) 1,3,6   D) 2,4,6

1195. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

DNK – polimeraza RNK – polimeraza kabi .... .

- 1) transkripsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) transkripsiyyada ishtirok etadi;
 4) transilyatsiyada ishtirok etadi;
 5) ikkilamchi strukturaga ega;
 6) uchlamchi strukturaga ega.

- A) 2 va 6   B) 2 va 4   C) 1 va 5   D) 3 va 4

1196. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

DNK – polimeraza RNK – polimeraza kabi .... .

- 1) transkripsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) transkripsiyyada ishtirok etadi;
 4) transilyatsiyada ishtirok etadi;
 5) peptid bog'larga ega;
 6) peptid bog'larni uzadi.

- A) 2 va 6   B) 1 va 4   C) 2 va 5   D) 3 va 4

1197. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Revertaza ligaza kabi .... .

- 1) transkripsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) ikkilamchi strukturaga ega;
 4) uchlamchi strukturaga ega;
 5) peptid bog'larga ega;
 6) peptid bog'larni uzadi.

- A) 2,4,6   B) 2,4,5   C) 1,4,6   D) 1,4,5

1198. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Revertaza ligaza kabi .... .

- 1) transkripsiya mahsuloti;
 2) transilyatsiya mahsuloti;
 3) ikkilamchi strukturaga ega;
 4) uchlamchi strukturaga ega;
 5) mikroorganik molekula;
 6) makroorganik molekula.

- A) 2,4,6   B) 2,4,5   C) 1,4,6   D) 1,4,5

1199. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hpa I Eco.R I kabi .... .

- 1) uchlamchi strukturaga ega;
 2) ikkilamchi strukturaga ega;
 3) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 4) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 5) mikroorganik molekula;
 6) makroorganik molekula.

- A) 1,4,5   B) 2,3,6   C) 1,4,6   D) 2,4,5

1200. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hpa I Eco.R I kabi .... .

- 1) uchlamchi strukturaga ega;
 2) ikkilamchi strukturaga ega;
 3) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 4) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 5) transkripsiya mahsuloti;
 6) transilyatsiya mahsuloti.

- A) 1,4,5   B) 2,3,6   C) 1,4,6   D) 2,4,5

1201. Quyidagilardan nechta revertaza uchun tegishli ekanligini aniqlang;

- 1) transilyatsiya mahsuloti;
 2) transkripsiya mahsuloti;
 3) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 4) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
 5) mikroorganik molekula;
 6) makroorganik molekula;
 7) uchlamchi strukturaga ega;
 8) ikkilamchi strukturaga ega.

- A) 3 ta   B) 4 ta   C) 2 ta   D) 5 ta

1202. Quyidagilardan nechtasi **DNK polimeraza** uchun tegishli ekanligini aniqlang;

- 1) transilyatsiya mahsuloti;
- 2) transkripsiya mahsuloti;
- 3) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 4) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 5) mikroorganik molekula;
- 6) makroorganik molekula;
- 7) uchlamchi strukturaga ega;
- 8) peptid bog'larga ega.

A) 3 ta   B) 4 ta   C) 2 ta   D) 5 ta

1203. **Vitamin D va DNK polimeraza** uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidna nechta ekanligini aniqlang.

- 1) mikroorganik molekula;
- 2) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 3) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 4) peptid bog'larni uzishda qatnashadi;
- 5) peptid bog'larni hosil bo'lishida qatnashadi.

A) 3 ta   B) 2 ta   C) 1 ta   D) 5 ta

1204. **Vitamin D va RNK polimeraza** uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidna nechta ekanligini aniqlang.

- 1) mikroorganik molekula;
- 2) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 3) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 4) peptid bog'larni uzishda qatnashadi;
- 5) peptid bog'larni hosil bo'lishida qatnashadi.

A) 3 ta   B) 2 ta   C) 1 ta   D) 5 ta

1205. **RNK – polimeraza** va **ATF** uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- 1) moddalar almashinuvining oraliq bosqichida qatnashadi;
- 2) moddalar almashinuvining dastlabki bosqichida qatnashadi.
- 3) mikroorganik molekulalar;
- 4) faoliyati assimilyatsiyaga misol bo'ladi;
- 5) faoliyati dissimilyatsiyaga misol bo'ladi.

A) 3 ta   B) 2 ta   C) 1 ta   D) 5 ta

1206. Quyidagi atamalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

- a) akkomodatsiya; b) stereoskopik ko'rish.
- 1) ikki ko'zda ham predmet tasvirining sariq dog'ga tushirilishi;
- 2) gavhar egrilagini o'zgartirib, ko'zni fokusga solish;
- 3) ikki nuqtani ular orasidagi eng kam masofada ajratish;
- 4) ko'zning rang ajratish funksiyasini bajarish.

A) a – 4; b – 3   B) a – 2; b – 1
 C) a – 3; b – 4   D) a – 1; b – 2

1207. Quyidagi atamalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

a) ko'rish o'tkirligi; b) stereoskopik ko'rish.

- 1) ikki ko'zda ham predmet tasvirining sariq dog'ga tushirilishi;
- 2) gavhar egrilagini o'zgartirib, ko'zni fokusga solish;
- 3) ikki nuqtani ular orasidagi eng kam masofada ajratish;
- 4) ko'zning rang ajratish funksiyasini bajarish.

A) a – 4; b – 2   B) a – 2; b – 4
 C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 3

1208. Quyidagi atamalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

a) stereoskopik ko'rish; b) ko'rish.

- 1) ikki ko'zda ham predmet tasvirining sariq dog'ga tushirilishi;
- 2) gavhar egrilagini o'zgartirib, ko'zni fokusga solish;
- 3) ikki nuqtani ular orasidagi eng kam masofada ajratish;
- 4) ko'zning buyumlarning shakli, rangi va ular orasidagi masofani farqlash xususiyati.

A) a – 4; b – 1   B) a – 2; b – 3
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 4

1209. Kamalak pardadagi pigment bo'lmasligi natijasida kelib chiqadigan kasallik uchun xos to'g'ri javobni aniqlang.

- A) X – D tipda irsiylanadi
 B) X – R tipda irsiylanadi
 C) A – D tipda irsiylanadi
 D) A – R tipda irsiylanadi

1210. To'r pardadagi tayoqchasimon hujayralar faoliyati buzilishi bilan kelib chiqadigan kasallik uchun xos to'g'ri javobni aniqlang.

- A) X – D tipda irsiylanadi
 B) X – R tipda irsiylanadi
 C) A – D tipda irsiylanadi
 D) A – R tipda irsiylanadi

1211. To'r pardadagi kolbasimon hujayralar faoliyati buzilishi bilan kelib chiqadigan kasallik uchun xos to'g'ri javobni aniqlang.

- A) X – D tipda irsiylanadi
 B) X – R tipda irsiylanadi
 C) A – D tipda irsiylanadi
 D) A – R tipda irsiylanadi

1212. Ko'z shox pardasining ko'rlikka olib keladigan irsiy degeneratsiyasi kasalligi uchun xos to'g'ri fikrni aniqlang.

- A) D – gen kasalligi
 B) R – gen kasalligi
 B) A – R tipda irsiylanadi
 D) X – R tipda irsiylanadi

1213. Ko'rish o'tkirligida muammo sezgan bir o'smir qiz shahar markaziy poliklinikasi ko'z shifokoriga (oftalmolog) murojaat qilib keldi. Shifokor Golovin jadvali bo'yicha qizning ko'rish otkirligini tekshirib quyidagi natijaga ega bo'ldi:

[**o'ng ko'z**] = (OD) jadvalni 7 – qatorini aniq ko'ra olmadi;

[**chap ko'z**] = (OS) jadvalni 6 – qatorini aniq ko'ra olmadi.

Shu ma'lumotlardan foydalanib qizning ko'rish o'tkirligi to'g'ri baholangan javobni aniqlang.

- A) (OD) = 0,5; (OS) = 0,6
- B) (OD) = 0,6; (OS) = 0,5
- C) (OD) = 0,6; (OS) = 0,7
- D) (OD) = 0,7; (OS) = 0,6

1214. Ko'rish o'tkirligida muammo sezgan bir o'smir qiz shahar markaziy poliklinikasi ko'z shifokoriga (oftalmolog) murojaat qilib keldi. Shifokor Golovin jadvali bo'yicha qizning ko'rish otkirligini tekshirib quyidagi natijaga ega bo'ldi:

[**o'ng ko'z**] = (OD) jadvalni 6 – qatorini aniq ko'ra olmadi;
[**chap ko'z**] = (OS) jadvalni 7 – qatorini aniq ko'ra olmadi.

Shu ma'lumotlardan foydalanib qizning ko'rish o'tkirligi to'g'ri baholangan javobni aniqlang.

- A) (OD) = 0,5; (OS) = 0,6
- B) (OD) = 0,6; (OS) = 0,5
- C) (OD) = 0,6; (OS) = 0,7
- D) (OD) = 0,7; (OS) = 0,6

1215. Ko'rish o'tkirligida muammo sezgan bir o'smir yigit shahar markaziy poliklinikasi ko'z shifokoriga (oftalmolog) murojaat qilib keldi. Shifokor Golovin jadvali bo'yicha yigitning ko'rish otkirligini tekshirib quyidagi natijaga ega bo'ldi:

[**o'ng ko'z**] = (OD) jadvalni 8 – qatorini aniq ko'ra olmadi;
[**chap ko'z**] = (OS) jadvalni 7 – qatorini aniq ko'ra olmadi.

Shu ma'lumotlardan foydalanib yigitning ko'rish o'tkirligi to'g'ri baholangan javobni aniqlang.

- A) (OD) = 0,6; (OS) = 0,7
- B) (OD) = 0,7; (OS) = 0,6
- C) (OD) = 0,8; (OS) = 0,7
- D) (OD) = 0,7; (OS) = 0,8

1216. Ko'rish o'tkirligida muammo sezgan bir o'smir yigit shahar markaziy poliklinikasi ko'z shifokoriga (oftalmolog) murojaat qilib keldi. Shifokor Golovin jadvali bo'yicha yigitning ko'rish otkirligini tekshirib quyidagi natijaga ega bo'ldi:

[**o'ng ko'z**] = (OD) jadvalni 7 – qatorini aniq ko'ra olmadi;
[**chap ko'z**] = (OS) jadvalni 8 – qatorini aniq ko'ra olmadi.

Shu ma'lumotlardan foydalanib yigitning ko'rish o'tkirligi to'g'ri baholangan javobni aniqlang.

- A) (OD) = 0,6; (OS) = 0,7
- B) (OD) = 0,7; (OS) = 0,6
- C) (OD) = 0,8; (OS) = 0,7
- D) (OD) = 0,7; (OS) = 0,8

1217. Sog'lom insonning qorong'ulikda ko'zida kuzatiladigan holatlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) qorachiq kengayadi;

2) qorachiq torayadi;

3) kolbachasimon retseptorlar qo'zg'aladi;

4) tayoqchasimon retseptorlar qo'zg'aladi.

- A) 1,3
- B) 2,4
- C) 1,4
- D) 2,3

1218. Sog'lom insonning qorong'ulikda ko'zida kuzatiladigan holatlar to'g'ri ko'rsatilmagan javobni aniqlang.

1) qorachiq kengayadi;

2) qorachiq torayadi;

3) kolbachasimon retseptorlar qo'zg'aladi;

4) tayoqchasimon retseptorlar qo'zg'aladi.

- A) 1,3
- B) 2,4
- C) 1,4
- D) 2,3

1219. Sog'lom insonning yorug'likda ko'zida kuzatiladigan holatlar to'g'ri ko'rsatilmagan javobni aniqlang.

1) qorachiq kengayadi;

2) qorachiq torayadi;

3) kolbachasimon retseptorlar qo'zg'aladi;

4) tayoqchasimon retseptorlar qo'zg'aladi.

- A) 1,3
- B) 2,4
- C) 1,4
- D) 2,3

1220. Sog'lom insonning yorug'likda ko'zida kuzatiladigan holatlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) qorachiq kengayadi;

2) qorachiq torayadi;

3) kolbachasimon retseptorlar qo'zg'aladi;

4) tayoqchasimon retseptorlar qo'zg'aladi.

- A) 1,3
- B) 2,4
- C) 1,4
- D) 2,3

1221. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Sog'lom odam ko'zining sariq dog'i ko'r dog'idan ... bilan farq qiladi.

A) ektodermadan rivojlanishi

B) to'r pardada joylashishi

C) retseptorlarda ega bo'lishi

D) retseptorlarga ega bo'lmasligi

1222. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Sog'lom odam ko'zining ko'r dog'i sariq dog'idan ... bilan farq qiladi.

A) ektodermadan rivojlanishi

B) to'r pardada joylashishi

C) retseptorlarda ega bo'lishi

D) retseptorlarga ega bo'lmasligi

1223. Ko'z soqqasining qisqa bo'lishi (a) va cho'ziq bo'lishi (b) bilan bog'liq kasalliklarni ko'rsating.

A) a – kataratka; b – konyunktivit

B) a – konyunktivit; b – kataratka

C) a – uzoqdan ko'rish; b – yaqindan ko'rish

D) a – yaqindan ko'rish; b – uzoqdan ko'rish

1224. Ko'z soqqasining cho'ziq bo'lishi (a) va qisqa bo'lishi (b) bilan bog'liq kasalliklarni ko'rsating.

A) a – kataratka; b – konyunktivit

B) a – konyunktivit; b – kataratka

- C) a – uzoqdan ko’rish; b – yaqindan ko’rish
D) a – yaqindan ko’rish; b – uzoqdan ko’rish

1225. Bilak suyagining kovagi (**a**) va kurak suyagining g’ovagi (**b**) qanday moddalar saqlanishi moslab ko’rsating.

- A) a – qizil ilik; b – qizil ilik
B) a – sariq ilik; b – qizil ilik
C) a – sariq ilik; b – sariq ilik
D) a – qizil ilik; b – sariq ilik

1226. Son suyagining kovagi (**a**) va ensa suyagining g’ovagi (**b**) qanday moddalar saqlanishi moslab ko’rsating.

- A) a – qizil ilik; b – qizil ilik
B) a – sariq ilik; b – qizil ilik
C) a – sariq ilik; b – sariq ilik
D) a – qizil ilik; b – sariq ilik

1227. Tirsak suyagining g’ovagi (**a**) va ensa suyagining g’ovagi (**b**) qanday moddalar saqlanishi moslab ko’rsating.

- A) a – qizil ilik; b – qizil ilik
B) a – sariq ilik; b – qizil ilik
C) a – sariq ilik; b – sariq ilik
D) a – qizil ilik; b – sariq ilik

1228. Ikki uchi g’ovak, o’rtasi tig’iz moddadan iborat kalta suyaklarni ko’rsating.

- A) kaft va barmoq
B) bilak, boldir, tirsak va son
C) barmoq, kaft usti, kaft va o’mrov
D) qovurg’a va to’sh

1229. Ikki uchi g’ovak, o’rtasi tig’iz moddadan iborat uzun suyaklarni ko’rsating.

- A) kaft, barmoq, yelka, boldir
B) bilak, boldir, tirsak, son
C) barmoq, kaft usti, kaft, o’mrov
D) qovurg’a, o’mrov, to’sh

1230. Ikki uchi g’ovak, o’rtasi tig’iz moddadan iborat bo’lman suyaklarni ko’rsating.

- A) kaft, barmoq, yelka, boldir
B) bilak, boldir, tirsak, son
C) barmoq, kaft usti, kaft, o’mrov
D) qovurg’a, o’mrov, to’sh

1231. Ichi kovak, o’rta qismi tig’iz (**a**) va ichi g’ovak, tashqi qismi tig’iz (**b**) bo’lgan suyaklarni aniqlang.

- A) a – bilak; b – kurak
B) a – chanoq; b – yonoq
C) a – tirsak; b – boldir
D) a – ensa; b – tirsak

1232. Ichi kovak, o’rta qismi tig’iz (**a**) va ichi g’ovak, tashqi qismi tig’iz (**b**) bo’lgan suyaklarni aniqlang.

- A) a – ensa; b – barmoq
B) a – kaft; b – kaft usti
C) a – yelka; b – tepe

- D) a – chakka; b – peshana

1233. Ichi g’ovak (**a**) va uchi g’ovak (**b**) suyaklar berilgan javobni ko’rsating.

- A) a – tepe; b – ensa
B) a – kurak; b – o’mrov
C) a – qovurg’a; b – to’sh
D) a – chanoq; b – barmoq

1234. Ichi g’ovak (**a**) va uchi g’ovak (**b**) suyaklar berilgan javobni ko’rsating.

- A) a – bilak; b – chanoq
B) a – tepe; b – tirsak
C) a – o’mrov; b – qovurg’a
D) a – to’sh; b – peshana

1235. Ichi g’ovak (**a**) va ichi kovak (**b**) suyaklar berilgan javobni ko’rsating.

- A) a – bilak; b – chanoq
B) a – tepe; b – tirsak
C) a – o’mrov; b – qovurg’a
D) a – to’sh; b – peshana

1236. Ichi g’ovak (**a**) va ichi kovak (**b**) suyaklar berilgan javobni ko’rsating.

- A) a – tepe; b – ensa
B) a – kurak; b – o’mrov
C) a – qovurg’a; b – to’sh
D) a – chanoq; b – barmoq

1237. Odamning kichik boldir suyagiga xos bo’lgan xususiyatlar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) ikki uchi g’ovak, ichi kovak;
  - 2) ikki uchi kovak, o’rta qismi tig’iz moddadan iborat;
  - 3) ikki uchi g’ovak, o’rta qismi tig’iz moddadan iborat;
  - 4) ikki uchi kovak, ichi g’ovak;
A) 1 va 3	B) 2 va 3
C) 1 va 4	D) 2 va4

1238. Odamning tirsak suyagiga xos bo’lgan xususiyatlar to’g’ri ko’rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) ikki uchi g’ovak, ichi kovak;
  - 2) ikki uchi kovak, o’rta qismi tig’iz moddadan iborat;
  - 3) ikki uchi g’ovak, o’rta qismi tig’iz moddadan iborat;
  - 4) ikki uchi kovak, ichi g’ovak;
A) 1 va 3	B) 2 va 3
C) 1 va 4	D) 2 va4

1239. Tizza bo’g’imi suyaklarining chiqishida (**a**) va son suyagining yopiq sinishida (**b**) qo’llaniladigan birinchi yordam qaysi javobda to’g’ri ko’rsatilgan.

- A) a – siqib bog’lanadi; b – muz qo’yiladi
B) a – taxtakachlanadi; b – muz qo’yiladi
C) a – muz qo’yiladi; b – siqib bog’lanadi
D) a – siqib bog’lanadi; b – taxtakachlanadi

1240. Tirsak bo’g’imi suyaklarining chiqishida (**a**) va bilak suyagining yopiq sinishida (**b**) qo’llaniladigan birinchi yordam qaysi javobda to’g’ri ko’rsatilgan.

- A) a – siqib bog’lanadi; b – muz qo’yiladi

- B) a – taxtakachlanadi; b – muz qo'yiladi
 C) a – muz qo'yiladi; b – siqib bog'lanadi
 D) a – siqib bog'lanadi; b – taxtakachlanadi

- 1241.** Qo'l kafti bo'g'imi suyaklarining chiqishida (**a**) va boldir suyaklarining yopiq sinishida (**b**) qo'llaniladigan birinchi yordam qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan.
 A) a – siqib bog'lanadi; b – muz qo'yiladi
 B) a – taxtakachlanadi; b – muz qo'yiladi
 C) a – muz qo'yiladi; b – siqib bog'lanadi
 D) a – siqib bog'lanadi; b – taxtakachlanadi

- 1242.** Ayollarda erkaklarga nisbatan ovoz boyamlari (a), ularning tebranishlar soni (b) va ovoz tembri (c) qanday ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – kalta; b – kam; c – baland
 B) a – uzun; b – ko'p; c – baland
 C) a – kalta; b – ko'p; c – baland
 D) a – uzun; b – kam; c – baland

- 1243.** Bolalarda erkaklarga nisbatan ovoz boyamlari (a), ularning tebranishlar soni (b) va ovoz tembri (c) qanday ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – kalta; b – kam; c – baland
 B) a – uzun; b – ko'p; c – past
 C) a – kalta; b – ko'p; c – baland
 D) a – uzun; b – kam; c – past

- 1244.** Erkaklarda ayollarga nisbatan ovoz boyamlari (a), ularning tebranishlar soni (b) va ovoz tembri (c) qanday ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – kalta; b – kam; c – baland
 B) a – uzun; b – ko'p; c – past
 C) a – kalta; b – ko'p; c – baland
 D) a – uzun; b – kam; c – past

- 1245.** Hiqildoq usti tog'ayi (a) va o'pka alveolalari (b) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – mezoderma; b – endoderma
 B) a – ektoderma; b – ektoderma
 C) a – mezoderma; b – ektoderma
 D) a – endoderma; b – ektoderma

- 1246.** Qalqonsimon tog'ay (a) va o'pka alveolalari (b) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – mezoderma; b – endoderma
 B) a – ektoderma; b – ektoderma
 C) a – mezoderma; b – ektoderma
 D) a – endoderma; b – ektoderma

- 1247.** O'pkalar (a) va plevralar (b) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – mezoderma; b – endoderma
 B) a – ektoderma; b – mezoderma
 C) a – mezoderma; b – ektoderma
 D) a – endoderma; b – mezoderma

- 1248.** Suyak usti pardasi (a) plevralar (b) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – mezoderma; b – mezoderma

- B) a – ektoderma; b – mezoderma
 C) a – mezoderma; b – ektoderma
 D) a – endoderma; b – mezoderma

- 1249.** Orangutan buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyrogliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

- 1250.** Rambule buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyroigliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

- 1251.** Qo'tos buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.
 A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyroigliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

- 1252.** Nefron (**a**) va neyron (**b**) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – ektoderma; b – endoderma
 B) a – ektoderma; b – mezoderma
 C) a – endoderma; b – mezoderma
 D) a – mezoderma; b – ektoderma

- 1253.** Neyroigliya (**a**) va nefron (**b**) homilaning qaysi varaqalaridan rivojlanadi?
 A) a – ektoderma; b – endoderma
 B) a – ektoderma; b – mezoderma
 C) a – endoderma; b – mezoderma
 D) a – mezoderma; b – ektoderma

- 1254.** Oqqyruqning nerv to'qimasi va zangori sachratqining o'tkazuvchi to'qimasi uchun umumiy bo'lgan xususiyatni ko'rsating.
 A) yassi, ko'p qavatli tirik hujayralardan iborat
 B) suyuq, tig'iz va qattiq hujayralardan iborat
 C) yo'l dosh hujayralarga ega
 D) oziq moddalarni tashish funksiyasini bajaradi

- 1255.** Katta taqaburunning nerv to'qimasi va kovulning o'tkazuvchi to'qimasi uchun umumiy bo'lgan xususiyatni ko'rsating.
 A) yassi, ko'p qavatli tirik hujayralardan iborat
 B) suyuq, tig'iz va qattiq hujayralardan iborat
 C) yo'l dosh hujayralarga ega
 D) oziq moddalarni tashish funksiyasini bajaradi

- 1256.** Bo'yi 300 cm bo'lgan emuning nerv impluslari 80 m/sek tezlik bilan harakatlanadi.

Agar uning oyoq barmog'iga tikan sanchilganda u qancha vaqt (sekund) keyin og'riqni sezib oyog'ini tortib oladi?

- A) 480   B) 0,075   C) 0,375   D) 3,75

1257. Bo'yi 250 cm bo'lgan emuning nerv impluslari 80 m/sek tezlik bilan harakatlanadi.

Agar uning oyoq barmog'iga tikan sanchilganda u qancha vaqt (sekund) keyin og'riqni sezib oyog'ini tortib oladi?

- A) 400   B) 0,0625   C) 0,3125   D) 3,125

1258. Bo'yi 280 cm bo'lgan emuning nerv impluslari 80 m/sek tezlik bilan harakatlanadi. Agar uning oyoq barmog'iga tikan sanchilganda u qancha vaqt (sekund) keyin og'riqni sezib oyog'ini tortib oladi?

- A) 448   B) 0,07   C) 0,35   D) 3,5

1259. Nerv sistemasiga oid tushunchalarni ularning xususiyatlari bilan moslashtiring.

a) *akson*; b) *dentrit*.

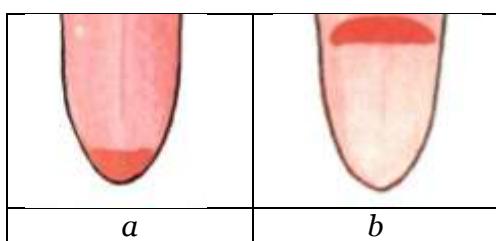
- 1) kalta o'simta;   2) uzun o'simta;
 3) har bir nerv hujayrasida bitta bo'ladi;
 4) har bir nerv hujayrasida bir nechta bo'ladi.
 A) a - 1,4; b - 2,3   B) a - 2,4; b - 1,3
 C) a - 2,3; b - 1,4   D) a - 1,3; b - 2,4

1260. Nerv sistemasiga oid tushunchalarni ularning xususiyatlari bilan moslashtiring.

a) *akson*; b) *dentrit*.

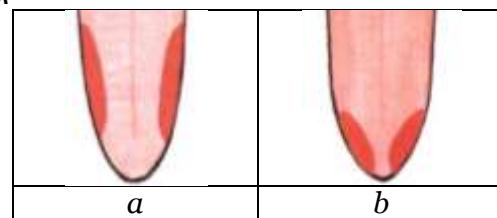
- 1) impulslarni nerv hujayrasi tanasiga o'tkazadi;
 2) impulslarni organlarga o'tkazadi;
 3) har bir nerv hujayrasida bitta bo'ladi;
 4) har bir nerv hujayrasida bir nechta bo'ladi.
 A) a - 1,4; b - 2,3   B) a - 2,4; b - 1,3
 C) a - 2,3; b - 1,4   D) a - 1,3; b - 2,4

1261. Tildagi alohida ko'rsatilgan so'rg'ichlar qanday ta'm ta'sirida qo'zg'alishini moslab ko'rsating.

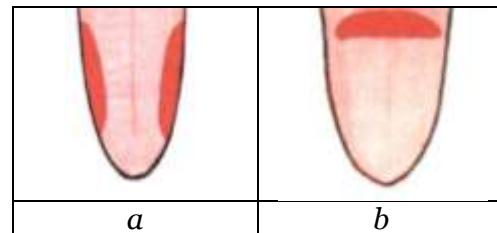
- A) a - shirin; b - nordon   B) a - achchiq; b - sho'r
 C) a - achchiq; b - shirin   D) a - shirin; b - achchiq

1262. Tildagi alohida ko'rsatilgan so'rg'ichlar qanday ta'm ta'sirida qo'zg'alishini moslab ko'rsating.

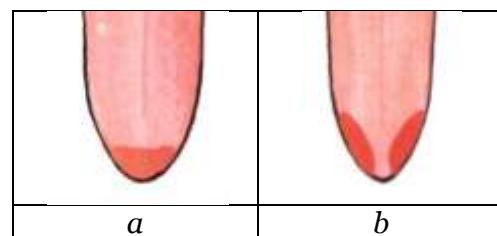
- A) a - shirin; b - nordon   B) a - nordon; b - sho'r
 C) a - achchiq; b - shirin   D) a - shirin; b - achchiq

1263. Tildagi alohida ko'rsatilgan so'rg'ichlar qanday ta'm ta'sirida qo'zg'alishini moslab ko'rsating.

- A) a - shirin; b - nordon   B) a - nordon; b - achchiq
 C) a - achchiq; b - shirin   D) a - shirin; b - achchiq

1264. Tildagi alohida ko'rsatilgan so'rg'ichlar qanday ta'm ta'sirida qo'zg'alishini moslab ko'rsating.

- A) a - shirin; b - sho'r   B) a - nordon; b - sho'r
 C) a - achchiq; b - shirin   D) a - shirin; b - achchiq

1265. Ta'm va uni sezuvchi retseptorlarni joylashish o'rni bilan moslab ko'rsating.

a) shirin; b) achchiq.

- 1) tilning oldingi uchi;
 2) tilning oldingi uchi va yon tomoni;
 3) tilning orqa ildizi;
 4) tilning ikki yon tomoni.

- A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4
 C) a - 1; b - 4   D) a - 2; b - 3

1266. Ta'm va uni sezuvchi retseptorlarni joylashish o'rni bilan moslab ko'rsating.

a) sho'r; b) nordon.

- 1) tilning oldingi uchi;
 2) tilning oldingi uchi va yon tomoni;
 3) tilning orqa ildizi;
 4) tilning ikki yon tomoni.

- A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4
 C) a - 1; b - 4   D) a - 2; b - 3

1267. Ta'm va uni sezuvchi retseptorlarni joylashish

o'rni bilan moslab ko'rsating.

a) shirin; b) nordon.

1) tilning oldingi uchi;

2) tilning oldingi uchi va yon tomoni;

3) tilning orqa ildizi;

4) tilning ikki yon tomoni.

A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4

C) a - 1; b - 4   D) a - 2; b - 3

1268. Ta'm va uni sezuvchi retseptorlarni joylashish

o'rni bilan moslab ko'rsating.

a) sho'r; b) achchiq.

1) tilning oldingi uchi;

2) tilning oldingi uchi va yon tomoni;

3) tilning orqa ildizi;

4) tilning ikki yon tomoni.

A) a - 1; b - 3   B) a - 2; b - 4

C) a - 1; b - 4   D) a - 2; b - 3

1269. Odamning ta'm bilish jarayonidagi nerv impluslari o'tishini tartib bilan ko'rsating.

1) talamus; 2) adashgan nerv; 3) retseptor;

4) markaziy nerv sistemasi; 5) til nervlari;

6) uzunchoq miya.

A) 3→5→2→1→6→4   B) 3→5→6→2→1→4

C) 3→5→2→6→1→4   D) 3→5→6→1→2→4

1270. Shimpazening ta'm bilish jarayonidagi nerv impluslari o'tishini tartib bilan ko'rsating.

1) talamus; 2) adashgan nerv; 3) retseptor;

4) markaziy nerv sistemasi; 5) til nervlari;

6) uzunchoq miya.

A) 3→5→2→1→6→4   B) 3→5→6→2→1→4

C) 3→5→2→6→1→4   D) 3→5→6→1→2→4

1271. Orangutanning ta'm bilish jarayonidagi nerv impluslari o'tishini tartib bilan ko'rsating.

1) talamus; 2) adashgan nerv; 3) retseptor;

4) markaziy nerv sistemasi; 5) til nervlari;

6) uzunchoq miya.

A) 3→5→2→1→6→4   B) 3→5→6→2→1→4

C) 3→5→2→6→1→4   D) 3→5→6→1→2→4

1272. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Bosh miya yarim sharlari po'stlog'inining tepe qismida....

A) eshitish markazi joylashgan

B) ko'rish markazi joylashgan

C) ta'm bilish markazi joylashgan

D) teri orqali sezish markazi joylashgan

1273. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Bosh miya yarim sharlari po'stlog'inining ensa qismida....

A) eshitish markazi joylashgan

B) ko'rish markazi joylashgan

C) ta'm bilish markazi joylashgan

D) teri orqali sezish markazi joylashgan

1274. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Bosh miya yarim sharlari po'stlog'inining chakka qismida....

A) eshitish markazi joylashgan

B) ko'rish markazi joylashgan

C) ta'm bilish markazi joylashgan

D) teri orqali sezish markazi joylashgan

1275. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Tilning qo'ziqorinsimon so'rg'ichlari egatsimon so'rg'ichlari singari....

1) ellipsimon shaklga ega;

2) piramidasimon shaklga ega;

3) bir – biriga taqalib turadi;

4) bir – biridan ajralib turadi.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3

D) 2,4

1276. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Tilning qo'ziqorinsimon so'rg'ichlari taktil so'rg'ichlari singari....

1) ellipsimon shaklga ega;

2) piramidasimon shaklga ega;

3) bir – biriga taqalib turadi;

4) bir – biridan ajralib turadi.

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3

D) 2,4

1277. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Tilning taktil so'rg'ichlari egatsimon so'rg'ichlari singari....

1) ellipsimon shaklga ega;

2) piramidasimon shaklga ega;

3) homilaning endoderma varaqasidan shakllanadi;

4) homilaning ektoderma varaqasidan shakllanadi;

A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3

D) 2,4

1278. Ko'r va kar bo'lib qolgan inson organizmidagi sezgi organlari uchun to'g'ri keltirilgan fikrlarni ko'rsating.

1) tana orqali sezish kuchayadi;

2) tana orqali sezish pasayadi;

3) hid bilish qobiliyati pasayadi;

4) hid bilish qobiliyati kuchayadi.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4

D) 2,4

1279. Kar va ko'r bo'lib qolgan inson organizmidagi sezgi organlari uchun noto'g'ri keltirilgan fikrlarni ko'rsating.

1) tana orqali sezish kuchayadi;

2) tana orqali sezish pasayadi;

3) hid bilish qobiliyati pasayadi;

4) hid bilish qobiliyati kuchayadi.

A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4

D) 2,4

1280. Odamning 11 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;

2) ko'krak qafasini hosil qiladi;

3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;

4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;

5) bel umurtqasi hisoblanadi;

6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;

- 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,3,4,5,7   D) 1,3,4,5,8

1281. Odamning 10 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

- 1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;
 2) ko'krak qafasini hosil qiladi;
 3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;
 4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;
 5) bel umurtqasi hisoblanadi;
 6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;
 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,3,4,5,7   D) 1,3,4,5,8

1282. Odamning 5 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

- 1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;
 2) ko'krak qafasini hosil qiladi;
 3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;
 4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;
 5) bo'yin umurtqasi hisoblanadi;
 6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;
 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,4,5,8   D) 1,4,5,7

1283. Odamning 6 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

- 1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;
 2) ko'krak qafasini hosil qiladi;
 3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;
 4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;
 5) bo'yin umurtqasi hisoblanadi;
 6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;
 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,4,5,8   D) 1,4,5,7

1284. Odamning 20 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

- 1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;
 2) ko'krak qafasini hosil qiladi;
 3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;
 4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;
 5) bel umurtqasi hisoblanadi;
 6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;
 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,4,5,8   D) 1,4,5,7

1285. Odamning 21 – umurtqasiga mos javoblarni tanglang.

- 1) tana, teshik va bir nechta o'simtalardan iborat;
 2) ko'krak qafasini hosil qiladi;
 3) uzun g'ovak suyak hisoblanadi;
 4) kalta g'ovak suyak hisoblanadi;
 5) bel umurtqasi hisoblanadi;
 6) ko'krak umurtqasi hisoblanadi;

- 7) kifoz hosil qilishda qatnashadi;
 8) lordoz hosil qilishda qatnashadi.
 A) 1,2,4,6,7   B) 1,2,4,6,8   C) 1,4,5,8   D) 1,4,5,7

1286. Quyidagi jadvalda umurtqa pog'onasi bo'limlari va ularning hosil qilishdda qatnashadigan suyaklar turi hamda soni ifodalangan. Bunga asoslanib to'g'ri moslab ko'rsatilgan javobni tanglang.

(I) Umurtqa lordozi	(II) Umurtqa kifozi		
(a) bel	(b) bo'yin	(c) ko'krak	(d) dumg'aza
1. 6 juft	2. 5 ta	3. 6 ta	4. 7 ta

- A) I = (c) – 1; (b) – 4 ; II = (a) – 2; (d) – 2
 B) I = (a) – 2; (d) – 2 ; II = (c) – 1; (b) – 4
 C) I = (a) – 2; (b) – 4 ; II = (c) – 1; (d) – 2
 D) I = (c) – 1; (d) – 2 ; II = (a) – 2; (b) – 4

1287. Quyidagi jadvalda umurtqa pog'onasi bo'limlari va ularning hosil qilishdda qatnashadigan suyaklar turi hamda soni ifodalangan. Bunga asoslanib to'g'ri moslab ko'rsatilgan javobni tanglang.

(I) Umurtqa lordozi	(II) Umurtqa kifozi		
(a) bel	(b) bo'yin	(c) ko'krak	(d) dumg'aza
1. 12 ta	2. 5 ta	3. 6 ta	4. 7 ta

- A) I = (c) – 1; (b) – 4 ; II = (a) – 2; (d) – 2
 B) I = (a) – 2; (d) – 2 ; II = (c) – 1; (b) – 4
 C) I = (a) – 2; (b) – 4 ; II = (c) – 1; (d) – 2
 D) I = (c) – 1; (d) – 2 ; II = (a) – 2; (b) – 4

1288. Yuz skeletining juft (**a**) va kalla skeletining juft (**b**) suyaklari to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) a – pastki jag'; b – chakka
 B) a – peshana; b – yuqori jag'
 C) a – yonoq; b – tepa
 D) a – pastki jag'; b – peshana

1289. Yuz skeletining toq (**a**) va kalla skeletining toq (**b**) suyaklari to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) a – pastki jag'; b – tepa
 B) a – peshana; b – chakka
 C) a – yuqori jag'; b – ensa
 D) a – pastki jag'; b – peshana

1290. Yuz skeletining toq (**a**) va kalla skeletining juft (**b**) suyaklari to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) a – pastki jag'; b – tepa
 B) a – peshana; b – chakka
 C) a – yuqori jag'; b – ensa
 D) a – pastki jag'; b – yonoq

1291. Yuz skeletining juft (**a**) va kalla skeletining toq (**b**) suyaklari to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) a – pastki jag'; b – ensa
 B) a – peshana; b – chakka

- C) a – yuqori jag'; b – ensa
D) a – tepa; b – yonoq

1292. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Shartli reflekslarning tormozlanishi ... .*

- A) tashqi va ichki bo'ladi
B) shartsiz reflekslar asosida muayyan shartsiz ta'sirlovchi ta'sirida hosil bo'ladi
C) nasldan – naslga o'tadi
D) hosil bo'lishi uchun bosh miya katta yarimsharlining ahamiyati yo'q

1293. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Induksion tormozlanish ... .*

- A) nerv markazlari energiyasining kamayishi natijasida paydo bo'ladi
B) shartsiz reflekslar asosida muayyan shartsiz ta'sirlovchi ta'sirida hosil bo'ladi
C) shartli refleks hosil qilgan ta'sirlovchiga nisbatan kuchliroq ta'sirlovchi ta'sirida vujudga keladi
D) hosil bo'lishi uchun bosh miya katta yarimsharlining ahamiyati yo'q

1294. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Induksion tormozlanish ... .*

- A) nerv markazlari energiyasining kamayishi natijasida paydo bo'ladi
B) shartsiz reflekslar asosida muayyan shartsiz ta'sirlovchi ta'sirida hosil bo'ladi
C) shartli refleks hosil qilgan ta'sirlovchiga nisbatan notanish ta'sirlovchining nerv markaziga ta'siri natijasida paydo bo'ladi
D) hosil bo'lishi uchun bosh miya katta yarimsharlining ahamiyati yo'q

1295. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.*Himoyalovchi tormozlanish ... .*

- A) nerv markazlari energiyasining kamayishi natijasida paydo bo'ladi
B) shartsiz reflekslar asosida muayyan shartsiz ta'sirlovchi ta'sirida hosil bo'ladi
C) shartli refleks hosil qilgan ta'sirlovchiga nisbatan notanish ta'sirlovchining nerv markaziga ta'siri natijasida paydo bo'ladi
D) hosil bo'lishi uchun bosh miya katta yarimsharlining ahamiyati yo'q

1296. Quyidagi reflekslarning sinflanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a) induksion tormozlanish;
b) so'nuvchi tormozlanish;
1) ichki; 2) tashqi; 3) shartli; 4) shartsiz.
A) a – 2,4; b – 1,4   B) a – 1,3; b – 2,4
C) a – 2,3; b – 1,3   D) a – 1,4; b – 2,3

1297. Quyidagi reflekslarning sinflanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a) himoyalovchi tormozlanish;
b) so'nuvchi tormozlanish;
1) ichki; 2) tashqi; 3) shartli; 4) shartsiz.

- A) a – 2,4; b – 1,4

- C) a – 2,3; b – 1,3

- B) a – 1,3; b – 2,4

- D) a – 1,4; b – 2,3

1298. Sog'lom odam uyqusining sekin uyqu fazasida quyidagilardan qaysilari sodir bo'ladi?

- 1) nafas olishi sekinlashadi;
2) tez – tez , chuqur nafas oladi;
3) ko'z harakatlari sekinlashadi;
4) ko'z harakatlari tezlashadi.

- A) 1,3   B) 2,4

- C) 1,4

- D) 2,3

1299. Sog'lom odam uyqusining tez uyqu fazasida quyidagilardan qaysilari sodir bo'ladi?

- 1) nafas olishi sekinlashadi;
2) tez – tez , chuqur nafas oladi;
3) ko'z harakatlari sekinlashadi;
4) ko'z harakatlari tezlashadi.

- A) 1,3   B) 2,4

- C) 1,4

- D) 2,3

1300. Sog'lom katta yoshli odamning tez uyqu fazasi uchun xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) nafas olishi sekinlashadi;
2) tez – tez , chuqur nafas oladi;
3) ko'z harakatlari sekinlashadi;
4) ko'z harakatlari tezlashadi;
5) 1 – 15 soat davom etadi;
6) 1 – 1,5 soatdan keyin boshlanadi.

- A) 2,4,5   B) 1,3,6

- C) 1,3,5

- D) 2,4,6

1301. Sog'lom katta yoshli odamning tez uyqu fazasi uchun xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) fantaziyaga boy tush ko'radi;
2) kam hissiyotli tush ko'radi;
3) ko'z harakatlari sekinlashadi;
4) ko'z harakatlari tezlashadi;
5) 1 – 15 soat davom etadi;
6) 1 – 1,5 soatdan keyin boshlanadi.

- A) 2,3,5   B) 1,4,6

- C) 1,4,5

- D) 2,3,6

1302. Psixologiyada tabiiy ilmiy yo'nalishga asos solgan (a) va asarlari 14 asr davomida tibbiyotda keng qo'llanilgan (b) olimlarni ko'rsating.

- A) a – Aristotel; b – Gippokrat
B) a – Galen; b – Leonardo Da Vinci
C) a – I.I.Mechnikov; b – Gippokrat
D) a – I.M.Schenov; b – Galen

1303. Bosh miyaning reflektorlik xususiyatini kashf etgan (a) va mikrobiologiya hamda immunologiya fanlariga asos solgan (b) olimlarni ko'rsating.

- A) a – I.P.Pavlov; b – I.I.Mechnikov
B) a – I.M.Schenov; b – I.I.Mechnikov
C) a – I.I.Mechnikov; b – I.P.Pavlov
D) a – I.I.Mechnikov; b – I.M.Schenov

1304. „Bosh miya refflekslari” asarining muallifi (a) va immunitetning fagotsitar nazariyasi asoschisini (b) ko'rsating.

- A) a – I.P.Pavlov; b – I.I.Mechnikov
B) a – I.M.Schenov; b – I.I.Mechnikov

- C) a – I.I.Mechnikov; b – I.P.Pavlov
D) a – I.I.Mechnikov; b – I.M.Schenov

1305. „Nerv sistemasi fiziologiyasi” asarining muallifi (**a**) va immunologiya va mikrobiologiya sohalari asoschisini (**b**) ko’rsating.

- A) a – I.P.Pavlov; b – I.I.Mechnikov
B) a – I.M.Schenov; b – I.I.Mechnikov
C) a – I.I.Mechnikov; b – I.P.Pavlov
D) a – I.I.Mechnikov; b – I.M.Schenov

1306. „Rus fiziologiyasining otasi” (**a**) va shartli reflekslarning tormozlanish ta’limoti asoschisini (**b**) ko’rsating.

- A) a – I.P.Pavlov; b – I.M.Schenov
B) a – I.M.Schenov; b – I.P.Pavlov
C) a – I.I.Mechnikov; b – I.P.Pavlov
D) a – I.I.Mechnikov; b – I.M.Schenov

1307. Immunologiya va mikrobiologiya fanlariga asoschisi va gerantologiyadagi ishlari uchun Nobel mukofotiga sazovor bo’lgan.

Yuqoridagi tarifi keltirilgan olimni ko’rsating.
A) I.M.Schenov   B) I.P.Pavlov
C) A.Vezaliy   D) I.I.Mechnikov

1308. Sog’lom va kasal organizmda sodir bo’ladigan jarayonlar va ularning boshqarilishi, filtratsiya, sekretsiya hamda so’rilish jarayonlarining hujayraviy mexanizmini ochib bergen.

Yuqoridagi tarifi keltirilgan olimni ko’rsating.
A) V.V.Vohidov   B) K.A.Zufarov
C) Y.X.To’raqulov   D) O’.A.Aripov

1309. Endokrin xastaliklarga tashxis qo'yish va ularning davolash choralarini ishlab chiqqan, izotoplardan biologiya hamda tibbiyot fanlarida foydalanish yo'llarini ochib bergen.

Yuqoridagi tarifi keltirilgan olimni ko’rsating.
A) V.V.Vohidov   B) K.A.Zufarov
C) Y.X.To’raqulov   D) O’.A.Aripov

1310. Tarkibida agglutinin umuman uchramaydigan (a**) va agglutinogen umuman uchramaydigan (**b**) qon guruhalari ko’rsating.**

- A) a – II; b – III   B) a – I; b – IV
C) a – III; b – II   D) a – IV; b – I

1311. Tarkibida faqat agglutinogen uchraydigan (a**) va agglutining uchraydigan (**b**) qon guruhalari ko’rsating.**

- A) a – I; b – III   B) a – I; b – IV
C) a – III; b – II   D) a – IV; b – I

1312. Tarkibida agglutinin uchramaydigan (a**) va faqat agglutinin uchraydigan (**b**) qon guruhalari ko’rsating.**

- A) a – I; b – III   B) a – I; b – IV
C) a – IV; b – II   D) a – IV; b – I

1313. Tarkibida faqat agglutinin uchraydigan (**a**) va agglutinogen uchramaydigan (**b**) qon guruhalini ko’rsating.

- A) a – I; b – III   B) a – I; b – IV
C) a – IV; b – II   D) a – IV; b – I

1314. Birinchi qon guruhi, Rh(+) , qoni normal ivimaydigan qiz va ikkinchi qon guruhi, Rh(–), sog’lom yigitning qon plazmasi tarkibi uchun umumiyo bo’lgan xususiyatlarni quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

1) agglutinogen A;	2) agglutinating α ;
3) agglutinogen B;	4) agglutinating β ;
5) antigen;	6) gemoglobin;
7) suv;	8) antigemofil omil.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1315. Ikkinchi qon guruhi, Rh(–) , qoni normal ivimaydigan qiz va birinchi qon guruhi, Rh(+), sog’lom yigitning qon plazmasi tarkibi uchun umumiyo bo’lgan xususiyatlarni quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

1) agglutinogen A;	2) agglutinating α ;
3) agglutinogen B;	4) agglutinating β ;
5) antigen;	6) gemoglobin;
7) suv;	8) antigemofil omil.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1316. I qon guruhi, Rh(+) sog’lom qizning chap yurak bo’lmachasiga quyiladigan qonidagi eritrotsitlar tarkibida quyidagilardan nechtasi uchramaydi?

1) agglutinating α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutinating β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) protrombin.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 6 ta

1317. II qon guruhi, Rh(–) sog’lom qizning o’ng yurak bo’lmachasiga quyiladigan qonidagi eritrotsitlar tarkibida quyidagilardan nechtasi uchramaydi?

1) agglutinating α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutinating β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) globin.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 6 ta

1318. III qon guruhi, Rh(+) qoni normal ivimaydigan qizning to’rt boshli muskulidan qon olib ketadigan qon tomiridagi qoni eritrotsitlar tarkibida quyidagilardan nechtasi uchraydi?

1) agglutinating α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutinating β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) globin.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 6 ta

1319. III qon guruhi, Rh(+) qoni normal ivimaydigan qizning uch boshli muskuliga qon olib keladigan qon tomiridagi qoni plazmasi tarkibida quyidagilardan nechtasi uchraydi?

1) agglutinating α ;	2) agglutinogen B;

ZMU_MATONAT_ATM

- 3) agglutining β ; 4) agglutinogen A;
 5) oksigemoglobin; 6) antigen;
 7) antigemofil omil; 8) suv.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1320. I qon guruhli, Rh(+) qoni normal iviydigan qizning chakka muskuliga qon olib keladigan qon tomiridagi qoni plazmasi tarkibida quyidagilardan nechtasi uchraydi?

- 1) agglutining α ; 2) agglutinogen B;
 3) agglutining β ; 4) agglutinogen A;
 5) oksigemoglobin; 6) antigen;
 7) antigemofil omil; 8) suv.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1321. II qon guruhli, Rh(−) qoni normal ivimaydigan qizning so'rg'ichsimon muskulidan qon olib ketadigan qon tomiridagi qonning eritrotsitlar tarkibida quyidagilardan nechtasi uchraydi?

- 1) agglutining α ; 2) agglutinogen B;
 3) agglutining β ; 4) agglutinogen A;
 5) oksigemoglobin; 6) rezus omil;
 7) antigemofil omil; 8) globin.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1322. Surunkali chekuvchi (**a**) va surunkali ichuvchi (**b**) insonlarda og'iz bo'shlig'idagi so'lak bezlarining faoliyati qanday holatda bo'lishini ko'rsating.

- A) a – kuchayadi; b – kuchayadi
 B) a – pasayadi; b – kuchayadi
 C) a – pasayadi; b – pasayadi
 D) a – kuchayadi; b – pasayadi

1323. Surunkali chekuvchi (**a**) va ilk marotaba ichuvchi (**b**) insonlarda og'iz bo'shlig'idagi so'lak bezlarining faoliyati qanday holatda bo'lishini ko'rsating.

- A) a – kuchayadi; b – kuchayadi
 B) a – pasayadi; b – kuchayadi
 C) a – pasayadi; b – pasayadi
 D) a – kuchayadi; b – pasayadi

1324. Quyidagilardan plastik almashinuvga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) glitserindan yog'larning hosil bo'lishi;
 2) aminokislotalardan azotning hosil bo'lishi;
 3) aminokislotalardan oqsillarning hosil bo'lishi;
 4) fosforlanish; 5) fotosintez;
 6) monosaxaridlardan polisaxaridlarning hosil bo'lishi.
 A) 1,4,5,6   B) 2,3,4,5   C) 1,2,3,4   D) 2,4,5,6

1325. Quyidagilardan plastik almashinuvga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) glitserindan yog'larning hosil bo'lishi;
 2) aminokislotalardan azotning hosil bo'lishi;
 3) aminokislotalardan oqsillarning hosil bo'lishi;
 4) xemosintez; 5) fotosintez;
 6) monosaxaridlardan suvning hosil bo'lishi.
 A) 1,3,4,5   B) 2,3,4,5   C) 1,2,3,4   D) 2,4,5,6

1326. Quyidagilardan dissimilyatsiyaga misol bo'ladiganlarni ko'rsating.

- 1) glitserindan yog'larning hosil bo'lishi;
 2) aminokislotalardan azotning hosil bo'lishi;
 3) aminokislotalardan oqsillarning hosil bo'lishi;
 4) fosforlanish; 5) fotosintez;
 6) monosaxaridlardan suvning hosil bo'lishi.
 A) 1,3,4   B) 2,4,6   C) 2,3,4   D) 4,5,6

1327. Odamdagi fiziologik uyqu me'yorlarini yoshiga ko'ra moslab ko'rsating.

- a) 6 – 7 yoshli bola; b) bir yoshli bola.
 1) 9,5 – 10 soat; 2) 16 – 17 soat;
 3) 12 – 13 soat; 4) 7 – 8 soat.
 A) a – 3; b – 2   B) a – 2; b – 3
 C) a – 4; b – 1   D) a – 1; b – 4

1328. Odamdagi fiziologik uyqu me'yorlarini yoshiga ko'ra moslab ko'rsating.

- a) 6 – 7 yoshli bola; b) 13 – 14 yoshli bola.
 1) 9,5 – 10 soat; 2) 16 – 17 soat;
 3) 12 – 13 soat; 4) 7 – 8 soat.
 A) a – 4; b – 2   B) a – 2; b – 3
 C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 4

1329. Odamdagi fiziologik uyqu me'yorlarini yoshiga ko'ra moslab ko'rsating.

- a) katta yoshli odam; b) chaqaloq.
 1) 21 – 22 soat; 2) 16 – 17 soat;
 3) 12 – 13 soat; 4) 7 – 8 soat.
 A) a – 4; b – 1   B) a – 2; b – 3
 C) a – 3; b – 1   D) a – 1; b – 4

1330. Gippokrat taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha oson qo'zg'aluvchan, muvozanatlashmagan (a) va oson qo'zg'aluvchan, muvozanatlashgan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.
 A) a – 4; b – 2   B) a – 1; b – 3
 C) a – 2; b – 4   D) a – 3; b – 1

1331. Gippokrat taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha oson qo'zg'aluvchan, muvozanatlashgan (a) va oson qo'zg'aluvchan, muvozanatlashmagan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.
 A) a – 4; b – 2   B) a – 1; b – 3
 C) a – 2; b – 4   D) a – 3; b – 1

1332. Gippokrat taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha oson qo'zg'aluvchan, muvozanatlashmagan (a) va optimist, muvozanatlashgan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.
 A) a – 3; b – 4   B) a – 2; b – 3
 C) a – 1; b – 4   D) a – 4; b – 1

1333. I.P.Pavlov taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha kuchli, muvozanatlashgan, kamharakat (a) va kuchli, muvozanatlashgan, harakatchan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.

ZMU_MATONAT_ATM

- A) a – 2; b – 3   B) a – 4; b – 1
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 4

1334. I.P.Pavlov taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha kuchli, muvozanatlashmagan (a) va kuchsiz, muvozanatlashmagan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.
 A) a – 2; b – 3   B) a – 4; b – 1
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 4

1335. I.P.Pavlov taklif etgan klassifikatsiya bo'yicha kuchsiz, muvozanatlashmagan (a) va kuchli, muvozanatlashmagan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) melanxolik; 3) xolerik; 4) sangvinik.
 A) a – 2; b – 3   B) a – 4; b – 1
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 4

1336. Muvozanatlashmagan (a) va muvozanatlashgan (b) temperamentli insonlarni ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) xolerik; 3) sangvinik; 4) melanxolik.
 A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 1,3; b – 2,4
 C) a – 2,4; b – 1,3   D) a – 2,3; b – 1,4

1337. Muvozanatlashmagan – kamharakat (a) va muvozanatlashmagan – harakatchan (b) insonlarning temperamentini ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) xolerik; 3) sangvinik; 4) melanxolik.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 4; b – 2
 C) a – 3; b – 1   D) a – 2; b – 4

1338. Muvozanatlashmagan – harakatchan (a) va muvozanatlashmagan – kamharakat (b) insonlarning temperamentini ko'rsating.

- 1) flegmatik; 2) xolerik; 3) sangvinik; 4) melanxolik.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 4; b – 2
 C) a – 3; b – 1   D) a – 2; b – 4

1339. Organizmda filtratsiya – sekretsiya – so'rilib (a) va suv – tuz almashinuvi (b) mexanizmlarini o'rgangan o'zbek olimlarini ko'rsating.

- A) a – Y.X.To'raqulov; b – A.O'.Aripov
 B) a – A.O'.Aripov; b – Y.X.To'raqulov
 C) a – Y.A.Yunusov; b – K.A.Zufarov
 D) a – K.A.Zufarov; b – Y.A.Yunusov

1340. Qaysi o'zbek olimlari, oshqozon osti bezining *bir qismini ko'chirib o'tkazish* (a) va izotoplardan *tibbiyotda foydalanish yo'llarini* (b) ishlab chiqqanlar?

- A) a – Y.X.To'raqulov; b – A.O'.Aripov
 B) a – A.O'.Aripov; b – Y.X.To'raqulov
 C) a – Y.A.Yunusov; b – K.A.Zufarov
 D) a – K.A.Zufarov; b – Y.A.Yunusov

1341. Organizmning himoyalash jarayonida yiriklashmay yoriladigan (a) va yiriklashib yoriladigan (b) qon hujayralarini moslab ko'rsating.

- A) a – leykotsitlar; b – eritrotsitlar
 B) a – trombotsitlar; b – leykotsitlar

- C) a – leykotsitlar; b – trombotsitlar
 D) a – eritrotsitlar; b – leykotsitlar

1342. Organizmning himoyalash jarayonida yiriklashib yoriladigan (a) va yiriklashmay yoriladigan (b) qon hujayralarini moslab ko'rsating.

- A) a – leykotsitlar; b – eritrotsitlar
 B) a – trombotsitlar; b – leykotsitlar
 C) a – leykotsitlar; b – trombotsitlar
 D) a – eritrotsitlar; b – leykotsitlar

1343. Antitelo va antitoksinlar uchun umumiyo bo'lgan xususiyatlar quydagilar orasidan nechta ekanlgini aniqlang.

- a) transilyatsiya jarayoni mahsuloti;
 b) transduksiya jarayoni mahsuloti;
 c) oq qon tanachalaridan ajraladi;
 d) qizil qon tanachalaridan ajraladi.

A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1344. Antitelo va antitoksinlar uchun umumiyo bo'limgan xususiyatlar quydagilar orasidan nechta ekanlgini aniqlang.

- a) transilyatsiya jarayoni mahsuloti;
 b) transduksiya jarayoni mahsuloti;
 c) antigenlarni parchalaydi;
 d) toksinlarni parchalaydi.

A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1345. Antitelo va antitoksinlar uchun umumiyo bo'limgan xususiyatlar quydagilar orasidan nechta ekanlgini aniqlang.

- a) transilyatsiya jarayoni mahsuloti;
 b) transduksiya jarayoni mahsuloti;
 c) oq qon tanachalarda ishlab chiqariladi;
 d) toksinlarni parchalaydi.

A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1346. Nuqtalar o'rini mos to'g'ri fikr(lar)ni toping.

Shifobaxsh zardoblar .....

- 1) tayyor antitelolar;
 2) hayvon qon plazmasidan tayyorlanadi;
 3) o'ldirilgan mikroblar;
 4) odam qon plazmasidan tayyorlanadi;
 5) kuchsizlantirilgan mikroblar;
 6) ota – onadan bolaga o'tadi.

A) 1,2,4   B) 3,5   C) 1,6   D) 1,2,6

1347. Nuqtalar o'rini mos to'g'ri fikr(lar)ni toping.

Emlash vositalari .....

- 1) tayyor antitelolar;
 2) hayvon qon plazmasidan tayyorlanadi;
 3) o'ldirilgan mikroblar;
 4) odam qon plazmasidan tayyorlanadi;
 5) kuchsizlantirilgan mikroblar;
 6) ota – onadan bolaga o'tadi.

A) 1,2,4   B) 3,5   C) 1,6   D) 1,2,6

1348. Toksoplazmoz (a) va til leykoplakiyasi (b) OITS ning qaysi davrlarida rivojlanadi?

- A) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida
 B) a – OITS davrida; b – OITS dan oldingi davri
 C) a – inkubatsiya davrida; b – o'tkir davrida
 D) C) a – OITS dan oldingi davrida; b – OITS davrida

1349. Salmonelloz (a) va til leykoplakiyasi (b) OITS ning qaysi davrlarida rivojlanadi?

- A) a – inkubatsiya davrida; b – o'tkir davrida
 B) C) a – OITS dan oldingi davrida; b – OITS davrida
 C) a – terminal; b – OITS dan oldingi davri
 D) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida

1350. Limfoma (a) va til leykoplakiyasi (b) OITS ning qaysi davrlarida rivojlanadi?

- A) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida
 B) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida
 C) a – OITS dan oldingi davrida; b – OITS davrida
 D) a – terminal; b – OITS dan oldingi davri

1351. Saraton (a) va sil (b) OITS ning qaysi davrlarida rivojlanadi?

- A) a – terminal; b – OITS davri
 B) C) a – OITS dan oldingi davrida; b – OITS davrida
 C) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida
 D) a – inkubatsiya davrida; b – latent davrida

1352. Insondagi avitaminoz A holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) bolalarda bo'y o'sishiga ta'sir etadi;
 2) singa kasalligi rivojlanadi;
 3) shabko'rlik kasalligi rivojlanadi;
 4) o'pkaning jarohatlanishi kuzatiladi;
 5) beri – beri kasalligi rivojlanadi;
 6) ingichka ichakning jarohatlanishi kuzatiladi.
 A) 1,3,4,6   B) 2,3,4,5   C) 1,3,4,5   D) 1,2,4,6

1353. Insondagi avitaminoz C holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) bo'gimlarda og'riq paydo bo'ladi;
 2) shabko'rlik kasalligi rivojlanadi;
 3) singa kasalligi rivojlanadi;
 4) o'pkaning jarohatlanishi kuzatiladi;
 5) beri – beri kasalligi rivojlanadi;
 6) kamqonlik rivojlanadi.
 A) 3,4,6   B) 1,3,6   C) 3,4,5   D) 1,3,4

1354. Insondagi avitaminoz D holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) orgazimda kalsiy almashinushi buziladi;
 2) metionin sintezi kamayadi;
 3) bolalarda qorin kattalashishi kuzatiladi;
 4) raxit kasalligi rivojlanadi;
 5) beri – beri kasalligi rivojlanadi;
 6) singa kasalligi rivojlanadi;
 A) 3,4,6   B) 1,3,4   C) 3,4,5   D) 2,4,6

1355. Insondagi avitaminoz B₁ holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) sondagi arteriya va vena qon tomirlari tortishishi kuzatiladi;

- 2) singa kasalligi rivojlanadi;
 3) diafragma muskullari falaj bo'lib bo'ladi;
 4) tirsak va tizza bo'g'imirlarida og'riq rivojlanadi;
 5) beri – beri kasalligi rivojlanadi;
 6) imminitetning keskin pasayishi kuzatiladi;

A) 3,4,6   B) 1,3,5   C) 3,4,5   D) 2,4,6

1356. Insondagi avitaminoz B₁₂ holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) tashqi va ichki qovurg'alararo muskullar shol bo'lib qoladi;
 2) metionin sintezi kamayadi;
 3) diafragma muskullari falaj bo'lib bo'ladi;
 4) DNK sintezi buziladi;
 5) beri – beri kasalligi rivojlanadi;
 6) anemiya rivojlanadi;
 A) 3,4,6   B) 1,3,5   C) 3,4,5   D) 2,4,6

1357. Pishirilmagan sof toza sabzining har 100 gramida 10 mg vitamin A mavjud. Agar shunday sifatga ega 500 g sabzi ovqatga solib pishirilganda, shu ovqat tarkibida qancha (mg) vitamin A bo'lishini hisoblang.
 A) 25 mg   B) 50 mg   C) 100 mg   D) 10 mg

1358. Pishirilmagan sof toza sabzining har 100 gramida 10 mg vitamin A mavjud. Agar shunday sifatga ega 300 g sabzi ovqatga solib pishirilganda, shu ovqat tarkibida qancha (mg) vitamin A bo'lishini hisoblang.
 A) 30 mg   B) 60 mg   C) 15 mg   D) 10 mg

1359. Pishirilmagan sof toza sabzining har 100 gramida 10 mg vitamin A mavjud. Agar shunday sifatga ega 400 g sabzi ovqatga solib pishirilganda, shu ovqat tarkibida qancha (mg) vitamin A bo'lishini hisoblang.
 A) 20 mg   B) 80 mg   C) 100 mg   D) 10 mg

1360. Ovqatga ishlatalidigan toza o'simlikning har 100 grammida 20 mg B guruh vitaminlar mavjud. Shunday sifatga ega o'simlikning 200 grammi ovqatga ishlartilganda ovqat tarkibida necha (mg) B guruh vitaminlar bo'lishini hisoblang.
 A) 10 mg   B) 20 mg   C) 30 mg   D) 15 mg

1361. Ovqatga ishlatalidigan toza o'simlikning har 100 grammida 20 mg B guruh vitaminlar mavjud. Shunday sifatga ega o'simlikning 50 grammi ovqatga ishlartilganda ovqat tarkibida necha (mg) B guruh vitaminlar bo'lishini hisoblang.
 A) 10 mg   B) 2,5 mg   C) 5 mg   D) 3 mg

1362. Ovqatga ishlatalidigan toza o'simlikning har 100 grammida 20 mg B guruh vitaminlar mavjud. Shunday sifatga ega o'simlikning 150 grammi ovqatga ishlartilganda ovqat tarkibida necha (mg) B guruh vitaminlar bo'lishini hisoblang.
 A) 15 mg   B) 2,5 mg   C) 7,5 mg   D) 10 mg

1363. Quyidagilar orasidan shoxsimon pardaga uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) oqsilli – xira pardaga;

- 2) oqsilli – shaffof parda;
 3) yorug'likni yaxshi o'tkazadi;
 4) yorug'likni yaxshi o'tkazmaydi.
 A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

1364. Quyidagilar orasidan sklera uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) oqsilli – xira parda;
 2) oqsilli – shaffof parda;
 3) yorug'likni yaxshi o'tkazadi;
 4) yorug'likni yaxshi o'tkazmaydi.
 A) 1,4   B) 2,3   C) 1,3   D) 2,4

1365. Quyidagi ta'rif ko'zning qaysi qismiga tegishli ekanlignin aniqlang.

Ichki yuzasi qora pigmentlar bilan qoplangan bo'lib, bu pigmentlar ko'zga tushgan yorug'likni yutib, tasvirni aniqlashtirib beradi.

- A) shoxsimon parda   B) tomirla parda
 C) sklera   D) kamalak parda

1366. Quyidagi ta'rif ko'zning qaysi qismiga tegishli ekanlignin aniqlang.

Tarkibida juda ko'p rtseptorlar bo'lib, ushbu retseptorlar qo'zg'alishi natijasida qovoq yumilishi yoki pirpirashi, ko'zdan yosh oqishi kabi himoya reflekslari paydo bo'ladi.

- A) shoxsimon parda   B) tomirla parda
 C) sklera   D) kamalak parda

1367. Quyidagi ta'rif ko'zning qaysi qismiga tegishli ekanlignin aniqlang.

Ko'zning oqsilli pardasi ostida joylashgan bo'lib, kamalak parda, kiprikli tana va ko'z kosasining ichki yuzasini qoplab turadi.

- A) shoxsimon parda   B) tomirla parda
 C) sklera   D) kamalak parda

1368. Quyidagilar orasidan ko'zni harakatlantiruvchi muskullar haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) ektodermadan rivojlanadi;
 2) mezodermadan rivojlanadi;
 3) ko'z kosasining ichki yuzasidan ko'z soqqasining tashqi yuzasiga qarab chiqadi;
 4) ko'z kosasining tashqi yuzasidan ko'z soqqasining ichki yuzasiga qarab chiqadi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1369. Quyidagilar orasidan kiprikli tanadagi muskullar haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) ektodermadan rivojlanadi;
 2) mezodermadan rivojlanadi;
 3) ko'z kosasining ichki yuzasidan ko'z soqqasining tashqi yuzasiga qarab chiqadi;
 4) ko'z gavharini kamalak parda va ko'z soqqasiga yopishtirib turadi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1370. Keltirilganlardan kamalak pardaga tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) oqsilli pardoning oldindi qismidan hosil bo'ladi;
 2) tomirla pardoning oldindi qismidan hosil bo'ladi;
 3) o'rtasidagi teshik qorachiq deyiladi;
 4) ko'z soqqasining eng ostki pardasi hisoblanadi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1371. Ko'z soqqasining eng ostki (**a**) va eng ustki (**b**) pardalarini moslab ko'rsating.

- A) a – kamalak parda; b – tomirla parda
 B) a – to'r parda; b – oqsilli parda
 C) a – tomirla parda; b – kamalak parda
 D) a – to'r parda; b – tomirla parda

1372. Ko'z soqqasining tomirla pardasi ostidagi (**a**) va ustidagi (**b**) pardalar qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

- A) a – to'r parda; b – oqsilli parda
 B) a – kamalak parda; b – to'r parda
 C) a – to'r parda; b – kamalak parda
 D) a – oqsilli parda; b – to'r parda

1373. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ko'zdagi kolbachasimon hujayralar tayoqchasimon hujayralar kabi....

- 1) tomirla pardada joylashgan;
 2) to'r pardada joylashgan;
 3) tungi ko'rish retsptorlari hisoblanadi;
 4) bir necha qator bo'lib joylashgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1374. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ko'zdagi tayoqchasimon hujayralar kolbachasimon hujayralar kabi....

- 1) to'r pardada joylashgan;
 2) tomirla pardada joylashgan;
 3) kunduzgi ko'rish retsptorlari hisoblanadi;
 4) bir necha qator bo'lib joylashgan.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1375. Quyidagilardan daltozinm kasalligi uchun xos bo'lganlarini tanlang.

- 1) X – R tipda irsiylanadi;
 2) X – D tipda irsiylanadi;
 3) erkaklarda 10 % uchraydi;
 4) ayollarda 10 % uchraydi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1376. Quyidagilardan daltozinm kasalligi uchun xos bo'lganlarini tanlang.

- 1) X – R tipda irsiylanadi;
 2) X – D tipda irsiylanadi;
 3) erkaklarda 1 % uchraydi;
 4) ayollarda 1 % uchraydi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1377. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Hujayradagi biosintez reaksiyalari ... .

- 1) dissimilyatsiya deyiladi;
 2) assimilyatsiya deyiladi;

- 3) doimo sodir bo'lib turadi;
 4) energiya ajralishi bilan sodir bo'ladi;
 5) energiya sarflanishi bilan sodir bo'ladi.
 A) 2,3,5   B) 1,3,4   C) 1,3,5   D) 2,4,5

1378. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.
Hujayradagi moddalarning parchalanish reaksiyalari

- ...
 1) dissimilyatsiya deyiladi;
 2) assimilyatsiya deyiladi;
 3) doimo sodir bo'lib turadi;
 4) energiya ajralishi bilan sodir bo'ladi;
 5) energiya sarflanishi bilan sodir bo'ladi.
 A) 2,3,5   B) 1,3,4   C) 1,3,5   D) 2,4,5

1379. Nuqtalar o'rniga to'g'ri javobni tanlang.
Simpatik nerv sistemasi ta'sirida meda osti bezidan insulin ajralishiga ta'siri...

- A) harakatlanish   B) qo'z'g'aluvchanlik
 C) qisqaruvchanlik   D) o'zgaruvchanlik

1380. Nuqtalar o'rniga to'g'ri javobni tanlang.
Buyrak usti bezidan adrenalin gormonining ajralib chiqarilishi ....

- A) harakatlanish   B) qo'z'g'aluvchanlik
 C) qisqaruvchanlik   D) o'zgaruvchanlik

1381. Nuqtalar o'rniga to'g'ri javobni tanlang.
Aralash nervlardan impluslarning o'tkazilishi....

- A) harakatlanish   B) qo'z'g'aluvchanlik
 C) qisqaruvchanlik   D) o'zgaruvchanlik

1382. Nuqtalar o'rniga to'g'ri javobni tanlang.
Sezuuchi nervlardan impluslarning hosil bo'lishi....

- A) harakatlanish   B) qo'z'g'aluvchanlik
 C) qisqaruvchanlik   D) o'zgaruvchanlik

1383. Shershevskiy – Terner sindromi uchun quydagilardan qaysilari to'g'ri fikr hisoblanadi?
 1) kasallangan bemor leykotsitlaridagi xromosomalar to'plami: 44 ta autosoma + XO;
 2) kasallangan bemor leykotsitlaridagi xromosomalar to'plami: 43 ta autosoma + XX;
 3) genom mutatsiyaga misol bo'ladi;
 4) geneologik usul yordamida o'rganiladi;
 5) xromosoma mutatsiyasiga misol bo'ladi;
 6) sitogenetik usul yordamida o'rganiladi.
 A) 2,3,6   B) 1,4,5   C) 1,3,6   D) 2,4,6

1384. Klaynfelter sindromi uchun quydagilardan qaysilari to'g'ri fikr hisoblanadi?
 1) kasallangan bemor leykotsitlaridagi xromosomalar to'plami: 43 ta autosoma + XXXY;
 2) kasallangan bemor leykotsitlaridagi xromosomalar to'plami: 44 ta autosoma + XXY;
 3) genom mutatsiyaga misol bo'ladi;
 4) geneologik usul yordamida o'rganiladi;
 5) xromosoma mutatsiyasiga misol bo'ladi;
 6) sitogenetik usul yordamida o'rganiladi.
 A) 2,3,6   B) 1,4,5   C) 1,3,6   D) 2,4,5

1385. Quyidagi keltirilgan fikrlardan qaysilari Shershevskiy – Terner sindromi va ushbu xastaslik bilan kasallangan bemorga tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) teri hujayralarida 44 ta autosoma va bitta jinsiy xromosomalar mavjud;
 2) leykotsitlarida 43 ta autosoma va ikkita jinsiy xromosomalar mavjud;
 3) interkinez kuzatiladi;   4) interfaza kuzatiladi;
 5) xromosoma mutatsiyasiga misol bo'ladi;
 6) genom mutatsiyasiga misol bo'ladi.
 A) 1,4,6   B) 2,4,5   C) 1,3,6   D) 1,4,5

1386. Quyidagi keltirilgan fikrlardan qaysilari Daun sindromi va ushbu xastaslik bilan kasallangan bemorga tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) teri hujayralarida 45 ta autosoma va ikkita jinsiy xromosomalar mavjud;
 2) leykotsitlarida 44 ta autosoma va ikkita jinsiy xromosomalar mavjud;
 3) metafaza davrida bo'linish urchig'i sentromerlarga birikadi;
 4) profazada davrida bo'linish urchig'i sentromerlarga birikadi;
 5) xromosoma mutatsiyasiga misol bo'ladi;
 6) genom mutatsiyasiga misol bo'ladi.
 A) 1,4,6   B) 2,4,5   C) 1,3,6   D) 1,4,5

1387. Quyidagi keltirilgan fikrlardan qaysilari Klaynfelter sindromi va ushbu xastaslik bilan kasallangan bemorga tegishli bo'lganlarini aniqlang.

- 1) teri hujayralarida 45 ta autosoma va ikkita jinsiy xromosomalar mavjud;
 2) leykotsitlarida 44 ta autosoma va uchta jinsiy xromosomalar mavjud;
 3) profazada davrida bo'linish urchig'i sentromerlarga birikadi;
 4) metafaza davrida bo'linish urchig'i sentromerlarga birikadi;
 5) xromosoma mutatsiyasiga misol bo'ladi;
 6) genom mutatsiyasiga misol bo'ladi.
 A) 1,4,6   B) 2,4,6   C) 1,3,5   D) 1,4,5

1388. Daun sindromi (a**) va Klaynfelter sindromi (**b**) bilan kasallangan bemorlarning leykotsitlari uchun umumiy bo'lgan fikrlarni ko'rsating.**

- 1) jinsiy xromosomalar soni 2 ta;
 2) autosomalar soni 44 ta;
 3) shakli o'zgaruvchan;
 4) antitelolar ishlab chiqaradi.
 A) 1 va 3   B) 2 va 3   C) 3 va 4   D) 2 va 4

1389. Shershevskiy – Terner sindromi (a**) va Klaynfelter sindromi (**b**) bilan kasallangan bemorlarning leykotsitlari uchun umumiy bo'lgan fikrlarni ko'rsating.**

- 1) jinsiy xromosomalar soni 2 ta;
 2) autosomalar soni 44 ta;
 3) ovalsimon;
 4) antitelolar ishlab chiqaradi.

A) 1 va 3   B) 2 va 3   C) 3 va 4   D) 2 va 4

1390. Shershhevskiy – Terner sindromi (**a**) va Daun sindromi (**b**) bilan kasallangan bemorlarning leykotsitlari uchun umumiy bo’lgan fikrlarni ko’rsating.

- 1) jinsiy xromosomalar soni 2 ta;
- 2) autosomalar soni 45 ta;
- 3) shakli amyobasimon;
- 4) antitelolar ishlab chiqaradi.

A) 1 va 3   B) 2 va 3   C) 3 va 4   D) 2 va 4

1391. I Rh (+) qon guruhli Daun sindromiga chalingan bemorning eritrotsitlari tarkibida quyidagilardan nechtasi uchramaydi?

1) agglutining α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutining β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) globin.

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1392. I Rh (–) qon guruhli Daun sindromiga chalingan bemorning eritrotsitlari tarkibida quyidagilardan nechtasi uchramaydi?

1) agglutinin α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutinin β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) gem.

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 6 ta   D) 5 ta

1393. II Rh (+) qon guruhli Shershhevskiy – Terner sindromiga chalingan bemorning eritrotsitlari tarkibida quyidagilardan nechtasi uchramaydi?

1) agglutining α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutining β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) gem.

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1394. II Rh (–) qon guruhli Shershhevskiy – Terner sindromiga chalingan va gemofiliyaga chalinmagan bemorning qon plazmasi tarkibida quyidagilardan nechtasi uchraydi?

1) agglutining α ;	2) agglutinogen B;
3) agglutining β ;	4) agglutinogen A;
5) oksigemoglobin;	6) antigen;
7) antigemofil omil;	8) gem.

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1395. Katta yoshli aqliy mehnat bilan shug’ullanadigan sog’lom odamning sutkalik ovqat ratsioni quyidagicha: 80 g oqsil, 90 g yog’ va 480 g uglevod bo’lsa, shu moddalarning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiya miqdorini (kkal) (**a**) va yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suvning massasini (**b**) aniqlang.

A) a = 3133; b = 90 g	B) a = 13357; b = 99 g
C) a = 3133; b = 99 g	D) a = 13357; b = 90 g

1396. Katta yoshli aqliy mehnat bilan shug’ullanadigan sog’lom odamning sutkalik ovqat ratsioni quyidagicha:

80 g oqsil, 80 g yog’ va 400 g uglevod bo’lsa, shu moddalarning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiya miqdorini (kkal) (**a**) va yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suvning massasini (**b**) aniqlang.

A) a = 2712; b = 80 g	B) a = 11560; b = 88 g
C) a = 2712; b = 88 g	D) a = 11560; b = 80 g

1397. Katta yoshli aqliy mehnat bilan shug’ullanadigan sog’lom odamning sutkalik ovqat ratsioni quyidagicha: 90 g oqsil, 90 g yog’ va 490 g uglevod bo’lsa, shu moddalarning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiya miqdorini (kkal) (**a**) va yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suvning massasini (**b**) aniqlang.

A) a = 3215; b = 90 g	B) a = 13709; b = 90 g
C) a = 3215; b = 99 g	D) a = 13709;; b = 99g

1398. Massa niabatlari 1:1:1 bo’lgan yog’, oqsil va uglvodning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiyaning kilojouldagi miqdori kilokaloriyadagi miqdoridan 566 ga farq qilsa, yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suv massasini (**g**) ko’rsating.

A) 10	B) 11	C) 10,1	D) 11,1

1399. Massa niabatlari 1:1:1 bo’lgan yog’, oqsil va uglvodning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiyaning kilojouldagi miqdori kilokaloriyadagi miqdoridan 1132 ga farq qilsa, yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suv massasini (**g**) ko’rsating.

A) 20	B) 22	C) 20,1	D) 22,2

1400. Massa niabatlari 1:1:1 bo’lgan yog’, oqsil va uglvodning to’liq parchalanishidan hosil bo’lgan energiyaning kilojouldagi miqdori kilokaloriyadagi miqdoridan 2264 ga farq qilsa, yog’ning parchalanishidan hosil bo’lgan suv massasini (**g**) ko’rsating.

A) 40	B) 44	C) 40,4	D) 44,4

1401. Nuqtalar o’rnini to’g’ri fikrlar bilan to’ldiring.

Ko’zning ko’r dog’i sariq dog’i singari... .

- 1) homilaning ektoderma qavatidan shakllanadi;
- 2) homilaning endoderma qavatidan shakllanadi;
- 3) ko’zning to’r pardasida joylashgan;
- 4) ko’zning tomirli pardasida joylashgan.

A) 2,4	B) 1,4	C) 2,3	D) 1,3

1402. Nuqtalar o’rnini to’g’ri fikrlar bilan to’ldiring.

Ko’zning sariq dog’i ko’r dog’i singari... .

- 1) homilaning ektoderma qavatidan shakllanadi;
- 2) homilaning endoderma qavatidan shakllanadi;
- 3) ko’zning to’r pardasida joylashgan;
- 4) ko’zning tomirli pardasida joylashgan.

A) 2,4	B) 1,4	C) 2,3	D) 1,3

1403. Nuqtalar o’rnini to’g’ri fikr bilan to’ldiring.

Ko’zning aniq ko’rish markazi... .

- A) ko’rish markazining faqat tayoqchasimon hujayralari
- B) ko’rish markazi chetidagi tayoqchasimon hujayralar
- C) ko’rish markazining faqat kolbachasimon hujayralari

D) ko'rish markazi chetidagi kobachasimon hujayralar

1404. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Ko'zning ko'r dog'i....

- A) ko'rish markazining faqat tayoqchasimon hujayralari
- B) to'r pardadagi ko'rish nervi chiqadigan joy
- C) ko'rish markazining faqat kolbachasimon hujayralari
- D) ko'rish markazi chetidagi kobachasimon hujayralar

1405. Ko'rish nervini hosil qiladigan hujayralar (**a**) va aniq ko'rish markazi (**b**) ko'zning qaysi pardasida joylashganlini aniqlang.

- A) a – tomirli pardada; b – to'r pardada
- B) a – to'r pardada; b – to'r pardada
- C) a – tomirli pardada; b – tomirli pardada
- D) a – to'r pardada; b – tomirli pardada

1406. Ko'rish nervini hosil qiladigan hujayralar (**a**) va pigmentli hujayralar (**b**) ko'zning qaysi pardasida joylashganlini aniqlang.

- A) a – tomirli pardada; b – to'r pardada
- B) a – to'r pardada; b – to'r pardada
- C) a – tomirli pardada; b – tomirli pardada
- D) a – to'r pardada; b – tomirli pardada

1407. Ko'zning sklerasi (**a**) va qorachig'ini (**b**) qaysi pardalar hosil qilishini ko'rsating.

- A) a – to'r parda; b – tomirli parda
- B) a – oqsil parda; b – kamalak parda
- C) a – kamalak parda; b – tomirli parda
- D) a – tomirli parda; b – oqsil parda

1408. Sog'lom (maxsus sport turi bilan muntazam shug'ullanmaydigan) insonning tinch nafas olish havosi (a) va rezerv havosi (b) qancha (ml) ga teng bo'lishini ko'rsating.

A) a = 500; b = 1500	B) a = 500; b = 1200
C) a = 1200; b = 3500	D) a = 1200; b = 1500

1409. Sog'lom (maxsus sport turi bilan muntazam shug'ullanmaydigan) insonning tinch nafas olish havosi (a) va qo'shimcha havosi (b) qancha (ml) ga teng bo'lishini ko'rsating.

A) a = 500; b = 1500	B) a = 500; b = 1200
C) a = 1200; b = 3500	D) a = 1200; b = 1500

1410. Sog'lom (maxsus sport turi bilan muntazam shug'ullanmaydigan) qoldiq havosi (a) va qo'shimcha havosi (b) qancha (ml) ga teng bo'lishini ko'rsating.

A) a = 500; b = 1500	B) a = 500; b = 1200
C) a = 1200; b = 3500	D) a = 1200; b = 1500

1411. Quyidagi jadvalda sport bilan shug'ullanadigan sog'lom insonning nafas olish sistemasiga oid ma'lumotlar keltirilgan. Bunga ko'ra shu inson o'pkasining tiriklik sig'imini aniqlang.

Nº	Nafas turi	Hajm (ml)	Spirometr ko'rsatkichi
1	Tinch nafas olish	1550	x
2	Chuqur nafas olish	2950	
3	Rezerv havo	2000	
4	Qoldiq havo	1200	

- A) 4500   B) 6500   C) 7700   C) 7100

1412. Quyidagi jadvalda sport bilan shug'ullanadigan sog'lom insonning nafas olish sistemasiga oid ma'lumotlar keltirilgan. Bunga ko'ra shu inson o'pkasining tiriklik sig'imini aniqlang.

Nº	Nafas turi	Hajm (ml)	Spirometr ko'rsatkichi
1	Tinch nafas olish	1350	x
2	Chuqur nafas olish	2850	
3	Rezerv havo	1500	
4	Qoldiq havo	1300	

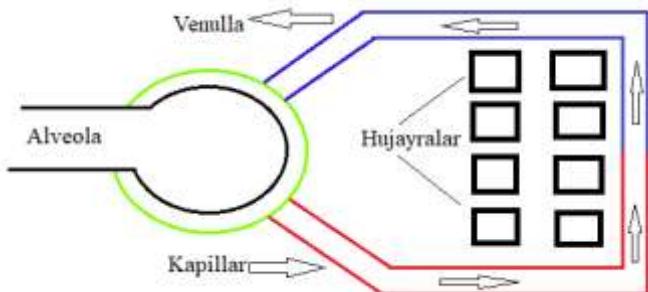
- A) 7000   B) 6500   C) 5700   C) 7100

1413. Quyidagi jadvalda sog'lom sport bilan shug'ullanadigan sog'lom insonning nafas olish sistemasiga oid ma'lumotlar keltirilgan. Bunga ko'ra shu inson o'pkasining tiriklik sig'imini aniqlang.

Nº	Nafas turi	Hajm (ml)	Spirometr ko'rsatkichi
1	Tinch nafas olish	1250	x
2	Chuqur nafas olish	2550	
3	Rezerv havo	1900	
4	Qoldiq havo	1200	

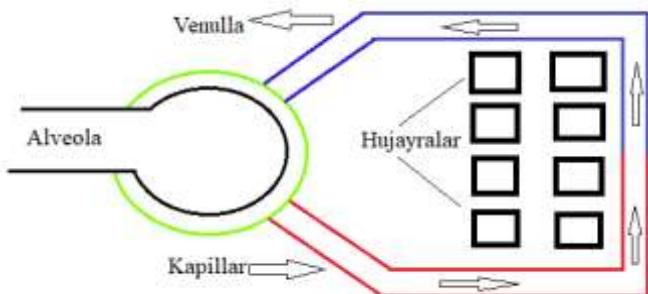
- A) 4500   B) 6500   C) 5700   C) 7100

1414. Quyidagi sxemada sog'lom odamning o'pka alveolalari va to'qima hujayralari orasidagi gaz almashinuvni tasvirlangan. Bunga ko'ra to'qima suyuqliklaridagi karbonat angidrid va kislорodning bosimlari bilan (P_1) alveola kapillarlari qonining tarkibidagi shu gazlarning bosimlari (P_2) orasidagi munosabat to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

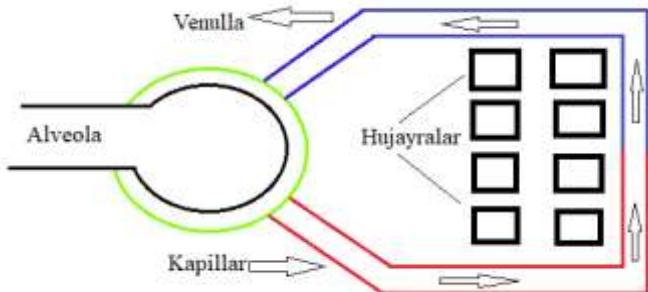
- A) $P_1(\text{CO}_2) = P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$
 B) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$
 C) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) = P_2(\text{O}_2)$
 D) $P_1(\text{CO}_2) > P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$

1415. Quyidagi sxemada sog'lom odamning o'pka alveolalari va to'qima hujayralari orasidagi gaz almashinushi tasvirlangan. Bunga ko'ra alveolalarga kelayotdan venullalar tarkibidagi qonning karbonat angidrid va kislorod bosimlari bilan (P_1) alveola bo'shlig'idagi shu gazlarning bosimlari (P_2) orasidagi munosabat to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) $P_1(\text{CO}_2) = P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$
 B) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) > P_2(\text{O}_2)$
 C) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) = P_2(\text{O}_2)$
 D) $P_1(\text{CO}_2) > P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$

1416. Quyidagi sxemada sog'lom odamning o'pka alveolalari va to'qima hujayralari orasidagi gaz almashinushi tasvirlangan. Bunga ko'ra alveola kapillarlarini tarkibidagi qonning karbonat angidrid va kislorod bosimlari bilan (P_1) alveola venullalari qonidagi shu gazlarning bosimlari (P_2) orasidagi munosabat to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- A) $P_1(\text{CO}_2) = P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$
 B) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) > P_2(\text{O}_2)$

- C) $P_1(\text{CO}_2) < P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) = P_2(\text{O}_2)$
 D) $P_1(\text{CO}_2) > P_2(\text{CO}_2)$; $P_1(\text{O}_2) < P_2(\text{O}_2)$

1417. Sog'lom odamning tanasida 5 litr qon mavjud bo'lib, undagi har 1 g gemoglobin 1,34 ml O_2 gazini biriktira oladi. Agar har 100 ml qon tarkibida 15 g gemoglobin mavjud bo'lsa, har bir litr qon qancha (ml) O_2 tutishi mumkin?

- A) 201   B) 402   C) 603   D) 1005

1418. Sog'lom odamning tanasida 5 litr qon mavjud bo'lib, undagi har 1 g gemoglobin 1,35 ml O_2 gazini biriktira oladi. Agar har 100 ml qon tarkibida 15 g gemoglobin mavjud bo'lsa, har ikki litr qon qancha (ml) O_2 tutishi mumkin?

- A) 2025   B) 405   C) 6075   D) 1005

1419. Sog'lom odamning tanasida 5 litr qon mavjud bo'lib, undagi har 1 g gemoglobin 1,4 ml O_2 gazini biriktira oladi. Agar har 100 ml qon tarkibida 16 g gemoglobin mavjud bo'lsa, har uch litr qon qancha (ml) O_2 tutishi mumkin?

- A) 224   B) 448   C) 672   D) 112

1420. Epiteliy hujayralaridagi (a) va nerv hujayralaridagi (b) xususiy organoidlarni moslab ko'rsating.

- A) a – neyrofibrilla; b – tonofibrilla
 B) a – tonofibrilla; b – neyrofibrilla
 C) a – miofibrilla; b – neyrofibrilla
 D) a – neyrofibrilla; b – miofibrilla

1421. Nerv hujayralaridagi (a) va epiteliy hujayralaridagi (b) xususiy organoidlarni moslab ko'rsating.

- A) a – neyrofibrilla; b – tonofibrilla
 B) a – tonofibrilla; b – miofibrilla
 C) a – miofibrilla; b – neyrofibrilla
 D) a – neyrofibrilla; b – miofibrilla

1422. Quyidagi keltirilganlar orasidan mikrosefaliyaga xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) X – D tipda irsiylanadigan kasallik;
  - 2) A – D tipda irsiylanadigan kasallik;
  - 3) kasallangan bemorlarda yuz qismining g'ayritabiyy katta, kalla qismining kichik bo'lishi bilan xarakterlanadi;
  - 4) kasallangan bemorlarda kalla qismining g'ayritabiyy katta, yuz qismining kichik bo'lishi bilan xarakterlanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1423. Quyidagi keltirilganlar orasidan mikrosefaliyaga xos bo'lmanan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) X – D tipda irsiylanadigan kasallik;
  - 2) A – D tipda irsiylanadigan kasallik;
  - 3) kasallangan bemorlarda yuz qismining g'ayritabiyy katta, kalla qismining kichik bo'lishi bilan xarakterlanadi;
  - 4) kasallangan bemorlarda kalla qismining g'ayritabiyy katta, yuz qismining kichik bo'lishi bilan xarakterlanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1424. Quyidagi keltirilganlar orasidan mikrosefaliyaga xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) A – D tipda irsiylanadigan kasallik;
 2) A – R tipda irsiylanadigan kasallik;
 3) kalla suyagi va bosh miya yarimsharlarining rivojlanmasdan qolishi;
 4) kasallangan bemorlarda kalla qismining g'ayritabiyy katta, yuz qismining kichik bo'lishi bilan xarakterlanadi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

1425. Ko'z qorachig'ining qorong'ulikda kengayishi (**a**) va musiqa eshitilganda o'ynash (**b**) qanday reflekslarga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) shartli; 2) shartsiz
 A) a – 1; b – 1   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 2   D) a – 2; b – 1

1426. Ko'z qorachig'ining yorug'likda torayishi (**a**) va salomlashish (**b**) qanday reflekslarga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) shartli; 2) shartsiz
 A) a – 1; b – 1   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 2   D) a – 2; b – 1

1427. Instinkt (**a**) va yo'talish (**b**) qanday reflekslarga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) shartli; 2) shartsiz
 A) a – 1; b – 1   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 2   D) a – 2; b – 1

1428. Chamalash (**a**) va instinkt (**b**) qanday reflekslarga misol bo'lishini ko'rsating.

- 1) shartli; 2) shartsiz
 A) a – 1; b – 1   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 2   D) a – 2; b – 1

1429. Vorsinkalar va venullalar uchun umumiyl bo'ligan xususiyatlari quyadigilar orasida nechta ekanligini aniqlang.

- 1) mezodermadan rivojlanadi;
 2) endodermadan rivojlanadi;
 3) bir qavat epiteliy hujayralaridan iborat;
 4) limfa va qon tomirlarga ega.
 A) 1   B) 3   C) 4   D) 2

1430. Vorsinkalar va kapillarlar uchun umumiyl bo'ligan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) mezodermadan rivojlanadi;
 2) endodermadan rivojlanadi;
 3) bir qavat epiteliy hujayralaridan iborat;
 4) limfa va qon tomirlarga ega.
 A) 1 va 2   B) 3   C) 4   D) 2 va 3

1431. 120 soat (**a**) va 120 kun (**b**) yashaydigan biriktiruvchi to'qima hujayralari uchun xos bo'lgan javobni aniqlang.

- A) a = ovalsimon yadrosiz; b = disksimon yadrosiz
 B) a = disksimon yadrosiz; b = ovalsimon yadrosiz
 C) a = disksimon yadroli; b = ovalsimon yadrosiz
 D) a = disksimon yadrosiz; b = ovalsimon yadroli

1432. 120 soat (**a**) va 120 kun (**b**) yashaydigan biriktiruvchi to'qima hujayralari uchun xos bo'lgan javobni aniqlang.

- A) a = o'zgaruvchan shaklga ega yadrosiz;
 b = disksimon yadrosiz
 B) a = o'zgaruvchan shaklga ega yadrosiz;
 b = disksimon yadroli
 C) a = o'zgaruvchan shaklga ega yadroli;
 b = ovalsimon yadrosiz
 D) a = o'zgaruvchan shaklga ega yadroli;
 b = disksimon yadrosiz

1433. Bola go'daklik davrining olti oyligida (**a**) va sakkiz oyligida (**b**) kuzatiladigan holatlarni aniqlang.

1	O'z yaqinlarini ko'rganda kuladi va qiyqiradi
2	Sut tishlari chiqqa boshlaydi
3	Bir nechta oddiy so'zlarini gapira oladi
4	Jismlargaga tayanib o'midan turadigan bo'ladi

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 1; b – 4   D) a – 2; b – 3

1434. Bola go'daklik davrining besh oyligida (**a**) va o'n bir oyligida (**b**) kuzatiladigan holatlarni aniqlang.

1	O'z yaqinlarini ko'rganda kuladi va qiyqiradi
2	Sut tishlari chiqqa boshlaydi
3	Bir nechta oddiy so'zlarini gapira oladi
4	Jismlargaga tayanib o'midan turadigan bo'ladi

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 1; b – 4   D) a – 2; b – 3

1435. Bola go'daklik davrining o'n ikki oyligida (**a**) va besh oyligida (**b**) kuzatiladigan holatlarni aniqlang.

1	Jismlargaga tayanib o'midan turadigan bo'ladi
2	Yuradi va 10 – 12 ta so'zlarni gapira oladi
3	Bir nechta oddiy so'zlarini gapira oladi
4	O'z yaqinlarini ko'rganda kuladi va qiyqiradi

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 1; b – 4   D) a – 2; b – 3

1436. Bola go'daklik davrining sakkiz oyligida (**a**) va o'n bir oyligida (**b**) kuzatiladigan holatlarni aniqlang.

1	Jismlargaga tayanib o'midan turadigan bo'ladi
2	Yuradi va 10 – 12 ta so'zlarni gapira oladi
3	Bir nechta oddiy so'zlarini gapira oladi
4	O'z yaqinlarini ko'rganda kuladi va qiyqiradi

- A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 1; b – 4   D) a – 2; b – 3

1437. Bola go'daklik davrining uch oyligida kuzatiladigan o'zgarishlarni ko'rsating.

- 1) emaklaydi va bemalol o'tira oladi;

- 2) tovush chiqqan tomonga qaray boshlaydi;
 3) umurtqa pog'onasida bo'yin lordozi hosil bo'ladi;
 4) umurtqa pog'onasida ko'krak kifozi hosil bo'ladi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

- 1438.** Bola go'daklik davrining yeti oyligida kuzatiladigan o'zgarishlarni ko'rsating.
 1) emaklaydi va bemalol o'tira oladi;
 2) tovush chiqqan tomonga qaray boshlaydi;
 3) umurtqa pog'onasida bo'yin lordozi hosil bo'ladi;
 4) umurtqa pog'onasida ko'krak kifozi hosil bo'ladi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

- 1439.** Bola go'daklik davrining o'n ikki oyligida kuzatiladigan o'zgarishlarni ko'rsating.
 1) emaklaydi va bemalol o'tira oladi;
 2) 10 – 12 ta so'zni gapira oladi;
 3) umurtqa pog'onasida bel lordozi hosil bo'ladi;
 4) umurtqa pog'onasida ko'krak kifozi hosil bo'ladi.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 2,3   D) 1,4

- 1440.** Geometrik obrazlarni sezish (**a**), kuylash (**b**) va nutq (**b**) markazlari bosh miya yarimsharlarining qaysi qismida joylashganligini ko'rsating.
 1) o'ng yarimsharda; 2) chap yarimsharda.
 A) a – 1; b – 2; c – 2   B) a – 1; b – 1; c – 2
 C) a – 2; b – 1; c – 1   D) a – 2; b – 2; c – 1

- 1441.** Hisoblash (**a**), o'qish (**b**) va gapirish (**b**) markazlari bosh miya yarimsharlarining qaysi qismida joylashganligini ko'rsating.
 1) o'ng yarimsharda; 2) chap yarimsharda.

- A) a – 1; b – 2; c – 2   B) a – 1; b – 1; c – 2
 C) a – 2; b – 1; c – 1   D) a – 2; b – 2; c – 2

- 1442.** Chamalash (**a**), hisoblash (**b**) va geometrik obrazlarni sezish (**b**) markazlari bosh miya yarimsharlarining qaysi qismida joylashganligini ko'rsating.

- 1) o'ng yarimsharda; 2) chap yarimsharda.
 A) a – 1; b – 2; c – 2   B) a – 1; b – 2; c – 1
 C) a – 2; b – 1; c – 1   D) a – 2; b – 2; c – 1

- 1443.** Bosh miya katta yarimsharlarining chakka (**a**) va ensa (**b**) qismida quyidagi markazlardan qaysi biri joylashganligini ko'rsating.

- 1) harakat;   2) eshitish;   3) hid bilish;
 4) ko'rish.
 A) a – 2; b – 4   B) a – 1; b – 3
 C) a – 4; b – 2   D) a – 3; b – 1

- 1444.** Bosh miya katta yarimsharlarining chakka (**a**) va peshana qismining ostki ichkarigi (**b**) sohasida quyidagi markazlardan qaysi biri joylashganligini ko'rsating.

- 1) harakat;   2) eshitish;   3) hid bilish;
 4) ko'rish.
 A) a – 2; b – 4   B) a – 1; b – 3
 C) a – 4; b – 2   D) a – 2; b – 3

- 1445.** Bosh miya katta yarimsharlarining ensa (**a**) va peshana qismining ostki ichkarigi (**b**) sohasida quyidagi markazlardan qaysi biri joylashganligini ko'rsating.
 1) harakat;   2) eshitish;   3) hid bilish;
 4) ko'rish.

- A) a – 2; b – 4   B) a – 4; b – 2
 C) a – 4; b – 3   D) a – 2; b – 3

- 1446.** Quyidagilardan qadoqsimon tana uchun mos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) nerv tolalaridan iborat;
 2) nerv tanalaridan iborat;
 3) yarimsharlarni tutashtirib turadi;
 4) yarimsharlar po'stlog'ida egatlarni hosil qiladi.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

- 1447.** Quyidagilardan po'stloq osti yadrolari uchun mos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) oq modda ichida joylashgan kulrang moddadan iborat;
 2) kulrang modda ichida joylashgan oq moddadan iborat;
 3) ektdermadan rivojlanadi;
 4) endodermadan rivojlanadi.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,4   D) 2,4

- 1448.** Gepard va suvsar og'iz bo'shlig'ida to'rt xil tishlarning mavjudligi bilan bir – biriga o'xshaydi. Ushbu xususiyat qaysi qonunga misol bo'ladi?

- A) biogenetik qonun
 B) filoembriogenez nazariyasi
 C) irlsiy o'zgaruvchanliknin gomologik qatorlar qonuni
 D) divergensiya

- 1449.** Sutemizuvchilar sinfining yirtqichlar turkumi vakillari og'iz bo'shlig'ida to'rt xil tishlarning bo'lishi bilan bir – biriga o'xshaydi. Ushbu xususiyat qaysi qonunga misol bo'ladi?

- A) biogenetik qonun
 B) filoembriogenez nazariyasi
 C) irlsiy o'zgaruvchanliknin gomologik qatorlar qonuni
 D) divergensiya

- 1450.** Qashqaldoq va qo'ng'ir ayiq og'iz bo'shlig'ida to'rt xil tishlarning mavjudligi bilan bir – biriga o'xshaydi. Ushbu xususiyat qaysi qonunga misol bo'ladi?

- A) biogenetik qonun
 B) filoembriogenez nazariyasi
 C) irlsiy o'zgaruvchanliknin gomologik qatorlar qonuni
 D) divergensiya

- 1451.** Yuragi uch kamerali, o'giz bo'shlig'ida bir xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) suvsar va qurbaqa
 B) kvaksha va ko'l baqa
 C) alligator va toshbaqa
 D) povituxa va qurbaqa

- 1452.** Yuragi uch kamerali, o'giz bo'shlig'ida tishlar mavjud bo'lмаган hayvonlarni ko'rsating.

- A) suvsar va qurbaqa

ZMU_MATONAT_ATM

- B) kvaksha va ko'l baqa
C) alligator va toshbaqa
D) povituxa va qurbaqa

1453. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida bir xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) zubr va qo'ng'ir ayiq   B) kasatka va delfin
C) jayra va sug'ur   D) morj va kasatka

1454. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida ikki xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) zubr va qo'ng'ir ayiq   B) qashqaldoq va nutriya
C) jayra va sug'ur   D) morj va kasatka

1455. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida bir xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) zubr va qo'ng'ir ayiq   B) kasatka va kashalot
C) jayra va sug'ur   D) morj va kasatka

1456. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida uch xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) zubr va qo'ng'ir ayiq   B) kasatka va kashalot
C) jayra va sug'ur   D) rambule va arxaromerinos

1457. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida uch xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) zubr va qo'ng'ir ayiq   B) kasatka va kashalot
C) jayra va sug'ur   D) rambule va qulon

1458. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida to'rt xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) yaguar va qo'ng'ir ayiq   B) kasatka va kashalot
C) jayra va sug'ur   D) rambule va qo'tos

1459. Yuragi to'rt kamerali, og'iz bo'shlig'ida to'rt xil tishlar mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) gepard va yenotsimon it
B) kasatka va kashalot
C) jayra va sug'ur
D) rambule va qo'tos

1460. Qoziq tishlari kuchli rivojlangan, bo'yni kalta hayvonlarni ko'rsating.

- A) to'ng'iz va jayra   B) tyulen va begemot
C) qobon va morj   D) fil va sug'ur

1461. Yuragi uch kamerali, yuqori ja'g'ida ikkita yirik tishlari mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) sariq ilon va gekkon   B) qalqontumshuq va kapcha
C) salamandra va triton   D) akula va manta

1462. Yuragi uch kamerali, og'iz bo'shlig'ida ikki xil tishlari mavjud bo'lgan hayvonlarni ko'rsating.

- A) sariq ilon va gekkon   B) qalqontumshuq va kapcha
C) salamandra va triton   D) akula va manta

1463. Sog'lom odamning yuqori jag'idagi keskir uchli (a) va pastki jag'idagi o'tkir uchli (b) tishlar soni nechtadan ekanligini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta
C) a – 6 ta; b – 6 ta

- B) a – 4 ta; b – 2 ta
D) a – 2 ta; b – 4 ta

1464. Sog'lom odamning yuqori jag'idagi o'tkir uchli (**a**) va pastki jag'idagi keskir uchli (**b**) tishlar soni nechtadan ekanligini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta
C) a – 6 ta; b – 6 ta

- B) a – 4 ta; b – 2 ta
D) a – 2 ta; b – 4 ta

1465. Katta yoshli sog'lom odamdagи jami o'tkir uchli (**a**) va keskir uchli (**b**) tishlar soni nechtadan ekanligini ko'rsating.

- A) a – 4 ta; b – 8 ta
C) a – 6 ta; b – 6 ta

- B) a – 4 ta; b – 2 ta
D) a – 4 ta; b – 4 ta

1466. Sog'lom odamning umrtqa pog'onasi normal tuzilishiga oid to'g'ri ko'rsatilgan fikrlarni ko'rsating.

- a) biroz bo'yin lordozi;   b) biroz dumg'aza lordozi;
c) biroz bel kifozi;   d) biroz ko'krak kifozi.

- A) a va d   B) b va d   C) a va c   D) b va c

1467. Sog'lom odamning umrtqa pog'onasi normal tuzilishiga oid to'g'ri ko'rsatilgan fikrlarni ko'rsating.

- a) biroz bo'yin kifozi;   b) biroz dumg'aza kifozi;
c) biroz bel lordozi;   d) biroz ko'krak lordozi.

- A) a va d   B) b va d   C) a va c   D) b va c

1468. Sog'lom odamning umrtqa pog'onasi normal tuzilishiga oid to'g'ri ko'rsatilgan fikrlarni ko'rsating.

- a) biroz bo'yin kifozi;   b) biroz dumg'aza lordozi;
c) biroz bel lordozi;   d) biroz ko'krak kifozi.

- A) a va d   B) b va d   C) c va d   D) b va c

1469. Urg'ochi orangutan organizmidagi murtak hosil bo'lish jarayonlarini tartib bilan ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) murtak 4 – 5 kundan keyin bachadonga tushadi;
2) urug' hujayralardan biri tuxun hujayrani urug'lantiradi;

- 3) murtak bachadon shilliq qavatiga yopishadi;

- 4) urug' hujayralar bachadon nayiga o'tadi;

- 5) tuxum hujayra bachadon tomonga harakatlana boshlaydi;

- 6) urug' hujayralar jinsiy qinga tushadi;

- 7) tuxum hujayra ketma – ket bo'linib, murtakni hosil qiladi.

- A) 6 → 4 → 5 → 2 → 7 → 1 → 3

- B) 4 → 6 → 5 → 7 → 2 → 1 → 3

- C) 6 → 4 → 2 → 5 → 7 → 1 → 3

- D) 4 → 6 → 2 → 7 → 5 → 1 → 3

1470. Urg'ochi shimpanze organizmidagi murtak hosil bo'lish jarayonlarini tartib bilan ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) murtak 4 – 5 kundan keyin bachadonga tushadi;
2) urug' hujayralardan biri tuxun hujayrani urug'lantiradi;

- 3) murtak bachadon shilliq qavatiga yopishadi;

- 4) urug' hujayralar bachadon nayiga o'tadi;

- 5) tuxum hujayra bachadon tomonga harakatlana boshlaydi;
 6) urug' hujayralar jinsiy qinga tushadi;
 7) tuxum hujayra ketma – ket bo'linib, murtakni hosil qiladi.
 A) 6 → 4 → 5 → 2 → 7 → 1 → 3
 B) 4 → 6 → 5 → 7 → 2 → 1 → 3
 C) 6 → 4 → 2 → 5 → 7 → 1 → 3
 D) 4 → 6 → 2 → 7 → 5 → 1 → 3

- 1471.** Ayol organizmidagi murtak hosil bo'lish jarayonlarini tartib bilan ko'rsatilgan javobni aniqlang.
 1) murtak 4 – 5 kundan keyin bachadonga tushadi;
 2) urug' hujayralardan biri tuxun hujayrani urug'lantiradi;
 3) murtak bachadon shilliq qavatiga yopishadi;
 4) urug' hujayralar bachadon nayiga o'tadi;
 5) tuxum hujayra bachadon tomonga harakatlana boshlaydi;
 6) urug' hujayralar jinsiy qinga tushadi;
 7) tuxum hujayra ketma – ket bo'linib, murtakni hosil qiladi.
 A) 6 → 4 → 5 → 2 → 7 → 1 → 3
 B) 4 → 6 → 5 → 7 → 2 → 1 → 3
 C) 6 → 4 → 2 → 5 → 7 → 1 → 3
 D) 4 → 6 → 2 → 7 → 5 → 1 → 3

- 1472.** Keltirilganlardan qaysilari to'g'ri fikr hisoblanadi?

1	Chaqaloq tug'ilgandan 16 – 18 yoshgacha bolalik davri hisoblanadi
2	Odamda 22 – 26 yosh navqironlik davri hisoblanadi
3	Odamda 60 – 75 yosh keksalik davri hisoblanadi
4	Odamda 16 – 21 yosh yetuklik davri hisoblanadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 1473.** Keltirilganlardan qaysilari noto'g'ri fikr hisoblanadi?

1	Chaqaloq tug'ilgandan 16 – 18 yoshgacha bolalik davri hisoblanadi
2	Odamda 22 – 26 yosh navqironlik davri hisoblanadi
3	Odamda 60 – 75 yosh keksalik davri hisoblanadi
4	Odamda 16 – 21 yosh yetuklik davri hisoblanadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 1474.** Keltirilganlardan qaysilari to'g'ri fikr hisoblanadi?

1	Odamda 75 yoshdan yuqorisi qarilik davri hisoblanadi
2	Odamda 22 – 26 yosh navqironlik davri

hisoblanadi
3 Odamda 60 – 75 yosh keksalik davri hisoblanadi
4 Odamda 16 – 21 yosh yetuklik davri hisoblanadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 1475.** Keltirilganlardan qaysilari noto'g'ri fikr hisoblanadi?

1	Odamda 75 yoshdan yuqorisi qarilik davri hisoblanadi
2	Odamda 22 – 26 yosh navqironlik davri hisoblanadi
3	Odamda 60 – 75 yosh keksalik davri hisoblanadi
4	Odamda 16 – 21 yosh yetuklik davri hisoblanadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 1476.** Odamdagagi embrional bir oylikdagi (**a**) va postembrional bir oylikdagi (**b**) xususiyatlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) ko'zлari shakllana boshlaydi;
 2) uzunligi 3 cm ga yetadi;
 3) chiroqqa, qimirlayotgan narsalarga qaraydi;
 4) tovush chiqqan tomonga boshini buradi.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 2; b – 3   D) a – 1; b – 4

- 1477.** Odamdagagi embrional uch oylikdagi (**a**) va postembrional uch oylikdagi (**b**) xususiyatlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) boshi tanasini 1/3 qismini tashkil etadi.
 2) deyarli barcha organlari rivojlanadi;
 3) chiroqqa, qimirlayotgan narsalarga qaraydi;
 4) tovush chiqqan tomonga boshini buradi.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 2; b – 3   D) a – 1; b – 4

- 1478.** Odamdagagi embrional besh oylikdagi (**a**) va postembrional besh oylikdagi (**b**) xususiyatlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) boshi tanasini 1/3 qismini tashkil etadi.
 2) tana massasi 500 g ga yetadi;
 3) boshini tik tuta oladi;
 4) o'z yaqinlarini taniy boshlaydi.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 2; b – 4
 C) a – 2; b – 3   D) a – 1; b – 4

- 1479.** Bosh miyaning qaysi qismlarida kulrang moddalar oq moddaning ichida alohida donachalar shaklida joylashgan?

- 1) miyachada;   2) o'rtta miyada;
 3) oralig miyada;   4) miya yarimsharlarida.
 A) 2,3   B) 1,4   C) 1,3   D) 2,4

- 1480.** Bosh miyaning qaysi bo'limlarida kulrang modda oq moddani sirtda o'rab turuvchi po'stloqni hosil qiladi?
- 1) miyachada;
  - 2) o'rta miyada;
  - 3) oraliq miyada;
  - 4) miya yarimsharlarida.
- A) 2,3   B) 1,4   C) 1,3   D) 2,4

- 1481.** Bosh miyaning qaysi bo'limlarida kulrang modda oq moddani sirtda o'rab turuvchi po'stloqni hosil qiladi?
- 1) miya ko'prigida;
  - 2) o'rta miyada;
  - 3) oraliq miyada;
  - 4) miya yarimsharlarida.
- A) 2,3   B) 1,4   C) 1,3   D) 2,4

1482. Quyidagilar orasidan odam uzunchoq miyasi va Varoliyev ko'prigi uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar nechta ekanligini aniqlang.

- 1) miya sopini hosil qilishda ishtirok etadi;
  - 2) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
  - 3) kulrang moddasi oq moddasi ichida joylashgan;
  - 4) oq moddasi kulrang moddasi ichida joylashgan;
  - 5) eshitish, ta'm bilish va ko'rish retseptorlaridan nerv impluslari bosh miya yarimsharlariga o'tkaziladi.
- A) 3   B) 4   C) 2   D) 1

1483. Quyidagilar orasidan odam oraliq miyasi va Varoliyev ko'prigi uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar nechta ekanligini aniqlang.

- 1) miya sopini hosil qilishda ishtirok etadi;
  - 2) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
  - 3) kulrang moddasi oq moddasi ichida joylashgan;
  - 4) oq moddasi kulrang moddasi ichida joylashgan;
  - 5) eshitish, ta'm bilish va ko'rish retseptorlaridan nerv impluslari bosh miya yarimsharlariga o'tkaziladi.
- A) 3   B) 4   C) 2   D) 1

1484. Quyidagilar orasidan odam miyachasi va Varoliyev ko'prigi uchun umumiy bo'lgan xususiyatlar nechta ekanligini aniqlang.

- 1) miya sopini hosil qilishda ishtirok etadi;
  - 2) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
  - 3) kulrang moddasi oq moddasi ichida joylashgan;
  - 4) oq moddasi kulrang moddasi ichida joylashgan;
  - 5) eshitish, ta'm bilish va ko'rish retseptorlaridan nerv impluslari bosh miya yarimsharlariga o'tkaziladi.
- A) 3   B) 4   C) 2   D) 1

1485. Koronkasi ponasimon (a) va koronkasi kubsimon (b) bo'lgan tishlarni ko'rsating.

- A) a – qoziq; b – kichik oziq
- B) a – kurak; b – kichik oziq
- C) a – qoziq; b – katta oziq
- D) a – kurak; b – katta oziq

1486. Koronkasi ikki qirrali (a) va kubsimon(b) bo'lgan tishlarni ko'rsating.

- A) a – qoziq; b – kichik oziq
- B) a – kurak; b – kichik oziq
- C) a – qoziq; b – katta oziq
- D) a – kurak; b – katta oziq

- 1487.** Pulpasi bitta (a) va ikki yoki uchta (b) bo'ladigan tishlarni moslab ko'rsating.

- A) a – katta oziq; b – kichik oziq
- B) a – kurak; b – qoziq
- C) a – kichik oziq; b – katta oziq
- D) a – kurak; b – katta oziq

1488. Quyida sog'lom katta yoshli insonning jag'laridagi tishlarning joylashishi tartibi ifodalangan. Agar A – kurak tishlar, B – qoziq tishlar, C – kichik oziq tishlar va D – katta oziq tishlar bo'lsa, shu insonning yuqori jag'i o'ng tomonidagi ikki qirrali va pastki jag'i chap tomonidagi ikki qirrali tishlar yig'indisi nechtaga teng bo'ladi?

Yuqori jag'ning o'ng tomoni	Yuqori jag'ning chap tomoni
D C B A	A B C D
D C B A	A B C D
Pastki jag'ning o'ng tomoni	Pastki jag'ning chap tomoni

- A) 4 ta   B) 6 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

1489. Quyida sog'lom katta yoshli insonning jag'laridagi tishlarning joylashishi tartibi ifodalangan. Agar A – kurak tishlar, B – qoziq tishlar, C – kichik oziq tishlar va D – katta oziq tishlar bo'lsa, shu insonning yuqori jag'i o'ng tomonidagi bir ildizli va pastki jag'i chap tomonidagi koronkasi kubsimon tishlar yig'indisi nechtaga teng bo'ladi?

Yuqori jag'ning o'ng tomoni	Yuqori jag'ning chap tomoni
D C B A	A B C D
D C B A	A B C D
Pastki jag'ning o'ng tomoni	Pastki jag'ning chap tomoni

- A) 3 ta   B) 6 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

1490. Quyida sog'lom katta yoshli insonning jag'laridagi tishlarning joylashishi tartibi ifodalangan. Agar A – kurak tishlar, B – qoziq tishlar, C – kichik oziq tishlar va D – katta oziq tishlar bo'lsa, shu insonning yuqori jag'i chap tomonidagi bir ildizli va pastki jag'i o'ng tomonidagi koronkasi ponasimon tishlar yig'indisi nechtaga teng bo'ladi?

Yuqori jag'ning o'ng tomoni	Yuqori jag'ning chap tomoni
D C B A	A B C D
D C B A	A B C D
Pastki jag'ning o'ng tomoni	Pastki jag'ning chap tomoni

- A) 3 ta   B) 4 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

1491. Quyida sog'lom katta yoshli insonning jag'laridagi tishlarning joylashishi tartibi ifodalangan. Agar **A** – kurak tishlar, **B** – qoziq tishlar, **C** – kichik oziq tishlar va **D** – katta oziq tishlar bo'lsa, shu insonning yuqori jag'i chap tomonidagi koronkasi kubsimon va pastki jag'i o'ng tomonidagi koronkasi ponasimon tishlar yig'indisi nechtaga teng bo'ladi?

Yuqori jag'ning o'ng tomoni	Yuqori jag'ning chap tomoni
D C B A	A B C D
D C B A	A B C D
Pastki jag'ning o'ng tomoni	Pastki jag'ning chap tomoni

- A) 3 ta   B) 4 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

1492. Katta yoshli sog'lom odamning yuqori jag'idagi koronkasi kubsimon (**a**) va ikki qirrali (**b**) tishlar nechtdan ekanligini aniqlang.

- A) a – 12 ta; b – 4 ta   B) a – 6 ta; b – 2 ta
C) a – 8 ta; b – 4 ta   D) a – 8 ta; b – 2 ta

1493. Katta yoshli sog'lom odamning pastki jag'idagi koronkasi kubsimon (**a**) va ikki qirrali (**b**) tishlar nechtdan ekanligini aniqlang.

- A) a – 12 ta; b – 4 ta   B) a – 6 ta; b – 2 ta
C) a – 8 ta; b – 4 ta   D) a – 8 ta; b – 2 ta

1494. Katta yoshli sog'lom odamning pastki jag'idagi bir ildizli (**a**) va yuqori jag'idagi ikki yoki uch ildizli (**b**) tishlar nechtdan ekanligini aniqlang.

- A) a – 4 ta; b – 4 ta   B) a – 6 ta; b – 6 ta
C) a – 4 ta; b – 6 ta   D) a – 8 ta; b – 4 ta

1495. Postembrional davrda interfaza kuzatilmaydigan mezodermadan (**a**) va ektodermadan (**b**) rivojlanadigan to'qimalarni ko'rsating.

- A) a – ilik; b – ichak epiteliysi   B) a – epidermis; b – ilik
C) a – nerv; b – muskul   D) a – muskul; b – nerv

1496. Faqt embrional davrda interfaza kuzatiladigan mezodermadan (**a**) va ektodermadan (**b**) rivojlanadigan to'qimalarni ko'rsating.

- A) a – ilik; b – ichak epiteliysi   B) a – epidermis; b – ilik
C) a – nerv; b – muskul   D) a – muskul; b – nerv

1497. Postembrional davrda reduplikatsiya jarayoni kuzatilmaydigan ektodermadan (**a**) va mezodermadan (**b**) rivojlanadigan to'qimalarni ko'rsating.

- A) a – ilik; b – ichak epiteliysi   B) a – epidermis; b – ilik
C) a – nerv; b – muskul   D) a – muskul; b – nerv

1498. Faqt embrional davrda reduplikatsiya jarayoni kuzatiladigan ektodermadan (**a**) va mezodermadan (**b**) rivojlanadigan to'qimalarni ko'rsating.

- A) a – ilik; b – ichak epiteliysi
B) a – epidermis; b – ilik
C) a – nerv; b – muskul
D) a – muskul; b – nerv

1499. Nuqtalar o'rniغا mos keluvchi to'g'ri fiklarni ko'rsating.

Sonning ikki boshli muskuli yelkaning ikki boshli muskuli singari ... .

- a) odam tanasining old tomonida joylashgan;
b) odam tanasining orqa tomonida joylashgan;
c) tolalari duksimon, kalta va sekin qisqaradi;
d) tolalari ingichka va uzun, ko'ndalang chiziqli;
e) tolalari tez va kuchli qisqaradi;
f) postembrional davrda hujayralari bo'linmaydi.
A) b,d,e   B) a,e,f   C) d,e,f   D) b,c,e

1500. Nuqtalar o'rniغا mos keluvchi to'g'ri fiklarni ko'rsating.

Sonning to'rt boshli muskuli yelkaning uch boshli muskuli singari ... .

- a) odam tanasining old tomonida joylashgan;
b) odam tanasining orqa tomonida joylashgan;
c) tolalari duksimon, kalta va sekin qisqaradi;
d) tolalari ingichka va uzun, ko'ndalang chiziqli;
e) tolalari tez va kuchli qisqaradi;
f) postembrional davrda hujayralari bo'linmaydi.
A) b,d,e   B) a,e,f   C) d,e,f   D) b,c,e

1501. Nuqtalar o'rniغا mos keluvchi to'g'ri fiklarni ko'rsating.

Boldirning uch boshli muskuli yelkaning uch boshli muskuli singari ... .

- a) odam tanasining old tomonida joylashgan;
b) odam tanasining orqa tomonida joylashgan;
c) tolalari duksimon, kalta va sekin qisqaradi;
d) tolalari ingichka va uzun, ko'ndalang chiziqli;
e) tolalari tez va kuchli qisqaradi;
f) postembrional davrda hujayralari bo'linadi.
A) b,d,e   B) b,e,f   C) d,e,f   D) a,e,c

1502. Quyidagi vazifalarni bajaruvchi muskullarni moslab ko'rsating.

- a) qo'lni tirsakdan yozish;
b) oyoqni chanoqdan bukish;
A) a – ikki boshli; b – uch boshli
B) a – uch boshli; b – to'rt boshli
C) a – ikki boshli; b – to'rt boshli

D) a – uch boshli ; b – ikki boshli

1503. Quyidagi vazifalarni bajaruvchi muskullarni moslab ko'rsating.

- a) qo'lni tirsakdan bukish;
- b) oyoqni chanoqdan yozish;
- A) a – ikki boshli; b – uch boshli
- B) a – uch boshli; b – to'rt boshli
- C) a – to'rt boshli; b – uch boshli
- D) a – ikki boshli ; b – ikki boshli

1504. Quyidagi vazifalarni bajaruvchi muskullarni moslab ko'rsating.

- a) qo'lni tirsakdan yozish;
- b) oyoqni chanoqdan yozish;
- A) a – ikki boshli; b – uch boshli
- B) a – uch boshli; b – to'rt boshli
- C) a – uch boshli; b – to'rt boshli
- D) a – uch boshli; b – ikki boshli

1505. Yelkaning ikki boshli muskuli qisqarganida (**a**) va sonning ikki boshli muskuli bo'shashganida (**b**) qanday bo'g'im harakatlari vujudga kelishini moslab ko'rsating.

- A) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- B) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;
- C) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- D) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;

1506. Yelkaning uch boshli muskuli bo'shashganida (**a**) va sonning to'rt boshli muskuli qisqarganida (**b**) qanday bo'g'im harakatlari vujudga kelishini moslab ko'rsating.

- A) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- B) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;
- C) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- D) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;

1507. Yelkaning uch boshli muskuli qisqarganida (**a**) va sonning to'rt boshli muskuli bo'shashganida (**b**) qanday bo'g'im harakatlari vujudga kelishini moslab ko'rsating.

- A) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- B) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;
- C) a – qo'l tirsak bo'g'imidan yoziladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan bukiladi;
- D) a – qo'l tirsak bo'g'imidan bukiladi;
b – oyoq chanoq bo'g'imidan yoziladi;

1508. Odamdagisi aksirish refleksining ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- 1) nafas olish markazi;
- 2) nafas chiqarish muskullari;

- 3) retseptorlar;
- 4) harakatlantiruvchi nervlar;
- 5) sezuvchi nervlar;
- 6) kuchli nafas chiqarish.

- A) $5 \rightarrow 3 \rightarrow 1 \rightarrow 4 \rightarrow 2 \rightarrow 6$
- B) $3 \rightarrow 5 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 4 \rightarrow 6$
- C) $5 \rightarrow 3 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 4 \rightarrow 6$
- D) $3 \rightarrow 5 \rightarrow 1 \rightarrow 4 \rightarrow 2 \rightarrow 6$

1509. Odamdagisi yo'talish refleksining ketma – ketligi to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- 1) nafas olish markazi;
- 2) nafas chiqarish muskullari;
- 3) retseptorlar;
- 4) harakatlantiruvchi nervlar;
- 5) sezuvchi nervlar;
- 6) kuchli nafas chiqarish.

- A) $5 \rightarrow 3 \rightarrow 1 \rightarrow 4 \rightarrow 2 \rightarrow 6$
- B) $3 \rightarrow 5 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 4 \rightarrow 6$
- C) $5 \rightarrow 3 \rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 4 \rightarrow 6$
- D) $3 \rightarrow 5 \rightarrow 1 \rightarrow 4 \rightarrow 2 \rightarrow 6$

1510. Bir litr havoda 200 ml O₂ mavjud. Sog'lom odam minutiga 6 litr O₂ ni o'zlashtiradi. Shu odamning 8 soatlik ish vaqtida o'pkasi orqali qancha (litr) havo o'tishini aniqlang.

- A) 14400   B) 240   C) 2880   D) 720

1511. Bir litr havoda 200 ml O₂ mavjud. Sog'lom odam minutiga 6 litr O₂ ni o'zlashtiradi. Shu odamning 8 soatlik ish vaqtida o'pkasi orqali qancha (litr) havo o'tishini aniqlang.

- A) 14400   B) 240   C) 2880   D) 720

1512. Bir litr havoda 200 ml O₂ mavjud. Sog'lom odam minutiga 6 litr O₂ ni o'zlashtiradi. Shu odamning 4 soatlik ish vaqtida o'pkasi orqali qancha (litr) havo o'tishini aniqlang.

- A) 1440   B) 2400   C) 10800   D) 7200

1513. 5 yoshli sog'lom bola minutiga 22 marta nafas olsa va shu vaqt davomida uning o'pkasidan 8800 ml havo o'tgan bo'lsa, uning normal nafas havosi hajmini (ml) ko'rsating.

- A) 500   B) 400   C) 250   D) 550

1514. 6 yoshli sog'lom bola minutiga 20 marta nafas olsa va shu vaqt davomida uning o'pkasidan 9000 ml havo o'tgan bo'lsa, uning normal nafas havosi hajmini (ml) ko'rsating.

- A) 500   B) 400   C) 450   D) 550

1515. 7 yoshli sog'lom bola minutiga 18 marta nafas olsa va shu vaqt davomida uning o'pkasidan 8100 ml havo o'tgan bo'lsa, uning normal nafas havosi hajmini (ml) ko'rsating.

- A) 500   B) 400   C) 450   D) 550

1516. Quyidagilar orasidan oddiy (**a**) va murakkab (**b**) reflekslar to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) fikrlash; 2) aksirish; 3) chamalash; 4) yo'talish.
 A) a - 1,4; b - 2,3   B) a - 1,3; b - 2,4
 C) a - 2,3; b - 1,4   D) a - 2,4; b - 1,3

1517. Quyidagilar orasidan oddiy (**a**) va murakkab (**b**) reflekslar to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) aksirish;   2) hisoblash;
 3) qo'lga issiq jism tekkanida tortib olish;
 4) covid - 19 ni o'ylab yig'lash.
 A) a - 1,4; b - 2,3   B) a - 1,3; b - 2,4
 C) a - 2,3; b - 1,4   D) a - 2,4; b - 1,3

1518. Quyidagilar orasidan oddiy (**a**) va murakkab (**b**) reflekslar to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) chang ta'sirida ko'zdan yosh ajralishi;
 2) genetika masalalarini ishslash;
 3) qo'lga olov tekkanida tortib olish;
 4) haykaltaroshlik.
 A) a - 1,4; b - 2,3   B) a - 1,3; b - 2,4
 C) a - 2,3; b - 1,4   D) a - 2,4; b - 1,3

1519. Odam nerv tolalarida impluslar 100 m/sek tezlik bilan harakatlanadi. Bo'yi 2 m bo'lgan odamning oyog'iga zirabcha kirsasi, u qancha vaqtdan (*sekund*) so'ng og'riq sezib, oyog'ini tortib oladi?

- A) 0,02   B) 0,04   C) 0,03   D) 0,06

1520. Odam nerv tolalarida impluslar 100 m/sek tezlik bilan harakatlanadi. Bo'yi 1,8 m bo'lgan odamning oyog'iga zirabcha kirsasi, u qancha vaqtdan (*sekund*) so'ng og'riq sezib, oyog'ini tortib oladi?

- A) 0,036   B) 0,018   C) 0,054   D) 0,072

1521. Odam nerv tolalarida impluslar 100 m/sek tezlik bilan harakatlanadi. Bo'yi 1,9 m bo'lgan odamning oyog'iga zirabcha kirsasi, u qancha vaqtdan (*sekund*) so'ng og'riq sezib, oyog'ini tortib oladi?

- A) 0,019   B) 0,057   C) 0,038   D) 0,076

1522. Odamning orqa miyasi haqidagi to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) dimaetri 1 cm bo'ladi;
 4) o'ng va chap bo'laklarida chuqur egatlar mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1523. Odamning orqa miyasi haqidagi to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) dimaetri 1 mm bo'ladi;
 4) oldingi va orqa yuzasida chuqur egatlar mavjud.
 A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1524. Odamning orqa miyasi haqidagi to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) massasi 40 – 45 g bo'ladi;

- 4) oldingi va orqa egatlar bilan o'ng hamda chap qismlarga ajralgan.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1525. Odamning orqa miyasi haqidagi to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- 1) nayini oq modda o'rabb turadi;
 2) nayini kulrang modda o'rabb turadi;
 3) massasi 40 – 45 g bo'ladi;
 4) oldingi va orqa egatlar bilan o'ng hamda chap qismlarga ajralgan.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1526. Odamning orqa miyasi haqidagi to'g'ri fikrlar keltirilgan javobni ko'rsating.

- 1) nayini oq modda o'rabb turadi;
 2) nayini kulrang modda o'rabb turadi;
 3) kulrang modda artofini oq modda o'rabb turadi;
 4) oq modda artofini kulrang modda o'rabb turadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1527. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Inson orqa miyasining oq moddasi tarkibida ... bo'ladi.

- 1) oraliq neyronlarning tanasi joylashgan;
 2) sezuvchi neyronlarning aksonlari joylashgan;
 3) harakatlantiruvchi neyronlarning aksonlari joylashgan;
 4) harakatlantiruvchi nyronlarning dentritlari joylashgan.

- A) 2,3   B) 1,4   C) 2,4   D) 1,3

1528. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Inson orqa miyasining kulrang moddasi tarkibida ... bo'ladi.

- 1) oraliq neyronlarning tanasi joylashgan;
 2) sezuvchi neyronlarning aksonlari joylashgan;
 3) harakatlantiruvchi neyronlarning dentritlari joylashgan;
 4) harakatlantiruvchi nyronlarning aksonlari joylashgan.
 A) 2,3   B) 1,4   C) 2,4   D) 1,3

1529. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Inson orqa miyasining oq moddasi ... .

- 1) bir juftdan orqa va oldingi ildizlarni hosil qiladi;
 2) kulrang modda bilan o'ralgan;
 3) orqa miya nayini o'rabb turadi;
 4) kulrang moddani o'rabb turadi;
 5) neyronlarning aksonlaridan iborat.
 A) 2,5   B) 1,4   C) 2,4   D) 3,5

1530. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Inson orqa miyasining kulrang moddasi ....

- 1) bir juftdan orqa va oldingi ildizlarni hosil qiladi;
 2) neyronlarning aksonlaridan iborat;
 3) oq moddani o'rabb turadi;
 4) orqa miya nayini o'rabb turadi.
 A) 2,5   B) 1,4   C) 2,4   D) 3,5

1531. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odam orqa miyasinig kulrang moddasi oq moddasi kabi....

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;

- 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) markaziy nerv sistemasida joylashgan;
 4) oldingi va orqa ildizlarda ega.
 A) 1,3   B) 1,4   C) 2,3   D) 3,4

1532. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odam orqa miyasinig og moddasi kulrang moddasi kabi....

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) markaziy nerv sistemasida joylashgan;
 4) oldingi va orqa ildizlarda ega.
 A) 1,3   B) 1,4   C) 2,3   D) 3,4

1533. Keltirilganlar orasidan murtakning tashqi (a) va ichki (b) pardalari uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) qon tomirlar bilan ta'minlangan;
 2) murtakni shikastlanishdan himoya qiladi;
 3) murtakning ona organizmidan kislorod va oziq modda olishini ta'minlaydi;
 4) ichida suyuqlik mavjud.
 A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

1534. Keltirilganlar orasidan murtakning ichki (a) va tashqi (b) pardalari uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) qon tomirlar bilan ta'minlangan;
 2) murtakni shikastlanishdan himoya qiladi;
 3) murtakning ona organizmidan kislorod va oziq modda olishini ta'minlaydi;
 4) ichida suyuqlik mavjud.
 A) a – 1,3; b – 2,4   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 1,4; b – 2,3   D) a – 2,3; b – 1,4

1535. Murtak (a) va homila (b) oziq modda va kislorodni ona organizmidan nimalar orqali olishini moslab ko'rsating.

- A) a – vorsinkalar; b – yo'ldosh
 B) a – yo'ldosh; b – yo'ldosh
 C) a – vorsinkalar; b – vorsinkalar
 D) a – yo'ldosh; b – vorsinkalar

1536. Homila (a) va murtak (b) oziq modda va kislorodni ona organizmidan nimalar orqali olishini moslab ko'rsating.

- A) a – vorsinkalar; b – yo'ldosh
 B) a – yo'ldosh; b – yo'ldosh
 C) a – vorsinkalar; b – vorsinkalar
 D) a – yo'ldosh; b – vorsinkalar

1537. Murtakni oziq moddalar bilan ta'minlaydigan (a) va shikastlanishdan saqlaydigan (b) tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) yo'ldosh; 2) pufak; 3) vorsinkalar.
 A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 1

1538. Murtakni kislorod bilan ta'minlaydigan (a) va shikastlanishdan saqlaydigan (b) tuzilmalarni ko'rsating.

- 1) yo'ldosh; 2) pufak; 3) vorsinkalar.

- A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 2
 C) a – 2; b – 1   D) a – 3; b – 1

1539. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari to'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Uch oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
2	Bir oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Ikki oylikda ilk bor ko'rinishi odamga o'xshaydi
4	To'rt – besh oyligida massasi 3 – 3,5 kg bo'ladi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1540. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari noto'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Uch oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
2	Bir oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Ikki oylikda ilk ko'rinishi odamga o'xshaydi
4	To'rt – besh oyligida massasi 3 – 3,5 kg bo'ladi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1541. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari to'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Ikki oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
2	To'rt oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Uch oylikda ilk bor ko'rinishi odamga o'xshaydi
4	Tug'ilishidan oldin massasi 3 – 3,5 kg bo'ladi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1542. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari noto'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Ikki oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
2	To'rt oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Uch oylikda ilk bor ko'rinishi odamga o'xshaydi
4	Tug'ilishidan oldin massasi 3 – 3,5 kg bo'ladi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1543. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari to'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Besh oylikda vazni 0,5 kg ga yetadi
2	To'rt oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Uch oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
4	Bir oylikda boshi tanasining 1/3 qismini tashkil etadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1544. Odamning embrional rivojlanishiga oid ma'lumotlardan qaysilari noto'g'ri ekanligini aniqlang.

1	Besh oylikda vazni 0,5 kg ga yetadi
2	To'rt oylikda ko'zi shakllana boshlaydi
3	Uch oylikda uzunligi 3 cm bo'ladi
4	Bir oylikda boshi tanasining 1/3 qismini tashkil etadi

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1545. Odamn embrional rivojlanishining ko'zlari shakllanadigan (**a**) va uzunligi 3 cm bo'ladigan (**b**) muddatlarini ko'rsating.

- 1) uch oylikda;   2) ikki oylikda;
 3) besh oylikda;   4) bir oylikda.
 A) a – 2; b – 4   B) a – 3; b – 1
 C) a – 1; b – 3   D) a – 4; b – 2

1546. Odamn embrional rivojlanishining massasi 500 g ga yetadigan (a) va uzunligi 3 cm bo'ladigan (b) muddatlarini ko'rsating.

- 1) uch oylikda;   2) ikki oylikda;
 3) besh oylikda;   4) bir oylikda.
 A) a – 1; b – 4   B) a – 3; b – 2
 C) a – 2; b – 3   D) a – 4; b – 1

1547. Odamn embrional rivojlanishining massasi boshi tanasining 1/3 qismini tashkil etadigan (a) va uzunligi 3 cm bo'ladigan (b) muddatlarini ko'rsating.

- 1) uch oylikda;   2) ikki oylikda;
 3) besh oylikda;   4) bir oylikda.
 A) a – 2; b – 4   B) a – 3; b – 1
 C) a – 1; b – 3   D) a – 4; b – 2

1548. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr(lar) bilan to'ldiring.

Boldir suyagi tirsak suyagi kabi.....

- a) kovagi yog'simon sariq ilik bilan to'lgan;
 b) ko'migidagi g'ovak qizil ilik bilan to'lgan;
 c) kovagi yog'simon qizil ilik bilan to'lgan;
 d) ko'migidagi g'ovak sariq ilik bilan to'lgan.
 A) a,b   B) b,c   C) c,d   D) a,d

1549. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr(lar) bilan to'ldiring.

Yelka suyagi boldir suyagi kabi.....

- a) kovagi yog'simon sariq ilik bilan to'lgan;
 b) ko'migidagi g'ovak qizil ilik bilan to'lgan;
 c) kovagi yog'simon qizil ilik bilan to'lgan;
 d) ko'migidagi g'ovak sariq ilik bilan to'lgan.
 A) a,b   B) b,c   C) c,d   D) a,d

1550. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikr(lar) bilan to'ldiring.

Son suyagi bilak suyagi kabi.....

- a) kovagi yog'simon sariq ilik bilan to'lgan;
 b) ko'migidagi g'ovak qizil ilik bilan to'lgan;
 c) kovagi yog'simon qizil ilik bilan to'lgan;
 d) ko'migidagi g'ovak sariq ilik bilan to'lgan.
 A) a,b   B) b,c   C) c,d   D) a,d

1551. Faqat qizil ilik saqlaydigan suyaklar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) son va bilak   B) kurak va ensa
 C) o'mrov va umurtqa   D) to'sk va kurak

1552. Faqat qizil ilik saqlaydigan suyaklar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) kurak va yelka   B) chanoq va tepe
 C) kaft va chanoq   D) chakka va dumg'aza

1553. Faqat qizil ilik saqlaydigan suyaklar keltirilgan javobni ko'rsating.

- A) ponasimon va son   B) ensa va yonoq
 C) tirsak va bilak   D) to'sh va o'mrov

1554. Ponasimon suyagi yuqori jag' suyagiga qaysi xususiyatlari bilan o'xshash ekanligini ko'rsating.

- 1) g'ovak suyak hisoblanadi;
 2) g'alvirsimon suyak hisoblanadi;
 3) bosh skeletini hosil qilishda qatnashadi;
 4) sariq va qizil ilik saqlaydi.
 A) 1 va 4   B) 2 va 3   C) 1 va 3   D) 2 va 4

1555. Peshana suyagi ponasimon suyagiga qaysi xususiyatlari bilan o'xshash ekanligini ko'rsating.

- 1) g'ovak suyak hisoblanadi;
 2) g'alvirsimon suyak hisoblanadi;
 3) bosh skeletini hosil qilishda qatnashadi;
 4) sariq va qizil ilik saqlaydi.
 A) 1 va 4   B) 2 va 3   C) 1 va 3   D) 2 va 4

1556. Ponasimon suyagi ensa suyagiga qaysi xususiyatlari bilan o'xshash ekanligini ko'rsating.

- 1) g'ovak suyak hisoblanadi;
 2) g'alvirsimon suyak hisoblanadi;
 3) bosh skeletini hosil qilishda qatnashadi;
 4) mezodermadan rivojlanadi.
 A) 1 va 4   B) 2 va 3   C) 1 va 3   D) 3 va 4

1557. Uzun g'ovak (**a**) va kalta naysimon (**b**) suyaklar keltirilgan javobni toping.

- A) a – to'sh; b – tirsak
 B) a – kaft ubti; b – kaft
 C) a – barmoq; b – qovurg'a
 D) a – o'mrov; b – kaft

1558. Uzun g'ovak (**a**) va uzun naysimon (**b**) suyaklar keltirilgan javobni toping.

- A) a – o'mrov; b – kaft
 B) a – to'sh; b – tirsak
 C) a – kaft ubti; b – kaft
 D) a – barmoq; b – qovurg'a

1559. Kalta g'ovak (**a**) va kalta naysimon (**b**) suyaklar keltirilgan javobni toping.

- A) a – to'sh; b – tirsak
 B) a – barmoq; b – qovurg'a
 C) a – kaft ubti; b – kaft
 D) a – kaft; b – kaft ubti

1560. Tizza qopqog'i suyagining kimyoviy tarkibi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri?

- anorganik moddalar tufayli qattiq bo'ladi;
- organik moddalar tufayli qattiq bo'ladi;
- anorganik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;
- organik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1561. Tovan suyagining kimyoviy tarkibi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri?

- anorganik moddalar tufayli qattiq bo'ladi;
- inson yoshi ortgan sari organik moddalar kamayib boradi;
- anorganik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;
- organik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;
- inson yoshi ortgan sari anorganik moddalar kamayib boradi;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 1 ta   D) 4 ta

1562. Kichik boldir suyagining kimyoviy tarkibi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri?

- anorganik moddalar tufayli qattiq bo'ladi;
- inson yoshi ortgan sari organik moddalar kamayib boradi;
- anorganik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;
- organik moddalar tufayli qayishqoq bo'ladi;
- inson yoshi ortgan sari anorganik moddalar ko'payib boradi;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 5 ta   D) 4 ta

1563. Yonoq suyagining qattiq (**a**) va boldir suyagining qayishqoq (**b**) bo'lishini ta'minlaydigan moddalar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a – organik; b – organik
- a – anorganik; b – anorganik
- a – anorganik; b – organik
- a – organik; b – anorganik

1564. Peshana suyagining qattiq (**a**) va bilak suyagining qayishqoq (**b**) bo'lishini ta'minlaydigan moddalar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a – organik; b – organik
- a – anorganik; b – anorganik
- a – anorganik; b – organik
- a – organik; b – anorganik

1565. Barmoq suyaklarining qayishqoq (**a**) va chanoq suyagining qattiq (**b**) bo'lishini ta'minlaydigan moddalar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a – organik; b – organik
- a – anorganik; b – anorganik
- a – anorganik; b – organik
- a – organik; b – anorganik

1566. Anterium (**a**) va arxaromerinos (**b**) organizmidagi qaysi to'qima yo'ldosh hujayralarga ega?

- a – jamg'aruvchi; b – biriktiruvchi
- a – g'amlovchi ; b – biriktiruvchi
- a – mexanik; b – nerv
- a – o'tkazuvchi; b – nerv

1567. Agava (**a**) va agama (**b**) organizmidagi qaysi to'qima yo'ldosh hujayralarga ega?

- a – jamg'aruvchi; b – biriktiruvchi
- a – g'amlovchi ; b – biriktiruvchi
- a – mexanik; b – nerv
- a – o'tkazuvchi; b – nerv

1568. Simpatik nerv sistemasining yurak (**a**) va ichak (**b**) muskullariga ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- a – kuchaytiradi; b – susaytiradi
- a – susaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – kuchaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – susaytiradi; b – susaytiradi

1569. Parasimpatik nerv sistemasining yurak (**a**) va ichak (**b**) muskullariga ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- a – kuchaytiradi; b – susaytiradi
- a – susaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – kuchaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – susaytiradi; b – susaytiradi

1570. Simpatik nerv sistemasining qon bosimiga (**a**) va ter ajralishiga (**b**) ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a – kuchaytiradi; b – susaytiradi
- a – susaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – kuchaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – susaytiradi; b – susaytiradi

1571. Parasimpatik nerv sistemasining qon bosimiga (**a**) va ter ajralishiga (**b**) ta'siri to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- a – kuchaytiradi; b – susaytiradi
- a – susaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – kuchaytiradi; b – kuchaytiradi
- a – susaytiradi; b – susaytiradi

1572. Keltirilganlardan nechtasi siyidik chiqarish nayiga ochiladi?

- urug'don yo'llari;
- buyrak jomlari;
- prostate bezi yo'llari;
- buyrak kosachalari.

A) 1   B) 2   C) 4   D) 3

1573. Keltirilganlardan nechtasi siyidik chiqarish nayiga ochiladi?

- urug'don yo'llari;
- buyrak jomlari;
- prostata bezi yo'llari;
- urug' pufakchalari.

A) 1   B) 2   C) 4   D) 3

1574. Keltirilganlardan nechtasi siyidik chiqarish nayiga ochiladi?

- urug'don yo'llari;
- buyrak jomlari;
- prostata bezi yo'llari;
- siyidik yo'llari.

A) 1   B) 2   C) 4   D) 3

1575. Quyidagi tushunchalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

a) bachadon nayi; b) follikula.

- 1) devori shilimshiq parda bilan qoplangan xalta;
  - 2) tuxum yo'li;
  - 3) tuxum hujayra xaltasi;
  - 4) qo'shimcha bez.
A) a - 2; b - 3	B) a - 1; b - 4
C) a - 2; b - 1	D) a - 1; b - 3

1576. Quyidagi tushunchalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

a) urug' pufakchasi; b) follikula.

- 1) devori shilimshiq parda bilan qoplangan xalta;
  - 2) tuxum yo'li;
  - 3) tuxum hujayra xaltasi;
  - 4) qo'shimcha bez.
A) a - 4; b - 3	B) a - 4; b - 3
C) a - 2; b - 1	D) a - 1; b - 2

1577. Quyidagi tushunchalar va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

a) follikula; b) prostata bezi.

- 1) devori shilimshiq parda bilan qoplangan xalta;
  - 2) tuxum yo'li;
  - 3) tuxum hujayra xaltasi;
  - 4) qo'shimcha bez.
A) a - 3; b - 4	B) a - 4; b - 3
C) a - 2; b - 1	D) a - 1; b - 2

1578. Pubertat yoshidagi sog'lom ayolning tuxumdonlar (a) va bachadon naylari (b) soni nechtadan ekanligini ko'rsating.

A) a - 2 ta; b - 1 ta	B) a - 1 ta; b - 2 ta
C) a - 2 ta; b - 2 ta	D) a - 1 ta; b - 1 ta

1579. Yuvenil yoshidagi sog'lom qizning tuxumdonlar (a) va bachadon naylari (b) soni nechtadan ekanligini ko'rsating.

A) a - 2 ta; b - 1 ta	B) a - 1 ta; b - 2 ta
C) a - 2 ta; b - 2 ta	D) a - 1 ta; b - 1 ta

1580. Pubertat yoshidagi sog'lom yigitning urug'donlar (a) va yuvenil yoshdagi sog'lom qizning bachadon naylari (b) soni nechtadan ekanligini ko'rsating.

A) a - 2 ta; b - 1 ta	B) a - 1 ta; b - 2 ta
C) a - 2 ta; b - 2 ta	D) a - 1 ta; b - 1 ta

1581. Yuvenil yoshidagi sog'lom yigitning urug'donlar (a) va pubertat yoshdagi sog'lom qizning tuxum yo'llari (b) soni nechtadan ekanligini ko'rsating.

A) a - 2 ta; b - 1 ta	B) a - 1 ta; b - 2 ta
C) a - 2 ta; b - 2 ta	D) a - 1 ta; b - 1 ta

1582. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ayollarning tuxumdonlari erkakalarning urug'donlari kabi... .

- 1) homilaning mezoderma qavatidan shakllanadi;
- 2) homilaning endoderma qavatidan shakllanadi;
- 3) jinsiy hujayralarni hosil qiladi;
- 4) soni bittadan bo'ladi.

A) 1,3	B) 2,4	C) 2,3	D) 1,4

1583. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Erkakalarning urug'donlari ayollarning tuxumdonlari kabi... .

- 1) homilaning mezoderma qavatidan shakllanadi;
- 2) homilaning endoderma qavatidan shakllanadi;
- 3) jinsiy hujayralarni hosil qiladi;
- 4) soni bittadan bo'ladi.

A) 1,3	B) 2,4	C) 2,3	D) 1,4

1584. Umurtqa pog'onasining kifozini hosil qilishda nechta umurtqalar o'zaro harakatsiz (a) va yarim harakatchan (b) birikkan bo'ladi?

A) a - 5 ta; b - 7 ta	B) a - 7 ta; b - 12 ta
C) a - 5 ta; b - 12 ta	D) a - 7 ta; b - 5 ta

1585. Umurtqa pog'onasining kifozini hosil qilishda nechta umurtqalar o'zaro choksiz (a) va tog'ay (b) orqali birikkan bo'ladi?

A) a - 5 ta; b - 7 ta	B) a - 7 ta; b - 12 ta
C) a - 5 ta; b - 12 ta	D) a - 7 ta; b - 5 ta

1586. Umurtqa pog'onasining lordozini hosil qilishda nechta umurtqalar o'zaro choksiz (a) va tog'ay (b) orqali birikkan bo'ladi?

A) a - 5 ta; b - 7 ta	B) a - 7 ta; b - 12 ta
C) a - 0 ta; b - 12 ta	D) a - 0 ta; b - 5 ta

1587. Umurtqa pog'onasining lordozini (a) va kifozini (b) hosil qilishda jami nechta umurtqalar yarim harakatchan birikadi?

A) a - 5 ta; b - 12 ta	B) a - 12 ta; b - 12 ta
C) a - 7 ta; b - 12 ta	D) a - 12 ta; b - 7 ta

1588. Odadagi 4 – juft qovurg'alari uchun tegishli fikrlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- a) endodermadan rivojlanadi;
  - b) ektodermadan rivojlanadi;
  - c) mezodermadan rivojlanadi;
  - d) to'sh suyagiga bevosita tog'ay orqali birikadi;
  - e) to'sh suyagiga bilvosita tog'ay orqali birikadi;
  - f) uzun g'ovak suyaklar hisoblanadi;
  - g) kalta g'ovak suyaklar hisoblanadi;
A) 2 ta	B) 3 ta	C) 4 ta	D) 1 ta

1589. Odadagi 6 – juft qovurg'alari uchun tegishli fikrlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- a) endodermadan rivojlanadi;
  - b) ektodermadan rivojlanadi;
  - c) mezodermadan rivojlanadi;
  - d) to'sh suyagiga bevosita tog'ay orqali birikadi;
  - e) to'sh suyagiga bilvosita tog'ay orqali birikadi;
  - f) uzun g'ovak suyaklar hisoblanadi;
  - g) kalta g'ovak suyaklar hisoblanadi;
A) 2 ta	B) 3 ta	C) 4 ta	D) 1 ta

1590. Odadagi 11 – juft qovurg'alari uchun tegishli fikrlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- a) endodermadan rivojlanadi;
- b) ektodermadan rivojlanadi;

- c) mezodermadan rivojlanadi;
 d) to'sh suyagiga bevosita tog'ay orqali birikadi;
 e) to'sh suyagiga bilvosita tog'ay orqali birikadi;
 f) uzun g'ovak suyaklar hisoblanadi;
 g) kalta g'ovak suyaklar hisoblanadi;
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1591. Odamdag'i 1 – juft qovurg'alar uchun tegishli fikrlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- a) endodermadan rivojlanadi;
 b) ektodermadan rivojlanadi;
 c) mezodermadan rivojlanadi;
 d) to'sh suyagiga bevosita tog'ay orqali birikadi;
 e) to'sh suyagiga bilvosita tog'ay orqali birikadi;
 f) uzun g'ovak suyaklar hisoblanadi;
 g) kalta g'ovak suyaklar hisoblanadi;
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1592. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odamning tizza qopqog'i suyagi tovon suyagi kabi ... .

- 1) oyoqning kamar suyaklari hisoblanadi;
 2) oyoqning kamar suyaklari hisoblanmaydi;
 3) endodermadan rivojlanadi;
 4) mezodermadan rivojlanadi;
 5) uzun o'simtali hujayralardan iborat;
 6) kalta o'simtali hujayralardan iborat.
 A) 1,3,6   B) 2,4,5   C) 1,3,5   D) 1,4,6

1593. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odamning yonoq suyagi chanoq suyagi kabi ... .

- 1) juft suyaklar hisoblanadi;
 2) toq suyaklar suyaklari hisoblanadi;
 3) endodermadan rivojlanadi;
 4) mezodermadan rivojlanadi;
 5) uzun o'simtali hujayralardan iborat;
 6) kalta o'simtali hujayralardan iborat.
 A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 1,4,5

1594. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odamning yuqori jag'suyagi pastki jag'suyagi kabi ... .

- 1) juft suyaklar hisoblanadi;
 2) toq suyaklar suyaklari hisoblanadi;
 3) endodermadan rivojlanadi;
 4) mezodermadan rivojlanadi;
 5) uzun o'simtali hujayralardan iborat;
 6) kalta o'simtali hujayralardan iborat.
 A) 2,3   B) 4,6   C) 1,3   D) 4,5

1595. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odamning tepa suyagi ensa suyagi kabi ... .

- 1) juft suyaklar hisoblanadi;
 2) toq suyaklar suyaklari hisoblanadi;
 3) endodermadan rivojlanadi;
 4) mezodermadan rivojlanadi;
 5) uzun o'simtali hujayralardan iborat;
 6) kalta o'simtali hujayralardan iborat.
 A) 2,3   B) 4,5   C) 1,3   D) 4,6

1596. Vestibular apparatning tarkibidagi ovalsimon xaltacha (**a**) va halqasimon naychalar (**b**) soni nechtadan ekanligini aniqlang.

- A) a – 2; b – 2   B) a – 2; b – 3
 C) a – 3; b – 3   D) a – 3; b – 2

1597. Vestibular apparatning tarkibidagi halqasimon naycha (**a**) va ovalsimon xaltachalar (**b**) soni nechtadan ekanligini aniqlang.

- A) a – 2; b – 2   B) a – 2; b – 3
 C) a – 3; b – 3   D) a – 3; b – 2

1598. Keltirilganlardan muvozanat toshchalari uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) tarkibi ohaktoshdan iborat;
 2) tarkibi osh tuzidan iborat;
 3) ovalsimon xaltachalar ichida joylashgan;
 4) halqasimon naychalar ichida joylashgan.
 A) 1,3   B) 2,3   C) 1,2   D) 2,4

1599. Keltirilganlardan otolitlar uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) tarkibi osh tuzidan iborat;
 2) tarkibi ohaktoshdan iborat;
 3) yarimdoira naychalar ichida joylashgan;
 4) ovalsimon xaltachalar ichida joylashgan.
 A) 1,3   B) 1,2   C) 1,4   D) 3,4

1600. Muvozanat organlari tarkibiy qismlari va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

- a) yarimdoira naylar; b) oval xaltacha.
 1) ichida otolitlar mavjud;
 2) aylanma harakatga sezgir;
 3) nerv impulslarini hosil qiladi;
 4) o'rta quloqda joylashgan.
 A) a – 2; b – 4   B) a – 4; b – 3
 C) a – 1; b – 2   D) a – 3; b – 4

1601. Muvozanat organlari tarkibiy qismlari va ularga xos xususiyatlarni moslab ko'rsating.

- a) yarimdoira naylar; b) dahliz.
 1) ichida otolitlar mavjud;
 2) aylanma harakatga sezgir;
 3) nerv impulslarini hosil qiladi;
 4) ikkita ovalsimon xaltachaga ega.
 A) a – 1; b – 3   B) a – 4; b – 2
 C) a – 4; b – 1   D) a – 2; b – 4

1602. Keltirilganlardan eshitish naychasi uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) o'rta quloqda joylashgan;
 2) ichki quloqda joylashgan;
 3) homilaning mezoderma qavatidan shakllanadi;
 4) homilaning ekoderma qavatidan shakllanadi;
 5) o'rta quloqdagi bosimni ta'minlashda qatnashadi;
 6) ichki quloqdagi bosimni ta'minlashda qatnashadi;
 A) 1,4,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

1603. Keltirilganlardan eshitish naychasi uchun tegishli bo'limgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) o'rta qulqoqda joylashgan;
 2) ichki qulqoqda joylashgan;
 3) homilaning mezoderma qavatidan shakllanadi;
 4) homilaning ekoderma qavatidan shakllanadi;
 5) o'rta qulqodagi bosimni ta'minlashda qatnashadi;
 6) ichki qulqodagi bosimni ta'minlashda qatnashadi;
 A) 1,3,5   B) 2,3,6   C) 1,4,6   D) 2,4,5

1604. Tovushni kuchaytirib, yo'naltiradigan (a) va kuchaytirib, uzatadigan (b) eshitish analizatori qismlarini ko'rsating.

- A) a – tashqi qulqoq; b – o'rta qulqoq
 B) a – ichki qulqoq; b – tashqi qulqoq
 C) a – o'rta qulqoq; b – tashqi qulqoq
 D) a – ichki qulqoq; b – o'rta qulqoq

1605. Tovushni kuchaytirib, uzatadigan (a) va kuchaytirib, yo'naltiradigan (b) eshitish analizatori qismlarini ko'rsating.

- A) a – tashqi qulqoq; b – o'rta qulqoq
 B) a – ichki qulqoq; b – tashqi qulqoq
 C) a – o'rta qulqoq; b – tashqi qulqoq
 D) a – ichki qulqoq; b – o'rta qulqoq

1606. Odamning tashqi qulog'i uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) nog'ora parda bilan tugallanadi;
 2) nog'oga parda bilan boshlanadi;
 3) Darwin do'mboqchalari mavjud;
 4) tovushni kuchaytiradi va uzatadi;
 5) oltingugurt ishlab chiqaruvchi bezlar mavjud;
 6) tovushni kuchaytiradi va yo'naltiradi.
 A) 1,3,4   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

1607. Odamning tashqi qulog'i uchun tegishli to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) harakatlantiruvchi muskullari rudimentlashgan;
 2) nog'oga parda bilan boshlanadi;
 3) Darwin do'mboqchalari mavjud;
 4) tovushni kuchaytiradi va uzatadi;
 5) oltingugurt ishlab chiqaruvchi bezlar mavjud;
 6) tovushni kuchaytiradi va yo'naltiradi.
 A) 1,3,4   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

1608. Odamning tashqi qulog'i uchun tegishli bo'limgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) harakatlantiruvchi muskullari rudimentlashgan;
 2) nog'oga parda bilan boshlanadi;
 3) Darwin do'mboqchalari mavjud;
 4) tovushni kuchaytiradi va uzatadi;
 5) halqumga shitish naychasi orqali bog'langan;
 6) tovushni kuchaytiradi va yo'naltiradi.
 A) 1,3,4   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

1609. Quyidagilardan insulinga tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) aralash bez sekreti hisoblanadi;
 2) ichki bez sekreti hisoblanadi;
 3) glukozani glikogenga aylantiradi;
 4) glikogenni glukozaga aylantiradi;

- 5) oshqozon fermentatsiyasini ta'sir etadi;
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 1 va 5

1610. Quyidagilardan glukogonga tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) aralash bez sekreti hisoblanadi;
 2) ichki bez sekreti hisoblanadi;
 3) glukozani glikogenga aylantiradi;
 4) glikogenni glukozaga aylantiradi;
 5) oshqozon fermentatsiyasini ta'sir etadi;
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 1 va 5

1611. Quyidagilardan gastringa tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) aralash bez sekreti hisoblanadi;
 2) ichki bez sekreti hisoblanadi;
 3) glukozani glikogenga aylantiradi;
 4) glikogenni glukozaga aylantiradi;
 5) oshqozon fermentatsiyasini ta'sir etadi;
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 1 va 5

1612. Quyidagilardan urug'donlar uchun tegishli bo'lganlarini ko'rsating.

- 1) qonga androgen gormonlarini ishlab chiqaradi;
 2) qonga esterogen gormonlarini ishlab chiqaradi;
 3) jinsiy yo'llarga urug' hujayralar ishlab chiqaradi;
 4) jinsiy yo'llarga tuxum hujayralar ishlab chiqaradi.
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 2 va 3

1613. Quyidagilardan tuxumdonlar uchun tegishli bo'lganlarini ko'rsating.

- 1) qonga androgen gormonlarini ishlab chiqaradi;
 2) qonga esterogen gormonlarini ishlab chiqaradi;
 3) jinsiy yo'llarga urug' hujayralar ishlab chiqaradi;
 4) jinsiy yo'llarga tuxum hujayralar ishlab chiqaradi.
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 2 va 3

1614. Quyidagilardan urug'donlar uchun tegishli bo'lganlarini ko'rsating.

- 1) qonga testosteron gormonini ishlab chiqaradi;
 2) qonga esterogen gormonini ishlab chiqaradi;
 3) jinsiy yo'llarga urug' hujayralar ishlab chiqaradi;
 4) jinsiy yo'llarga tuxum hujayralar ishlab chiqaradi.
 A) 1 va 3   B) 2 va 4   C) 1 va 4   D) 2 va 3

1615. Quyida keltirilgan eshitish analizatorlari va ularning vazifalarini moslab ko'rsating.

a) o'rta qulqoq; b) eshitish markazi.

- 1) tovush signallarini qabul qilib, nerv impluslariga aylantiradi;
 2) tovush signallarini kuchaytiradi va uzatadi;
 3) tovush signallarini tahlil qiladi;
 4) tovush signallarini kuchaytiradi va yo'naltiradi.
 A) a – 1; b – 4   B) a – 2; b – 3
 C) a – 4; b – 3   D) a – 2; b – 1

1616. Quyida keltirilgan eshitish analizatorlari va ularning vazifalarini moslab ko'rsating.

a) o'rta qulqoq; b) tashqi qulqoq.

D) 4,8,5,1,6,2,7,3,9,11,10

- 1630.** Shimpazening tovush va nerv impluslarining o'tkazilish tartibi to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.
 1) sandoncha; 2) oval tuynukcha; 3) parda labirint;
 4) tashqi eshitish yo'li; 5) bolg'acha; 6) uzangicha;
 7) suyak labirint; 8) nog'ora parda;
 9) eshitish retseptorlari; 10) eshitish markazi;
 11) eshitish nervi.
- A) 4,2,5,1,6,8,7,3,9,10,11
 B) 4,8,5,6,1,2,7,3,9,11,10
 C) 4,2,5,6,1,2,7,3,9,10,11
 D) 4,8,5,1,6,2,7,3,9,11,10

- 1631.** Odamning tovush va nerv impluslarining o'tkazilish tartibi to'g'ri ko'rsatilgan javobni toping.
 1) sandoncha; 2) oval tuynukcha; 3) parda labirint;
 4) tashqi eshitish yo'li; 5) bolg'acha; 6) uzangicha;
 7) suyak labirint; 8) nog'ora parda;
 9) eshitish retseptorlari; 10) eshitish markazi;
 11) eshitish nervi.
- A) 4,2,5,1,6,8,7,3,9,10,11
 B) 4,8,5,6,1,2,7,3,9,11,10
 C) 4,2,5,6,1,2,7,3,9,10,11
 D) 4,8,5,1,6,2,7,3,9,11,10

- 1632.** Sog'lom inson chap buragi po'stlog'i (a) va mag'zi (b) qismi haqida keltirilgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- A) a – oqish; b – qoramtir
 B) a – qo'ng'ir; b – qoramtir
 C) a – qoramtir; b – oqish
 D) a – oqish; b – qo'ng'ir

- 1633.** Sog'lom inson o'ng burak kesmasining tashqi (a) va ichki (b) qismi haqida keltirilgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.
- A) a – oqish; b – qoramtir
 B) a – qo'ng'ir; b – qoramtir
 C) a – qoramtir; b – oqish
 D) a – oqish; b – qo'ng'ir

- 1634.** Buyrak ustunchalari (a) va konussimon piramidalari (b) uning qaysi qismlarida joylashganligini ko'rsating.
- A) a – po'stloq qismida; b – mag'iz qismida
 B) a – mag'iz qismida; b – po'stloq qismida
 C) a – tashqi qismida; b – po'stloq qismida
 D) a – ichki qismida; b – mag'iz qismida

- 1635.** Buyrak so'rg'ichlari (a) va piramidalari asosini to'ldirib turadigan hujayralari (b) uning qaysi qismida joylashgan?
- A) a – po'stloq qismida; b – mag'iz qismida
 B) a – mag'iz qismida; b – po'stloq qismida
 C) a – tashqi qismida; b – po'stloq qismida
 D) a – ichki qismida; b – mag'iz qismida

1636. Odamning o'ng siydiq yo'li uzunligi (a), shakli (b) va diametri (c) uchun tegishli bo'lgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- A) a – 12,5–15 cm; b – piramidasimon; c – 4 – 4 mm
 B) a – 25 – 30 cm; b – silindrsimon; c – 6 – 8 mm
 C) a – 25 – 30 cm; b – konussimon; c – 6 – 8 mm
 D) a – 12,5 – 15 cm; b – silindrsimon; c – 4 – 4 mm

1637. Odamning chap siydiq yo'li uzunligi (a), shakli (b) va diametri (c) uchun tegishli bo'lgan to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- A) a – 12,5–15 cm; b – piramidasimon; c – 4 – 4 mm
 B) a – 25 – 30 cm; b – silindrsimon; c – 6 – 8 mm
 C) a – 25 – 30 cm; b – konussimon; c – 6 – 8 mm
 D) a – 12,5 – 15 cm; b – silindrsimon; c – 4 – 4 mm

1638. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odam o'ng siydiq yo'li chap siydiq yo'li kabi ... .

- 1) endodermadan rivojlanadi;
 2) mezodermadan rivojlanadi;
 3) shakli silindrsimon;
 4) qorin bo'shlig'ining old devori bo'ylab pastga yo'naladi;
 5) qovuq bilan tutashgan;
 6) buyrak darvozasidan boshlanadi.
- A) 1,3,5,6   B) 2,3,5,6   C) 1,2,4,6   D) 1,2,3,6

1639. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Odam chap siydiq yo'li o'ng siydiq yo'li kabi ... .

- 1) endodermadan rivojlanadi;
 2) mezodermadan rivojlanadi;
 3) shakli silindrsimon;
 4) qorin bo'shlig'ining orqa devori bo'ylab pastga yo'naladi;
 5) qovuq bilan tutashgan;
 6) buyrak darvozasida tugaydi.
- A) 2,3,4,5   B) 1,3,4,5   C) 1,2,4,6   D) 1,2,3,6

1640. Odam buyragining jomi va kosachalari uchun umumiy bo'lgan fikrlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini aniqlang.

- a) devorida muskullar mavjud;
 b) devori shilimshiq parda bilan qoplangan;
 c) devorida muskullar mavjud emas;
 d) buyrakning mag'iz qismida joylashgan;
 e) buyrakning po'stloq qismida joylashgan.
- A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

1641. Quyidagilar orasidan buyrak kosachalari uchun tegishli bo'lgan to'g'ri fikrlar soni nechta ekanligini aniqlang.

- a) devorida muskullar mavjud;
 b) devori shilimshiq parda bilan qoplangan;
 c) devorida muskullar mavjud emas;

- d) buyrakning mag'iz qismida joylashgan;
 e) buyrakning po'stloq qismida joylashgan.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

- 1642.** Quyidagilar orasidan buyrak jomi uchun tegishli bo'lgan to'g'ri fikrlar soni nechta ekanligini aniqlang.
 a) devorida muskullar mavjud;
 b) devori shilimshiq parda bilan qoplangan;
 c) devorida muskullar mavjud emas;
 d) buyrakning mag'iz qismida joylashgan;
 e) buyrakning po'stloq qismida joylashgan.
 A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 1 ta

- 1643.** Shumlyanskiy – Boumen kapsulasi (**a**) va Genli halqasi (**b**) buyrakning qaysi qismlarida joylashganligini ko'rsating.

- A) a – po'stloq qismida; b – mag'iz qismida
 B) a – mag'iz qismida; b – po'stloq qismida
 C) a – tashqi qismida; b – po'stloq qismida
 D) a – ichki qismida; b – mag'iz qismida

- 1644.** Malpigi chiqagi (**a**) va Genli halqasi (**b**) buyrakning qaysi qismlarida joylashganligini ko'rsating.

- A) a – po'stloq qismida; b – mag'iz qismida
 B) a – mag'iz qismida; b – po'stloq qismida
 C) a – tashqi qismida; b – po'stloq qismida
 D) a – ichki qismida; b – mag'iz qismida

- 1645. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**

Nefronning birlamchi ilonizi naychalari ikkilamchi ilonizi naychalari singari ... .

- 1) endodermadan rivojlanadi;
 2) mezodermadan rivojlanadi;
 3) buyrakning mag'iz qismida joylashgan;
 4) buyrakning po'stloq qismida joylashgan;
 5) Shumlyanskiy – Boumen kapsulasidan boshlanadi;
 6) Genli halqasidan boshlanadi;
 A) 2 va 4   B) 3 va 5   C) 1 va 4   D) 3 va 6

- 1646. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**

Shumlyanskiy – Boumen kapsulasi ikkilamchi ilonizi naychalari singari ... .

- A) buyrakning yig'uvchi naychalariga ochiladi
 B) buyrakning mag'iz qismida joylashgan
 C) buyrakning jomiga ochiladi
 D) buyrakning po'stloq qismida joylashgan

- 1647.** Son venalarida qonning harakatlanishini ta'minlaydigan mexanizmlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) yurak bo'lmlalarining qisqarishi;
 2) son muskullarining bo'shashishi;
 3) son muskullarining qisqarishi;
 4) yurak bo'lmlalarining bo'shashishi.
 A) 1 va 2   B) 2 va 4   C) 2 va 3   D) 3 va 4

- 1648.** Yelka venalarida qonning harakatlanishini ta'minlaydigan mexanizmlar to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) yurak bo'lmlalarining qisqarishi;
 2) son muskullarining bo'shashishi;
 3) son muskullarining qisqarishi;
 4) yurak bo'lmlalarining bo'shashishi.
 A) 1 va 2   B) 3 va 4   C) 2 va 3   D) 2 va 4

- 1649. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**

Eshitish analizatori ko'rish analizatori kabi ... .

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) uch qismdan iborat;
 4) oliv markazi bosh miya yarimsharlari chakka qismi hisoblanadi.

- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

- 1650. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.**

Ko'rish analizatori eshitish analizatori kabi ... .

- 1) homilaning ektoderma qavatidan rivojlanadi;
 2) homilaning endoderma qavatidan rivojlanadi;
 3) uch qismdan iborat;
 4) oliv markazi bosh miya yarimsharlari ensa qismi hisoblanadi.

- A) 2,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 1,3

- 1651.** Quyidagilar orasidan muskullarga birikmagan suyaklar keltirilgan javobni aniqlang.

- 1) to'sh; 2) sandon; 3) yonoq; 4) bolg'acha; 5) chanoq;
 6) uzangi.

- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

- 1652.** Quyidagilar orasidan muskullarga birikkan suyaklar keltirilgan javobni aniqlang.

- 1) to'sh; 2) sandon; 3) yonoq; 4) bolg'acha; 5) chanoq;
 6) uzangi.

- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5

- 1653.** Quyidagi hayvonlarning eshitish organlari tuzilishini moslab ko'rsating.

- a) katta taqaburun; b) kichik kurakburun.
 1) ichki va tashqi quloqdan iborat;
 2) faqat ichki quloqdan iborat;
 3) ichki, o'rta va tashqi quloqdan iborat.
 A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 2
 C) a – 3; b – 1   D) a – 2; b – 3

- 1654.** Quyidagi hayvonlarning eshitish organlari tuzilishini moslab ko'rsating.

- a) katta kurakburun; b) kichik taqaburun.
 1) ichki va tashqi quloqdan iborat;
 2) faqat ichki quloqdan iborat;
 3) ichki, o'rta va tashqi quloqdan iborat.
 A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 2
 C) a – 3; b – 1   D) a – 2; b – 3

1655. Quyidagi hayvonlarning eshitish organlari tuzilishini moslab ko'rsating.

a) agama; b) kambala.

1) ichki va tashqi qulqidan iborat;

2) faqat ichki qulqidan iborat;

3) ichki, o'rta va tashqi qulqidan iborat.

A) a – 3; b – 2   B) a – 1; b – 2

C) a – 3; b – 1   D) a – 2; b – 3

1656. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi to'g'ri fikrlar

quyidagilar orasida nechta ekanligini aniqlang.

Urg'ochi povituxa erkak gorchak kabi ... .

1) rezanatorga ega emas;

2) rezanatorga ega;

3) eshitish organi ichki va o'rta qulqidan iborat;

4) eshitish organi ichki, o'rta va tashqi qulqidan iborat.

A) 2   B) 3   C) 1   D) 4

1657. Nuqtalar o'rniga mos keluvchi to'g'ri fikrlar

quyidagilar orasida nechta ekanligini aniqlang.

Urg'ochi kvaksha erkak balg'ash olabug'asi kabi ... .

1) rezanatorga ega emas;

2) rezanatorga ega;

3) eshitish organi ichki va o'rta qulqidan iborat;

4) eshitish organi ichki, o'rta va tashqi qulqidan iborat.

A) 2   B) 3   C) 1   D) 4

1658. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Plimutrok zoti suqsun kabi ... .

1) tuxumdan chiqqan bolalarining qulqoq teshigi ochiq bo'ladi;

2) tuxumdan chiqqan bolalarining ko'zi yopiq bo'ladi;

3) tuxumdan chiqqan bolalarining qulqoq teshigi yopiq bo'ladi;

4) tuxumdan chiqqan bolalarining ko'zi ochiq bo'ladi;

5) eshitish organi ichki va o'rta qulqidan iborat;

6) eshitish organi ichki, o'rta va tashqi qulqidan iborat.

A) 1,3,5   B) 1,4,6   C) 2,3,6   D) 2,4,5

1659. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Lekgorn zoti bedana kabi ... .

1) tuxumdan chiqqan bolalarining qulqoq teshigi ochiq bo'ladi;

2) tuxumdan chiqqan bolalarining ko'zi yopiq bo'ladi;

3) tuxumdan chiqqan bolalarining qulqoq teshigi yopiq bo'ladi;

4) tuxumdan chiqqan bolalarining ko'zi ochiq bo'ladi;

5) eshitish organi ichki va o'rta qulqidan iborat;

6) eshitish organi ichki, o'rta va tashqi qulqidan iborat.

A) 1,3,5   B) 1,4,6   C) 2,3,6   D) 2,4,5

1660. Odamdag'i taram – taram soch (a) va normal (tekis) soch (b) qanday belgi hisoblanadi?

A) a – dominant; b – dominant

B) a – retsessiv; b – dominant

C) a – dominant; b – retsessiv

D) a – retsessiv; b – retsessiv

1661. Odamdag'i to'g'ri sochlilik (a) va malla sochlilik (b) qanday belgi hisoblanadi?

A) a – dominant; b – dominant

B) a – retsessiv; b – dominant

C) a – dominant; b – retsessiv

D) a – retsessiv; b – retsessiv

1662. Odamdag'i jingalak sochlilik (a) va malla bo'lмаган sochlilik (b) qanday belgi hisoblanadi?

A) a – dominant; b – dominant

B) a – retsessiv; b – dominant

C) a – dominant; b – retsessiv

D) a – retsessiv; b – retsessiv

1663. Pastki kovak vena va yuqori kovak venasi qon tomirlari uchun umumiyl bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini toping.

1) tashqi qavati tig'iz biriktiruvchi to'qimadan iborat;

2) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali qalin;

3) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali yupqa;

4) bir qavat ichki epiteliy hujayralaridan iborat;

5) ichki qismida kapillarlar mavjud;

6) qon bosimi past;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1664. Odamdag'i o'pka arteriyasi va o'pka venasi uchun umumiyl bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini toping.

1) tashqi qavati tig'iz biriktiruvchi to'qimadan iborat;

2) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali qalin;

3) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali yupqa;

4) bir qavat ichki epiteliy hujayralaridan iborat;

5) ichki qismida kapillarlar mavjud;

6) oksigemoglobinli qon harakatlanadi.

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1665. Pastki kovak vena va yuqori kovak venasi qon tomirlari uchun umumiyl bo'lgan xususiyatlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini toping.

1) tashqi qavati tig'iz biriktiruvchi to'qimadan iborat;

2) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali qalin;

3) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali yupqa;

4) bir qavat ichki epiteliy hujayralaridan iborat;

5) ichki qismida kapillarlar mavjud;

6) karbogemoglobinli qon harakatlanadi;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1666. Pastki kovak vena va yuqori kovak venasi qon tomirlari uchun umumiy bo'lмаган xususiyatlar quyidagilar orasidan nechta ekanligini toping.

- 1) yurakning o'ng bo'l machasiga qon olib boradi;
- 2) o'rta qavati silliq muskulli va elastik tolali qalin;
- 3) yurakning chap bo'l machasiga qon olib boradi;
- 4) bir qavat ichki epiteliy hujayralaridan iborat;
- 5) ichki qismida kapillarlar mavjud;
- 6) karbogemoglobinli qon harakatlanadi;

A) 2 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 5 ta

1667. Odamdag'i o'pka venalari orqali tugaydigan (a) va eng yirik arteriya orqali boshlanadigan (b) qon aylanish doiralarini moslab ko'rsating.

- A) a – katta; b – kichik
- B) a – kichik; b – katta
- C) a – kichik; b – kichik
- D) a – katta; b – katta

1668. Odamdag'i eng yirik venalar orqali tugaydigan (a) va eng yirik arteriya orqali boshlanadigan (b) qon aylanish doiralarini moslab ko'rsating.

- A) a – katta; b – kichik
- B) a – kichik; b – katta
- C) a – kichik; b – kichik
- D) a – katta; b – katta

1669. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Venullalar kapillarlar kabi ....

- A) to'qimalardan oksigemoglobinni olib ketadi
- B) silliq muskulli va yupqa devorli
- C) tig'iz biriktiruvchi to'qima
- D) bir qavatli epiteliydan tuzilgan

1670. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikr bilan to'ldiring.

Yuqori kovak vena pastki kovak vena kabi ....

- A) elastik tolali va klapanli
- B) silliq muskulli va qalin devorli
- C) o'ng qorinchadan boshlanadi
- D) bir qavatli epiteliydan tuzilgan

1671. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Ter bezlari yog' bezlari kabi ....

- 1) terining derma qavatida joylashgan;
- 2) terining gipoderma qavatida joylashgan;
- 3) naylari terining epidermis qavatiga ochiladi;
- 4) naylari soch xaltachasiga ochiladi.

A) 1 va 3   B) 1 va 4   C) 2 va 3   D) 2 va 4

1672. Nuqtalar o'rnini to'g'ri fikrlar bilan to'ldiring.

Yog' bezlari ter bezlari kabi ....

- 1) terining derma qavatida joylashgan;
- 2) terining gipoderma qavatida joylashgan;
- 3) nay va kalavasimon chigaldan iborat;
- 4) nay va alveolalardan iborat;

- 5) naylari terining epidermis qavatiga ochiladi;
- 6) naylari soch xaltachasiga ochiladi.

A) 2 va 3   B) 1 va 5   C) 3 va 4   D) 5 va 6

1673. Inson sochining qora rangda bo'lishi bilan bog'liq to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) terining sochga rang beruvchi pigmentlari funksiyasining jadalligi;
- 2) terining sochga rang beruvchi pigmentlari funksiyasining sustligi;
- 3) teridagi havo pufakchalari hajmining yirikligi;
- 4) teridagi havo pufakchalari hajmining maydaligi.

A) 1 va 3   B) 1 va 4   C) 2 va 3   D) 2 va 4

1674. Inson sochining oq rangda bo'lishi bilan bog'liq to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) terining sochga rang beruvchi pigmentlari funksiyasining jadalligi;
- 2) terining sochga rang beruvchi pigmentlari funksiyasining sustligi;
- 3) teridagi havo pufakchalari hajmining yirikligi;
- 4) teridagi havo pufakchalari hajmining maydaligi.

A) 1 va 3   B) 1 va 4   C) 2 va 3   D) 2 va 4

1675. Sog'lom odam bosh barmog'inining endigina chiqqan tirnoq uzunligi 0,2 cm ga teng. Besh kundan so'ng uning tirnoq uzunligi qanchaga teng bo'lishi mumkinligini aniqlang.

A) 0,5 – 0,6 cm	B) 0,7 – 1,2 cm
C) 0,6 – 1,1 cm	D) 0,9 – 1,4 cm

1676. Sog'lom odam bosh barmog'inining endigina chiqqan tirnoq uzunligi 0,1 cm ga teng. Besh kundan so'ng uning tirnoq uzunligi qanchaga teng bo'lishi mumkinligini aniqlang.

A) 0,5 – 0,6 cm	B) 0,7 – 1,2 cm
C) 0,6 – 1,1 cm	D) 0,9 – 1,4 cm

1677. Sog'lom odam bosh barmog'inining endigina chiqqan tirnoq uzunligi 0,3 cm ga teng. Besh kundan so'ng uning tirnoq uzunligi qanchaga teng bo'lishi mumkinligini aniqlang.

A) 0,8 – 1,3 cm	B) 0,7 – 1,2 cm
C) 0,6 – 1,1 cm	D) 0,9 – 1,4 cm

1678. Bazedov kasalligi uchun quyidagilardan nechta to'g'ri hisoblanadi?

- a) bo'yinda shish paydo bo'ladi;
- b) nerv impluslarining harakatlanishi tezlashadi;
- c) assimilyatsiya va dissimilyatsiya jarayonlari tezlashadi;
- d) suv tarkibida yod yetishmovchiligi natijasida kelib chiqadi;
- e) qovoqlarda shish paydo bo'ladi;
- f) bezning giperfunksiyasidan so'ng rivojlanadi;
- g) bezning gipofunksiyasidan so'ng rivojlanadi;

- j) nerv impluslarining harakatlanishi sekinlashadi;
 k) ko'zlar notabiyy chaqchaygan bo'ladi;
 A) 4 ta   B) 3 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

- 1679.** Miksedema kasalligi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri hisoblanadi?
- yosh bolalarda tiroksin yetishmovchiligi natijasida rivojlanadi;
  - kattalarda tiroksin yetishmovchiligi natijasida rivojlanadi;
  - assimilyatsiya va dissimilyatsiya jarayonlari sekinlashadi;
  - aqliy va jismoniy rivojlanish sekinlashib ketadi;
  - qovoqlarda shish paydo bo'ladi;
  - bezning giperfunksiyasidan so'ng rivojlanadi;
  - bezning gipofunksiyasidan so'ng rivojlanadi.
- A) 4 ta   B) 3 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

- 1680.** Kretinizm kasalligi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri hisoblanadi?
- yosh bolalarda tiroksin yetishmovchiligi natijasida rivojlanadi;
  - kattalarda tiroksin yetishmovchiligi natijasida rivojlanadi;
  - assimilyatsiya va dissimilyatsiya jarayonlari sekinlashadi;
  - aqliy va jismoniy rivojlanish sekinlashib ketadi;
  - qovoqlarda shish paydo bo'ladi;
  - bezning giperfunksiyasidan so'ng rivojlanadi;
  - bezning gipofunksiyasidan so'ng rivojlanadi.
- A) 4 ta   B) 3 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

- 1681.** Endemik buqoq kasalligi uchun quyidagilardan nechtasi to'g'ri hisoblanadi?
- bo'yinda shish paydo bo'ladi;
  - suv tarkibida tiroksin yetishmovchiligi natijasida kelib chiqadi;
  - assimilyatsiya va dissimilyatsiya jarayonlari o'zgarmaydi;
  - suv tarkibida yod yetishmovchiligi natijasida kelib chiqadi;
  - qovoqlarda shish paydo bo'ladi;
  - bezning giperfunksiyasidan so'ng rivojlanadi;
  - bezning gipofunksiyasidan so'ng rivojlanadi.
- A) 4 ta   B) 3 ta   C) 5 ta   D) 2 ta

- 1682.** Gnung organizmidagi gumoral boshqarilish tartibini ko'rsating.
- moddalar ichki muhitga o'tadi;
  - gormonlar ta'sirida organlarning ishi o'zgaradi;
  - muhit o'zgarishi sekretsya bezlariga ta'sir qiladi;
  - moddalar hujayralarga ta'sir qiladi;
  - bezlar biologik faol moddalar ishlab chiqara boshlaydi.
- A) 4→1→3→2→5   B) 4→1→3→5→2
 C) 1→4→3→5→2   D) 3→5→1→4→2

- 1683.** Orangutanning organizmidagi gumoral boshqarilish tartibini ko'rsating.
- moddalar ichki muhitga o'tadi;
  - gormonlar ta'sirida organlarning ishi o'zgaradi;

- 3) muhit o'zgarishi sekretsya bezlariga ta'sir qiladi;
 4) moddalar hujayralarga ta'sir qiladi;
 5) bezlar biologik faol moddalar ishlab chiqara boshlaydi.
 A) 4→1→3→2→5   B) 4→1→3→5→2
 C) 1→4→3→5→2   D) 3→5→1→4→2

- 1684.** Gibbonning organizmidagi gumoral boshqarilish tartibini ko'rsating.
- moddalar ichki muhitga o'tadi;
  - gormonlar ta'sirida organlarning ishi o'zgaradi;
  - muhit o'zgarishi sekretsya bezlariga ta'sir qiladi;
  - moddalar hujayralarga ta'sir qiladi;
  - bezlar biologik faol moddalar ishlab chiqara boshlaydi.
- A) 4→1→3→2→5   B) 4→1→3→5→2
 C) 1→4→3→5→2   D) 3→5→1→4→2

- 1685.** Oqqoruq organizmni nerv sistemasi orqali boshqarilish tartibini ko'rsating.
- qo'zg'alish nerv signallariga aylanadi;
  - nerv uchlari (retseptorlarda) qo'zg'alish hosil bo'ladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyadan organlarga uzatiladi;
  - muhit o'zgarishi organizmga ta'sir qiladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyaga uzatiladi;
  - organlardagi muskullar qisqarib ish bajaradi.
- A) 4→2→1→5→3→6   B) 4→2→1→3→5→6
 C) 2→4→1→5→3→6   D) 2→4→1→3→5→6

- 1686.** Korsak organizmni nerv sistemasi orqali boshqarilish tartibini ko'rsating.
- qo'zg'alish nerv signallariga aylanadi;
  - nerv uchlari (retseptorlarda) qo'zg'alish hosil bo'ladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyadan organlarga uzatiladi;
  - muhit o'zgarishi organizmga ta'sir qiladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyaga uzatiladi;
  - organlardagi muskullar qisqarib ish bajaradi.
- A) 4→2→1→5→3→6   B) 4→2→1→3→5→6
 C) 2→4→1→5→3→6   D) 2→4→1→3→5→6

- 1687.** Kashalot organizmni nerv sistemasi orqali boshqarilish tartibini ko'rsating.
- qo'zg'alish nerv signallariga aylanadi;
  - nerv uchlari (retseptorlarda) qo'zg'alish hosil bo'ladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyadan organlarga uzatiladi;
  - muhit o'zgarishi organizmga ta'sir qiladi;
  - nerv signallari orqa va bosh miyaga uzatiladi;
  - organlardagi muskullar qisqarib ish bajaradi.
- A) 4→2→1→5→3→6   B) 4→2→1→3→5→6
 C) 2→4→1→5→3→6   D) 2→4→1→3→5→6

- 1688.** Samatotrop va tiroksin uchun umumiyo bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.
- ichki sekretsya bezlari mahsuloti;
  - buyrak usti bezidan ishlab chiqariladi;
  - qalqonsimon bezdan ishlab chiqariladi;
  - faqat bir xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi;
  - har xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi.
- A) 1 va 4   B) 1 va 5   C) 1,3 va 4   D) 2 va 3

C) a – II; b – II

D) a – IV; b – III

1689. Samatotrop va adrenalin uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) ichki sekretsiya bezlari mahsuloti;
  - 2) buyrak usti bezidan ishlab chiqariladi;
  - 3) qalqonsimon bezdan ishlab chiqariladi;
  - 4) faqat bir xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi;
  - 5) har xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi.
- A) 1 va 4   B) 1 va 5   C) 1,3 va 4   D) 2 va 3

1690. Samatotrop va paratgarmon uchun umumiy bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.

- 1) ichki sekretsiya bezlari mahsuloti;
  - 2) buyrak usti bezidan ishlab chiqariladi;
  - 3) qalqonsimon bezdan ishlab chiqariladi;
  - 4) faqat bir xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi;
  - 5) har xil organlar sistemasiga ta'sir qiladi.
- A) 1 va 4   B) 1 va 5   C) 1,3 va 4   D) 2 va 3

1691. Teri osti yog' kletchatkasi (**a**) va chin teri (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – III; b – IV	B) a – I; b – II
C) a – II; b – I	D) a – IV; b – III

1692. Teri osti yog' kletchatkasi (**a**) va tog'ay (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – III; b – IV	B) a – IV; b – II
C) a – II; b – IV	D) a – IV; b – III

1693. Yurak xaltasi (**a**) va deltasimon muskul payi (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – III; b – IV	B) a – I; b – II
C) a – II; b – I	D) a – IV; b – III

1694. Aorta devori (**a**) va uch boshli muskul payi (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – III; b – IV	B) a – I; b – I
C) a – II; b – II	D) a – IV; b – III

1695. Organlarni o'zaro bog'laydigan (**a**) va himoya qiladigan (**b**) biriktiruvchi to'qima xillarini moslab ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – III; b – IV	B) a – I,IV; b – I,III
C) a – I,III; b – III,IV	D) a – IV; b – III

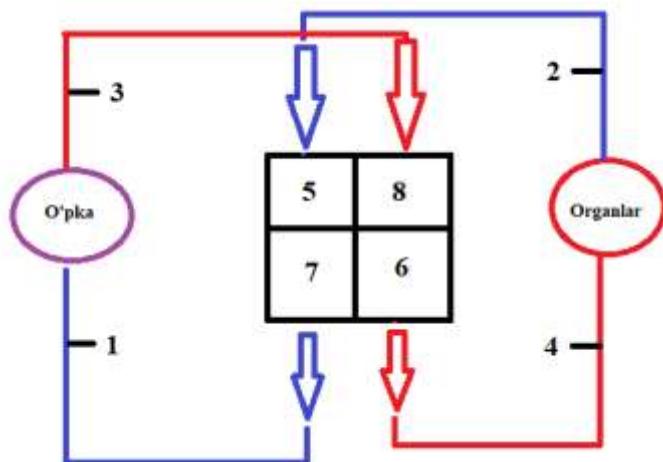
1696. Qulqoq tog'ayi (**a**) va tizza qopqog'i (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – IV; b – IV	B) a – I; b – I

1697. Burun tog'ayi (**a**) va to'sh (**b**) uchun to'g'ri javobni ko'rsating.

I. tig'iz tolali;	II. g'ovak tolali;
III. suyuq;	IV. qattiq.
A) a – IV; b – IV	B) a – I; b – I
C) a – II; b – II	D) a – IV; b – III

1698. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra $8 \rightarrow 6$ (a) va $5 \rightarrow 7$ (b) qismlarda qon harakatlanishi uchun qanday yurak klapanlari faoliyat ko'rsatadi?

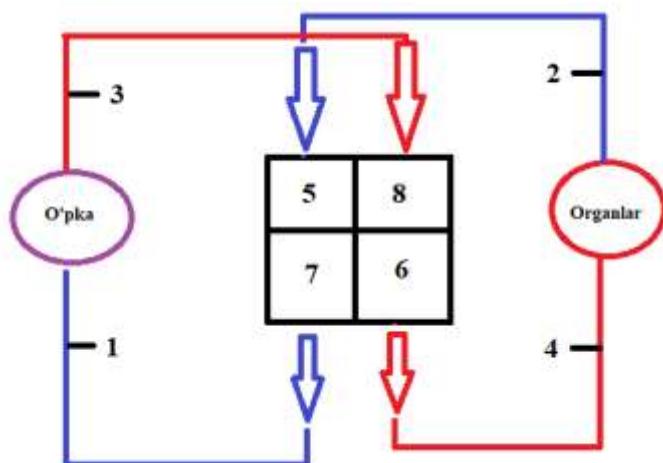
A) a – yarimoysimon; b – ikki tavaqali

B) a – ikki tavaqali; b – yarimoysimon

C) a – uch tavaqali; b – ikki tavaqali

D) a – ikki tavaqali; b – uch tavaqali

1699. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra $7 \rightarrow 1$ (a) va $6 \rightarrow 4$ (b) qismlarda qon harakatlanishi uchun qanday yurak klapanlari faoliyat ko'rsatadi?

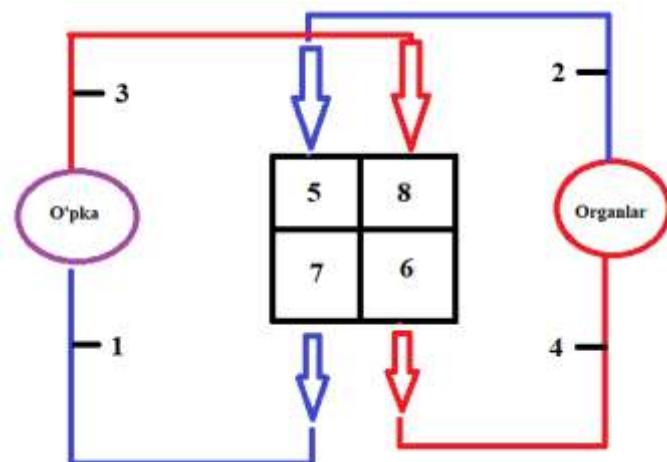
A) a – yarimoysimon; b – ikki tavaqali

B) a – yarimoysimon; b – yarimoysimon

C) a – uch tavaqali; b – ikki tavaqali

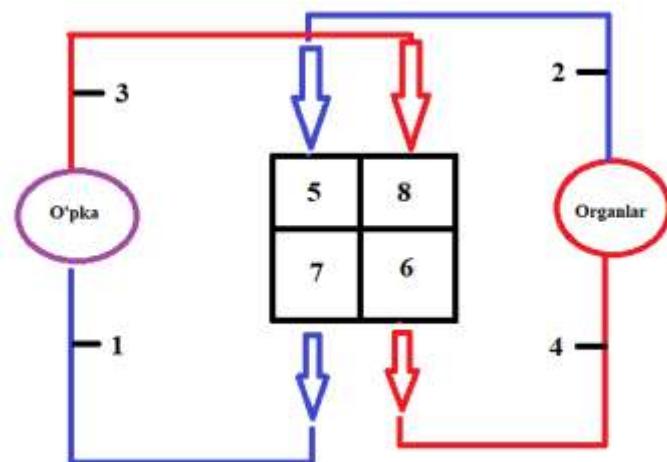
D) a – ikki tavaqali; b – yarimoysimon

1700. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra $7 \rightarrow 1$ (a) va $6 \rightarrow 4$ (b) qismlardan qanday tarkibli qon harakatlanishini moslab ko'rsating.

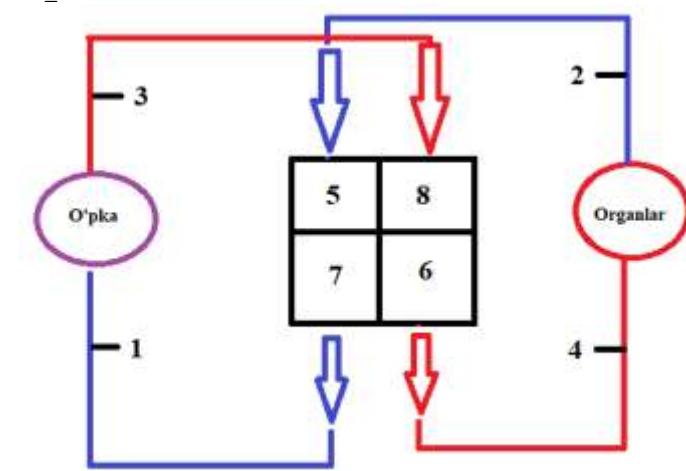
- A) a – oksigemoglobinli; b – karbogemoglobinli
 B) a – karbogemoglobinli; b – karbogemoglobinli
 C) a – oksigemoglobinli; b – oksigemoglobinli
 D) a – karbogemoglobinli; b – oksigemoglobinli

1701. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra $8 \rightarrow 6$ (a) va $5 \rightarrow 7$ (b) qismlardan qanday tarkibli qon harakatlanishini moslab ko'rsating.

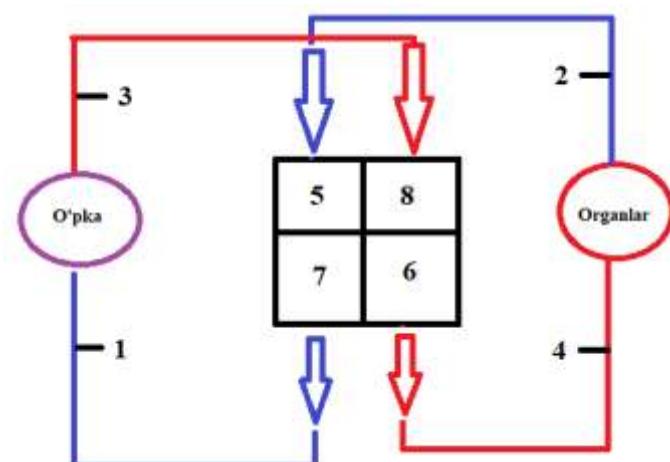
- A) a – oksigemoglobinli; b – karbogemoglobinli
 B) a – karbogemoglobinli; b – karbogemoglobinli
 C) a – oksigemoglobinli; b – oksigemoglobinli
 D) a – karbogemoglobinli; b – oksigemoglobinli

1702. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra qaysi qismlarda oksigemoglobinli qon harakatlanishini ko'rsating.

- A) 1,4,2,8   B) 3,5,7,6   C) 3,4,8,6   D) 1,3,7,5

1703. Quyida odam qon aylanish sistemasining sxematik ko'rinishi tasvirlangan. Bunga ko'ra qaysi qismlarda karbogemoglobinli qon harakatlanishini ko'rsating.

- A) 1,4,2,8   B) 3,5,7,6   C) 2,4,8,6   D) 1,2,7,5

1704. Odam yuragining chap bo'l machasi va o'ng bo'l machasi uchun umumiyo bo'lgan xususiyatlarni quyidagilar orasida nechta ekanligni aniqlang.

- 1) qalin devorli;
  - 2) yupqa devorli;
  - 3) muskullari kuchsiz qisqaradi;
  - 4) muskul tolalari kuchli qisqaradi;
  - 5) oksigemoglobinli qon mavjud;
  - 6) karbogemoglobinli qon mavjud.
- A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1705. Odam yuragining chap qorinchasi va o'ng qorinchasi uchun umumiyo bo'lgan xususiyatlarni quyidagilar orasida nechta ekanligni aniqlang.

- 1) qalin devorli;
  - 2) yupqa devorli;
  - 3) muskullari kuchsiz qisqaradi;
  - 4) muskul tolalari kuchli qisqaradi;
  - 5) oksigemoglobinli qon mavjud;
  - 6) karbogemoglobinli qon mavjud.
- A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1706. Odam yuragining chap qorinchasi va o'ng qorinchasi uchun umumiy bo'lмаган xususiyatlarni quyidagilar orasida nechta ekanligini aniqlang.
 1) qalın devorli; 2) yupqa devorli;
 3) muskullari kuchsiz qisqaradi;
 4) muskul tolalari to'rnii hosil qiladi;
 5) oksigemoglobinli qon mavjud;
 6) karbogemoglobinli qon mavjud.

A) 2 ta   B) 1 ta   C) 3 ta   D) 4 ta

1707. Agar katta yoshli sog'lom odamning yuragi bir minutda 70 marta qisqarsa, uning yuragidagi uch tavaqali klapan necha marotaba ochiladi (**a**) va ikki tavaqali klapani necha marotaba yopiladi (**b**)?

A) a – 70; b – 70   B) a – 35; b – 35
 C) a – 140; b – 140   D) a – 140; b – 70

1708. Agar katta yoshli sog'lom odamning yuragi bir minutda 66 marta qisqarsa, uning yuragidagi uch tavaqali klapan necha marotaba yopiladi (**a**) va ikki tavaqali klapani necha marotaba ochiladi (**b**)?

A) a – 132; b – 132   B) a – 66; b – 66
 C) 33; b – 33   D) a – 132; b – 66

1709. Orangutan buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.

A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyrogliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

1710. Rambule buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.

A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyroigliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

1711. Qo'tos buyragining (**a**) va nerv to'qimasining (**b**) tuzilish – funksional birligi nima ekanligini moslab ko'rsating.

A) a – nefron; b – neyron
 B) a – neyron; b – nefron
 C) a – protonefridiy; b – neyroigliya
 D) a – neyroigliya; b – protonefridiy

1712. Nerv sistemasiga oid tushunchalarni ularning xususiyatlari bilan moslashtiring.

a) akson; **b) dentrit.**

1) kalta o'simta;   2) uzun o'simta;
 3) har bir nerv hujayrasida bitta bo'ladi;
 4) har bir nerv hujayrasida bir nechta bo'ladi.

A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

1713. Nerv sistemasiga oid tushunchalarni ularning xususiyatlari bilan moslashtiring.

a) akson; **b) dentrit.**

1) impulsalmi nerv hujayrasi tanasiga o'tkazadi;
 2) impulsalmi organlarga o'tkazadi;
 3) har bir nerv hujayrasida bitta bo'ladi;
 4) har bir nerv hujayrasida bir nechta bo'ladi.

A) a – 1,4; b – 2,3   B) a – 2,4; b – 1,3
 C) a – 2,3; b – 1,4   D) a – 1,3; b – 2,4

1714. Sog'lom inson terisidagi ter bezlarining uch sutkalik ajratadigan suv miqdorini (ml) aniqlang.

A) 1000   B) 1500   C) 2000   D) 500

1715. Sog'lom inson terisidagi ter bezlarining ikki sutkalik ajratadigan suv miqdorini (ml) aniqlang.

A) 1000   B) 1500   C) 2000   D) 500

3. Sog'lom inson terisidagi ter bezlarining to'rt sutkalik ajratadigan suv miqdorini (ml) aniqlang.

A) 1000   B) 1500   C) 2000   D) 500

1716. Katta yoshli sog'lom odam organizmidagi (tinch holatda) moddalar almashinuvni natijasida hosil bo'lgan CO₂ gazining normal nafas havosidan ajralish miqdori 20 ml ga teng. Agar shu odam minutiga 16 marotaba nafas olsa, bir soatda shu inson organizmidan terisi orqali qancha (ml) CO₂ ajralganligini hisoblang.

A) 256   B) 320   C) 384   D) 192

1717. Katta yoshli sog'lom odam organizmidagi (tinch holatda) moddalar almashinuvni natijasida hosil bo'lgan CO₂ gazining normal nafas havosidan ajralish miqdori 20 ml ga teng. Agar shu odam minutiga 16 marotaba nafas olsa, ikki soatda shu inson organizmidan terisi orqali qancha (ml) CO₂ ajralganligini hisoblang.

A) 768   B) 640   C) 384   D) 192

1718. Katta yoshli sog'lom odam organizmidagi (tinch holatda) moddalar almashinuvni natijasida hosil bo'lgan CO₂ gazining normal nafas havosidan ajralish miqdori 20 ml ga teng. Agar shu odam minutiga 16 marotaba nafas olsa, uch soatda shu inson organizmidan terisi orqali qancha (ml) CO₂ ajralganligini hisoblang.

A) 768   B) 640   C) 1152   D) 192

1719. Inson bir martalik nafas havosi orqali 25 ml O₂ ni o'zlashtiradi. Agar minutlik nafas olishlar soni 16 taga teng bo'lса, shu inson bir soatda terisi orqali qancha O₂ (ml) o'zlashtirishi mumkinligini aniqlang.

A) 480   B) 720   C) 240   D) 360

1720. Inson bir martalik nafas havosi orqali 25 ml O₂ ni o'zlashtiradi. Agar minutlik nafas olishlar soni 16 taga teng bo'lса, shu inson ikki soatda terisi orqali qancha O₂ (ml) o'zlashtirishi mumkinligini aniqlang.

A) 480   B) 720   C) 240   D) 360

1721. Inson bir martalik nafas havosi orqali 25 ml O_2 ni o'zlashtiradi. Agar minutlik nafas olishlar soni 16 taga teng bo'lsa, shu inson uch soatda terisi orqali qancha O_2 (ml) o'zlashtirishi mumkinligini aniqlang.

- A) 480   B) 720   C) 240   D) 360

1722. Terining epidermis qavati uchun to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) tig'iz joylashgan ko'p qavatlari hujayralardan iborat;
  - 2) g'ovak tolali biriktiruvchi to'qimadan iborat;
  - 3) hujayralari muguzlanish va yemirilish xususiyatiga ega;
  - 4) to'rsimon kollagen tolalaridan iborat.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,2   D) 3,4

1723. Terining epidermis qavati uchun to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) teri orqali suv va mikroorganizmlar kirishiga to'sqinlik qiladi;
  - 2) g'ovak tolali biriktiruvchi to'qimadan iborat;
  - 3) hujayralari muguzlanish va yemirilish xususiyatiga ega;
  - 4) to'rsimon kollagen tolalaridan iborat.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,2   D) 3,4

1724. Terining derma qavati uchun to'g'ri fikrlarni ko'rsating.

- 1) teri orqali suv va mikroorganizmlar kirishiga to'sqinlik qiladi;
  - 2) g'ovak tolali biriktiruvchi to'qimadan iborat;
  - 3) hujayralari muguzlanish va yemirilish xususiyatiga ega;
  - 4) to'rsimon kollagen tolalaridan iborat.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,2   D) 3,4

1725. Insonda namozshomko'rlik (**a**) va miopiya (**b**) qanday tipda irsiylanishini ko'rsating.

1) A – R tipda;	2) X – R tipda;
3) A – D tipda;	4) X – D tipda.
A) a – 1; b – 4	B) a – 2; b – 3
C) a – 2; b – 4	D) a – 1; b – 3

1726. Insonda daltonizm (**a**) va miopiya (**b**) qanday tipda irsiylanishini ko'rsating.

1) A – R tipda;	2) X – R tipda;
3) A – D tipda;	4) X – D tipda.
A) a – 1; b – 4	B) a – 2; b – 3
C) a – 2; b – 4	D) a – 1; b – 3

1727. Insonda daltonizm (**a**) va albinizm (**b**) qanday tipda irsiylanishini ko'rsating.

1) A – R tipda;	2) X – R tipda;
3) A – D tipda;	4) X – D tipda.
A) a – 1; b – 2	B) a – 4; b – 3
C) a – 3; b – 4	D) a – 2; b – 1

1728. Odamdag'i kulrang ko'zlilik (**a**) va qora ko'zlilik (**b**) qanday genlar ta'sirida irsiylanishini moslab ko'rsating.

1) retsessiv; 2) dominant.

A) a – 2; b – 1	B) a – 1; b – 1
C) a – 1; b – 2	D) a – 2; b – 2

1729. Odamdag'i qo'y ko'zlilik (**a**) va qora ko'zlilik (**b**) qanday genlar ta'sirida irsiylanishini moslab ko'rsating.

- 1) retsessiv; 2) dominant.
A) a – 2; b – 1	B) a – 1; b – 1
C) a – 1; b – 2	D) a – 2; b – 2

1730. Odamdag'i ko'k ko'zlilik (**a**) va qo'y ko'zlilik (**b**) qanday genlar ta'sirida irsiylanishini moslab ko'rsating.

- 1) retsessiv; 2) dominant.
A) a – 2; b – 1	B) a – 1; b – 1
C) a – 1; b – 2	D) a – 2; b – 2

1731. Keltirilganlardan tug'ma yaqinni ko'rish holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) ko'z kosasining qisqa bo'lishi bilan bog'liq;
  - 2) ko'z kosasining cho'ziq bo'lishi bilan bog'liq;
  - 3) xastalangan inson yaqinga qaraganda tasvir sariq dog'dan keyinroqda hosil bo'ladi;
  - 4) xastalangan inson uzoqqa qaraganda tasvir sariq dog'dan oldinroqda hosil bo'ladi;
  - 5) ikki tomoni qavariq ko'zaynak taqib tuzatiladi;
  - 6) ikki tomoni botiq ko'zaynak taqib tuzatiladi;
A) 1,3,5	B) 2,4,6	C) 1,3,6	D) 2,4,5

1732. Keltirilganlardan tug'ma uzoqni ko'rish holati uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.

- 1) ko'z kosasining qisqa bo'lishi bilan bog'liq;
  - 2) ko'z kosasining cho'ziq bo'lishi bilan bog'liq;
  - 3) xastalangan inson yaqinga qaraganda tasvir sariq dog'dan keyinroqda hosil bo'ladi;
  - 4) xastalangan inson uzoqqa qaraganda tasvir sariq dog'dan oldinroqda hosil bo'ladi;
  - 5) ikki tomoni qavariq ko'zaynak taqib tuzatiladi;
  - 6) ikki tomoni botiq ko'zaynak taqib tuzatiladi;
A) 1,3,5	B) 2,4,6	C) 1,3,6	D) 2,4,5

1733. Ko'zning kamalak pardasidagi melanin pigmenti yetishmasligi (**a**) va to'r pardasidagi rodopsin yetishmasligi (**b**) natijasida paydo bo'ladigan kasalliklarni ko'rsating.

A) a – daltonizm; b – katarakta
B) a – albinizm; b – shabko'rlik
C) a – katarakta; b – konyuktivit
D) a – albinizm; b – daltonizm

1734. Ko'zning kamalak pardasidagi melanin pigmenti yetishmasligi (**a**) va to'r pardasidagi kolbachasimon hujayralarning funksiyasi buzilishi (**b**) natijasida paydo bo'ladigan kasalliklarni ko'rsating.

A) a – daltonizm; b – katarakta
B) a – albinizm; b – shabko'rlik
C) a – katarakta; b – konyuktivit
D) a – albinizm; b – daltonizm

- 1735.** Quyidagi keltirilgan fikrlardan namozshomko'rlik (*shabko'rlik*) kasalligi va u bilan kasallangan inson uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) A – R tipda irsiylanadi;
  - 2) X – R tipda irsiylanadi;
  - 3) ko'zning kamalak pardasigadi melanin pigmenti yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 4) ko'zning to'r pardasigadi rodopsin yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 5) xastalangan inson yorug'likda yaxshi ko'ra olmaydi;
  - 6) xastalangan inson qorong'ulikda yaxshi ko'ra olmaydi.
- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5
- 1736.** Quyidagi keltirilgan fikrlardan namozshomko'rlik (*shabko'rlik*) kasalligi va u bilan kasallangan inson uchun tegishli bo'limgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) A – R tipda irsiylanadi;
  - 2) X – R tipda irsiylanadi;
  - 3) ko'zning kamalak pardasigadi melanin pigmenti yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 4) ko'zning to'r pardasigadi rodopsin yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 5) xastalangan inson yorug'likda yaxshi ko'ra olmaydi;
  - 6) xastalangan inson qorong'ulikda yaxshi ko'ra olmaydi.
- A) 1,3,5   B) 2,4,6   C) 1,3,6   D) 2,4,5
- 1737.** Quyidagilardan rodopsin uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.
- 1) transilyatsiya mahsuloti;
  - 2) transduksiya mahsuloti;
  - 3) uchlamchi strukturaga ega;
  - 4) ikkilamchi strukturaga ega.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3
- 1738.** Quyidagilardan rodopsin uchun tegishli fikrlarni ko'rsating.
- 1) transilyatsiya mahsuloti;
  - 2) transduksiya mahsuloti;
  - 3) makroorganik molekula;
  - 4) mikroorganik molekula.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3
- 1739.** Orttirilgan shabko'rlik uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) rodopsin oqsilining yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 2) vitamin A ning yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 3) kolbachasimon retseptorlarning funksiyasi buzilishi natijasida rivojlanadi;
  - 4) glaukomasi natijasida rivojlanadi.
- A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3
- 1740.** Tug'ma shabko'rlik uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.
- 1) rodopsin oqsilining yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 2) vitamin A ning yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
  - 3) tayoqchasimon retseptorlarning funksiyasi buzilishi natijasida rivojlanadi;
  - 4) glaukomasi natijasida rivojlanadi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1741. Orttirilgan shabko'rlik uchun tegishli bo'lgan fikrlarni ko'rsating.

- 1) rodopsin oqsilining yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
- 2) vitamin A ning yetishmasligi natijasida rivojlanadi;
- 3) kolbachasimon retseptorlarning funksiyasi buzilishi natijasida rivojlanadi;
- 4) ko'z nervi atrofiyasi natijasida rivojlanadi.

A) 1,3   B) 2,4   C) 1,4   D) 2,3

1742. Quyidagi kasallik atamalari va ularning xususiyatlarini moslab ko'rsating.a) *glaucoma*; b) *katarakta*.

- 1) ko'rish nervining zararlanishi;
- 2) ko'z gavhariining xiralashuvi;
- 3) ko'z shilliq pardasining yallig'lanishi;
- 4) kamalak pardada melaning pigmtnining bo'lmasligi.

A) a – 3; b – 4   B) a – 1; b – 2

C) a – 4; b – 3   D) a – 2; b – 1

1743. Quyidagi kasallik atamalari va ularning xususiyatlarini moslab ko'rsating.a) *glaucoma*; b) *konyunktivit*.

- 1) ko'rish nervining zararlanishi;
- 2) ko'z gavhariining xiralashuvi;
- 3) ko'z shilliq pardasining yallig'lanishi;
- 4) kamalak pardada melaning pigmtnining bo'lmasligi.

A) a – 3; b – 1   B) a – 1; b – 3

C) a – 4; b – 2   D) a – 2; b – 4

1744. Quyidagi kasallik atamalari va ularning xususiyatlarini moslab ko'rsating.a) *albinizm*; b) *konyunktivit*.

- 1) ko'rish nervining zararlanishi;
- 2) ko'z gavhariining xiralashuvi;
- 3) ko'z shilliq pardasining yallig'lanishi;
- 4) kamalak pardada melaning pigmtnining bo'lmasligi.

A) a – 3; b – 4   B) a – 4; b – 3

C) a – 1; b – 2   D) a – 2; b – 1

1745. Quyidagi kasallik atamalari va ularning xususiyatlarini moslab ko'rsating.a) *daltonizm*; b) *katarakta*

- 1) ko'rish nervining zararlanishi;
- 2) ko'z gavhariining xiralashuvi;
- 3) ko'zdagi tayoqchasimon retseptorlar funksiyasining buzilishi;
- 4) ko'zdagi kolbachasimon retseptorlar funksiyasining buzilishi;

A) a – 3; b – 1   B) a – 1; b – 3

C) a – 4; b – 2   D) a – 2; b – 4

1746. Losossimonlar turkumiga mansub baliqlarda orqa suzgichlari ortida yana bitta suzgichning bo'lishi (a) va morjning oldingi oyoqlari kuraklarga aylanganligi (b) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) allogenez; 2) arogenez; 3) katagenez

A) a – 1; b – 3   B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 2

D) a – 1; b – 1

1747. O'simliklar olami filogenezida qoplovchi to'qimaning paydo bo'lishi (**a**) va hayvonlar olami filogenezida maskirovka hodisasining paydo bo'lishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) allogenez; 2) arogenez; 3) katagenez

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 1; b – 1

1748. O'simliklar olami filogeniyasida sporalar bilan ko'payishgan urug' bilan ko'payishga o'tish (**a**) va hayvonlar olami filogeniyasida amfibiyalar hamda reptiliyalar sinfining kelib chiqishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) allogenez; 2) arogenez; 3) katagenez

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 2; b – 2

1749. O'simliklar olami filogeniyasida mangloniyatoifa bo'limining kelib chiqishi (**a**) va hayvonlar olami filogeniyasida poykiloterm va gomoyotermrlarning paydo bo'lishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) allogenez; 2) arogenez; 3) katagenez

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 2; b – 2

1750. O'simliklar olami filogeniyasida anemaxor va avtaxor o'simliklarning mavjudligi (**a**) va hayvonlar olami filogeniyasida mimikriya va maskirovka hodisalarining mavjudligi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 2

D) a – 1; b – 1

1751. O'simliklar olami filogeniyasida mangloniyatoifa bo'limining kelib chiqishi (**a**) va hayvonlar olami filogeniyasida poykiloterm va gomoyotermrlarning paydo bo'lishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 2; b – 2

1752. Filogenenzdan murakkab tuzilishdan oddiy tuzilishga o'tish (**a**) va oddiy tuzilishdan murakkab tuzilishga o'tish (**b**) qanday evolyutsion yo'nalish hisoblanadi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 3; b – 2

D) a – 1; b – 2

1753. Losossimonlar turkumiga mansub baliqlarda orqa suzgichlari ortida yana bitta suzgichning bo'lishi (**a**) va morjning oldingi oyoqlari kuraklarga aylanganligi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 2

D) a – 1; b – 1

1754. O'simliklar olami filogenezida qoplovchi to'qimaning paydo bo'lishi (**a**) va hayvonlar olami filogenezida maskirovka hodisasining paydo bo'lishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 1; b – 1

1755. O'simliklar olami filogeniyasida sporalar bilan ko'payishgan urug' bilan ko'payishga o'tish (**a**) va hayvonlar olami filogeniyasida amfibiyalar hamda reptiliyalar sinfining kelib chiqishi (**b**) evolyutsianing qaysi yo'nalishiga misol bo'ladi?

1) ekologik differensiatsiya;
2) morfofiziologik yuksalish;
3) morfofiziologik regress.

A) a – 1; b – 3

B) a – 3; b – 1

C) a – 2; b – 1

D) a – 2; b – 2

1756. Quyidagilar orasidan *allogenezga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.

- a) boshoyoqli molluskalarda o'pkaning paydo bo'lishi;
- b) kutoraning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
- c) anemofil o'simliklar;
- d) rinofitlarda poyalarning shoxlanishi;
- e) zubturum mevasining suv orqali tarqalishi;
- f) keng tasmasimon chuvalchangida ichaklarning bo'lmasligi;
- g) zarpechakda barglarning yo'qolishi

A) 2

B) 3

C) 4

D) 5

1757. Quyidagilar orasidan *katagenezga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.

- a) boshoyoqli molluskalarda o'pkaning paydo bo'lishi;
- b) kutoraning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
- c) anemofil o'simliklar;
- d) rinofitlarda poyalarning shoxlanishi;
- e) zubturum mevasining suv orqali tarqalishi;
- f) keng tasmasimon chuvalchangida ichaklarning bo'lmasligi;
- g) zarpechakda barglarning yo'qolishi.

A) 2

B) 3

C) 4

D) 5

1758. Quyidagilar orasidan *katagenezga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.

- a) cho'chqa solityorida ichaklarning bo'lmasligi;
- b) kutoraning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
- c) issiqxonli organizmlarning paydo bo'lishi;

- d) rinofitlarda poyalarning shoxlanishi;
 e) yopiq urug'lilarning kelib chiqishi;
 f) keng tasmasimon chuvalchangida ichaklarning bo'imasligi;
 g) zarpechakda barglarning yo'qolishi.
 A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

- 1759.** Quyidagilar orasidan *katagenezga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.
 a) hayvonlarda nafas olish organlarining paydo bo'lishi;
 b) krotning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
 c) skatlar turkumining paydo bo'lishi;
 d) hayvonlarda mimikriya hodisasi;
 e) ochiq urug'lilarning kelib chiqishi;
 f) to'garak chuvalchanglarda nerv sistmasining soddalashuvi;
 g) raffleziyada ildizning yo'qolishi.
 A) 2   B) 3   C) 4   D) 5

- 1760.** Quyidagilar orasidan *allogenezga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.
 a) hayvonlarda nafas olish organlarining paydo bo'lishi;
 b) krotning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
 c) skatlar turkumining paydo bo'lishi;
 d) hayvonlarda mimikriya hodisasi;
 e) ochiq urug'lilarning kelib chiqishi;
 f) to'garak chuvalchanglarda nerv sistmasining soddalashuvi;
 g) raffleziyada ildizning yo'qolishi.
 A) 2   B) 3   C) 4   D) 1

- 1761.** Quyidagilar orasidan *arogenetzga* misol bo'ladiganlar nechta ekanligini aniqlang.
 a) hayvonlarda nafas olish organlarining paydo bo'lishi;
 b) krotning suv va quruqlik muhitida yashay olishi;
 c) skatlar turkumining paydo bo'lishi;
 d) hayvonlarda mimikriya hodisasi;
 e) ochiq urug'lilarning kelib chiqishi;
 f) to'garak chuvalchanglarda nerv sistmasining soddalashuvi;
 g) raffleziyada ildizning yo'qolishi.
 A) 2   B) 3   C) 4   D) 1

- 1762. Birgalikda yashaydigan organizmlarning har ikkisi ushbu munosabatdan zarar ko'radi.** Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (--)   B) (-0)   C) (+0)   D) (+-)

- 1763. Birgalikda yashaydigan organizmning biri ushbu munosabatdan zarar ko'rsa, ikkinchisi hech qanday foyda yoki zarar ko'rmaydi.** Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (--)   B) (-0)   C) (+0)   D) (+-)

- 1764. Birgalikda yashaydigan organizmning biri ushbu munosabatdan foyda oladi, ikkinchisi hech qanday naf**

yoki zarar ko'rmaydi. Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (--)   B) (-0)   C) (+0)   D) (+-)

- 1765. Birgalikda yashaydigan organizmlardan biri ushbu munosabatdan foyda olsa, ikkinchisi zarar ko'radi.**

Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (--)   B) (-0)   C) (+0)   D) (+-)

- 1766. Birgalikda yashash har ikkala organizmga ham foyda keltiradi.** Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (++)   B) (-0)   C) (+0)   D) (+-)

- 1767. Birgalikda yashaydigan organizmlar bir-biriga hech qanday ta'sir ko'rsatmaydi.** Yuqorida keltirilgan organizmlarning o'zaro ekologik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (++)   B) (-0)   C) (0 0)   D) (+-)

- 1768. Bitta tabiiy jamoada yashaydigan organizmlar orasida har qanday foydali yoki zararli o'zaro ta'sirning mavjud emasligi hisoblanadi.** Quyida tarifi keltirilgan biotik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (++)   B) (-0)   C) (0 0)   D) (+-)

- 1769. Birgalikda yashovchi turlar o'zaro bevosita ta'sir ko'rsatmasa-da, ularning taqdiri yashash muhitining umumiyl holati, abiotik omillarga bog'liq bo'ladi.** Quyida tarifi keltirilgan biotik munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

A) (++)   B) (-0)   C) (0 0)   D) (+-)

- 1770. Mutualizm (a), kommensalizm (b) va protokooperatsiya (c) munosabat turlari qanday ramziy belgilar bilan belgilanishini moslab ko'rsating.**

1) (++); 2) (+0); 3) (0-); 4) (+-).

A) a - 2; b - 1; c - 4   B) a - 1; b - 2; c - 1

C) a - 2; b - 2; c - 3

D) a - 1; b - 1; c - 2

- 1771. Hamtovoqlik (a), hamxo'raklik (b) va hamsoyalik (c) munosabat turlari qanday ramziy belgilar bilan belgilanishini moslab ko'rsating.**

1) (++); 2) (+0); 3) (0-); 4) (+-).

A) a - 2; b - 1; c - 4   B) a - 1; b - 2; c - 1

C) a - 2; b - 2; c - 2

D) a - 1; b - 1; c - 1

- 1772. Amensalizm (a), parazitizm (b) va konkurensiya (c) munosabat turlari qanday ramziy belgilar bilan belgilanishini moslab ko'rsating.**

1) (--) ; 2) (+0); 3) (0-); 4) (+-).

- A) a – 3; b – 4; c – 1   B) a – 1; b – 2; c – 1
 C) a – 3; b – 1; c – 4   D) a – 1; b – 1; c – 2

1773. Amensalizm (a), yirtqichlik (b) va konkurensiya (c) munosabat turlari qanday ramziy belgilar bilan belgilanishini moslab ko'rsating.

1) (–); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) a – 3; b – 4; c – 1   B) a – 1; b – 2; c – 1
 C) a – 3; b – 1; c – 4   D) a – 1; b – 1; c – 2

1774. Amensalizm (a), parazitizm (b) va yirtqichlik (c) munosabat turlari qanday ramziy belgilar bilan belgilanishini moslab ko'rsating.

1) (–); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) a – 3; b – 3; c – 4   B) a – 1; b – 2; c – 1
 C) a – 3; b – 4; c – 4   D) a – 1; b – 1; c – 2

1775. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...har ikki populatsiya uchun o'zaro manfaatli va majburiy munosabat turi.

- A) protokooperatsiya   B) mutualizm
 C) amensalizm   D) kommensalizm

1776. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...har ikki populatsiya hayot faoliyatiga ijobjiy ta'sir ko'rsatadigan, ikki tomon ham manfaatdor, lekin majburiy bo'lmagan, ya'ni har bir populatsiya alohida faoliyat ko'rsatishi mumkin bo'lgan o'zaro munosabat turi.

- A) protokooperatsiya   B) mutualizm
 C) amensalizm   D) kommensalizm

1777. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...birgalikda yashaydigan organizmning biri ushbu munosabatdan foyda oladi, ikkinchisi hech qanday naf yoki zarar ko'rmaydigan o'zaro munosabat turi.

- A) protokooperatsiya   B) mutualizm
 C) amensalizm   D) kommensalizm

1778. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...turlar birga yashaganda birining mavjudligi hamma vaqt ikkinchisining yashash imkoniyatlarini kamaytiradigan munosabat turi.

- A) yirtqich   B) o'zaro raqobat
 C) amensalizm   D) parazitizm

1779. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...bir turning faoliyati ikkinchi turga salbiy ta'sir ko'rsatadi, salbiy ta'sir ko'rsatayotgan organizmning o'zi esa bu munosabatdan foyda ham, zarar ham ko'rmaydi.

- A) yirtqich   B) o'zaro raqobat
 C) amensalizm   D) parazitizm

1780. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

...turlararo o'zaro biotik munosabat turi bo'lib, bir populatsiya individlari boshqa populatsiya individlari uchun oziq vazifasini o'taydi.

- A) yirtqich   B) o'zaro raqobat

C) amensalizm

D) parazitizm

1781. Nuqtalar o'rnnini to'g'ri tushuncha bilan to'ldiring.

... har xil turga mansub individlarning munosabatlari bo'lib, bir turga mansub organizm boshqa turga mansub organizmdan oziq manbayi va yashash joyi sifatida foydalanadi.

- A) yirtqich   B) o'zaro raqobat
 C) amensalizm   D) parazitizm

1782. Termitlar va bir hujayrali xivchinlilar (a) hamda qalpoqchali zamburug'lar va yuksak o'simliklar (b) ning o'zaro munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) a – 2; b – 1   B) a – 1; b – 4
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 1

1783. Zamburug' va suvo'tlar (a) hamda tugunak bakteriyalar va yuksak o'simliklarning ildizi (b) ning o'zaro munosabat turi qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) a – 2; b – 1   B) a – 1; b – 4
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 1

1784. Organizmlarning munosabat turlariga misol bo'la oladigan lishayniklar (a) va mikorizalar (b) qanday ramziy belgilar bilan ifodalanishi to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) a – 2; b – 1   B) a – 1; b – 4
 C) a – 3; b – 2   D) a – 1; b – 1

1785. Aktiniya «zohid» qisqichbaqasini yirtqich baliqlardan himoya qiladi, u esa aktiniyalarning tarqalishini ta'minlaydi. Ushbu munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1786. Asalarilar gulli o'simliklardan o'ziga oziq (chang, nektar) olish davomida o'simliklarni changlantiradi. Ushbu munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1787. Tabiatdagi ayrim baliq turlari yirik baliqlar terisini, jabra va og'iz bo'shlig'ini parazitlardan tozalab beradi. Ushbu munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

- A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1788. Bir tur ikkinchisidan yashash joyi sifatida foydalanadigan va bu munosabatda o'z «yashash joyi»ga zarar ham, foyda ham yetkazmaydigan o'zaro munosabat turi. Ushbu munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 –); 4) (+ –).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1789. Daraxtlarning tanasi va shoxlarida epifit o'simliklar joylashib olib o'sishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.
1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1790. Daraxtlarning tanasi va shoxlarida orxideyalarning joylashib olib o'sishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.
1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1791. Daraxtlarning tanasi va shoxlarida yo'sinlarning joylashib olib o'sishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.
1) (++); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1792. Daraxtlarning tanasi va shoxlarida lishayniklarning joylashib olib o'sishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1793. Gorchak baliqlar ikki pallali molluskaning mantiya bo'shlig'iqa tuxum qo'yishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1794. Ayrim baliqlar meduzalar va aktiniyalarning paypaslagichlari orasiga yashirinib olishi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1795. Qushlarning uyalarida turli o'rgimchaksimonlar va hasharotlar yashashi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1796. Kemiruvchi hayvonlarning uyalarida turli o'rgimchaksimonlar va hasharotlar yashashi kabi munosabat turi to'g'ri belgilab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (+ +); 2) (+ 0); 3) (0 -); 4) (+ -).

A) 3   B) 2   C) 1   D) 4

1797. Antibioz – parazitim (**a**) va antibioz – yirtqichlik (**b**) munosabatlari to'g'ri ifodalangan ramziy belgilarni ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 4   B) a – 4; b – 4

C) a – 3; b – 2   D) a – 3; b – 3

1798. Antibioz – o'zaro raqobat (**a**) va antibioz – yirtqichlik (**b**) munosabatlari to'g'ri ifodalangan ramziy belgilarni ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 4   B) a – 4; b – 4

C) a – 3; b – 2   D) a – 3; b – 3

1799. Antibioz – o'zaro raqobat (**a**) va antibioz – amensalizm (**b**) munosabatlari to'g'ri ifodalangan ramziy belgilarni ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 3   B) a – 4; b – 4

C) a – 3; b – 2   D) a – 3; b – 3

1800. O'simliklar bilan oziqlanadigan o'simlikxo'r hayvonlar, kemiruvchilar, chigirkalar o'rtasidagi munosabat turi to'g'ri ifodalab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 2   C) 1

D) 4

1801. Mayda baliqlar bilan oziqlanuvchi bir suv havzasida yashaydigan yirtqich baliqlar o'rtasidagi munosabat turi to'g'ri ifodalab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 2   C) 1

D) 4

1802. Kemiruvchilar bilan oziqlanuvchi yirtqich qushlar o'rtasidagi munosabat turi to'g'ri ifodalab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 2   C) 1

D) 4

1803. Tovushqon va quyonlar bilan oziqlanadigan bo'ri va tuliklar o'rtasidagi munosabat turi to'g'ri ifodalab ko'rsatilgan ramziy belgini ko'rsating.

1) (− −); 2) (+ 0); 3) (0 −); 4) (+ −).

A) a – 1; b – 2   C) 1

D) 4

1804. Mog'or zamburug'lari tashqi muhitga antibiotiklar ishlab chiqarib, bakteriyalarning o'sishini va ko'payishini to'xtatib qo'yishi organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri guruhab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

A) antibioz – parazitim

B) antibioz – yirtqichlik

C) antibioz – amensalizm

D) antibioz – o'zaro raqobat

1805. Yorug'sevr o't o'simliklar baland daraxtlar soyasida o'sganda yorug'lik yetishmasligi tufayli rivojlanishdan orqada qolishi organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri guruhab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

A) antibioz – parazitim

B) antibioz – yirtqichlik

C) antibioz – amensalizm

D) antibioz – o'zaro raqobat

1806. Kemiruvchilar bilan oziqlanuvchi yirtqich qushlar o'rtasida o'zaro munosabat shakli organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri guruhlab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) antibioz – parazitim
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat

1807. Mayda baliqlar bilan oziqlanuvchi bir suv havzasida yashaydigan yirtqich baliqlar o'rtasida o'zaro munosabat shakli organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri guruhlab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) antibioz – parazitim
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat

1808. O'simliklar bilan oziqlanadigan o'simlikxo'r hayvonlar, kemiruvchilar, chigirkalar o'rtasida o'zaro munosabat shakli organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri guruhlab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) antibioz – parazitim
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat

1809. Kannibalizm organizmlarning qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri tasniflab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) antibioz – parazitim
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat

1810. Qoraqurning urg'ochilar urug'langandan so'ng erkaklarini yeb qo'yishi qaysi munosabat turiga mansub ekanligi to'g'ri tasniflab ko'rsatilgan javobni ko'rsating.

- A) mutualim – kannibalizm
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat

1811. Populyatsiyaning genofondini saqlab qoluvchi organizmlarning o'zaro munosabat turini ko'rsating.

- A) antibioz – parazitim
- B) antibioz – yirtqichlik
- C) antibioz – amensalizm
- D) antibioz – o'zaro raqobat